

ETO: 39+809.451.1.+894.511+930.85

YU ISSN 0350-2430

HUNGAROLÓGIAI KÖZLEMÉNYEK

60

16. ÉVF.

1984. SZEPTEMBER

HUNG. KÖZL.	16. ÉVF.	3. (60) SZ.	939-1110. L.	NOVI SAD-ÚJVIDÉK	1984. SZEPTEMBER
-------------	----------	-------------	--------------	------------------	---------------------

ETO: 39+809.451.1.+894.511+930.95

YU ISSN 0350—2430

HUNGAROLÓGIAI KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete Tmasz
folyóirata

16. ÉVF.

1984. szeptember

3.

HUNG. KÖZL.	16. ÉVF.	3. (60.) SZ.	939—1110. L.	NOVI SAD—ÚJVIDÉK	1984. SZEPTEMBER
-------------	----------	--------------	--------------	------------------	------------------

HUNGAROLÓGIAI KÖZLEMÉNYEK/HUNGAROLOŠKA SAOPŠTENJA/PAPERS
OF HUNGARIAN STUDIES/ HUNGAROLOGISCHE MITTEILUNGEN

A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete Tmasz
folyóirata

Kiadja a Magyar Nyelv, irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete a Tartományi
Tudományügyi Önigazgatási Érdekközösség támogatásával

Főszerkesztő: Molnár Csikós László

Felelős szerkesztő: Utasi Csaba

Kiadótanács: Štefan Barbarič (Ljubljana), Bori Imre (Újvidék), Lazar Čurčić (Újvidék),
Mirjana Fulanović-Šošić (Szarajevó), Paszkal Gilevszki (Szkopje), Božidar Kovaček (Újvidék),
Ivan Meden (Zágráb), Molnár Csikós László (Újvidék), Szeli István (Újvidék), Ivanka
Udovički (Belgrád) és Utasi Csaba (Újvidék)

Műszaki szerkesztő: Slavko Milentijević

Szerkesztőség: Hungarológiai Közlemények, 21000 Novi Sad, Stevan Musić u. sz. n.

Megjelenik évente négyszer.

Készült a szabadkai Birografika nyomdájában.

TARTALOM**TANULMÁNYOK**

- Gyertvai Péter: Kishegyes lakóinak származási helye az anyakönyvi adatok alapján 939
- Molnár Csikós László: Határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvi elemek mondattani szerepe a jugoszláviai magyar nyelvben 1041

BIBLIOGRÁFIA

- Pató Imre: A kanizsai írotábor bibliográfiája 1075

AZ INTÉZET ÉLETÉBŐL

- Utasi Csaba: Az Intézet életéből 1109

SADRŽAJ**STUDIJE**

- Detvai Peter: Poreklo stanovnika Malog Idoša na osnovu podataka iz matičnih..
knjiga 939
- Molnar-Čikoš Laslo: Sintaksička funkcija jezičkih elemenata određenosti i neodre-
đenosti u savremenom mađarskom jeziku u Jugoslaviji..... 1041

BIBLIOGRAFIJA

- Pato Imre: Bibliografija kolonije književnika u Kanjiži..... 1075

IZ ŽIVOTA INSTITUTA

- Utaši Čaba: Iz života Instituta 1109

CONTENTS**STUDIES**

- Gyetvai Péter: The locale of origin the population of Kishegyes on the ground
of the matricular data 939
- Molnár Csikós László: The syntactic rule of the determinate or indeterminate
elements of the language in the Hungarian language of Yougoslavia..... 1041

BIBLIOGRAPHY

- Pató Imre: Bibliography of the camp of the literates in Kánizsa..... 1075

FROM THE LIFE OF THE INSTITUTE

- Utasi Csaba: From the life of the Institute 1109

INHALT

STUDIEN

- Gyetvai Péter: Die Herkunft der Einwohner von Mali Idos aufgrund der Angaben aus Kirchenregistern 939
- Molnár Csikós László: Syntaktische Funktionen sprachlicher Elemente der Bestimmtheit und der Unbestimmtheit der gegenwertigen ungarischen Sprache in Jugoslawien 1041

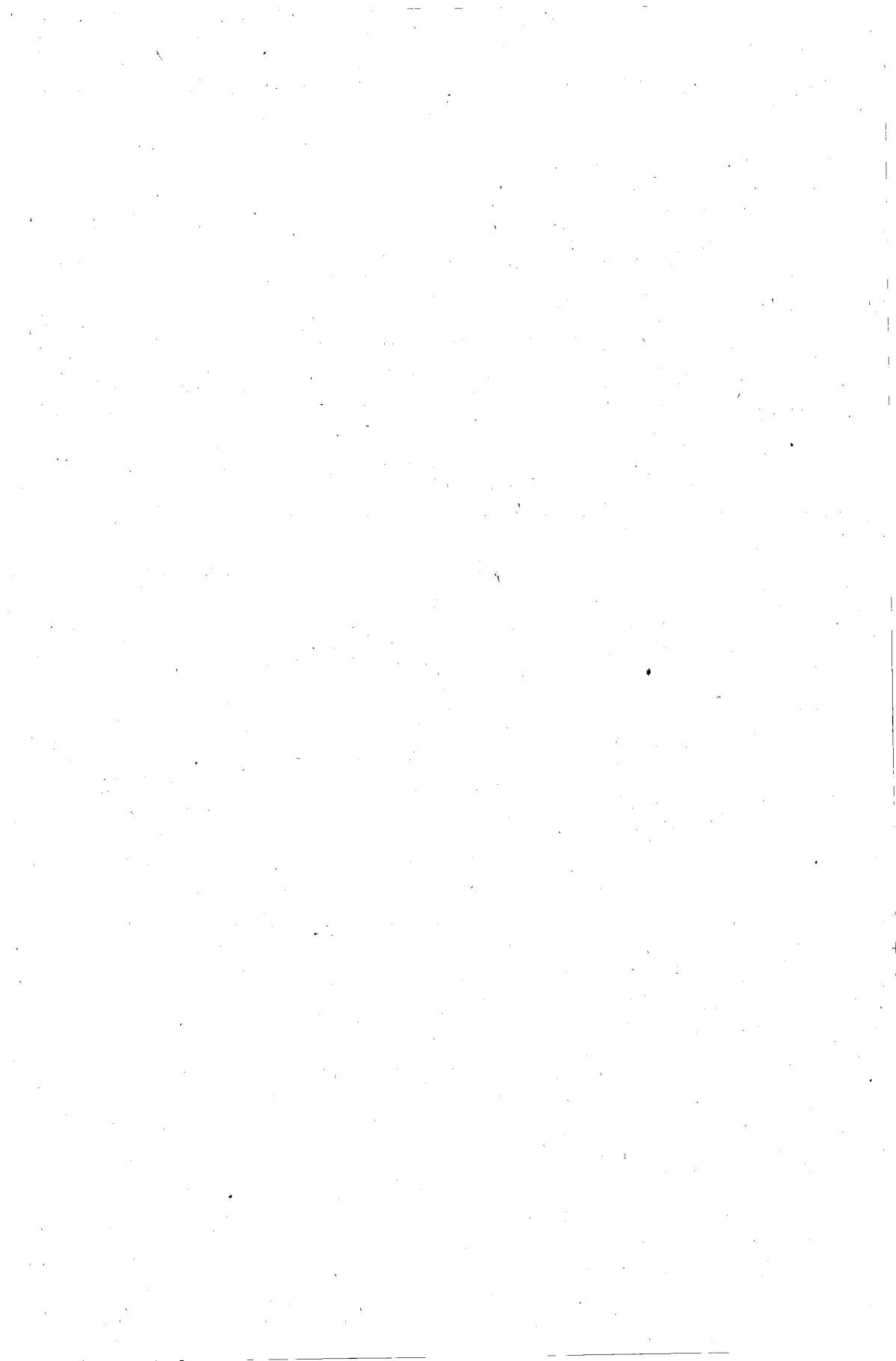
BIBLIOGRAPHIE

- Pató Imre: Die Bibliographie der Schriftstellerskolonie in Kanizsa..... 1075

AUS DEM LEBEN DES INSTITUTS

- Utasi Csaba: Aus dem Leben des Instituts 1109

TANULMÁNYOK

ETO: 312.91 (497.11)

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

KISHEGYES LAKÓINAK SZÁRMAZÁSI HELYE AZ ANYAKÖNYVEK ADATAI ALAPJÁN

GYETVAI PÉTER

Érseki Levéltár, Kalocsa

Közlésre elfogadva: 1984. július 11.

BEVEZETŐ

A bácskai Kishegyes község 1769. évi első telepeseiről szóló 1978. évi közleményünk végén az utolsó jegyzetben¹ utalást tettünk arra, hogy a további telepések származási helyére vonatkozólag gazdag anyag található a bérmlási anyakönyveken kívül az 1830—1840. közti rendszeres anyakönyvekben.

Vizsgálódásunk szempontjából legértékesebbek az 1807. évi megbér-máltak és a meghaltak 1830—1840. közti anyakönyvei. Mivel a kishegyesi római katolikus egyház eme könyvei közül a meghaltak 1805. évvel kezdődő eredeti II. kötete ez idő szerint valahol néhány évtizede lappang,² viszont 1826-tól kezdve Kalocsán az Érseki Levéltárban megvannak a másodpéldányok, s csak itt található a kezdeti eredeti bérmlási anyakönyvi lapok is, azért a felmerült kívánságra vállalkoztunk az anyag alábbi feldolgozására.

A meghaltak anyakönyvének említett évi bejegyzéseit két esetleges szempont teszi különösen értékessé.

Az egyik, az hogy a községben 1831. szeptember elejétől kolerajárvány dühögött, tehát az előző évekhez viszonyítva sokkal többen haltak meg, persze idősebbek is. Kishegyesen 1826-ban kb. 180, 1827-ben kb. 120, 1828-ban 264, 1829-ben kb. 140, 1830-ban kb. 150, 1831-ben 280 (ettől kezdve sorszámozás is van), 1832-ben 154, 1833-ban 179, 1834-ben 241, 1835-ben 231, 1836-ban 350, 1837-ben 158, 1838-ban 104, 1839-ben 182 és 1840-ben 235 halálozási adat feljegyzése szerepel. A két kiugró év: 1831. és 1836. 1831. szeptember 3-án a járvány első áldozata a 32 éves, Topolyáról való Belik Jánosné Bitskei Éva volt, akit a „cholera“ 24 óra alatt vitt el. December 15-e után a felnőttekkel szemben enyhült a vész, de még 1832. február 18-án is található utalás a kolerára.³ 1831-ben, a szeptember 3-a utáni 120 nap alatt 154-et, 1832-ben május 15-éig (136 nap alatt) 82-t temettek, kik közt ismét nagyon sok volt a felnőtt. 1836-ban újabb járvány tört ki a községben, de

¹ Gyetvai 1978. 234. o. 64. jegyz.

² *Schematismus Colocen.* 1942.170 szerint akkor még a teljes sorozat hiánytalanul megvolt. A községi tanács által a lemásolás céljára való ideiglenes átvétel táján tűntek el egyesek.

³ Említi még a „cholera“-t az anyakönyv (*KÉL*, Anyakönyvek, Kishegyes, Def.) 1831. szept. 4-én és nov. 6, 12, 14 (bis), 19-én.

erre sehol sem tesz a könyv utalást. Ebben az évben július 23-án 9, júl. 24-én 10, 26-án 18, 29-én 15 halottat temettek; s a júl 23-ától aug. 10-éig tartó 19 nap alatt összesen 206-ot. Nagyrészt felnőttek voltak.

De ez a bőséges anyag telepítéstörténetileg nem lenne különösebben értékes, ha történetesen olyan plébános állt volna a hivatal élén, mint szinte mindenütt máshol, ahol pontosan, betű szerint megtartották az anyakönyvezésre vonatkozó előírásokat. Ezeknek az előírásoknak megvoltak a maguk szempontjai, s azok nem a jövő történészeinek érdekeit tartották szem előtt. — Kintsey József 1830. okt. 16-ától volt Kishegyesen plébános.⁴ Kivételesen jó történelmi érzékéről, mellyel képes volt a hivatalos előírásokon túlmenő adatokat is feljegyezni, már 1978. évi dolgozatunkban dicsérőleg emlékezünk meg.⁵ Az 1830-ban megüresedett hegyesi plébániára⁶ meglepően sokan: 12-en pályáztak, kik közül a Kalocsai Érseki Szentszék hármát jelölt — első helyen Kintsey akasztói plébánost — bemutatásra a Magyar Udvari Kamarának, mint kegyúrnak.⁷ A praesentálás szept. 15-én történt meg, s az hagyományosan az érsek által első helyen jelöltre szólt, mire Klobusiczky Péter kalocsai érsek (1822—1843) okt. 4-én kinevezte és a hivatali eskü letétele után beiktatta Kintsey Józsefet hegyesi plébánosnak.⁸ Megérdemli ez a távlatokban is gondolkozó ember, hogy néhány életrajzi adatát megemlítsük. 1780. ápr. 4-én született Somogy vármegye székhelyén: Kaposvárott. 1799. okt. 26-ától 1803. ápr. 3-áig végezte el a kalocsai hittudományi főiskola négy évfolyamát, majd 1803. ápr. 3-ai pappászentelese után már 1803. máj. 11-től kezdve különböző helyeken (Baracska, Senta, Petrovoszelló, Baja, Jankovác) tevékenykedett káplánként, ideiglenes lelkészként, míg végül 1811. febr. 15-ével Akasztóra

⁴ *KÉL*, Anyakönyvek, Kishegyes, Bept. 1833. okt. 16-a utáni bejegyzés. A Def.-ban csak okt. 28-ától szerepel. — Eljárási módszere az volt, hogy az anyakönyvezéskor a rokonokat kikérdezte. Az 1831. dec. 6-án 68 évesen elhunyt és a Nógrád vm-i Tereskeről származó Sárközi Jánosnál bejegyezte: „cujus parentes a cognatis ignorantur“, vagyis: a rokonok még az elhunyt szüleinek a nevét sem tudták.

⁵ *Gyetzai* 1978. 230., 234. o. 54. jegyz. — Elődje: Ketzeli Ferenc 1830. júl. közepéig volt plébános. Júl. 19-én már az addigi káplán: Csepeley István volt az adminisztrátor, aki okt. 24-én ismét káplánként temetett, mégpedig egészen 1835. febr. 18-áig bezárólag. Ennek a szokatlan kivételezésnek (akkor sem volt szokás kisebb helyeken a káplánt 2—3 évnél tovább otthagyni) a magyarázata nyilván az, hogy már 1814-től a község kántortanítójaként működött Csepeley János, aki neki testvére lehetett. *KÉL*, Visitatio Canonica, Kishegyes, 1829. 42: 41 évesnek mondja a kántort, aki már 15 éve szolgál Kishegyesen. Az iratok közt megtalálható 1827. jan. 25-én keltezett és Deme Albert harangozóval közösen magyarul írt panaszlevele a Kalocsai Érseki Szentszékhez: a javadalom ügyében.

⁶ Akkoriban csak a „Hegyes“ megjelölést használták. Mikor 1837-től magyarul vezették az anyakönyveket, akkor így jelölték a címen: „A Kalocsai Érseki Megyében létező Királyi Kincstári Hegyesi Plébánia...“. 1851-től ismét latin nyomtatott űrlapokat használtak, s 1854—9. közt történt a címbe utalás a Szerb Vajdaságra is („in I. Wojvodatu Serbico...“).

⁷ *KÉL*, Iratok, Kishegyes, 1830. aug. 30.

⁸ *KÉL*, Akvek, Kishegyes, Bapt. 1830. okt. 16-a utáni bejegyzés.

került plébánosnak.⁹ Itt — 5 hónap híján — 20 évig maradt.¹⁰ Hegyesi plébánosága alig 10 és fél évig tartott, s 1840. március 5-én „hirtelen halállal“, 61 éves korában meghalt. Még előző napon ő keresztelt, tehát nem volt fekvő beteg. De, hogy számított és készült a halálra, vagyis valamilyen kór emésztette, annak bizonyosága az, hogy közvetlenül előtte két végrendeletet is készített: az 1839. jún. 11-ei keltezésű befejezetlen maradt, míg aztán az 1840. jan. 30-án alkotott okmány lett a végérvényes.¹¹

A bérmlási anyakönyvek telepítéstörténeti forrásértéke

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a kalocsai-bácsi érseki főegyház-megyve XVIII. század végi, XIX. század eleji bérmlási anyakönyveinek igen nagy a telepítéstörténeti értéke. Ez abban nyilvánul meg, hogy szerepelt az úrlapokon egy külön rovat, melyben a jelentkező származási helye felől kérdeztek.¹² Kishegyes vonatkozásában ezek közül — korai idejük miatt — a Topolyán 1791. júl. 12—13-án gróf Kollonitz László kalocsai érsek, és 1797. okt. 24—25-én szintén általa ugyanott végzett ténykedés okmányai lennének a legértékesebbek, hiszen a környékből, tehát Hegyesről is, ide jöttek át a jelentkezők.¹³ Sajnos, ezek felhasználásáról most el kellett tekintenünk. Ennek egyik oka az, hogy sok esetben — helytelenül — a származási hely rovatába a helyszínen közreműködő papok, tanítók, jegyzők a lakóhelyet írták be. A másik pedig az, hogy a helyesen kitöltött rovatok elkülönítéséhez előbb össze kellene állítani az érdekelt községek (Topolya, Hegyes, Bajsza stb.) akkori lakóinak jegyzékét. Ez túlságosan időigényes feladat. Akik azonban

⁹ *KÉL*, Iratok, Personalia, Kintsey József. „Tabellaris Informatio“, év nélkül, 1830. szept. 15-e után kitöltve. — Ugyanitt az „1829.“ feliratú nagy csomó tartalmazza a Kintsey akasztói plébános elleni bűnvádi eljárás iratait. A szolgabíró a helyszínen 1829. aug. 8-án vette fel a tényállást: Zeleszko István akasztói lakos fiának, a 26 éves Antalnak „1829. aug. 2-án este 10 óra tájban a plébánia udvarában történt meglövettetése tárgyában“. Az történt ugyanis, hogy a túlkoros legény udvarolt a plébános unokahúgának: László Annának, kit ezért a nagybácsi egy időre hazavitt Somogyba. Visszajövele után újból elkezdődött az ostrom, és ekkor történt az incidens. A pert 'Bács-Bodrog vm. zárta le, s megküldte az összes iratokat 1832. febr. 14-én („azon Plébános Úr ellen indítandó Bűn Pernek helye nem lévén“) a kalocsai érseknek.

¹⁰ Akasztót nagyon megszerethette, mert *KÉL*, Iratok, Personalia szerint Kintsey József 1840. jan. 30-án kelt végrendeletében az „akasztói templom ékesítésére 1000 váltó forintot“ fizettetett ki, míg Hegyesre e célra csak 100 frt-ot hagyott.

¹¹ *KÉL*, Iratok, Personalia: Kintsey József alatt. Kiderül a végrendeletekből, hogy elhalt Anna nevű testvére négy gyermekét (György, Rozália, Anna, Cecília) ő nevelte, azért a tetemes meghagyásokon kívüli vagyont ezek örökölték, s közülük László György pesti ügyvéd lett az általános örökös. Rendkívül tanulságos lenne e végrendeleteknek és az iratok mellett elfekvő pontos számadásoknak gazdasági és társadalmi vonatkozásait feldolgozni. A „Rationes“: 1842. febr. 15-i feliratú nagy csomóból (két vastag csomagban rendezetten csatolva a nyugták) kiderül, hogy a hagyaték értéke 6405 frt 42 1/2 kr-t tett ki. Az általános örökös a lezárás után 1941 frt 1 kr-t kapott kézhez. Az „Összveírási és Árverési Lajstrom“ 518. sorszám alatt pontosan feltünteti: ki, mit, mennyiért vett meg az ingókból a főszolgabíró jelentésében megejtett árverésen. Itt a végösszeg 6088 frt 47 1/2 kr. volt.

¹² *Gyetvai* 1978. 227., 233. o. 40. jegyz.

¹³ *KÉL*, Akvek, Conf. Topolya 1791, 1797.

csak egyes családok vándorlási útját és leszármazását kutatják, azok semmiképp se mulasszák el eme lapok átvizsgálását, mert igen figyelemreméltó adatokhoz juthatnak.

Magában Hegyes községben a bérmálást a török idők után először 1807. november 3-án Takáts Márton kalocsai segédpüspök végezte. Az anyakönyvek forrásértékét nagy mértékben csökkenti az, hogy az idősebbek már a korábbi két topolyai és az 1793: évi kúlai bérmálási lehetőséget is felhasználhatták. Így feltételezhető, hogy inkább csak későbbi bevándorlók lehetnek a most jelentkezett idősebb bérmálkozók, bár föltétlenül voltak olyanok is köztük, akik a szomszédba való átmenetel teherét nem vállalták, s most a helyi lehetőséggel éltek. Ezért lehetséges, hogy a mintegy 1000-re tett 1807. évi hegyesi bérmálkozó közül csak 119 adatát jegyezhetjük ki és közölhetjük az alábbi táblázatokban.

Az 1826—1840. közti anyakönyvek adatai a bejegyzettek származásáról

Rendszeres és hagyományos anyakönyveknek a kereszteltek, az egybekeltek és a meghaltak anyakönyveit¹⁴ szoktuk nevezni. Kishegyesen a XIX. sz. harmadik évtizedében a falu már elérte alapításának 60. évét, tehát az első két anyakönyvben nem sok lehetőség kínálkozik a származáshely feltüntetésére, hiszen házasságot — a néhány özvegygé vált emberen kívül — fiatalok szoktak kötni, s gyermekek is csak tőlük születnek. Mivel akkor is az volt, ma is az az egyházi előírás, hogy a házasságot a menyasszony plébániáján kell kötni, azért az idegenből, a szomszédos községből jövő vőlegények lakóhelyét a házasságkötéskor feljegyezték. Majd találkozunk több kivétellel is. A meghaltak anyakönyve azonban az akkor még nagyon gyakori csecsemőhalandóság mellett a legkülönbözőbb korú személyek adatait tartalmazza, s mivel 1769-től kezdve az új községbe való beszivárgás évtizedeken át szinte folyamatosnak mondható, azért csak az alkalmas személy hiányzott, hogy ezt a kedvező lehetőséget az utókor javára is kiaknázza.

Kintsey József plébános 1830. októberi beiktatása után már nov. 11-én elkezdte ezt a dicséretes gyakorlatot. Akkor nemes Méri Sándor és Sárközi Veronika csecsemőjét temette, s feljegyezte, hogy a szülők a Pozsony vm-i Szerdahelyről valók. 1830-ban még ez után 6 esetben, 1831-ben (a kole-rájárvány évében) 138 alkalommal tüntette fel a származási helyeket. Utána azonban — sajnos — fokozatosan ellanyhult ebbeli ténykedése (nemcsak őnála, hanem káplánjainál is), mert 1832-ben csak 52, 1833-ban 20, 1834-ben 10, 1835-ben 17, 1836-ban 24 adatot írhattunk ki; az utóbbi adatok szinte

¹⁴ Mivel ebben a korban és sokszor később is, az egyházi anyakönyveket latinul vezették, azért rövidítésüket a latin név kezdőbetűjével vagy kezdő szótagjával szoktuk jelezni. Jelen tanulmányukban is ezt fogjuk használni. Ezek: B. vagy Bapt. (Liber vagy Matrícula Baptisatorum) a Kereszteltek, azaz a születések, C. vagy Cop. (Copulatorum) az Egybekeltek, vagyis a házasságkötések, D. vagy Def. (Defunctorum) a Meghaltak anyakönyvét jelentik. Szokott még lenni: Jegyesek (Sponsorum), Megtértek (Conversorum), Hitehagyottak (Apostatarum) és Megbérmáltak (Confirmatorum, rövidítve: Conf.) anyakönyve is.

mind a filiákra (Szeghegy, Feketehegy) és a szomszédos. Kutas és Töviskés pusztára, illetve a szenttamási, az óbecsei, a péterrévei, a moholi és az adai szállásokra vonatkoznak. A legnagyobb lehetőséget 1836-ban szalasztotta el, mikor az újabb járvány ismét sok felnőttet ragadott el, s nem jegyezte be a származási helyet. Az 1837. évi 24, az 1838. évi 28, az 1839. évi 26, az 1840. évi 17 adat közt már ismét akadnak „jók“, melyek tehát nem Hegyes szomszédos községeire utalnak. A keresztelték anyakönyvéből a vizsgált 1826-tól 1840-ig terjedő 15 év anyagából ugyan kiírtunk mintegy 570, az egybekelték anyakönyvéből 191 adatot, de ezek szinte mind kivétel nélkül csak a filiáknak számító helyek adatait tartalmazzák. A házasságot kötöttek közt 1831-ben, 1832-ben, 1837-ben vannak többen olyanok, akik távolabbi vidékről származtak. E tény sugallta, hogy ezekre a környékbeli adatokra külön is érdemes kitérni.

Kishegyes telepítésére vonatkozólag különben még az alábbi adatokra bukkantunk. A Kalocsán meglévő egyházlátogatási okmányok közül csak az 1829. május 19—20—21-én kitöltött nyomtatvány tartalmaz erről általánosságokat. Magyar fordításban szó szerint ezt írja: „Ennek a községnek (Hegyesnek) a neve egykor Kis-Hegyes pusztá volt. Benépesülni 1760-ban kezdett, mikor is Topolya filiálisa lett... A lakosok a legkülönbözőbb vármegyékből jöttek ide, s foglalkozásuk — kevés kivétellel — a földművelés.“¹⁵ Ugyanezt ismétli a hegyesi levéltári iratok közt egy 1817. máj. 31-ei keltezésű adat, mely szerint Hegyes csak 1776-ban lett önálló anyaegyház.¹⁶

Van azonban a Kalocsai Érseki Levéltárban a községalapítás első évéből írásos dokumentum. Ez pedig Lakner József akkori topolyai plébánosnak Akasztórról 1769. okt. 12-én kelt jelentése a Kalocsai Szentszékhez. A plébános ekkor ment Pestről hazafelé Topolyára, s az volt a szándéka, hogy személyesen tesz jelentést arról, hogy a Topolyától egy óra járásra fekvő Hegyes pusztát most telepítik magyarokkal. Ezek az új hegyesi lakosok vasárnapokon egész évben átjártak Topolyára. A szükséges joghatóságon kívül engedélyt kért volna a templomépítésre, annak megáldására és használatára, továbbá a temető kihasítására, s ott kereszt felállítására. Csak örülhetünk annak, hogy a „Sarkez“ járhatatlan utai lehetetlenné tették a topolyai plébánosnak a Kalocsán keresztül való hazautazást, mert így legalább írásban kényszerült kérelmét előterjeszteni.¹⁷

Ama hegyesi lakosok betűrendes névsora, akiknél az anyakönyvek távolabbi származási helyre utalnak

Itt a filiákról és a környező tanyákról, szállásokról, pusztákról származókat nem vesszük fel. Azokat célszerű elkülöníteni, de a származási helyek kö-

¹⁵ KÉL, Vis. Can. Kishegyes. 1829. 47. — 1840-re a kalocsai egyházi hatóság ismét újabb Vis. Can. űrlapot nyomtatott, ahol külön pont kérdezi a lakosok származási helyét, de ez a kishegyesi okmány Kalocsán nincs meg.

¹⁶ KÉL, Kishegyes, Iratok. 1817. máj. 31. „Informatio.“

¹⁷ KÉL, Kishegyes, Iratok. 1769. okt. 12. A levél is bizonyítja Kalocsának hadászatiilag a vizek általi védett fekvését. — Gyetvai 1978. 226. o-on közöltük, hogy Kruspér Pál zombori kamarai adminisztrátornak a jelentése Kishegyes első 81 lakójáról 1769. okt. 15-én kelt; tehát a topolyai plébános levelének megírása után 3 nappal.

vetkező nagy jegyzékénél már egybeolvasztjuk az adatokat, a túlságos elaprózódást elkerülendő. Az alábbi névsor használatánál a következőkre hívjuk fel a figyelmet:

1) A „Név“ rovatba az kerül, akinek a származáshelye adva van, tehát esetleg a feleség vagy éppen a szülők. Ha csak a szülők vagy egyikük született és lakott azon a helyen, ezt a „Megjegyzés“ rovatban feltüntetjük. Ha a másik házastárs, vagy a másik szülő máshonnan került Hegyesre, azt a betűrend korlátai szerint a maga helyén külön említjük. Csecsemő-keresztelés esetén világos, hogy csak a szülők vannak felvéve. Ha a csecsemő hamarosan meghalt, s a származáshely ott is jelezve van, ezt ugyanott feltüntetjük. Ha a házaspár vagy egyik fél keresztszülő volt csupán, akkor a jegyzet rovatban erre a latin megfelelő szó rövidítésével („Patr.“, vagyis Patrinus, -na, -ni) utalunk.

2) Az „Életkor“ rovatba kerül a halálozás, a házasságkötés, a bérmlakozás alkalmával az anyakönyvben szereplő adat. Házasságkötés esetén annak életkora kerül első helyre, amelyik házastárs a „Név“ rovatban van említve. A másik szám a házastársé.

3) A származási helyet úgy írjuk, ahogyan az anyakönyvben szerepel: pl. Ómoravica, Szele stb. Kivételek: Szabadkát írunk és nem Maria Theresiopolist, Tyrnavia helyett pedig Nagyszombatot, Verus Betse helyett Óbecsét stb. A dolgozatunk második felében található táblázatban ezekre a régi írásmódokra csak utalunk, és a XX. sz. eleji hivatalos (törzskönyvezett) helynévalakokat vesszük fel. Gyakorlati szempontból ez tűnik legjobbnak.

4) Az anyakönyvi lelőhelynél („Akvi hely“) a már említett hagyományos rövidítés szerint: B. (kereszteltek), C. (egybekeltek), D. (meghaltak anyakönyve) megjelölést fogjuk használni, utána megadva a pontos dátumot. A „Conf.“ (megbérmláltak) anyakönyvnél időt nem adunk, mert a már közölt szempontok szerint, ezen az 1807. évi hegyesi bérmlálás értendő.

5) A neveket úgy írjuk, ahogyan a kérdéses anyakönyvben találtuk, de a szó elején a „Ts“-t átírjuk „Cs“-nek (Tsapitzky=Csa...). Eltérő írásmód vagy ragadványnév esetén utalás van a névsorban.

6) Van néhány adatunk más forrásokból (egyéb levéltári anyagból), ezeket itt nem vettük fel, de a származási hely jegyzékénél — legalább jegyzetben — megemlítjük őket.

7) A „Megjegyzés“ rovatban egyéb esetleges tudnivalót említünk meg, vagy arra utalunk, hogy melyik szülő való arról a helyről; hogy keresztszülők („Patr.“) voltak-e csupán; vagy pl., hogy cigányokról stb. van-e szó. Azokat a személyeket, akiknek szülei már szerepelnek 1978. évi tanulmányunkban, „Gy.“ utalással és az oldalszám megjelölésével tüntetjük fel.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Akasztói	Kovács vulgo Akasztói.					
Alattya	1. Tóth vulgo Alattya.					
Alattványi	1. Tóth vulgo Alattványi.					
Andrassics Imre özv.		Lukasevits Erzsébet özv.	33 40 18	C. 1840. V. 28. Conf.	Zombor Szele	Gy. 230.
Annus István	István, Király Erzsébet					
Annus Sándor	+ István, Király Erzsébet	Dudás Rozália	20 18	C. 1831. XI. 23.	Szele	A szülők.
Annus István	György. —	Király Erzsébet	73	D. 1831.	Szele	
Antóni Mária	János, Tóth Ilona	Zsida Ilona	60	D. 1839. IX. 26.	Karancseszki	
Arantsik József	+ József + Bódu Anna	nőtlen	33	D. 1832. X. 5.	Szabadka	Rokonsága: Madarason él.
Bagi	1. Juhász-Bagi.					
Bajáki Erzsébet	1. Sáros. Adalbert		14	Conf.	Csantavér	
Bakos Anna	Patótsi Ilona Pál, —	Fajka Péter	45	D. 1839. VI. 29.	Csantavér	
Bakos Borbála	Menyhért, Szántó Agnes	+ Lenkes György	74	D. 1838. IX. 15.	Dorogháza	
Balázs Imre nemes	+ Mihály + Kurin Anna	nős	50	D. 1831 XI. 13.	Monostor	Heves vm.
Balázs János	Mihály, Korint (— vint?) Anna	Majoros Erzsébet	43	Conf.	Monostor	Heves m. Anya: Kurin. Hev. m. IV. fel.
Balázs János nemes	Mihály, Kurin Anna	Urbán Mária	68	D. 1832. XI. 13.	Monostor	
Balázs József		Sávoly Teréz	21 21	C. 1834. I. 22.	Bajsa	Cigányok.
Balázs Mária	Mihály Farkas Éva	Horváth Menyh.	19 19	C. 1831. XI. 14.	Topolya Szazanykony	Az apa. Cig. Az anya.

Név	Szülökö neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Balgátsi Rózsa	+ József, + Dudás Katalin	?	61	D. 1832. III. 14	Szent Márton	
Bartsik László		Mészáros Rózsa		B. 1831. II. 21.	Alattya	Az apa.
Barcz Gergely	Gergely, Molnár Rózsa	Kelemen Borbála	60	D. 1837. II. 20.	Busa	Nógrád vm.
Barna József	József, Bátkai Zsófia	Farkas Eszter	22 18	C. 1837. XI. 27.	Zombor	
Baros Julianna nemes	László, —		62	D. 1831. VIII. 7.	Nagyszombat	
Barrabás Anna	Mátyás, Lukáts Anna	+ Kováts Imre	61	D. 1839. II. 28.	Majsa	
Bartha Mátyás		nőtlen	33	D. 1832. III. 17.	Ó-Arad	Chyrgurgus.
Barzok Antal		Jakobetz Mária	70	D. 1831. II. 17.	Kubin	Árva vm.
Bálizs András	Mihály, Gál Erzsébet	Gubanits Anna	21 18	C. 1838. XI. 26.	Szenttamás	
Bárány Klára özv.	Reznayák Klára I. Bitskei.	Komáromi István özv.	50 52	C. 1832. II. 6.	Szele	Az apa.
Betskei						
Benedek Botbála	+ György, Bezdányi Katalin	hajadon	19	D. 1831. XII. 4.	Szanda	Az apa. Nógr. vm.
Benedek György	András, Kis-Mátyás Mária	Bezdányi Katalin	52	D. 1831. I. 31.	Szanda	Nógrád vm.
Benedek Verona	György, Czernai Judit	Simek, János	28	D. 1838. VII. 4.	Topolya	
Belányi Verona	János, Kotsis Erzsébet	Csáki János	18 20	C. 1837. XI. 13.	Topolya	
Benko Antal	+ Antal, Labadi Katalin	Varga Erzsébet	20 17	C. 1831. XI. 21.	Félegyháza	Az apa.
Benko György	+ György, Kumk (Kunik) Verona		17	D. 1834. III. 20.	Topolya	

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Benko Mihály		Toth Apollónia	75	D. 1832. II. 15.	Alattyány	
Berényi József özv.	Márton, —	Füstös Katalin özv.	40	C. 1832. I. 30.	Szenta	Az apa.
Berketz Ferenc	István, Hegyi Magdolna + József,	Koszorús Rozália	62	D. 1838. X. 26.	Szegvár	Gy. 230.
Berketz Katalin	+ Bagán Mária I. Kotsis rectius Berkó	Vanka János	45	D. 1832. II. 24.	Szegvár	
Berkó						
Bezdnányi Katalin	Mihály, Paska Katalin	+ Benedek György	55	D. 1837. IV. 23.	Topolya	
Bezdnányi Pál		Kováts Anna		B. 1828. X. 16.	Emusics pta	
				B. 1826. V. 7.	Emusics pta	
				Conf.	Szabadka	
Bezeg Mihály	Márton (?), Bedé Mária	Illonits Katalin	38	Conf.		
Bitskei Éva	Mátyás, — Anna	ör. Bélik János	32	D. 1831. IX. 3.	Topolya	A szülők.
Bitskei Mátyás	+ József, + Hegyi Erzsébet	Fülöp Erzsébet	55, 48	C. 1832. VII. 23.	Bitske Topolya	Pest vm. Az apa.
		Pap Erzsébet özv.	60, 52	C. 1838. II. 5.	Topolya	Ujabb hg.
			8	Conf.	Topolya	
Bitskey Mihály	Ferenc, —	Nagy Anna		B. 1831. VI. 3.	Topolya	Az apa.
Bitskei Mihály			13	Conf.	Bajsa	
Bida Teréz	Ferenc, Haluska Mária	Schusztek János	59	D. 1831. I. 26.	Topolya	A férj+.
Birgés Anna		Szabótski János	32	D. 1831. VII. 1.	Alattya	
Birgés Rózsa	+ István, Csáki Katalin					

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Blazsik Jakab		+ Krató Katalin	70	D. 1831. XI. 5.	Topolya	
Blazsik Róza özv.	Mihály, Soós Katalin	Benko Mihály özv.	24	C. 1837. VI. 26.	Topolya	
Blazsik Katalin	István, Bentsik Ilona	Jané Gáspár	18	C. 1839. XI. 25.	Topolya	
Botka Borbála	+ István, + Horváth Katalin	Csóré Márton	17	C. 1830. XI. 16.	Mélykút	
Botka Erzsébet	+ István, —	+ Nagy György	18	D. 1831. XI. 17.	Jankovátz	
Botka Erzsébet	+ István, Horváth Katalin	Csizma József	21	D. 1831. XI. 27.	Jankovátz	Az apa.
Braskó István	György, —	Magyar Magdolna	35	Conf.	Bajsa	
Buday György	György, —	— Rozália	26	Conf.	Temerin	
Budai István	Antal, Dudás Katalin	Szabó Rozália	50	Conf.	Rarosmulad	
Bukótzki Ferenc		Szalma Éva		B. és D. 1831. I. 31.	Parvartz	Nógrád vm.
Buriány Erzsébet	István, —	Hermecz János	60	D. 1831. XI. 28.	Alattyra	Az apa.
Bútsó	I. Gutai vulgo Bútsó.					
Búr Imre	Mátyás, Oláh Éva	Csomó Verona	34	D. 1839. XII. 4.	Topolya	
Czekus	I. Czekus.	Klamár Pál	24	D. 1831. I. 23.	Kun Sz. Márt.	Az apa!
Czekus Anna	István, Pap Anna	Gaudia András özv.	40	C. 1832. II. 6.	Kunszentmárt.	Az apa.
Czekus Borbála özv.	Pál, Györfi Erzsébet	+ Zlekitzin Magdolna	40	D. 1836. VIII. 7.	Rác Militüts	Az apa.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Czibujka György	+ János, Varga Éva	Takáts Ilona	27	D. 1832. II. 20.	Kelebia pta	Szülők: Ürögh. Szül. Óbecsén.
Czirák János	János, Bencze Katalin	Drazsnyák Mária	25 20	C. 1827. X. 24.	Topolya	Urád. ispán.
Czukor	1. Dudás vulgo Czukor.			B. 1831. III. 25.	Hegyes	Patr.
Csajági Jozéfa	Sándor, Késmárki Erzsébet	Nagy Károly hajadon	20 23	C. 1837. II. 2.	Szentistván	A férj kulai írnök.
Csapitzky Anna	-, Anna		50	Conf.	Csemezdzini	
Csáki Katalin	Antal, Juhász Erzsébet	+ Birgés István	68	D. 1837. III. 11.	Alatryány	Gy. 234.
Csányi Mátyás	Tamás, Sziárdó Erzsébet	Miskóczy Ilona	28	Conf.	Szeged	
Cselenák Ilona	+ János, + Anna	Gyurák Gáspár	54	D. 1831. VIII. 14.	Veprovázt	
Cseplye Anna	Mihály, Kováts Judit	Horváth Imre	55 55	C. 1832. II. 6.	Szenta	Az apa.
Csernák János	+ József Raktsák Erzsébet	Farkas Julianna	22	C. 1832. VI. 5.	Kula	
Csernik János	+ István, Kurin Erzsébet	Dudás Veronika	19 36	D. 1832. V. 15.	Tarján	Heves vm. Az apa.
Csernus András		Süveges Katalin	41	Conf.	Péteri pta.	
Csernus András + nemes		Süveges Katalin	68	D. 1831. VIII. 6.	Péteri	A nő +.
Cservenák József	+ József, -	Pap Mária	22 20	C. 1830. XI. 3.	Topolya	Az apa.
Csezenyák Anna	-, ...Éva	Hajas András	18	Conf.	Ócsa	
Csizma vulgo Kiss Ferenc	+ Kiss János, N. Éva	Radits Ilona	64	D. 1830. XII. 29.	Tiszaföldvár	Rokonai ott.
Csipei Rozália	Péter, Bagi Erzsébet		11	Conf.	Topolya	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Csőre Gergely		Hracki Mária	95	Conf.	-Surány	
Csőzi	I. Csőri.					
Csőke Ágnes	+ Mihály, Szabó Katalin	Harák István	31	D. 1831. VI. 22.	Szele	A szülők.
Csőri (Csőzi) Mária özv.	Mihály, Pálinkás Katalin	Latzkó János	60	C. 1837.	Kecel	A szülők.
			60	XI. 6.		
			63	D. 1839.	Kecel.	A szülők.
				XII. 18.		
Csubántzi János	József N. Katalin	+ Radvai Mária	77	D. 1830.	Veszprém vm.	A szülők.
Csus (Cusz) István	András, —		15	Conf.	Petrovoszella	
Dakar (Dohar) Antal		Csóré Mária özv.	80	C. 1833.	Moholy	
Dáni Erzsébet	Ferenc, Süvegés Katalin	Német Imre	50	D. 1837. XI. 27.	Petrovoszella	
Deák Ferenc	György, Szarka Katalin		58	D. 1834. IV. 6.	Vásárhely	
Demtsik János	+ László, + N. Erzsébet	Péntek Anna özv.	27	1831.	Bajsa	A szülők.
Dinnyés Rozália	Lórinç, Bene Katalin	+ Molnár Mihály	30	I. 31.		
Dohár	I. Dakar.		90	D. 1838. X. 19.	Félegyháza	
Domonkos Rozália	+ István, + Magyar Judit	Varga György	63	D. 1831. XI. 1.	Szekszárd	A szülők.
Dózsa János			29	D. 1839. X. 30.	Topolya	
Dósa Pál		Takáts Borbála		B. 1832. X. 21.	Ómoravica	A ffi: szabadkai. Patr.
Dudás György	János, —	+ Rakontza Erzsébet	72	D. 1831. X. 15.	Farmos	
Dudás István	István, Kalmár Judit	Ruzsinka Rózsa	56	D. 1837. II. 22.	Alattyány	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Dudás v. Czukor Mátvás	Gáspár, Ketzeli Erzsébet	Cseri Mária	70	D. 1832. XII. 5.	Vásárhely	
Dudás Márton	Antal, Mogom Mária	Varga Ilona	40	Conf.	Tod	
Dudás Mihály	Menyhért, Martony Katalin	Vadászi Anna	85	D. 1831. XI. 7.	Raros Mulyád	
Dulai Mária		Gutai György	62	D. 1832. XII. 22.	Nagy Káta	
Dvornjik József	János, Kuglik Erzsébet	Maronka Julia	20	C. 1839. XI. 11.	Szivatz	
Elek Katalin özv.	Sándor, —	Nagy Imre özv.	40	C. 1832. VI. 25.	Jánoshida	Az apa.
Elek Sándor	János, —	Harmath Katalin	82	D. 1833. I. 6.	Szakal	
Esztrajher Jakab				B. 1827. X. 14.	Pacsér	Árva zsidólánya.
Éter Márton	+ Mihály, + Hajas Ilona	Elek Katalin	52	D. 1832. IV. 27.	Jánoshida	
Faddi Mária		+ Mezei András	75	D. 1831. XII. 4.	Miske	
Faragó András	András, —	Bárány Klára	45	Conf.	Bajsa	
Farkas Antal		Lakatos Rózsa	24	C. 1835. V. 27.	Szabadka	Cigányok.
Farkas Erzsébet	Ferenc, Matosz Rozália	Costyah János	16	Conf.	N. Militics	
Farkas Ferenc		Fekete Anna	39	Conf.	N. Militics	
Farkas István özv.		Fekete Anna	9	D. 1833. XI. 27.	Petrovosszelló	Lányuk.
Farkas János	János, Trifu Rózsa	Gubanits Orsolya özv.	35	C. 1836. IX. 12.	Kula	
			25			
			26	D. 1837. III. 1.	Szabadka	Cigány.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Farkas Mihály	István, —		18	Conf.	Mokrad	
Farkas Péter		Pataki Mária		D. 1838. I. 18.	Topolya	Csecsemő.
Fárbás Ignác	Ignác, Dudás Borbála	Odri Borbála	21	C. 1839.	Kula	
Fárbás Rozália özv.	Ferenc, Herman Erzsébet	Gállik József	20 24	VIII. 19. C. 1839.	Kula	
Fekete Márton	Tárnás, Dudás Erzsébet	Benko Anna	23 43	X. D. 1838.	Garáb	Nógrád vm.
Fentser	I. Jentser.			IV. 14.		
Fernstok Teréz	Mátvás, Gontzlik Anna	Körtvélyesi Sándor, dor, ns., ref.	54	D. 1830. XII. 4.	Kula	
Fodor István	Kiss András —		11	Conf.	Bajsa	
Fodor Pál	András, —	Kelemen Vera	45	Conf.	Berhida	
Fontányi István	+ , +	Pálfi Anna	34	Conf.	Topolya	
Foktői, Fogtői	1. Tóth vulgo Foktői (Fogtői).					
Frindik Borbála özv.	Mihály, Fejes Anna	Miskolczi Mihály özv.	51 55	C. 1838. I. 29.	Félegyháza	A szülők.
Fülöp Erzsébet özv.	György, + Nagy Erzsébet	Bitskei Mátvás özv.	48 55	C. 1832. VII. 23.	Abasár	Az apa.
Fülöp György	+ János, + —	+ Nagy Erzsébet	93	D. 1832. V. 12.	Saar	
Füstös György	Márton, —		13	Conf.	Topolya.	
Füstös Katalin	—, Teréz		13	Conf.	Topolya	
Füstös Katalin	—, —	Gregus András	28	D. 1830. XII. 9.	Topolya	A ffi +.
Galambos Anna	István, Vincez Agnes	Trázi József	68	D. 1831. X. 25.	Szent András	Gy. 230.

Név	Szülei neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Galamboz Rókus	+ István, + Vincze Ágnes	+ Mihály Erzsébet	79	D. 1832. III. 15.	Szent András	Gy. 230.
Galamboz István	majorom Mihály, Gyenge Erzsébet	Gyurits Anna	24	D. 1831. II. 7.	Tereske Sz. András	A ffi. A szülők.
Gaudia András özv.	Jakab, Gyurits Katalin	Czékus Borbála özv.	43	C. 1832. II. 6.	Terény	Az apa.
Gaudia András	+ Jakab, Gyurits Katalin	Szikszai Katalin özv.	40 49	C. 1832. VII. 4.	Terény	A szülők.
Gazsó tardiús	Süli I. Süli.		40			
Gazsó Éva özv.	János, Harak Teréz	Ronyetz Pál özv.	? 44	C. 1838. VI. 21.	Kula	
Gazsó Mihály	István, + Nagy Erzsébet	Urány Julianna	19	C. 1830.	Kula	
Gaál Klára	András, Tóth Anna	Sipos Péter	18 60	XI. 16. D. 1839. XII. 7.	Szegvár	
Gálik József	János, Farkas Anna	Fárbás Rozália özv.	23	C. 1839.	Veprovázt	
Goday Pál	Jakab, —	Keszler Rózsa	24 45	X. 16. Conf.	Terjen	
Gregus András	+ András, + Szabó Erzsébet	Füstös Katalin	28	D. 1830. XII. 9.	Szabadka	
Gregus Ilona	Mátyás, Szabó Rózsa	Sipos vulgo Kádár János	35	D. 1831. XII. 4.	Szabadka	
Gregus Mátyás	János, Szabó Mária	Szabó Rozália	50	Conf.	Szabadka	
Gubanits Mihály	György, —	Fontányi Katalin	80	D. 1831. XI. 19.	Parvartz, Szécsén	
Gubis Antal	Mihály, —	Szalaj Polika (?)	22	Conf.	Tótháza	
Gula András	Tamás, —	Motsari Éva	50	Conf.	Terin	L. Gulyo.
Gulyás János		Horváth Borbála		D. 1831. X. 22.	Jánoshida	Az apa. Csecsemőjük +.

Név	Szülei neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Gulyás István		Kovátsovits Borbála		B. 1831. XI. 16. D. 1831. XII. 8.	Bóltske	Az apa. Csecsemőjök szül. és +.
Gulyás Imre özv.	+ Tamás, + Uri Rózsa	Lengyel Rózsa özv.	39	C. 1831. I. 31.	Topolya	
Gulyó András	Tamás, —	Szöllősi Ilona	30	D. 1831. II. 6.	Terény	
Gundrum András	József, Krucsh Borbála	Schevzovitz Erzsébet	24	C. 1832. VI. 26.	Retkovtze	Azonos Gula A-al. II. hg. Brod kr.
Guritz	I. Gyuritz.		19			
Gutai v. Bútsó István	István, —	Juhász Anna	50	D. 1831. I. 24.	Karancskeszí	
Gutvain Antal	Antal, —	nőtlen	36	Conf.	Rutztorf	
Gyetvai András	András, Bernáth Judit	Dudás Erzsébet	50	D. 1837. II. 21.	Árokszállás	
Gyömrei	I. Trázi rectius Gyömrei.					
Győri Mihály	Mihály, Bagi Verona	Tukai (Jakai?) ...	23	C. 1827. VI. 4.	Pacsér	
Gyukits János		Hajas Erzsébet	21	C. 1834. X. 2.	Topolya	
Gyurák Gáspár		+ Cselenák Ilona	19	D. 1831. X. 26.	Veprovátz	
Gyurák István	Gáspár, Cselenák Ilona	Jankovits Katalin	72	D. 1838. IV. 18.	Veprovátz	
Gyritz (Gu- Anna	Mihály, Kaba Erzsébet	Colonits Mihály	31	Conf.	Ada	
Gyurits Anna özv.	György, Mogon Zsuzsanna	Brezótzki Mátyás özv.	20	C. 1832. III. 5.	Betskerek	
Hadnagy	I. Tóth vulgo Hadnagy.		24			
Hajas Károly	András, + Lakatos Anna		32			
			22	D. 1831. IV. 20.	Alattya	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Hajdú Pál	László, —		9	Conf.	Topolya	
Halász Anna	Lőrinc, —	Fajka Gergely	19	Conf.	Szele	
Halász Lőrinc	Mátyás, —	Farsang Erzsébet	40	Conf.	Szele	
Harák Ilona	János, Móritz Erzsébet	Czékus István	62	D. 1838. II. 6.	Szombathely	
Hatala Pál özv.	+János, Sáfrány Katalin	Juhász Éva özv.	56	C. 1832.	Szarvas	
Hegedűs Ilona	György, Bogner Ágnes I. Thelina.	Horváth Antal	43 55	VII. 9. D. 1839. X. 19.	Szelebélyi	
Helina?						
Herényi Borbála	János, —	Bubák János	26	Conf.	Balassagyarmat	
Hermecz Mátyás	Pál, Orovetz Anna +György, —	Terényi Anna	33	D. 1831. I. 8.	Pataj	
Hermecz Pál		Oravetz Anna	66	D. 1831. X. 27.	Pataj	
Hírka Erzsébet	Mihály, Péter Anna +Mátyás, +Zsidai Erzsébet	Szabó vulgo Reszeli Pál	36	D. 1831. VIII. 2.	Nógrád vm.	Az apa.
Hollandi Mátyás		Gazsó Éva	52	D. 1832. II. 18.	Karancskeszi	
Homogyi István.	Antal, Berényi Katalin	Németh Éva	56	D. 1838. II. 22.	Óbecse	
Hornyak Mihály			50	C. 1835. X. 26.	Szenttamás	
Horváth András		Sámoly Éva	44			
Horváth Antal		Papp Erzsébet nemes	18 16	C. 1829. XI. 26.	Temerin	
Horváth Éva	György, Szabó Anna	+Németh János	21 17 40	C. 1836. X. 24. D. 1837. IX. 10.	Ókér Csantavér	
Horváth Imre özv.	Ferenc, Szikáts Anna	Cseplye Anna	55 55	C. 1832. II. 6.	Bajsa Hugyak	A férfi. Az apa.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Horváth István		Varga Rozália	32	C. 1830.	Szenttamás	
Horváth József	Ference +, -	Csőke Katalin	24	IV. 26.		Nógr. m.
Horváth Katalin	József, Maiker Rózsa	Gyurák István	80	D. 1832.	Hugyak	
Horváth László		Kis Anna	X. 22.	X. 22.		
Horváth Menyhért	János, -	Balázs Mária	25	D. 1831.	Veprovátz	
Horváth Pál	György, Juhász Ilona	Szalai Márton	XII. 4.	B. 1832.	Veprovátz	Az apa.
Hudák Katalin			II. 2.	C. 1831.	Temerin	Cigányok.
			19	XI. 14.		
			19	Conf.	Nógrád vm.	
			8	B. 1832.	Szivat	
				X. 22.		
Its József özv.	Imre, Stepánik Mária	Sipos Anna	48,	C. 1836.	Vitentz mezőváros	
Igsa Ilona	- , ? Ilona	Pap Pál	24	XI. 22.		
Ilko Ferenc		Standl Julianna	18	Conf.	Szabadka	
Illés Josko gör. k.		... Mária cigány		B. 1828.	Szenttamás	Patr.
Ispány István		Uhor Veronika	I. 27.	D. 1832.	Temerin	A nő +.
Ispány Lőrinc		Urbány Katalin	70	XII. 5.		
		Serer György	32	D. 1831.	Szele	A nő +.
Izsák Anna	János, Tóth Magdolna			XI. 1.		
Izsák Rózsa	- , Izsák Anna +			II. 2.		A csecsemőjük.
Izsák Márton	József, Tóth Apollónia	Vass Ágnes	65	D. 1831.	Jobbágyi	
			12	I. 3.		
				D. 1833.	Jobbágyi	
				I. 2.		
			60	D. 1839.	Lőrinci	
				III. 24.		

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Jakab Erzsébet	István, Kapás Ilona	Németh István	34	D. 1837. III. 31.	Tesmag	
Jakobetz Máttyás	András, Juritza (Trecskó) Már.	Tóth Rozália	17 45	Conf. D. 1832.	Kula Sárfi	Pozsony vm. A szülők ott +.
Jakobetz Mária	András, Trecskó Mária	+ Bukóczki Ádám	65	D. 1839. XII. 24.	Pozsony vm.	
Jantsof Anna			74	D. 1831. XI. 10.	Bazin	
Jankovits József	Imre, Tóth Erzsébet	Csoré Mária	20	C. 1832.	Kerény	Az apa.
Jankovits Katalin	Imre, Tóth Erzsébet	Matuska András Fejér Erzsébet	18 28	XI. 26. C. 1838.	Kerény	A szülők.
Jenster (Fen-) Antal	Pál, —		34 10	VI. 18. Conf.	Herencsény	
Jenes Borbála	—, ... Mária			D. 1831. I. 31.	Herencsény	Az apa. Csecsemő- jük +.
+ Jerkovits Máttyás			13	Conf.	Bajsa	
Jodál György özv.	Márton, Mészáros Erzsébet	Bárány Klára	— 50	C. 1832. II. 6.	Bajsa	A nő újabb hg-kor említi.
Johanovig Erzsébet	Vencel, Johanovig Rozália	Kalotsai Erzsébet özv.	48	C. 1837.	Szivatz	
Juhász Anna	József, Zsigai Katalin	+ + Gutai István	33 55	I. 10. Conf.	Vajsány	
Juhász János	Ferenc, —		58	D. 1840. I. 17.	Karancseszi	
Juhász Katalin	József, N. Apollónia	Lauko Katalin	80	Conf.	Verseg	
Juhász Rózsa	János, Lajkó Katalin	+ Varga Ferenc	72	D. 1832. III. 30.	Topolya	
Juhász Rózsa	János, Farkas Ilona	Berényi József Krátki József	38 64	D. 1831. XI. 24. D. 1838. III. 31.	Bodog Bakonyi erdő	Az apa. A szülők.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Juhász Éva özv.	J-Bagi Istv., Szombati Éva	Hatala Pál özv.	43 56	C. 1832. VII. 9	Félegyháza Tiszaföldv.	Az apa. A szülők itt +.
Kalatsi Mihály	Ferenc, Molnár Erzsébet	+ Urbán Anna	60	D. 1831. XI. 16.	Szele	
Kalotsai Erzsébet	Imre, Szerda Ilona	Balázs Mihály nemes	52	D. 1840. I. 16.	Alattány	
Kanyó Erzsébet	-, Katalin	Tóth Gergely	45	Conf.	Szele	
Kanyó Pál	György, Órás Anna	Martony Erzsébet	75	D. 1831. XI. 18.	Jászapáti Topolya	Az apa. Gy. 230. A hfelek.
Kaptza János	Tamás, -	Mrasz Katalin	45	Conf.	Jankovátz	
Karavuka	1. Nagy vulgo Karavuka.					
Katona Erzsébet	+ József, + Patóts Erzsébet	Süli olim Gazsó Demeter	50	D. 1831. XI. 14.	Gyöngyös	Az apa.
Katona András		Patóts Erzsébet	83	D. 1831. IX. 14.	Zsadány	A nő + ekkor.
Ketzeli Ferenc		Kratok Erzsébet		B. 1839. VI. 7.	Topolya	Patr.
Keletcsényi Pál	+ Imre, N. Katalin	nőtlen	30	D. 1836. VII. 27.	Süpek	
Kelemen Anna		Alattya = Tóth Adalbert	19 29	C. 1831. XI. 7.	Mihálytelek	Gáspár fiuk hg-nál!
Kelemen Borbála özv.	Demeter, Litsko Erzsébet	Krátki József özv.	45 50	C. 1838. VIII. 22.	Busa	
Kelemen Erzsébet	József, -	Lénárd Ferenc	60	D. 1838. II. 21.	Erdőtelek	
Kelner János	-, Kelner Klára			B. 1840. XI. 23.	Topolya	
Kenderesi Ágnes	+ János, + - Anna	Kormos József	58	D. 1832. II. 23.	Szegvár	Gy. 230.

Név	Szütlők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Kern János		Lénárd Katalin		B. 1831. IX. 9. D. 1831. IX. 24.	Katymár	Az apa. Csecsemő- jük szül. és +. Az apa.
Keszehoczy Ilona	Ignác, (Fabó Mária)	Nagy Imre	51	Conf.	Szent András	Gy. 228, 233.
Khél János	János, — Anna	Nagy Anna	57	D. 1831. II. 10.	Presztovátz	Bánát.
+ Kiss-Jakab József		Süli (Gazsó) Katalin	71	D. 1831. XI. 27.	Félegyháza	A nő +!
Kintsey Teréz		+ Besnyő András	55	D. 1840. III. 20.	Kaposvár	Baján lakott.
Király Anna	József, —	Nagy András	25	Conf.	Ada	
Király Erzsébet		Annus István	73	D. 1831. I. 26.	Szele	A férfi +.
Kiss Erzsébet		Hatala Pál	56	D. 1832. III. 27.	Topolya	
Kiss Erzsébet	János, —	Fogarasi György	63	D. 1839. X. 2.	Topolya	
Kiss	1. Csizma vulgo Kiss.					
Kiss György		Fodor Rózsa	32 23	C. 1835. IX. 7.	Óbecse	
Kiss János	Péter, Belena Klára	Trombitás Erzsébet	66	D. 1839. X. 31.	Szent András	Gy. 230.
Kiss Katalin	+ Mihály, + Nagy Katalin	Csordás András	25	D. 1831. X. 21.	Topolya	A szülők.
Kis Katalin	—, Ilona	Uhor Márton	28	Conf.	Teren	
Kis Mátvás	Tamás, —	Veluka Anna	48	Conf.	Tar	Heves vm.
Kis Márton	András, —	Molnár Borbála	50	Conf.	Szent Mártony	
Kis Mihály	—,		14	Conf.	Szenta	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor.	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Klamár Mihály +		+ Martony Anna	1-5	D. 1832. IV. 3.	Topolya	Csecsemőjük.
Klamár Pál özv.	+ Márton, Schuszték Magd.	Dudás Ilona	21 17	C. 1831. II. 14.	Divin-huta	Nógr. vm.
Kotsis Apollónia	+ Mihály, + Bálint Katalin	Pap János	58	D. 1831. I. 9.	Jánoshida	A szülők.
Kotsis György	András, Petrich Ilona	Nagy Anna	65	Conf.	Tódd	Nógr. vm.
Kotsis = Berko János			84	D. 1831. VIII. 10. N. Militics	Apathin	Itt szül.
Kotsis Márton		Sábi Erzsébet		B. 1839. II. 23.	Moholy	Itt nevelk. Patr.
Kóray Mihály	József, —		8	Conf.	Szeged	
Kolompár János		Lakatos Katalin		B. 1837. XII. 29.	Szóreg	Cigányok. Csecsemőjük.
Kolompár János		Lakatos Julianna		D. 1838. I. 3.	Törtel	Cigányok. Csecsemőjük.
Kolompár Katalin	Gábor, —	Kovács András	70	Conf.	Csongrád	
Kolompár László		Lakatos Katalin.		B. 1928. XI. 17.	Dabas	Cigányok. Csecsemőjük.
Kolompár Mihály		Rostás Ágnes		B. 1829. II. 10.	Törtel	Cigányok. Csecsemőjük.
Kolonits Erzsébet		Szabó János	65	D. 1827. IV. 20.	Katymár	
Komáromi István	+ János, + Farkas Borbála	Bárány Klára	52 50	C. 1832. II. 6.	Szolnok-Abony. Óbecse	Itt laktak.
Kormos György	János, —	+ Türi Erzsébet	70	D. 1831. XI. 26.	Verebély	
Kostyálk Katalin		Maronka András	52	D. 1831. XII. 15.	Bajsa	A nő itt szül. Fiuk +!
Kováts Katalin	András, Fehér Rózsa		12	Conf.	Óbecse	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Kováts Ráfáel —, + Kováts Judit vulgo Akasztói	Kováts Rozália	+ Martony János	csecsemő 26 32	D. 1839. II. 7. D. 1831. VIII. 19. D. 1831. IX. 12.	Szivatz Akasztó	26 é. lányuk + meg. 32 é. fiuk +. Csecsemőjük.
Kovátsovits Borbála		Gulyás János	33	D. 1831. XII. 8.	Bogojeva	
Kozák Ágoston		Benko Erzsébet	29	D. 1832. I. 23.	Csongrád	A nő +.
Kozák Ágoston +		Szabó Erzsébet	22	D. 1840. XII. 20.	Szentes	
Kreiner András	József, Felsinger Teréz	Csepeley Jozefa	22	C. 1840. XI. 9.	Kula	A férfi +.
+ Krató Katalin		Blazsik Jakab	70	D. 1831. XI. 5.	Topolya	
Krátki Anna	György, —	+ Bíró János	65	D. 1831. III. 24.	Szécény	Az apa itt szül. Es +.
Krátki József özv.	Mihály, Gyetzvai Judit	Kelemen Borbála özv.	50 45	C. 1838. VIII. 22.	Bukor	Nógr. vm.
Kretsko József	János, Varga Erzsébet		72	D. 1839. III. 29.	Bukos	
Krizsán Pál	András, Horváth Erzsébet	Nagy Ilona	12	Conf.	Csantavér	
Kutsora Veronika		Mészáros János	20 19	C. 1838. XI. 21.	Topolya	
Kupetzki János	+ János, Kováts Erzsébet	Nagy Erzsébet	32	B. 1831. II. 3.	Topolya Moholy	Patr.
Kurin Ilona	+ János, + Sulyok Erzsébet	+ Péter Mátyás	27	C. 1831. XI. 21.	Bajsa	
Kurin József	János, (Sulyok Erzs.)	Gedak Ágnes	70	D. 1832. IV. 6.	Bátöny	Az apa.
			60	Conf.	Monostor	

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Kurin Pál	János, (Sulyok Erzsébet)	Galambos Katalin	62	Conf.	Balok	
Kurin János		Virágh Rózsa		B. 1838. III. 4.	Szenttamás	Patr.
Latzko János özv.	Mihály, Tórmagi Magdolna	Csöri (Csözi); Mária özv.	60 60 61	C. 1837. XI. 6. D. 1838. IX. 10.	Varsány Nógrád vm.	Nógr' vm.
Ladányi Zsuzsanna		Baros János	38	D. 1827. X. 1.	Bezdány	
Lakatos János.	+ István, Bitskei Ágnes		14	D. 1835. VIII. 3.	Földvár	
Lakatos	l. Tisler vulgo Lakatos.					
+ Langó János		Horváth Borbála	2	D. 1832. II. 8.	Topolya	Az apa. 2 é. ftuk +
Latyák István	István, Jerkovits Mária	Sipos Erzsébet	21 17	C. 1832. XI. 12.	Bajsa	
Latyák Mátyás	+ János, Sgurutyák Erzsébet	Kanyó Anna	23 20	C. 1832. XI. 19.	Bajsa	
László Cicelle	József, Kintsei Anna	Pfeiffer János	18 23	C. 1837. X. 15.	Kaposvár	
László Erzsébet	György, Gulyás Katalin	Molnár György	62	D. 1831. XI. 8.	Monostor	Heves vm.
Lázár János		Vincze Anna özv.	50 45	C. 1833. XI. 25.	Óbecse	
Lengyel Rózsa özv.	+ Mihály, Takáts Erzsébet	Gulyás Imre özv. özv.	? 39	C. 1831. I. 31.	Arad vm.	Az apa.
Lippai István	János, —	Sallós Erzsébet	57	D. 1831. IX. 7.	Pécs Moháts	Itt takács. Rokons. itt. Patr.
Liszcai Márton		Peák Teréz		B. 1832. III. 23.	Topolya	

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Loványi János		+ Draskó Mária	60	D. 1826. / IV. 4.	Kula	
Lőrincz József özv.		Pecze Borbála özv.	34	C. 1840. XI. 25.	Topolya	
Lukáts Jakab	+ Gergely, + - Anna	Galambos Éva	72	D. 1832. IV. 28.	Szegvár	
Lukáts Márton	György, Nagy Erzsébet	Elek Anna	56	D. 1831. XI. 19.	Szegvár	
Magyar András		Mészáros Ilona	65	D. 1827. IV. 1.	Óbecse	A nő +.
Magyar György		Benedek Borbála		B. 1837. VIII. 12.	Topolya	Patr.
Magyar Mátyás	Mátyás, -	- Anna	28	Conf.	Sassom háza	
Magyarósi Anna		Nagy Imre	42	C. 1832. VI. 25.	Topolya	
Major József özv.		Varga Anna özv.	40	C. 1826.	Kula	
Majores Magdolna		Seelinger Mátyás	22	VII. 24. II. 8.	Órszállás	
Majoresz István özv.	István, Tusder Mária	Czeizler Magdolna	17	C. 1831. II. 8.	Kákova, Krusevlya.	
majorom	Márton, - Mária	özv.	19.	C. 1832. II. 21.	Rajnai Kehl prov.	
Majoros Borbála	1. Galambos majorom.		42	II. 21.	Rajnai Kehl prov.	
Makai István	János, Veres Katalin	+ Czellár Anna	13	Conf.	Csantavér	
Malkátsi Miklós	István, Molnár Erzsébet	Sivó Erzsébet özv.	75	D. 1840. II. 18.	Csongrád	
Maronka András	+ Márton, + Szabó Veronika	Csombok Katalin	25	C. 1831. I. 10.	Kis-Kér	Nógr. vm.
Maronka András	György, Vig Klára	Mogon Rózsa	82	D. 1831. VIII. 26.	Kun Sz. Márton	Az apa.
	+ András, Kostyálik Katalin		52	D. 1831. XII. 15.	Kun Sz. Márton	Az apa.

Név	Szütlők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Martony Adalbert	+ János, + Kováts v. Akasztói Judit		32	D. 1831. IX. 12.	Szent. András	Gy. 231.
Martony Erzsébet		Kanyó Pál	75	D. 1831. XI. 18.	Topolya	A ffi +.
Martony Ilona	+ János, Kováts Judit	Buriány István	26	D. 1831. VIII. 19.	Szent András	
Martony Katalin	+ Ferenc, + Fekete Rózsa	Blazsik Mátyás	19	C. 1832. XI. 19.	Topolya	
Matuska Mihály	János, Kalmár Erzsébet	Fodor Anna	53	C. 1838.	Csantavér	
Mák Teréz	István, Ország Erzsébet	Kalapáti József	50	C. II. 6.	Keryna	A szülők.
Máthé Apollónia	János, Farkas Erzsébet	ör. Kis János József	23	C. 1836. XI. 14.	Topolya	
Máté Rozália	János, - Teréz	Dinyés István	65	D. 1831. III. 18.	Jánoshida	
Megal.	1. Migal.		24	Conf.	Szenta	
Meleg Mária	- , . . . Mária	Urbán Sándor	36	Conf.	Bajsa	
Mendei György	József, Major Mária	Sipos Julianna	25	C. 1839. XI. 27.	Topolya	
Mendei József	József, Major Mária	Németh Róza özv.	18	C. 1838. XI. 26.	Topolya	A szülők.
Méri Sándor nemes		Sárközi Veron.	23	D. 1830. XI. 11.	Szerdahely	Pozs. vm. Csecsemőjuk.
Mészáros János	János, -	Kutsora Veron.	22	B. 1831. II. 3.	Halas	A ffi. Moholyiak. Patr. Gy. 228.
Mészáros Mihály	József+, + Czipezer Zsófia	Budai Anna	60	Conf.	Alattán	
Migal Mihály	Mihály, (Szabó Judit)	Vitéz Judit +	86	D. 1830. XII. 23.	Akaszto	
Migal (-gat) István			17	Conf.	Katymár	

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Élet kor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Migal (-gat) József	Mihály, (Szabó Judit)	-Éva	20	Conf.	Akasztó	
Migal (Me-) Judit	Mihály, Szabó Judit		15	Conf.	Akasztó	
Mihalecz István özv.	Mátyás, Kováts Judit	Ernyes Veronika	40	C. 1837.	Petrovosello	
Mikustyák István		Nagy Teréz	22	IV. 4.		A nő +.
			43	D. 1836.	Ó-Kér	
				VIII. 1.		
Mikustyák István		Norek Franciska	7	D. 1838.	Ókér	Lányuk +.
				VI. 26.		
Miskolczi Mihály özv.	András, Romoda Éva	Frindik Borbála özv.	55	C. 1838.	Szenttamás	
Molnár Borbála	Pál, -		51	I. 29.	Bajmok	A szülők.
Molnár János	+Lőrinc, +Jakab Erzsébet	Kis Márton	40	Conf.	Kikinyes	
		Solti Anna özv.	35	C. 1831.	Ó-Kér	
		+Maronka Rózsa	30	II. 3.		
			55	D. 1832.	Guta	
Molnár Orbán		Virágh Erzsébet özv.	53	C. 1832.	Futak	
			30	IV. 19.		
				VII. 2.		
Molnár Mihály özv.	Lőrinc, Jakab Erzsébet					• Itt szül. Ilén, Nógr. m. Szülei. Ókérén: most a szülők
		Kováts Ferenc	36	D. 1836.	Kula	
				XII. 6.		
Molnár Teréz	Jakab, Valter Katalin	Kostyány Anna		B. 1832.	Szeged	A név szerint. Két csecsemőjük
				XI. 2.		
Molnár vulgo Szegedi Mihály				B. 1834.		
				II. 21.	Baja	
Morvai Pál	Gábor, -		19	Conf.		
Nagy Adalbert		Tóth Ilona	77	C. 1833.	Óbecse	
			?	II. 18.		
Nagy Anna özv.	+Pál, +Németh Éva	Harák István özv.	32	C. 1831.	Topolya	Apa itt szül.
	János, Nagy Erzsébet	Német Rózsa	35	VIII. 29.	Verbász	Apa itt +.
Nagy Balázs			37	D. 1837.	Hollókő	A szülők.
				XI. 23.		

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Nagy Ferenc özv.			3	D. 1831. IX. 14.	Szent Márton	Jövevény. Fia +.
Nagy Imre özv.	Imrè, Magyarósi Anna	Elek Katalin özv.	42	C. 1832. VI. 25.	Dorozsma	Az apa. Gy. 231.
+Nagy Imre		Kotsis Erzsébet	65	D. 1836. VIII. 6.	Szenttamás	A nő +.
Nagy István		Keszehóczy Anna	58	Conf.	Adkár	
Nagy Károly	Antal, Holfanstalberg	Csajági Jozéfa	23	C. 1837. II. 2.	Kula	A szülők.
Nagy Mihály	+János, Nagy Erzsébet	Dudás Rózsa	21	C. 1831. XI. 21.	Hollókő	Nógr. vm.
Nagy Pál	György, Ország Erzsébet	Bartsik Erzsébet	21	Conf.	Bódog	
Nagy Simon	+Adalbert, +Juhász Ilona	Halasi Erzsébet	36	D. 1832. IV. 5.	Topolya	
Nagy v. Karavuka...		Bális Anna	60	B. 1831. VII. 1.	Karavukovo	Patr. Név alapján.
Nagy Anna	+Nagy v. Karavukai István,	Bellai Péter	40	D. 1831. XI. 18.	Karavuková	Név alapján.
Nagy Apollónia	+Keszehóczy Anna	+Halasi István	60	D. 1832. I. 13.	Atkár	Az apa.
Nádoba Anna	Keszehóczy Anna	Lénárd János	36	D. 1839. IX. 28.	Szekszárd	A szülők
Németh	György, Gusztus Katalin I. Pétskai vagyis Németh.					
Németh Éva		Nagy Pál	32	C. 1831. VIII. 29.	Bogojeva	Lányuk II. hg-nál.
+Németh György		Zsadányi Éva	35	D. 1836. VII. 29.	Bajsa	Gyermekek +.
Németh Ilona		Kis József	5	Conf.	Óbecse	
Németh Imre	Mihály, Szabó Katalin Imre, Süveges Katalin	Hegedűs Katalin	23	C. 1837. V. 1.	Nagykáta	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Német István	János, —	Péter Anna	50	Conf.	Tód	Nógrád vm.
Németh István	János, Derdák Judit	Péter Katalin	90	D. 1831. XII. 6.	Nóróf, Veszpr. m.	
Németh János özv.	Pál, Pálfi Borbála	Klamár Erzsébet özv.	55 44	C. 1840. I. 8.	Pápa Roglatica pta	Itt keresztelve.
Németh Péter		Guti Rózsa		D. 1830. XII. 23.	Bajsa	Az apa. Csecsemő- jük +.
Nikolits Erzsébet		Vastagh Ferenc	55	D. 1832. VIII. 24.	Moholy	A ffi +.
Novákovits Ferenc		Zága Katalin		B. 1836.	Szőreg	Cigányok csecse- mője.
Novákovits József		— Katalin		B. 1838. VII. 6.	Szőreg	Ugyanaz.
Nyirady György	János, —	Zsadányi Rozália	24	Conf.	Szarvas	
Nyirádi András	Mihály, Barta Mária	Erdélyi Anna	70	D. 1839. XI. 8.	Zajeta	Nyitra vm.
Olah György	György, Jaksa Anna	Virág Borbála	40	C. 1837. V. 29.	Szenttamás	A szülők.
Olah József		Kolompár Teréz	37	B. 1839. V. 30.	Bátaszék	Cig-ok csecsemője.
Olah Katalin	György, —	Szokoly György	50	Conf.	Heréda	
Oravetz Anna	György, —	+ Hermetz Pál	60	D. 1832. X. 14.	Topolya	
Ódri Rózsa	Antal, Natsinák Anna	Sipos Mihály	17	C. 1839. XI. 4.	Moholy	
Órás Anna		Kanyó György	75	D. 1831. XI. 18.	Dorozsma	Pál fiuk +.
Ördög Albert	József, —		11	Conf.	Szeged	
Ördög József	József, —		15	Conf.	Szeged	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Pajos István	András, —	Tóth Iлона	52	Conf.	Terin	
Pap Iлона	András, Tényi Erzsébet	Terényi Márton	56	D. 1830. XII. 25.	Majsa	Az apa.
Pap József ns	Dávid, Törő Katalin	Szikszai Katalin	56	D. 1831. IV. 16.	Deménd	Az apa.
Pap Katalin	+ Ferenc, —	Szabó Ferenc	80	D. 1831. XII. 4.	Alattya	
Papp Rozália	György, —		16	Conf.	Bajsa	
Papp Rózsa	György, Gogolyák Erzsébet	Nagy Antal	47	C. 1836 XI. 21.	Bajsa	A szülők.
Pataki Ádám	András, Szalmái Erzsébet	Biró Rózsa	22	C. 1839. XI. 25.	Óbecse	
Patóts Erzsébet	András, Lövei Anna	Némedi János ns.	83	D. 1831. IX. 14.	Zsadány	
Pápai István	István, Berényi Anna	Sípos Rozália	24	C. 1840. II. 24.	Óbecse	
Pápai Teréz		Erdélyi György	55	D. 1831. I. 28.	Csantavér	A ffi +.
Pápai Teréz		Karsai János +	20	C. 1831. XI. 23.	Csantavér	Lányuk hg-a!
Pásztor József		Németh Anna		D. 1831. I. 16.	Nagy Gétz	Nógr. vm. Csecsemtőjük.
Petes	I. Péter.					
Pétskai=Németh Erzsébet		Molnár Pál	67	D. 1840. III. 28.	Pécska	A név alapi.
Péntek Lajos	Márton, Kováts Erzsébet	Katona Ágnes	52	D. 1831. VIII. 25.	Jákóhalma	
Péter Borbála	Márton (?), Nyírka Katalin		10	Conf.	Topolya	
Péter Erzsébet		Zetkó András		B. 1831. I. 20.	Topolya	Lányuk szül.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Péter Mátyás	István, Molnár Katalin	Kuriny Ilona	58	Conf.	Dorozsma	
Péter (Petes) – Katalin	Judit	Németh István	45 90	Conf. D. 1831.	Árokszállás	A ffi +.
Pfeiffer János	György, Oszvald Margit	László Cicelle	23 18	C. 1837. X. 15.	Almás	
Pintér István	István, Puskás Anna	Kurin Anna	24	C. 1837.	Roglatica pta	
Polyák János	Bartal (?), –	Klampár Ilona	18 20	XI. 8. Conf.	Rálbók	
Pongrácz Ilona		Szélinger Miklós	44	D. 1831. I. 17.	Prigrev. Sz. Ivány	
Pongrácz Imre	István, –		8	Conf.	Sipek	
Pongrácz István	Mátyás, Kovács Katalin	Csernik Erzsébet	90	D. 1839. IV. 27.	Sipek	
Pongrácz Mátyás	Mátyás, Vámos Katalin	Czinográdi Borbála	50	D. 1832. I. 4.	Sipek Topolya	Nógrád vm. Itt lakott. Nógr. vm.
Pongrácz Mihály	István, Trenatzki Erzsébet	Pap Erzsébet	48	D. 1831. V. 25.	Sipek	
Radótz András	György, Cseh Agnes	Fabó Apollónia	50	D. 1840. I. 27.	Mező-Tárkány	
Radócz József	György, Cseh Agnes	Pap Verona	55	D. 1840. I. 13.	Mező-Tárkány	
+Radvai Mária		Csubántzi József	77	D. 1830. XII. 15.	Dorozslo	A ffi +.
Rajma Katalin	István, – Dóra	Kis Ferenc	30	Conf.	Potyedra	
Rakontza Erzsébet	+ István, + Martony Erzsébet	Terényi József	35	D. 1831. VII. 2.	Szent András	Gy. 231.
Rapant György		nőtlen	65	D. 1828. XI. 13.	Morvaország	

Név	Szüfők neve	Házastárs neve	Élet kor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés ¹
Rezbál Katalin	+ Mihály, —	Szaboltski Péter	70	D. 1832. III.31.	Bajsa	
Reznyítsek Katalin	Krisztián, Knerm Éva	Vastagh Ferenc	18	C. 1837.	Bikity	
Rizlákovits Ferenc	Károly, Kiss Erzsébet	Fárbás Rozália	23	XI. 8.		
Romány József özv.	János, Kiss Katalin	Kormos Borbála özv.	34	D. 1839. VIII.26.	Topolya	
Ronyetz Pál	György, Bultsár Juditt	Gaszó Éva	38	C. 1839. II. 4.	Topolya	
Rubus Katalin	János, Sipos Katalin		38	C. 1838.	Bajsa	
Rusovits Ferenc		Kernya Anna	44	C. 1838. VI.21.	Bajsa	
+Ruzsinka Fernc		Tóth Krisztina	40	Conf.	Bajsa	
Salos	I. Sáros (Sáros).		9	Conf.	Szent Márton	
Sághi István özv.		Keszeg Katalin özv.	45	Conf.	Guta, Komárom vm. A nő +.	
Sáros (Sa-) György	György, Anna	Kis Katalin	54	D. 1832. II. 24.		
Sáros (Bági!) János	Bognár Márton, Kis Anna	Bagi Katalin	54	C. 1836. I. 11.	Óbecse	
Sárközy János	Mihály, Galambos Anna	Kormos Ilona	35	I. 11.	Tiszabó	
Sárközi Péter		Kolompár Borbála	70	Conf.	Cibakháza	
Sárközi Sándor		Lakatos Mária	60	Conf.		
Schalkonszky János		?	60	Conf.	Nógrád vm.	
			44	Conf. Kereske		
			65	D. 1831. XII. 6.	Tereske	
				B. 1833. VII.17.	Veprovátz	Cigányok csecsemője
				B.1836. IX.13.	Bátaszék	Cigányok csecsemője.
			24	D. 1836. IX. 8.	Nemetzkó, Besztercebánya	Zsólyom vm. Itt a hg.!

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Schevcsicz Franciska		hajadon		B. 1840. III. 15.	Ókér	Patr.
Schlötzer Anna		Bernhart János		B. 1830. XII. 17.	Rác Militits	Csecsemőjük szül.
Schuszték Ádám	Márton, —	nőtlen	33	Conf.	Slatina	
Schuszték János		+ Birgés Anna	59	D. 1831. I. 26.	Nagy Slatina	Nógrád vm.
Schuszték János (Susztek)		Vass Katalin	70	D. 1839. IV. 13.	Zólyom vm.	
Schuszték Magdolna (Su-)		+ Klamár Márton	58	D. 1831. IX. 11.	Nagy Slagina	Zala vm.
Schuszték Mária	János, + + Kenyeres Julianna	+ Bélík István	80	D. 1839. I. 6.	Parabuty	
Sebők Mihály		Nagy Erzsébet	6	D. 1835. IV. 9.	Noholy	Fiuk +.
Seelinger	I. Szelinger.					
Selymetzi György		Nagy Verona		B. 1838. V. 14.	Topolya	
Sípos György	Ádám, Nagy Anna	+	50	Conf.	Szele	Gy. 229.
Sípos István	+ György, — Sinka Erzsébet	— Anna	82	D. 1831. IX. 17.	Szent András	Gy. 231.
Sípos Szegedi József	+ István, Barna Erzsébet	Barta Rózsa	53	D. 1831. X. 28.	Szent András	Gy. 231.
Sípos József	+ Márton, Dudás Ilona	Frindik Anna	65	D. 1832. II. 5.	Szent András	Az apa.
Sípos József	+ Mihály, Kováts Erzsébet	Bélík Verona	19	C. 1840. XI. 23.	Bajsa	
Skarlák Mátyás	+ Pál, —	Virág Anna	70	D. 1831. III. 28.	Sáb	Az apa.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Soltisz János	Mihály, Varró Anna	Farkas Katalin	24	C. 1836.	Topolya	
Spatzin Mária	András, —		20	XI. 7.		
Sulok József	András, —		70	D. 1831.	Sopron mellett	
Suszték			18	XI. 22.	Balok	
Süli Demeter	András, — 1. Schuszték.			Conf.		
Süli Eufrazia	György, Bozóki Erzsébet +Gazsó=Süli György + Bozóki Erzsébet	Pap György nemes	71	D. 1831.	Szent András	Gy. 231. Szül. 1760. A szülők (Réti). A szülők. Itt +.
Süli Imre		Hegedűs Katalin	62	D. 1831.	Süly	
Süli József			40	D. 1836.	Mária Gyűd	
Süli olim Gazsó		Márkovits Ágnes	70	D. 1836.	Zontensis	A nő +.
Süveges Katalin	Süli=Gazsó György Bozóki Erzsébet	Kiss-Jakab József	57	D. 1831.	Sül	Az apa. Gy. 231.
Süveges Katalin	Gergely, Korponai (Erzs.) István, —	+ Csernus András nemes	68	D. 1831.	Félegyháza	Gy. 231.
Symai		Németh György	50	VIII. 6		
Szaboltski Péter				Conf.	Szent Péter	Gy. 230, 229.
Szabó Erzsébet özv.	János, —	Vörös Katalin	60	Conf.	Vásárhely	
Szabó Ferenc	+ —	Tóth=Szelei István özv.	26	C. 1831.	Pest	A szülők.
Szabó Imre özv.	+János, Virágh Katalin (Mihály), —	Pap Katalin	49	VII. 4.		
Szabó Mátvás		Hajás Éva	29	D. 1832.	Pest	
		+ Farsang Klára	50	XII. 20.	Alattyány	
			26	Conf.		
			22	C. 1832.	Bajsa	
			95	I. 9.		
				D. 1830.	Szele	Gy. 231.
				XI. 24.		

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Szabó Mátyás		Borbély Anna		B. 1831. VI. 27.	Tiszaföldvár	
Szabó Mihály		Kurin Anna	21 18	C. 1833. X. 28.	Óbecse	
Szalai Márton		Hudák Katalin		B. 1832. X. 22.	Szent István	
Szalma Éva		Burkóczy Ferenc		B. 1831. I. 31. D. 1831. I. 31.	Topolya	Csecsemőjük szül. és +.
Szanszky Mária	György, Seres Judit		12	Conf.	Földvár	
Szarvas Borbála	—, — Borbála	Koplányi György	30	Conf.	Szandány	
Szarvas Borbála —,	— Borbála		9	Conf.	Szandány	
Szathmári János	+ János, + Magyar Borbála	Zsadányi Borbála	60	D. 1831. VIII. 5.	Pusztá Szétsénke	Nógr. vm.
Szegedi	I. Molnár vulgo Szegedi.					
Szelei	I. Tóth vulgo Szelei.					
Szerda István	János, Szabó Verona	Zetko Verona	18 17	C. 1840. XI. 25.	Óbecse	
Szelinger Miklós	Ádám, — Borbála	Pongrátz Ilona	44	D. 1831. I. 17.	Bécs Apatin	Apa itt szül. Anyja itt szül. Itt lakott
Szelinger (Sec.-) Mátyás	+ Miklós, Szaidler Magdolna	Majores Magdolna	19 17	C. 1831. II. 8.	Rác Militits	
Szikszai Katalin özv.	János, Barta Ilona	Gaudia András özv.	40 49	C. 1832. VII. 4.	Hidvég	
Szirmay (Syr-) Mátyás	Pál,-		19	Conf.	Ustoros	
Sziartó Mátyás	István, —	Csáki Erzsébet	21	Conf.	Kula	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Szloszilts Pál		Linbergerin Anna	25, 19	C. 1835. Kula I. 12.		
Szokola András	György, Uhor Mária	Molnár Erzsébet	70	D. 1837. Terény XII. 23.		Nógrád vm.
Szügyi Erzsébet	+ Péter, + Laki Erzsébet	Juhász Pál	57	D. 1831. Kun Sz. Márton XI. 26.		Gy. 228, 231
Szűts Katalin	Ferenc, Hegybéli Ilona	Lukáts Márton	38	D. 1838. Bajsa XII. 7.		
Takáts Ilona	+ István, + Kolonits Erzsébet	Brezótzki Mátyás	32	D. 1831. Bács II. 23.		
Terényi Anna		hajadon	83	D. 1831. Terény IX. 9.		Nógr. vm.
Terényi Márton +,	—	Pap Ilona	38	Conf. Nógrád		
Theilna (He-) Teréz	—, Katalin		14	Conf. Szabadka		
Tisler = Lakatos Sándor	József, Lakatos Rózsa	Kurina Erzsébet	28	D. 1831. Lozsány a Duna V. 6. mellett		Cigány.
+ Tokodi Katalin		Demtsik János	27 30	C. 1831. Bikity		A ffi II. hg-nál.
Tolmácsi Pál	Mihály, Poharetz Mária	Kiss Éva	20 18	C. 1838. Topolya XI. 5.		
Torbitza Katalina		(+ Csávolyi János)		B. 1836. Cséb I. 23.		
+ Torzsa Mária		Vastagh Ferenc	55	D. 1832. Topolya VIII. 24.		A ffi halálánál említi.
Tóth András	+ Mihály, + Kováts Éva	Kugler Anna özv.	60 49	C. 1831. Szenttamás V. 24.		
Tóth Ágnes	—, — Ilona		12	Conf. Topolya		
Tóth Ferenc ref.		Bokros Anna ref.		B. 1829. Ómoravicza VIII. 17.		
Tóth Gábor	Gábor, —		8	Conf. Sipek		

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Tóth Ilona		Nagy Adalbert	60	D. 1835. VI. 20.	Óbecse	
Tóth Ilona	István, Surányi Ilona	+ Csizma Ferenc	72	D. 1838. V. 26.	Vásárhely	
Tóth István	Gábor, —	Puha (-ka) Erzsébet	20	Conf.	Topolya	
Tóth János		Vastagh Anna	70	D. 1832. I. 31.	Szanda	Nógr. vm.
Tóth Krisztina		Tóth József	54	D. 1832. II. 29.	Csütörtök	Pozsony m.
Tóth Rozália	András, Barta Ilona	+ Sipos József	55	D. 1840. I. 12.	Alattány	
Tóth = Alattya Gáspár	Adalbert, Kelemen Anna	Galampos Erzsébet	29 19	C. 1831. XI. 7.	Alattya	
Tóth = Alattványi János		Morvai Anna		B. 1831. VII. 10.	Alattvány	Patr.
Tóth = Foktövi József		Eper Mária		B. 1831. II. 25.	Foktó	A név alapján. Csecsemőjük szül. és +.
Tóth = Foktövi Mátyás		Fodor Anna		D. 1831. VI. 22. IX. 8. B. 1833. I. 2. VII. 6. IV. 8.	Foktó Foktó Foktó Foktó Foktó	Patr.
Tóth Foktövi Katalin	Mátyás, Fodor Anna	Szilágyi Mihály	21	D. 1838 IX. 30.	Foktó	
Tóth Foktövi Mátyás		Fodor Anna	50	D. 1836 VI. 28.	Foktó	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Tóth vulgo Hadnagy István	Gergely, —	Harák Erzsébet	89	D. 1831. IX. 4.	Dunavetse	
Tóth vulgo Szelei István		Vitéz Erzsébet	23	D. 1831. II. 25.	Szele	A név alapján. A nő +.
Tóth = Szelei István özv. Hájjik Mária	+Ádám, Hájjik Mária	Szabó Erzsébet özv.	49. 26	C. 1831. VII. 4.	Szele	
Tóth = Szelei István		Szabó Erzsébet	29	D. 1832. XII. 20.	Szele	A nő +.
Tóth-Szelei Mihály Mihály		Vincze Anna	66	D. 1833. VI. 22.	Szele	
Tóth versegi Gergely		Bagi Veronika	72	D. 1828. XI. 29.	Verseg	A név alapján. A nő +.
Tóth-Versegi Gergely Katalin		Molnár Erzsébet	70	D. 1835. V. 3.	Verseg	
Tóth vulgo Versegi Katalin		+Hermecz István	18 19	C. 1831. XI. 14.	Verseg	Lányuk hg-nát!
Tóbiás Erzsébet	Ádám, Varga Erzsébet	Varga János	50	D. 1838. VII. 6.	Csonopla	
Tóbiás István	István, Petró Borbála	Fodor Rozália özv.	30 25	C. 1831. XI. 21.	Bajsa	
Törő Katalin		Pap Dávid nemes	56	D. 1831. IV. 16.	Sarud	Fiuk halálzási adatainál.
Trázi = Gyömrei János		Dudás Katalin		B. 1831. IV. 17.	Szent András Gy. 231.	A név alapján.
Tusterin Anna	Tuster —, Valdburger —	Majoros István	45	D. 1831. XI. 17.	Krusevka	C.: Majorosi!
Uhor Márton	Mihály, —	Uhor Mária	70	Conf.	Terénn	
Uhor Mihály	+József, Czapik Ilona	Baricz Anna	27	D. 1831. II. 11.	Terény	
Urány Márton	Ádám — Apollónia	Nagy Katalin	70	D. 1837. IV. 10.	Zólyom vm.	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Urbán Anna	+ András, + Lóczi Klára	Kalatsi Mihály	55	D. 1831. X. 8.	Szele	
Urbán Antal		Nagy Borbála	19	C. 1829.	Bajsa	
Urbány Mihály	János, Borbála	Úri Katalin	18	XI. 16.	Topolya	
Urbán Katalin	Sándor, Kupetzky Mária		57	D. 1839. XII. 21.	Topolya	
Vadászi József	György, Juhász Katalin	Pap Brigitta	13	Conf.	Bajsa	
Valterin Katalin		+ Molnár Jakab	20	C. 1837.	Topolya	
Vantsik Brigitta	+ Pál, Migál Erzsébet	Csóré Antal	18	XI. 8.	Kula	
Varga Ferenc	János, Bába Erzsébet	Juhász Katalin	72	D. 1833.	Kula	
Varga Gergely		Domonkos Rozália	18	XI. 9.		
Varga József	György, Vörös Ilona	Pap Anna	20	C. 1832.	Akasztó	
Varga Katalin	Albert, —	Varga János	45	XI. 26. Conf.	Káll	Kiskunság.
Varga Pál	+ József, kántor, Donkei Anna	Házi Márton	62	D. 1831. XI. 13.	Monostor	
Vargai Anna	György, —	Morvai Anna özv.	22,	C. 1835.	Turja	
Varnyú Mária		Hannus István	20	III. 2.		
Vasadi Pál özv.		Barát Anna	36	D. 1838. VII. 22.	Kelebja	
Vass Erzsébet	—, —Katalin		42	Conf.	Szenta	
Vastag Mihály	Mátyás, —		48	D. 1831. III. 29.	Pécs	Az anyja.
			11	Conf.	Temerin	
			25,	C. 1834.	Topolya	
			24	II. 10.		
			35	Conf.	Szeged	
			70	Conf.	Nekra, Nógrád vm.	Gy. 228, 230.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
I. Tóth verségi, és Vezsegi.						
Verségi Vezsegi (Ver-) György	Mátyás, —	Bárány Erzsébet	50	Conf.	Jánoshida	
Vénn Ferenc	István, —	Dávid Szasa (?)	44	Conf.	Kalocsa	
Vifling József	Antal, Fischer Katalin	Polyákovits Jozefa	22	C. 1837.	Pécs	
Vincze Apollónia	György, Monus Erzsébet	Süli Márton	20	XI. 20.		
Vinkovits Lázár		Süli Márton	38	D. 1839.	Szenta III. 18.	
Vinkovits Mátyás		Klenkovits Éva		B. 1837.	Csantavér II. 20.	
Virágh József		Ságits Erzsébet		B. 1838.	Csantavér IV. 16.	
Virág Pál özv.	András, Varga Anna	Fajka Katalin	36	D. 1831.	Pásztova II. 28.	Csecsemőjük +
Virág Rozália	János, —	Borbély Anna özv.	33	C. 1837.	Kula II. 6.	
Visontai Mátyás	+ Gergely, + Palótz Katalin	Tóth Katalin	24	Conf.	Kecskernét	
Vizmeg Mihály	János, —	Mraz Erzsébet	55	D. 1831.	Szent Márton XI. 24.	
Vitéz Anna	+ István, Szetsko Erzsébet	+ Oravecz Márton	52	Conf.	Dunaföldvár	
Vitéz Erzsébet	+ István, Zetko Erzsébet	Molinár vulgo Csicsa Mihály	51	D. 1831.	Akasztó XI. 28	
Vitéz Erzsébet	+ József, + Kerekes Apollónia	Tóth = Szelei Istv.	47	D. 1831.	Akasztó XI. 27.	
Víg Klára +		+ Maronka György	23	D. 1831.	Akasztó II. 25.	Tiszántúl. Fiuk adatánál!
Völgyi Antal		Takáts Katalin	82	D. 1831.	Klapatin, VIII. 26.	Lányuk +.
			18	D. 1827.	Roglatica VIII. 6.	

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Vreszáty Katalin +		Almásai Márton	70	D. 1836. I. 10.	Topolya	A férfi +.
Zetko István	+ András, + Rácz Katalin	Zsej Borbála	35, 34	C. 1831. VI. 13.	Nagy Jankovátz,	Dunántúl.
Zolnay Katalin	—, —Éva	Üveges Márton	15	Conf.	Dabas	
Zsadányi János özv.	János-Gergely, Deák Mária	Dudás Erzsébet özv.	58, 46	C. 1838. II. 26.	Alattyány	
Zsadányi József özv.	+ Gergely, + Deák Mária	Kotsis Anna	33	C. 1832.	Alattyán	Heves vm.
Zsej Borbála	+ János öreg, + Kováts Ágnes	Zetko István	23 34, 35 40	I. 9. C. 1831. VI. 13. D. 1831. XI. 6.	Csitár	Nógr. vm.
Zsidai János		Kurin Éva		D. 1831. V. 27.	Karancseszi	Csecsemőjük +
Zsidai János	Ferenc, Teleki Ilona	+ Antoni Mária	54	D. 1840.	Lótz	Nógrád vm.
Zsidai József	+ Ferenc, + Csomor Erzsébet	Pintér Veronika	20, 18	C. 1830. XI. 3.	Nógrád vm.	
Zsiga Márton		Lakatos Katalin		D. 1835. XI. 16.	Szabadka	Cigányok csecsemője
Zsolnai Éva	Ferenc, Koré Ilona	Kallai Mihály	32	Conf.	Pereg	
N. N. Céhbeli zeneszerszám készítő koldús			60	D. 1829. X. 23.	Németország.	

Néhány megjegyzés a névsorhoz

1) Ennek az aránylag gazdag névsornak a kiértékelését alább a származási helyek csoportosításával adjuk.

2) Mintegy 540 név szerepel itt, de a felhasznált anyag még több hiszen — hogy csak néhányat említsünk — Gulyás Istvánnál, Kern Jánosnál, Latzkó Mihálynál, Molnár vulgo Szegedi Mihálynál, Szabó Erzsébetnél 2—2, Tóth vulgo Foktövi Józsefnél és Mátyásnál 3—3 anyakönyvi bekezdésre utalunk. Viszont az is igaz, hogy némelyik anyakönyvi bejegyzés 2—3, sőt 4 származási helyre utal, amit a névsorban természetesen szétbontottunk.

3) A nevek egyeztetésével általában nem foglalkozhattunk. Ezt végezzék el a családkutatók. Szerepelnek kisebb elírások, pl. Vitéz Anna anyja „Szetsko“ Erzsébet, Erzsébet nővérénél viszont „Zetko“ Erzsébet. Van Zetko András is. De már pl. Pongrátz István halálozási adatánál a feleség neve „Csernik“ Erzsébet, míg fiuk halotti bejegyzésénél az anyát „Trenatski“ Erzsébetnek hívták.

4) Érdekes következtetéseket lehetne levonni az életkorok vizsgálatából, szemléltető lenne az egyes anyakönyvekből közölt adatok összevetése, de ezek csak akkor lennének teljesebb értékűek, ha ebben az anyakönyvek itt nem közölt helybeli egyéb összes bejegyzését is figyelembe vennénk, ami erősen eltérítene célunktól, hiszen a telepítéstörténetet vizsgáljuk.

5) Ebben a korban a szülők foglalkozását még nem tüntették fel. A vizsgált korszak végén ugyan már megjelent egy új rovat az anyakönyvi blankettákon: a „nemes“ vagy a „nemtelen“ („pór“) származásra való utalással. A lakosság zöme közismerten földműves volt. Ennek ellenére a fenti névsorban szereplőket illetően a következő társadalmi állások, foglalkozások, nemzetiségi, vallási megkülönböztetések tűnnek ki:

Nemesek voltak: Balázs Imre, Baros Julianna, Csernus András, Méri Sándor, Némedi János (Patóts Erzsébet III. férje), Papp Erzsébet (Horváth Antalné), Pap József.

Tisztviselők: Cziráky János előbb topolyai uradalmi ispán, Nagy Károly külai kincstári írnok, Pfeiffer János Almáson, Liskai Márton Topolyán, Polyákovits János Hegyesen jegyző (lánya Vifling Józsefné lett), Drazsnyáki János postamester, Vargai József kántor, Süli József szondi tanító, Bartha Mátyás chyrgurgus (sebész).

Iparosok: asztalos: Csernák János;
csizmadia: Harák István (Csőke Ágnes férje);
takács: Deák Ferenc (céhbeli), Gutai György (Dulai Mária férje), Kern János, Lippai István;
szabó: Házi Márton (Varga Anna férje);
kötélgyártó: Gundrum András, Kozák Ágoston;
kosárfonó: Khel János;
molnár: Horváth László, Marton Adalbert, Majoros (Majoresz) István;
mészáros: Szalai Márton (céhbeli);
kocsmáros: Schevczovitz Mátyás (Gundrum András apósa), Linbergerin Anna (Szloszelits Pálné).

Kiszolgált katonák: Gulyás János, Illés Josko, Kiss György, Krátki József, Schusztek János, Serer György (Izsák Anna férje), Tisler József.

Koldusok: Benko Mihály, Czeidler Imre, Dózsa János, Dudás vulgo Czukor Mátyás, Izsák Anna, Latzkó János, Pongrátz István, Sipos vulgo Kádár János (Gregus Iona férje), Terényi Anna és a Németországból származó névtelen, aki egyébként céhbeli zeneszerszám-készítő volt.

Egyéb megjelölések: esküdtek: Csordás Antal (Kiss Katalin férje), Nagy Imre;

kocsis: Arantsik József a postamesternél;

szakácsnő: Jansof Anna;

juhász: Dósa Pál, Mezei András (Faddi Mária férje);

szőlőműves: Varga Gergely;

vándorok: Rapant György munkát keresett, Schalkonszky János Zólyom megyéből útlevéllel utazott, Süli Imre zarándokként halt meg Máriagyúdon.

Szerepel a névsorban egy görög keleti férj, egy megkeresztelt zsidó lány, négy református vallású személy és 16 cigány házaspár, kiknél e minősítést a jegyzetben feltüntettük.

A filiák és a szomszédos szállások katolikus lakossága

A kishegyesi róm. kat. egyházi anyakönyvekben aránylag igen bőséges anyag található a vizsgált 1826—1840-es években a leányegyházakként odartartozó Szeghegy és Feketehegy községek katolikus lakosságáról. Ez — feltehetően — teljesnek is mondható. A Tiszai koronakerület szomszédos községeinek (Szenttamás, Óbecse, Péterréve, Mohol, Ada) közel eső szállásairól még ezeknél is több adatot tartalmaznak az anyakönyvek. Ezek már aligha adnak teljes képet az itteni lakosságról, mert feltételezhető, hogy sokakat az anya-községek (Szenttamás stb.) templomaiban kereszteltek, és ott kötöttek házasságot, vagy az ottani temetőben temették el őket. A XX. sz. első felében még fennállt ama gyakorlat, hogy a gazdáknak a „városban“ is volt házuk, hova nemcsak az öregek költöztek be „nyugdíjra“, hanem ahová a fiatalabb gazdák is legalább vasárnapokon bekocsiztak a misére meg a szükséges ügyek elintézésére, ill. a beszerzések eszközésére. Feltehető, hogy ez az állapot már a XIX. sz. első negyedének a végére kialakult. Ezért a szülést váró anya vagy a beteg idejében bement a községbe. A házasságra pedig előírás volt, hogy azt a menyasszony plébánosa előtt kell megkötni. A zselléreknek, szolgáknak és cselédeknek ez a lehetőség nem állott rendelkezésére, sokan szerb gazdáknál is lehettek alkalmazásban, tehát kedvezőbb lehetőséget választottak, a sokkal közelebbi hegyesi templomot és plébániát. Ugyanígy járt el néhány — nyilván jobb módú — kurtanemes, bérlő vagy iparos család, akik Kutas vagy Töviskés pusztán maguk is jövevények voltak, s talán ott volt az állandó kúriájuk.

Mivel jelen dolgozatunkkal mégiscsak elsősorban Kishegyes telepítéstörténetéhez kívánunk további adalékokat szolgáltatni, nem közöljük a két filiális községre és a környező szállásokra vonatkozó teljes névanyagot, hanem azokat, amelyeknél az anyakönyvekben utalás van a származási helyre. Ez összesen mintegy további 90 adatot jelent. Utána kissé részletezzük a névsorba került családokra vonatkozó egyéb adatokat, és megemlítünk néhány olyan meggyökeresedett katolikus családot, amelyekre az anyakönyvekben nincs származási adat.

1. Szeghegy

Az 1782. évi hegyesi egyházlátogatási okmány még azt írta, hogy a hegyesi plébániának nincsen filiálisa, tehát Szeghegy és Feketehegy még puszták voltak. 1791-ben már úgy szólt a jelentés, hogy a fél óra járásnyira fekvő Szekity (Szekits) filiában lutheránus (evangélikus) németek laknak, mégpedig 286 házaspár, 575 lélekkel. 1803-ban a pontatlanul megadott 1000 fő evangélikus mellett megemlíti a jelentés 7 róm. kat. főt is (2 pár). 1806-ban 38, 1810-ben és 1813-ban 40—40, 1829-ben pedig 44 (11) házaspár) a katolikusok száma.¹⁸

Vida István hegyesi plébániai adminisztrátor 1787. jan. 26-án kelt és Kalocsára küldött jelentésében pontosabb volt. Megírta ugyanis, hogy a fél óra távolságra fekvő Szekich pusztát most telepítik külföldi evangélikusokkal, akiknek ugyan még nincs saját lelkészük, de felkeresik a közeliakat. A pusztát most lesz község, azért kérte Hegyes filiájának rendelni, joghatósággal, mert lakik ott néhány katolikus is, mégpedig „két kocsmáros, a chyrurgus, valamennyi pásztor, akik együttvéve több mint 20 katolikus lelkét tesznek ki.”¹⁹

A község alább említendő monográfiai még bővebb adatokkal szolgálnak, azért inkább térjünk rá ama nevek közlésére, amelyeknél a hegyesi anyakönyvekben adva van az egyes személyek származási helye (l. a táblázatot a következő lapon!).

Szeghegy korabeli jelentősebb katolikus családjairól az anyakönyvek és egyéb források alapján a következőket említhetjük.

A hegyesi plébános 1787. jan. 26-i jelentésében szereplő chyrurgus *Becker* Lajos volt. Nevét szinte mindig Pekker, néha Bekker alakban írták. A névsorban nem említettük e nevet, mert sehol sem jelzik származási helyét. Nagy Imre hegyesi plébános 1814. dec 20-ai felterjesztése kapcsán a Kalocsai Érseki Szentszék foglalkozott a chyrurgus családjának vallási ügyével. Kiderül az iratokból, hogy Pekker Lajos ekkor már meghalt, s még a vallási türelmi rendelet előtt (ezt II. József adta ki 1781-ben) Németországban kötött házasságot egy evangélikus nővel, fiai és leányai tehát mind katolikusok voltak. Az apa életében a gyermekeket gondosan ebben a vallásban nevelték, de halála után az özvegy újból férjhez ment, most már evangélikus férfihoz, s ettől kezdve az első házasságból való gyermekeket elhanyagolta. 1814-ben két lány: Zsófia és a 18 éves Margit hajlott a lutheranizmus felé. Zsófia ügye végül is megoldódott, mert a római katolikus Majerhoffer József ácsához ment feleségül. Mivel a plébános úgy látta, hogy intései eredménytelenek, azt

¹⁸ *KÉL*, Vis. Can. Kishegyes. 1782. okt. 3., 1791. okt. 9.: 16, 25, 33; 1803. okt. 24.: 35; 1806. okt. 11.: 35; 1810. okt. 27.: 35, 24; 1813. okt. 7.: 35; 1829. máj. 19—21.: 51; — *Schemat. Colocen.* 1942. 171: Lakosok száma: 390 rk., 6 gör. kel. 3994 ev., 42 ref., 15 bap. *Schemat., Suboticae* 1968. nem említi. — A község mai neve a kitelepült németek helyére Crna Gorából hozott lakosokra utalással: Lovćenac.

¹⁹ *KÉL*, Iratok, Kishegyes. 1787. jan. 26. — A postaszolgálat ekkor még nem lehetett teljesen kiépítve, mert a plébános 1788. okt. 28-án szintén Kalocsára küldött levelére ráírta: „A gyors továbbítást ajánlja az útba eső bírák jóindulatába.” De még az 1825. febr. 8-i levélen is hasonló felirat szerepel: „Az útba eső bírák a Szabadkán át való továbbítást idejében mozdítsák elő.”

Név	Szütlők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Czigler András		Schafer Katalin	50	D. 1831. X. 30.	Klansze közs.	Bajoro. A nő +. A szülők.
Edel Jakabev. özv.	+ Mátyás, + Hegelin Julianna	Pentz Julianna	55, 42	C. 1832. VIII. 14.	Ulm	
Erős Mihály	+ János, Prutzi Éva	Márkus Erzsébet	20, 18	C. 1831. XI. 9.	Csonoplya	
Feine Mária-Róza	Ferenc, Bonfior Franciska	Freind Miklós	30, 30	C. 1839. IV. 9.	Albusia, Pavia mell.	Olaszország.
Hirsch Erzsébet ev.	Frigyes, Delmuth Erzsébet	Czigler Fülöp	19, 24	C. 1838. I. 29.	Cservenka	
Hoffscheier György	+ Adám, + Teréz	Kingelin Róza	62	D. 1832. XI. 10.	Hódság	
Huber Adám		Veszeli Borbála		B. 1830. XII. 12.	Fehér vm.	
Köröskenyi (Ke-) Károly (?)				B. 1827. VII. 29.	Szenttamás	Patr. Köröskényi F. jegyzőnél...
Lapis Mátyás		Palásti Erzsébet		B. 1840. VI. 18.	Kula	Patr.
Majer János			72	D. 1832. X. 22.	Schweinfort in V. Franconia.	
Márkus Erzsébet.		Erős Mihály	18, 20	C. 1831. XI. 9.	Bajsa	Az apa.
Nagy Anna	István, Nagy Anna	Márkus István	18, 20	C. 1831. XI. 9.	Topolya	Az asszony. Lányuk hg-nál.
Schäfer (Schő-) Katalin	Miklós —	Czigler András	50	D. 1831. X. 30.	Klansze in Bavaria.	
Thomas Péter		Leninger Margit	40	D. 1831. VIII. 29.	Folsporig in Alsatia.	A nő +.
Venda Ferenc		Pitlinmajer Filippa		B. 1831. III. 23.	Csehország.	
Veinkertner János		Lahrmarin Katalin.		B. 1831. III. 23.	Páltz közs. in Germania	

kérte, hogy a fiatalabb leányt a Szentszék idézze Kalocsára. Az egyházi hatóság hivatalosan ki is adta az idézőlevelet mindkét leány számára. Zsófia ennek — férjével együtt — eleget is tett, de Margit csak a harmadik idézésre jelentkezett, s tisztázta magát.²⁰ — A chyrurgus Becker Lajosnak talán már unokái lehettek: Lajos, János és Miklós, kik 1827-től 1839-ig eléggé gyakran szerepelnek az anyakönyvekben. Miklós 20 éves Magdolna nevű lányát (később mindig Margit néven említik) 1831. dec. 28-án a Feketehegyen született 27 éves mészáros: Balogh József nemes vette feleségül, kinek apja Kunhegyesről települt oda.

Mikor *Czigler* András felesége: Schafer (Schöfer) Katalin 1831. okt. 30-án 50 évesen meghalt, akkor azt jegyezték fel az anyakönyvben, hogy mindketten a bajorországi Klansze (Klause?) nevű faluban születtek. Ilyen nevű falu azonban Bajorországban nincs.²¹ Fiuk: Fülöp 1835. okt. 28-án kötött házasságot.

Hoffscheier (Hafschaer) György kiszolgált katona volt. Krisztina nevű lánya Chilek Ferencnek lett a felesége.²²

Huber Ádám szeghegyi tanító volt, s 1827—1830 közt három leánya született. A katolikus vallású szeghegyi iskolásgyermeket a kalocsai érsektől kapott évi 30 frt díjazás mellett két csoportban külön is tanította. 1832-ből és 1833-ból az ide járókról az általa és Kintsey plébános által aláírt jegyzékek maradtak fenn. Az I. osztályban magyarul és németül olvasni-írni tanította őket, és meg kellett tanulniok a kis katekizmust is könyv nélkül. A II. osztályban az abc-t kellett tudniok a kisebb gyermekeknek, magyarul és németül megtanultak „sillabizálni“, meg jól imádkozni.²³

Köröskényi Ferenc nemes, szeghegyi jegyző annak a Köröskényi Mihálynak lehetett a leszármazottja; aki Szenttamáson lakott, a Tiszai koronakerületnek mérnöke, később pedig szenátora, kapitánya, majd kamarai praefectusa lett. Ferenc fiatalon lett szeghegyi községi jegyző, s mint ilyen kötött 1826. aug. 24-én házasságot 28 évesen a hegyesi származású 20 éves nemes

²⁰ *KÉL*, Iratok. Kishegyes. 1814. dec. 20., 1815. jan. 12. jan. 30. s sok akta szept. 29-éig. — Philipp *Sandles*: Sektitsch, 1977. 213. szerint a Becker család: 6271. Hennethal-ból származott. Ennek és Johann *Fauss*: Szeghegy im ersten Jahrhundert seines Bestandes c. monográfiának vonatkozó részeit xerox levonatban a vaskúti születésű, egykor bajai ügyvéd, most Münchenben élő történész, több jelenleg Bács-Kiskun megyei helység jeles monográfusa, Dr. Paul *Flach* volt szíves nekem 1983. dec. 5-én kelt levelével megküldeni. Ezenkívül több fenti származási hely azonosítását is neki köszönhetem. — Becker Lajos utóda i katolikus volt Szeghegyen, mert: *KÉL*, Akvek, Kishegyes, Def. 1829. nov. 11-én meghalt ott Babits József 38 éves chyrurgus, Kholhammer Katalin férje. A nő aztán (30 évesnek jelezve) 1833. febr. 18-án újabb házasságot kötött. A tanúk a hegyesi és a szeghegyi jegyzők voltak. — A következőkben közlendő anyakönyvi adatok lelőhelyei természetesen mindig a kishegyesi anyakönyvek.

²¹ Dr. *Flach* szíves közlése. Feltevése szerint a Ziegler család a svábországi 7344. Gingenből való; *Sandles* 1977. 220. alapján. Ugyanez a szerző a 218. o-on a Schäfer család egyik ágát Elzász, a másikat Lotaringia egy-egy falvából eredezteti.

²² *KÉL*, Akvek, Kishegyes. B. 1834. XII. 3., 1838. VII. 22. — Mivel a család Hódságról jött át, azért *Sandles* 1977. és *Fauss*: nem ismerik.

²³ *KÉL*, Iratok. Kishegyes. 1831. évi iratcsomó. 1835-ben a plébános jelentette, hogy az eddigi tanító meghalt, de új még nincs. A külön ellátás (évi 30 frt) igazolására értékes névjegyzéket csatolt Szeghegy 22 katolikus családjáról 75 fővel, név és életkor szerint megnevezve a gyermekeket is.

Nagy Zsuzsannával. 1827-től 1839-ig 8 gyermekük született (közülük 2 csecsemő meghalt). Keresztszülőkként nemcsak a szenttamási lakos Köröskényi Károly, 1829-ben már Bács vm. ülnöke szerepelt, hanem a hegyesi jegyző (Polyákovits János) is, feleségével vagy Filippa nevű leányával. A hegyesi postamester (Drazsnyák János) házassági tanú volt.

A *Leninger* (Leminger) családból a fenti névsorban csak az 1831-ben 40 éves Margitot említettük. Apja az a Jakab lehetett, aki 1834. jún. 23-án halt meg özvegyen. Talán ő volt az őstelepes, de származási helye nincs jelezve.²⁴ Jakab nevű fia Sípos Veronát vette el feleségül és Kutason laktak (Bapt. 1826. XI. 29.).

A *Majerhoffer* családból József ácsot említettük a Becker családnál. Fia Lajos lehetett, aki 1829. nov. 26-án kötött házasságot az ev. Róth Margittal. 1832—1838. közt 4 gyermekük született, kik közül kettő 1840-ben meghalt.²⁵

Márkus István juhász volt Szeghegyen, mint vejei: Erős Mihály és Mezei István is. Az említett 1835. évi tabella szerint magyar nőtlen juhász volt még akkor ott: Jelenszki Mihály, Győri János, Lőzsi Ádám, Csata András és Fatsikós Ferenc.²⁶

Schek (Schech, Seék, Schrek, Schrök) József rk. és Burgerin Katalin ev. családjai 1827. és 1838. között szerepelnek az anyakönyvekben.

Thomas Péter evangélikus vallású volt, de 1826-ban és 1831-ben született gyermekeit katolikusnak keresztelték.²⁷

A Csehországból származó *Venda* Ferenc 1827. júl. 2-án 28 évesen kötött házasságot a 22 éves ref.-nak jelzett (de valójában ev.) *Pitlinmayer* Filippinával. 1827—1839 közt 7 gyermekük született, kik közül 4 kiskorában meghalt.²⁸ A család tartotta a kapcsolatot a *Veingertner* családdal, 1833. márc. 9-én ők voltak a keresztszülők.²⁹

²⁴ Nem tudja ezt *Sandles* 1977. sem. (Lehninger). *Jauss* i. m. is hozzá: Lehminer alakban. — A *Lapis* házaspárnak 1838-ban és 1839-ben még Feketehegyen születtek gyermekeik.

²⁵ A két monográfia ezt a családot nem ismeri. — Szinte minden alkalommal másképp írták a nevet: Majer-lever, Mairheff, Mairheffler, Maerhoffer, Mirhoffer.

²⁶ *KÉL*, Iratok. Kishegyes, az „1831.” évi csomóban. Márkusnak akkor még két, Mezeinek 3 kiskorú gyermeke volt. Utóbbinak 1836-ban, 1838-ban és 1840-ben is születtek gyermekei.

²⁷ Folsporig-ot Dr. *Flach* Volksberg-gel azonosította. Ma Franciaországban fekszik. Azt is megállapította, hogy az említett Thomas Péter nem lehet azonos azzal a Thomas Péterrel, aki 5 tagú családjával 1785-ben jött M. O.-ba: Niederwörresbach-ból. *Wilhelm-Kallbrunner*: Quellen zur deutschen Siedlungsgeschichte im Südosteuropa. 1936., 258.

²⁸ A nő neve: Pirling Majer, Prtlingmaer, Pisling stb. alakokban fordul elő. *Sandles* 1977., 213. o. szerint: Bittlingmayer a helyes írásmód, s a család származási helye: 7151. Bretzenacker és 7057. Leutenbach. A Venda névről nem tud *Jauss* i. m. sem, de a 36. o-on Bittlingmayer-t emliti.

²⁹ Helyesen: Weingärtner. *Jauss* i. m. 33. is említi Jánost. *Sandles* 1977. 220. o. szerint a család: 6550. Bad Kreuznach-ból való. Az anyakönyv mást mond.

2. Feketehegy

Vida István hegyesi lelkész 1785. júl. 28-án jelentette Kalocsára, hogy hozzá fél óra járásra fekvő (a későbbiekben mindig 3/4 órát említenek) Feketich pusztát most népesítik be tisztán kálvinistákkal. Lelkészük is van.

Mihez tartás végett sürgős utasítást kért az ottani katolikusokkal kapcsolatban. Az Érseki Szentszék — úgy látszik — jelentést kért a kerületi esperestől, mire Tamási György esperes 1786. júl. 26-án Jankovácra közölte, hogy az újonnan települt Feketics kamarai hely semmiképp sem azonos Cservenkával.³⁰ A hegyesi egyházlátogatási okmányok Feketehegyen 1791-ben 345 ref. házaspárt említenek 604 lélekkel, 1803-ban 1600 ref.-t és 4 róm. kat.-t (1 párt), 1806-ban 12 katolikust, 1810-ben 1600 ref.-t és 4 gör. kel.-t, 1813-ban 20 katolikust, 1829-ben 27 kat. főt.³¹

A hegyesi anyakönyvek a következő feketehgyei róm. kat.-ok származási helyet adják meg (l. a táblázatot a következő oldalon!).

Úgy tűnik, hogy Feketehegyen a katolikusság főleg az iparosok köréből került ki. *Áts* András második házasságából 1834—1840. közt még négy gyermek született, de haltak is meg közülük. Tatits Rozália nevű feleségével többször voltak keresztszülők is, s az 1839. aug. 25-i bejegyzésből az derül ki, hogy a férfi molnár volt. Első házasságából származó Anna lányát egy hegyesi Sípós nevű személy vette feleségül.³²

Balogh József mészáros volt, szülei a nagykunsági reformátusok II. József általi hivatalos telepítésével kerültek Bácskába. Felesége a szeghegyi Becker családból való volt.

A *Böjtös* családnál csak azt a három adatot közöltük, ahol a származás-hely adva van, de más adatok is találhatóak, pl. 1828-ban is született gyermeke, meg 1833-ban is. Felesége 1834. márc 5-én 25 évesen halt meg. A férfi valószínűleg ács vagy asztalos volt.³³

Czizer Mátyás (1832-ben a szeghegyi Becker Zsófia özvegye) varga volt.

1830—1839 közt szerepel *Csapó* István családja is (közben 1834-ben a szenttamási határban szolgáltak), felesége Tarkó Mária 1839. febr. 20-án halt meg 31 évesen, s akkor feljegyezték róla, hogy „Hajdan Botos Ilona feketehgyi lakos asszony által találtatott és fel is neveltetett.”

³⁰ *KÉL*, Iratok, Kishegyes, az említett dátumokon.

³¹ *KÉL*, Vis. Csn. Kishegyes. 1791: 16, 33; 1803: 35; 1806: 21, 35; 1810: 21, 35; 1813: 21, 35; 1829: 51. *Schematismus Colocensis* 1942. 171: a lakosság száma: 384 rk., 1177 ref. és 3607 ev. *Schematism. Suboticae*, 1968. 117: kb. 260 katolikusról tud. *Vajdaság helységeinek földrajzi nevei*. Újvidék, 1977. 3. köt. (Kishegyes) 16: az 1971. évi népszámlálás szerint a községnek ma 4889 lakosa, van ebből 3487 magyar, 820 Crna Gora-i, 418 szerb, 44 horvát, 120 egyéb. — 87. o.: Szeghegyre ugyanezek az adatok: 4156 összlakosból 2947 Crna Gora-i, 695 szerb, 175 magyar, 53 horvát, 22 német és 154 egyéb. — A XX. sz. eleji törzskönyvezéskor Feketehegy hivatalosan a Bácsfeketehegy nevet kapta.

³² Feketehegyen ugyanebben az időben szereplő (1832—1840.) Sípós János nevű csizmadia családja egy másik család (ref.) volt, Sípós János 1832. okt. 29-én a szeghegyi nemes Tóth Juliannát (kocsmárosok leányát) vette nőül.

³³ Ismételtelen voltak Patr. is. B. 1828. V. 22-én a férfi foglalkozása: „asciarius”, ami ácsot jelent. Másik hat esetben azonban „arcularius”-nak mondják, ami ékszerdoboz-készítőt jelent. Valószínűleg asztalost akartak ezzel jelezni.

Név	Szülöők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Áts Anna	András, Lukáts Erzsébet	Sipos Pál	20 22	C. 1838. V. 2.	Szent Király	Baranya vm.
Áts András özv.		Tarits (-tits) Rózsa	36 17	C. 1834. X. 7.	Szent Király	
Balogh József némes, ref.	+ Miklós, Kémeri Klára	Pekkerin Margit ri. git rk.	27 20	C. 1831. XII. 28.	Kunhegyes	Az apa.
Böjtös József		Czini Erzsébet		B. 1831. II. 22.	Nyék	Nagyhont m. az apa.
	József, Baliga Judit	+		D. 1831. III. 4.	Nyék	Lányuk szül. és +.
Czini Erzsébet			33	D. 1837. IV. 25.	Nyék, Alsó,	Hont vm.
Czizer Mátvás özv.	+ Mátvás, + Schweitzer Borbála	Böjtös József		B. 1831. II. 22.	Kecskemét	
Jakovetin József		Klausz Erzsébet ev.	27, 21	C. 1832. II. 28.	Horvát Kanizsa, Óverbász	Zala m. A nő.
Klausz Erzsébet ev. Pakatin Erzsébet		—Mária	61	D. 1839. IX. 23.	Szabadka	
Mihálykovits Mihály		Czizer Mátvás özv.	21, 27	C. 1832. II. 28.	Óverbász	
Szikora Verona		Hortyi Ágnes		B. 1832. I. 16.	Borsod	Bács vm.
Veronica ignota		(Ketskés Mihály)		B. 1839. III. 29.	Topolya	
			?	D. 1828. V. 4.	Szenta	

A szabadkai *Jakovetin* házaspár városi engedéllyel Szlavóniába indult kézimunka keresésére, és a férfit közben érte a halál.

Mihálykovits Mihály juhász volt, s ez volt Szikora Verona férje: *Ketskés* Mihály is, valamint *László* György (1832—1838. közt: 2 gyereke) és *László* János (1829—1831: 2 gyermeke).

3. Szenttamási szállások

Mindkét filiálénál sokkal több — főleg keresztelési és csecsemő-halálozási — adatot őriztek meg a hegyesi anyakönyvek Szenttamás község hatalmas határának közeli pusztájáról és szállásairól.³⁴ Az általános megjelenésen kívül (123 adat) Kutas pusztára (41 adat) történik legtöbb utalás. Kutas legnagyobb részét Haraszti Ágoston, Bács vm. aljegyzője és több vm. ülnöke bérelte, kinek itt kúriája lehetett, mert 1833. dec 27-én itt született feleségétől, a szintén nemes Dedinszky Eleonórától Géza nevű fia (keresztelve 1834. I. 2-án), 1835-ben máj. 5-én pedig ők voltak keresztszülők a kutasi Fischeréknél. Származási helyük azonban nincs megadva.³⁵ A könyvek Haraszti majort is említenek (3 ízben). De Kutason lehetett a Klein major (2 adat), sőt volt ott Vojnich Barnabásnak is szállása. Bérlő vagy gazdatiszt lehetett itt a Hegyesen lakó nemes Csernus Gábor is, ki feleségével: Vilhelm Annával (kétszer: Resnyitzky Annát írva) 1834—1839 közt más-más családoknál ötször voltak keresztszülők. Ez vonatkozhat nemes Kunszabó Lászlóékra is, kik 1839—1840-ben háromszor töltöttek be hasonló tiszteket.

Nagyon sokszor szerepel (10 adat) Alaker (Alakker)-puszta, de a birtokos személyére nem találtunk semmiféle utalást. Talán Szenttamáson lakhatott. Említenek még Gavanszky-szállást és Radisits-pusztát, tulajdonosaik szerb nagygazdák lehettek, szállásaikon magyar (tehát kat.) alkalmazottakkal vagy cselédséggel. Ugyanígy többségében szerb gazdáké lehetett több szenttamási szállás is.

Származási helyre van utalás a következőknél (l. a táblázatot a következő oldalon!).

Természetesen a házaspároknak több gyermeke is szerepel az anyakönyvekben, de azokat a névsorban nem vettük fel, mert nincs jelezve a származási hely. Bár voltak köztük átmenő lakosok is, a többség huzamosabban ott lakott. A névsor előtt már említett bérlőkön kívül messze kiemelkedik jelentőségénél és népszerűségénél fogva Kiss-Gyenes (Dienes) Mihály kovács és felesége: Ivánovits (többször: Jovánovits) Mária, akiknél lakóhelyül legtöbbször csak Szenttamási szállásokat írnak, de egyszer Haraszti-, kétszer pedig Alakker pusztát is említenek. Közkezdveltségükre jellemző, hogy 1831—1840 között 21 esetben voltak keresztszülők, mégpedig legtöbbször más-más családoknál.³⁶

³⁴ *KÉL*, Vis. Can. Kishegyes nem említi egyszer sem Kutas pusztát, hiszen nem volt hivatalosan filiája.

³⁵ Nemesi előneve: De Mokosa (Moktsa) Az *Uj Idők Lexikona* említi egy Haraszthy Ágostont (1812—1869.), aki családjával 1840-ben kivándorolt Amerikába. Kalandozásait könyvben is megírta. Valószínűleg ugyanaz a személy.

³⁶ *Scemat. Colocen.* 1942. 136: Egyháziilag Kutas akkor a 7 km-re fekvő Gunaraspusztá plébániához tartozott, s lakosai közül 739 volt róm. kat. (tehát magyar), 17 gör. kel. (szerb), 6 ref. vallású.

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Banyári József		Kiss Katalin		B. 1840. II. 5.	Bajsa	Patr.
Bíró Márton		Muhí Sára		B. 1832. II. 5.	Ómoravica	
Borbás Rózsa		Pintér József		B. 1831. I. 13.	Madaras	Bács vm. A nő.
Csepele József		Németh Mária		B. 1840. VI. 5.	Bajsa	
Dorozsmai István		Bosnyák Éva		B. 1837. II. 4.	Bajsa	
Dudás István		Deák Veronika		B. 1831. XI. 8.	Óbecse	Patr.
Erdősi József		Pintér Mária		B. 1832. IV. 15.	Székesfehérvár	A férfi.
Földes Julianna		Mészáros Gáspár		B. 1832. I. 16.	Petrovosszellő	A nő.
Gazovits György		Busa Erzsébet		B. 1838. VII. 19.	Ada	
Grunecz József		Bukri Anna		B. 1832. V. 11.	Csantavér	A férfi.
Gubi István		Betyár Julianna		B. 1837. V. 9.	Topolya	
Gyuriány János		Dudás Veronika		B. 1832. VIII. 8.	Petrovosszellő	A férfi.
Halácsi Ignác		Moller Veronika		B. 1840. IX. 14.	Bajsa	
Holló György		Kováts Erzsébet		B. 1831. VIII. 1.	Csonoplya	
Ivankovits (-novits) Mihály		Király Katalin		B. 1832. II. 14.	Nemesmilitics	
				B. 1839. III. 23.	Nemesmilitics	
				B. 1839. VIII. 8.	Nemesmilitics	

Név	Szüllők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Ivánovits Pál		Sztanek Mária		B. 1839. XII. 15.	Nemesmilitics	
Juhász vulgo Patzalos József		Paróczy Éva (Móró) Éva		D. 1831. III. 24. B: 1832. VI. 2.	Zenta oppidum Szent Erzsébet	A férfi A csecsemőjük.
Kiss-Gyenes Mihály		Ivánovits Mária		B. 1832. I. 16.	Szent Erzsébet	Baranya vm. A ffi Patr. Tévesen Moholyhoz véve.
Kleiner András		Hasur Zsuzsanna		B. 1834. IX. 19.	Gákova	A nő.
Kutsera Anna		Tiringer Ferenc		B. 1832. IX. 26.	Topolya	
Kunzabó László nemes		Tar Ilona		B. 1840. VI. 4.	Nemesmilitics	Patr.
László István		Bodgány Anna		B. 1831. II. 8.	Petrovosszellő	
László Mihály		Vebel Zsuzsanna ev.		V. 1832. X. 30.	Petrovosszellő	A férfi.
Magyar István		Német Katalin	9	D. 1838. V. 2.	Kernya	Lányuk.
Major János		Szivik Mária		B. 1837. VIII. 9.	Csantavér	Patr.
Mózer Ignác		Haltsik Erzsébet		B. 1831. II. 14.	Bugatz pta	A férfi. Patr.
Muzsó István		Nagy Mária (Drolonyik István)		B. 1839. IV. 16. D. 1833. VIII. 21.	Petrovosszellő	
Nagy Anna		Borbás Rózsa		B. 1831. VI. 5.	Borsód pta, Bács vm.	A ffi.
Pintér József		Erdősi József		B. 1832. I. 16.	Borsód pta, Bács vm.	A nő.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Pongráz Róza	+ Mátyás, + Czínográdi Borbála	Triznya Antal	26	D. 1831. X. 16.	Sipek, Nógr. vm.	A szülők.
Skraván László		Dózsai Borbála		B. 1833. II. 1.	Almás	A férfi.
Stangl Ferenc		Farkas Teréz		B. 1831. II. 8.	Fejér vm.	A férfi. Patr.
Tiringer Ferenc		Kutsera Anna		B. 1832. IX. 26.	Fejér vm.	A férfi.
Tóth József		Braskó Katalin		D. 1831. III. 31.	Veprovázt	A férfi.
Varga István	Pál, Fejér Katalin	Rózsa Katalin	45	D. 1837.	Ada	
Virágh András		Juhász Mária		D. 1831. I. 28. B. 1832. V. 9.	Csantavér. Csantavér.	Csecsemőjük + és szül. Patr.
Vörös István		Kamotsai Teréz		B. 1832. IX. 26.	Szent Istvány,	Pest vm. Patr. A férfi.
Vujevits Simon		Vasut Mária		B. 1831. X. 13.	Szabadka	A férfi. Patr.
Zsigri Miklós		Simonyi Katalin		B. 1831. IV. 17.	Dautova	A férfi. Patr.

Más családot részletesebben itt nem ismertethetünk, inkább betűrendben adjuk az egyes házaspárok férfiainak családi nevét: Antal, Agótsi, Bali, Balogh, Banyári, Baranyai, Barta Bíró, Boczor, Bogyi, Boros, Butykos, Czékus, Csapó, Csepele, Csernus, Datsúr, Dobos, Dorozsmai, Dózsa, Dózsai, Drobina, Dudás, Erdei, Erdősi, Fajsi, Fazekas, Fekete, Fentser, Findrik, Fischer, Fodor, Friser, Fulajtár, Gavlik, Gazovits, Gál, Gohovits, Gruncz, Gubi, Gyertyási, Györki, Gyuriány, Halácsi, Hamar, Haraszi, Hegedűs, Holló, Hornyák, Horváth, Ivanovits, Ivánkovits, Janika, Juhász, Juhász vulgo Patzalos, Karaba, Kiss, Kiss-Gyenes (Dienes), Klein, Kotsis, Korb, Korona, Kováts, Kökény, Kruntz, Kunszabó, Kuti, László, Leninger, Lévai, Lóczi, Ludintsits, Lukáts, Magyar, Major, Majoros, Meleg, Mészáros, Mózer, Muzsó, Nagy, Navai, Németh, Nikolits, Ninkovits, Pásztó, Pekán, Pintér, Pirko, Polgár, Polvás, Rafay, Rakontza, Sáfrány, Seres, Siess, Skraván, Stangl (Standl), Stephán, Szabados, Szabó, Szarvas, Szekeres, Szerezlay, Szél, Szortsik, Sztankovits, Szűts, Takáts, Tíringer (Tilinger), Torina, Tóth, Treznya (Triznya), Űrge, Varga, Váradi, Vermes, Vincze, Virág, Volner, Vörös, Vujevits, Vujovits, Zikás, Zsigri.

Néhányánál jelzik a foglalkozást is. Juhászok: Erdősi József, Holló György, Pintér József; béresek: Dudás István, László Mihály, Mészáros Gáspár, Szél István; szolgák: Bíró Márton, Csapó István, Datsúr Pál, Kökény Ferenc, László György, Lukáts József, Takáts Márton.

4. Óbecsei szállások

A város legnyugatibb szállásai szintén Hegyeshez estek közelebb, s ez magyarázza azt, hogy az 1826—1840 közti 15 évről kb. 30 bejegyzést találunk. Az általános megjelölésen kívül³⁷ csak „Csókity“ szállását nevezik meg külön. Távolabbi származási helye — sajnos — csak a következő három eset utal: (l. a következő oldalon!)

A Danis család éppen a Csókity tanyán szolgált, de ilyen minőségben ténykedett Lénárd András is. Sztankovitsék 1835. februárban még a szenttamási határban laktak, mert ott halt meg egyik csecsemőjük. Az egyéb itt előforduló családnevek a következők: Balog, Bazsa (Pazsa), Berki, Bódvai, Danis, Farsang, Gmanner, Illés, Juhász, Lénárd, Lóczi, Moyses, Németh, Papatsek, Polgár (szolga), Sztankovits, Takáts, Tóth, Újvári, Varga, Varjú.

A péterrévei és az adai szállásokról nem említünk meg senkit, mert ezekre nincs adatunk. A gyanú ugyan fennáll, hogy pl. akik szenttamási szállásaiknál keresztszülőkként szerepelnek, azok a péterrévi szállásokról valók lehettek, de ezt nem jelölik kifejezetten, azért a községhez tartozóknak vettük őket.

³⁷ Az anyakönyvek a szállásra, a tanyára helytelenül legtöbbször a „praedium“ szót használják, pedig az elsősorban pusztát jelent, tehát Kutasra, Töviskésre érvényes. 1835—6-ban Óbecsénél megjelenik a helyes „allodium“ kifejezés: „Ex allodiis Vetero-Betsensibus“ alakban.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Danis József		Prága Magdolna	26	D. 1833. V. 24.	Bajsa	
Lénárd András		Hermecz Ágnes		B. 1831. IX. 11.	Erdőtelek, Héves m.	A ffi
Sztankovits Antal		Klapetz Ilona (Klatzek Anna)		B. 1836. I. 25. B. 1838. VII. 26.	Ómoravica	A férfi.

5. Moholi szállások

Mohol község határa erősen megközelítette Hegyes községet, s így érthető, hogy az ottani katolikus magyarok szívesen vitték gyermekeiket Hegyesre keresztelni. (A csecsemőhalandóság akkor még nagyon gyakori volt, ezért egészen a XX. sz. első felének a végéig az volt a gyakorlat, hogy a születés után lehetőleg már másnap elvitték megkeresztelni a gyermeket. A családi háznál való keresztelés akkoriban csak egészen kivételes esetben volt lehetséges).

Nagyobb lakott településnek számított itt a moholi határ legvégén Töviskés pusztá (innen 69 adat van az anyakönyvekben). Sokszor általános megjelölést használtak: a moholyi szállásokról valók (22 adat), de említenek Gyantáros (1 adat) és Héderesi szállást is (1 adat).³⁸

A vizsgálatok során úgy tűnik, hogy e megjelölések mind egy pusztra vonatkoznak. Nagy Imre hegyesi plébános 1817. május 31-én kelt „gyöngyírásu” „Informatio”-ja megemlíti, hogy a két addigi filia (Szeghegy és Feketehegy) mellé a plébánia 1807-ben megkapta „Töviskés alias Gyantáros” pusztát is, amely Ürményi József (1741—1825.) királyi személynök, országbíró joghatósága alá tartozott.³⁹ De már ezt megelőzően az 1806. okt. 11-én kelt hegyesi egyházlátogatási okmány azt rögzítette, hogy az 1 óra járásnyira fekvő Ürményi-féle „Tüskés” pusztá 60 róm. kat. hívővel a plébánia filiája. A továbbiakban is saját leányegyházának tekintette: 1810-ben Töviskésen 20 házaspár (75 fő), 1813:75 fő, 1829:12 pár, összesen 54 fő róm, kat. hívővel.⁴⁰

Moholon évtizedekkel később alakult meg a katolikus plébánia, mint Kishegyesen, nevezetesen 1805-ben, de a lelkész nyilván azonnal érvényesíteni törekedett joghatóságát az egész hatalmas községi határ minden katolikussára. Figyelme kiterjedt a Moholtól 3 órára fekvő Töviskésre is, amely azonban Hegyestől csak 1 óra járásra feküdt. A hegyesi plébános védelmébe vette szerzett jogait, s 1807-ben a Kalocsai Érseki Szentszék utóbbinak ítélte a pusztát. Később a moholi plébános ismét visszakövetelte, azzal érvelve, hogy a pusztá nemcsak saját községe területén fekszik, de az ottani lakosoknak lakásuk van Moholon is. 1821. dec. 27-én kelt és Kalocsára küldött jelentésében közölte, hogy Deák Jánosnak háza van Moholon, Szőke alias Hederes Józsefnek is, Höspör István, Atsay János, Német János is bentlakik, s gyermekeik is ott járnak iskolába. A hegyesi plébános 1822. jan. 24-én kelt válaszában felsorolta, hogy nincs Moholon házuk a következő töviskési lakosoknak: Deák János, Kiss Márton, Szőke József, Nemes Mihály, Hesper János, Hesper András, Hesper István.⁴¹

³⁸ KÉL, Akvek, Kishegyes. Bapt. 1826. II. 28-án jelzi, hogy Banyari Mátyás és Juhász Erzsébet keresztstülők Gyantáros pusztáról valók. 1840. VIII. 4-én Szőke György „hederesi szállási” volt keresztstülő. Def. 1836. VII. 29: 60 évesen meghalt Szőke vulgo Hederesi János, Hemző Mária moholi asszony férje.

³⁹ KÉL, Iratok. Kishegyes. 1817. márc. 31.

⁴⁰ KÉL, Vis. Can. Kishegyes. 1806. 21, 35; 1810. 21, 35; 1813. 21, 35; 1829. 51. *Schematism. Colocen.* 1942. 136. szerint Töviske egyháziilag Gunaraspusztához tartozott, a távolság 5 km, s lakossága: 170 róm. kat. és 1 ev. vallású.

⁴¹ KÉL, Iratok, Mohol. 1807—1822. jelzetű iratsomó.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi-hely	Származási hely	Megjegyzés
Atsai József		Harak Anna		B. 1833. IV. 28.	Moholy	Patr.
Berecz (Böröcz) András nemes		Tallér Ilona		B. 1829. XII. 21. B. 1831. Jankovátz II. 6. B. 1831. XII. 14. B. 1832. Jankovác VII. 16. B. 1834. IX. 19.		István fiuk. Az apa. Ikrek. Patr. Ilona lányuk Ágnes lányuk.
Berecz András nemes		Pap Ilona	18 16	C. 1829. XI. 23. B. 1831. I. 21. B. 1831. Jankovátz X. 19. B. 1832. XI. 7. B. 1833. IV. 15. B. 1833. V. 16. B. 1834. I. 19. B. 1837. III. 22.		Patr. Péter fiuk. Patr. György fiuk. Patr. Patr. Viktória I. János fiuk.
Berecz nemes		Kútasi Borbála		B. 1832. XI. 25.	Jankovátz	János fiuk.
Berecz József nemes		Bálint Teréz		B. 1833. II. 27.		Julianna I.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Berez (Börörtz) Ilona		Atsai József		B. 1832. Szeged I. 13.		Patr.
				B. 1830. VIII. 1.		Péter fiuk.
				D. 1830. X. 24.		Csecsemőjük.
				B. 1832. I. 4.		Rozália 1.
				B. 1833. XI. 12.		Ikrek. (Conj. serviles).
				D. 1834.		Ilona 1.
Deák Balázs		Török Teréz	2	D. 1837. Vadkert V. 11.		fiuk +.
Erdei József		Pintér Mária		B. 1834. Fejér vm. XII. 18.		L. Erdősi: Szttamási száll.
Feller Pál		Százi Anna		B. 1833. Moholy VIII. 29.		Patr.
Hemző Mária		Szöke vulgo Hederesi János	60	D. 1836. Moholy, VII. 29.		A nő: onnan. A ffi +.
Kolompár György		Kolompár Róza		B. 1839. Moholy V. 22.		Cigányok.
Mészáros Ágnes	+ Mihály, + Andrási Katalin	Szöke János	57	D. 1831. Jankovác III. 28.		
Nagy Ferenc		Barna Borbála		B. 1832. Moholy IV. 9.		Katalin lányuk.
Németh Mária		Szöke Pál		B. 1831. Moholy I. 21.		Ágnes 1.
Sümeg Pál		Szalma Mária		D. 1833. Moholy XI. 22.		Cecsemőjük.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
Szóke György		Lakatos Viktória		B. 1838. IX. 10.		Terez lányuk
				B. 1840. VIII. 3.		János fiuk.
				B. 1840. VIII. 4.		Patr. a ffi.
Szóke János		Mészáros Ágnes	57	D. 1831. III. 28.		A nő +.
Szóke vulgo Hederesi János		Hemző Mária	60	D. 1836. VII. 29.		Újabb hg.!
Szóke János		Erdélyi Katalin		B. 1835. X. 5.		Patr.
				B. 1837. I. 20.		Pál fiuk.
				B. 1838. I. 13.		Patr.
Szóke József		Czitok Katalin		D. 1827. VIII. 17.		Csecsemőjük.
Szóke József		Szarvas Erzsébet		B. 1827. VII. 6.		Anna lányuk.
			4.	D. 1827. VII. 13.		Lányuk +.
		(Szántos) Erzsébet		B. 1829. II. 18.		Ilona lányuk.
		Szarvas Erzsébet		B. 1832. I. 13.	Jankovátz	Ágnes lányuk. A ffi szárm.
				D. 1832. I. 17.		Csecsemőjük.
				B. 1832. I. 5.		Patr.
				B. 1833. IV. 28.		Katalin lányuk.
				B. 1833. XI. 12.		Patr.

Név	Szülők neve	Házastárs neve	Életkor	Akvi hely	Származási hely	Megjegyzés
(folyt.) Szóke József		Szarvas Erzsébet		D. 1836. I. 23. 2.5		Csecsemőjűk. Lányuk.
				D. 1836. VIII. 8. B. 1839. III. 14. B. 1839. IV. 4. D. 1839. VII. 26. B. 1840. XII. 20. D. 1840. XII. 20. B. 1837. XII. 23.		Sándor fiuk. Patr. Fiuk. Éva lányuk. Csecsemőjűk. Patr.
Szóke József		Sáfrány Borbála		B. 1831. I. 21.		Patr.
Szóke Pál		Németh Mária		B. 1831. X. 20. B. 1832. XI. 7.	Jankovác	Ágnes lányuk. A ffi szárm. Patr. Márton f.
Szóke Pál		Aranyos Teréz		B. 1834. XII. 8. D. 1837. I. 18. D. 1837. VIII. 18.		István f. Fiuk. A ffi.
Szóke Rozália	János, Szántó Katalin	Firány Lőrinc		16 19	C. 1829. IX. 23.	
Tüski Ferenc		Mészáros Ágnes		57	D. 1831. III. 28.	A nő +, kinek ez I. hg-a.

A jelenlegi vajdasági földrajzi nevek kutatói megállapították, hogy a Kishegyeshez 10, Gunarashoz 4 km távolságra fekvő egykori Töviskés, később Töviske puszta, majd Hederes-sor, ma pedig Szőke-sor a legújabb közigazgatási rendezés során a bácstopolyai kommunához került⁴². A puszta tehát a XIX. sz. elején Jánoshalmáról odatelepült Szőke család nevét vette fel.

A következő névsorban azokról a családokról, amelyek távolabbi származásáról a hegyesi anyakönyvekben van adat, az összes fellelhető anyakönyvi bejegyzéseket hozzuk, persze csak az 1826—1840. évekből. Ezzel is azt szeretnénk bizonyítani hogy az egyes családok huzamosabb ideig laktak ezeken a szállásokon.

A névsorból kiderül, hogy főleg a Berecz meg a Szőke családok alkották a moholi szállások, nevezetesen Tövisképuszta törzslakosságát, ők pedig Jánoshalmáról származtak. Jelentős szerepet játszott még az Atsai család is, amely feltehetően Moholról költözött ki, de ebben az időben már éltek ilyen nevűek Becsén, Péterrévén és Adán is. Rokonságban voltak a Bálindok is az előbbiekkal, kikről az 1835 — 1840 közti időből 4 adatra akadunk Kishegyesen. A Pest m-i Izsákról is jöttek ide telepések (Izsáki József), Kecelről (a Ketzeli, Koliger, Ónodi, Sivó név erre utal), tehát azt lehet mondani, hogy Jánoshalma környékéről érkeztek.

Az előforduló családnevek betűrendben a következők: Atsai, Angyal, Banyari, Bálind, Beretz (Böröztz), Blázsik, Bognár, Csepelle, Deák, Erdei, Feller, Fenyvesi, Fodor, Frank, Grizák, Horváth, Ispány, Izsáki, Jónás, Kantsár, Kasza, Ketzeli, Kole, Koliger, Kolompár, Kováts, Latintsits, Matykó, Mendi, Mészáros, Miskolczy, Molnár, Nagy, Nemes, Némédi, Németh, Ónodi, Sivó, Slajgó, Sümeg, Szőke, Szunomár, Tínginger, Tóbiás, Tóth, Tubirtsák, Varga.

A származási helyek betűrendes jegyzéke

Előljáróban néhány megjegyzés:

1) A helyneveket főleg az 1913. évi Helynégnévtár segítségével azonosítottuk.⁴³ A sok hasonló helynév közül a legvalószínűbbet választottuk. Sokat segített az, hogy az anyakönyv rendszerint megadta a vármegye nevét is.

2) A fentebbi névsorral való együttes használat megkönnyítésére 110-nél több utalást vettünk fel a jegyzékbe, pl. Szele lásd: Tápiószele.

3) Nemcsak a helységek nevét vettük a XX. sz. elején végrehajtott törzskönyvezés folyamán megállapított hivatalos formában,⁴⁴ hanem a közigazgatási beosztást az ekkori szerint adjuk. A kiváltságos kerületeket a vármegyei besorolás alapján vettük figyelembe, tehát pl. Nagykunság Szolnok vm-hez került. Voltak olyan Heves vm-i helyek is, melyek a XIX. sz. végi rendezés során szintén Szolnok vm-hez kerültek.

⁴² *Vajdaság helységeinek földrajzi nevei*, 1. köt: Bácstopolya.

⁴³ *Helynégnévtár* 1913.

⁴⁴ Egyetlen kivétel: Máriagyúdot meghagytuk ebben a formában, mert a század eleji hivatalos Gyűd nevet később erre módosították.

4) Az egyes helyekről származó személyneveket is betűrendben adjuk. Akinek neve egynél többször fordul elő az anyakönyvekben a származási helyre való utalással, s az azonosság kétségtelen, ott a név után az előfordulást számmal (pl. 2.,3. stb.) jelöljük.

5) Alábbi táblázatban a „Lakóhely“ rovatban az illető személy ama lakóhelyét adjuk, amely az anyakönyvek alapján megállapítható volt. A rövidítések a következőket jelentik: Kh.: Kishegyes, Szh.: Szeghegy, Fh.: Feketehegy; Szt.: a szenttamási, Ób.: az óbecsei, Mo.: a moholi szállásokról származókat jelöli. Az egyes pusztákra utaló közelebbi megjelölést (pl. Kutas, Töviskés) itt sem tüntetjük fel.

6) A jegyzékbe csak azok a helyek kerültek, amelyeknek forrásai az anyakönyvek 1826—1840. évfolyamai és az 1806. évi hegyesi bérnyomtatási anyakönyv. Ezekhez tartozóknak vettük azokat a helyeket is, ahol a ragadványnév (pl. Akasztó, Foktó, Pécska stb.) a származást kétségtelenné teszi.

7) A kiegészítésül felhasznált levéltári iratokból, főleg a hegyesi egyházlátogatási okmányokból megállapítottuk még a plébánosok, káplánok és tanítók származási helyét, s ezek a következők:⁴⁵

Csanakról (Csanakfalu, Győr vm.) való volt Kollonitz László plébános, aki 1803-ban 35 éves volt.

Dombóvár (Tolna vm.): Csörge József tanító, 1813-ban 24 éves, nős.

Kalocsa (Pest—P—S—Kk. vm.): két káplán: Csanádi Imrét 1810-ben, Deák Józsefet 1813-ban említik.

Kaposvár (Somogy vm.): Kintsey József plébános 1830—1840. közt, kinek életrajzi adatait fentebb adtuk.

Kiskomárom (Zala vm.): Vargai József kántortanító, 1791-ben 34 éves, nős; 1803-ban tévesen csak Varga Istvánnak írva, 45 évesnek és Zala megyei-nek (hely megjelölése nélkül); 1806-ban Vargai József, 48 éves, kántor és tanító. Előbb Pécsen is működhetett, mert a névsorban szereplő és 1831-ben 48 évesen meghalt lánya ott született.

Szegvár (Csongrád vm.); Sütő György és Pap Erzsébet származtak innen, és házassági ügyüket a Kalocsai Szentszék 1771. júl. 12—13-án tárgyalta.

Szécsény (Nógrád vm.): Nagy Imre plébános, 1806-ban 47 éves.

Tata (Komárom vm.): Trsztyánszky Imre plébános, 1791-ben 40 éves.

⁴⁵ KÉL, Vis. Can. Kishegyes. 1782. okt. 3. Vargai Józsefet 23 évesnek mondja. 1791. 1, 21; 1803. 1, 26; 1806. 1, 26, 1810. 1, 4; 1813. 1, 26; 1829. 33, 42, 44: nem jelöli a származási helyeket. — Iratok, Personalia: Kintsey József — Protocollumok: Protoc. Consist. 6. köt. 390-1. o.

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Abasár	Saár	Heves	gyöngyösi	Fülöp Erzsébet	Kh.	
Abony	Szolnok Abony	Pest—P—S—Kk	abonyi	Fülöp György Komáromi István	Kh. Kh.	
Ada		Bács—Bodrog	zentai	Gazovits György Gyuricza Anna Király Anna Varga István	Szt. Kh. Kh. Szt.	
Adkár	1. Atkár.					
Akasztó		Pest—P—S—Kk	kiskőrösi	Kováts Judit Kováts vulgo Akasztói Judit Migal Mihály Migal József Migal Judit Vantsik Brigitta Vitéz Anna Vitéz Erzsébet (apja: Istv.) Vitéz Erzsébet (apja: József)	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	Akkor: Heves vm.
Alattyán	Alattya, -ttyány	J-Nk-Szolnok	járásági felső	Bartsik László Benkó Mihály Birgés Rózsa Buriány Erzsébet Csáki Katalin Dudás István Hajjas Károly Kalotsai Erzsébet Mészáros Mihály Pap Katalin Szabó Ferenc Tóth Rozália Tóth vulgo Alattya Gásp. Tóth v. Alattyányi János Zsadányi János Zsadányi József	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	

Helynév	Írásmód ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Alba Regia	1. Székesfehérvár.					
Albusia		Olaszország	Pavia mell.	Feine Mária-Róza	Szh.	
Almás		1. Bácsalmás.		Kolompár László	Kh.	
Alsó-, Felsődabas	Dabas	P—P—S—Kkun	alsótabasi	Zolnay Katalin	Kh.	
Alsó-, Felsőkubin	Kubin	Árva	alsókubini	Bartok Antal	Kh.	
Alsó Nyék	1. Ipolynyék.			Németh János	Kh.	
Alsóroglatica puszta	Roglaticza pta	Bács-Bodr.	Topolyához, topolyai	Pintér István	Kh.	
				Völgyi Antal	Kh.	
Alsó-, Felsőtold	Tód, Tódd	Nógrád	sziráki	Dudás Márton	Kh.	
				Kotsis György	Kh.	
Apatin		Bács-Bodrog.	apatini	Német István	Kh.	
				Berko János	Kh.	
Arad	Ó-Arad	Arad	város	Szelinger Miklós anyja	Kh.	
Arad vármegye	Adkár	Arad	vm.	Bartha Mátvás	Kh.	
Atkár		Heves	gyöngyösi	Lengyel Rózsa	Kh.	
Árokszállás	1. Jászárokszállás.			Nagy Apollónia	Kh.	
				Nagy István	Kh.	
Baja		Bács-Bodrog	város	Kintsey Teréz	Kh.	
Bajaszentistván	Szent Istv.	Pest—P—S—Kk.	kiskőrösi	Morvai Pál	Kh.	
				Csajági Jozefa	Kh.	
Bajmok		Bács-Godrog.	bácsalmási	Szalai Márton	Kh.	
				Vörös István	Szt.	
Bajsa		Bács-Bodrog	topolyai	Miskoltsi Mihály	Kh.	
				Balázs József	Kh.	
				Banyári József	Szt.	
				Bida Teréz	Kh.	
				Braskó István	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Bajsa (folyt.)		Bács—Bodr.	topolyai	Csepele József Danis József Demtsik János Dorozsmai István Faragó András Fodor István Halácsi Ignác Horváth Imre Jenes Borbála Jerkovits Mátvás Kostyálik Katalin Kupetzki János Latyák István Latyák Mátvás Márkus Erzsébet Meleg Mária Németh György Németh Péter Papp Rozália 2 Rezbál Katalin Ronyetz Pál Rubus Katalin Sipos József Szabó Imre Szűts Katalin Tóbiás István Urbán Antal Urbán Katalin	Szt. Ób. Kh. Szt. Kh. Kh. Szt. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Szt. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	
Bakonyi erdő		Veszprém		Juhász Rózsa	Kh.	Lehet: Fejér, Zala.
Balassagyarmat		Nógrád	balassagyarmati	Herényi Borbála	Kh.	
Balog	1. Ipolybalog					
Bazin		Pozsony	város	Jantsof Anna	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás- város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Bács		Bács-Bodrog	hódásági	Takáts Ilona	Kh.	
Bácsalmás	Almás	Bács-Bodrog	bácsalmási	Pfeiffer János Skraván László	Kh. Szt.	
Bácsbokod	Bikity	Bács-Bodrog	bajai	Reznaytek Katalin Tokodi Katalin	Kh. Kh.	
Bácsborsód	Borsód pta	Bács-Bodrog	bajai	Mihálykovits Mihály Pintér József	Fh. Szt.	
Bácsföldvár	Tiszaföldvár, Földvár	Bács-Bodrog	óbecsei	Pintér Mária Csizma vulgo Kiss Ferenc	Szt. Szt. Kh.	
Bácskossuthfalva	Ómoravicza	Bács-Bodrog	topolyai	Juhász Éva szülei Lakatos János Szabó Mátyás Szanszky Mária	Kh. Kh. Kh. Kh.	
Bácsordás	Karavukovo	Bács-Bodrog	hódásági	Biró Márton Dósa Pál	Szt. Kh.	
Bácsszentiván	Prigrevica Szent Ivány	Bács-Bodrog	apatini	Sztankovits Antal Tóth Ferenc	Ob. Kh.	
Bátaszék		Tolna	központi	Nagy vulgo Karavuka ... Nagy v. Karavukai István Pongráz Ilona	Kh. Kh. Kh.	
Bátony	1. Nagybátony.					
Betse	1. Óbecse.			Oláh József Sárközi Sándor	Kh. Kh.	
Betskerek	1. Nagybecskerek.					
Beresztóc	Bresztovác (Bresztovác)	Torontál	pancsovai	Khél János	Kh.	In Banatu.
Berhida	Berhida	Veszprém	veszprémi	Fodor Pál	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Besztercebánya	Neosolium	Zólyom	város	Schalkonszky János	Kh.	
Bezhdán	Bezhdány	Bács-Bodrog	zombori	Ladányi Zsuzsanna	Kh.	
Bécs	Viennae	Ausztria	főváros	Szelinger Miklós apja	Kh.	
Békésszentandrás	Szent András	Békés	szarvasi	Galambos Anna	Kh.	
				Galambos Rókus	Kh.	
				Galambos majorom Mihály	Kh.	
				Keszezhóczy Ilona	Kh.	
				Kiss János	Kh.	
				Marton Adalbert	Kh.	
				Martony Ilona	Kh.	
				Rakontza Erzsébet	Kh.	
				Sipos István	Kh.	
				Sipos Szegedi József	Kh.	
				Sipos József	Kh.	
				Süli Demeter	Kh.	
				Trázi rectiu Gyömrei János	Kh.	
Bitske	1. Tápíóbitske.					
Bikity	1. Bácsbokod.					
Bodog	1. Boldog.					
Bogojeva	1. Gombos.					
Bohemia	1. Csehország.					
Bokor	Bukor	Nógrád	sziráki	Krátki József 2	Kh.	
Boldog	Bodog,	Pest—P—S—Kk.	aszódi	Juhász Rózsa	Kh.	
	Bódog			Nagy Pál	Kh.	
Borsód pta	1. Bácsborsód					
Bódog	1. Boldog.					
Bölcske	Böltske	Tolna	dunaföld-vári	Gulyás István	Kh.	
				Gulyás János	Kh.	
Bresztovátz	1. Beresztóc.					
Budapest	Buda	Pest—P—S—Kk.	főváros	Nagy Károly apja	Kh.	
	Pest			Szabó Erzsébet	Kh.	
Bugac puszta	Bugatz pta	Pest—P—S—Kk.	Kecskemétihez t.	Mózer Ignác	Szt.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Bukor	1. Bokor.					
Bussa	Busa	Nógrád	szécsényi	Berecz Gergely Kelemen Borbála	Kh. Kh.	
Czemezdini		?		Csapitzky Anna	Kh.	Nem volt azonosítható!
Cibakháza	Tzibakh...	J—Nk—Szoln.	tiszai alsó	Sáros Márton	Kh.	
Csantavér	Tsantavér	Bács-Bodrog	topolyai	Bajáki Erzsébet Bakos Anna	Kh. Kh.	
				Gruncz József	Szt.	
				Horváth Éva	Kh.	
				Kretsko József	Kh.	
				Major János	Szt.	
				Majoros Borbála	Kh.	
				Matuska Mihály	Kh.	
				Pápai Teréz 2	Kh.	
				Vinkovits Lázár	Kh.	
				Vinkovits Mátyás	Kh.	
				Virágh András 2	Szt.	
				Venda Ferenc	Szh.	
Cschország	Bohemia	Cschország		Csőre Gergely	Kh.	
Cserhátsurány	Surány	Nógrád	balassagyarmati	Hitsch Erzsébet	Szh.	
Cservenka		Bács-Bodrog	külai			
Cséb	1. Dumacséb.					
Csitár		Nógrád	balassagyarmati	Zsej Borbála 2	Kh.	
Csongrád		Csongrád	város	Kolompár Katalin Kozák Agoston Makai István	Kh. Kh. Kh.	
Csonoplya	Csonoplya	Bács-Bodrog	zombori	Erős Mihály Holló György Tóbiás Erzsébet Tóth Krisztina	Szh. Szt. Kh. Kh.	
Csütörtök	Tsütörtök	Pozsony	somorjai			

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Dabas	1. Alsó-, Felsődabas.	Bács-Bodrog	bajai	Zsigri Miklós	Szt.	
Dávod	Dautova	Heves	egri	Pap József ns.	Kh.	
Demjén (azelőtt: Deménd)						
Divényhuta	Divin-huta	Nógrád	gácsi	Klamár Pál	Kh.	
Dorogháza		Heves	pétervásári	Bakos Borbála	Kh.	
Doroszló		Bács-Bodrog	apatini	Radvai Mária	Kh.	
Dorozsma	1. Kiskundorozsma.					
Dunacséb	Cséb.	Bács-Bodrog	palánkai	Torbitza Katalin	Kh.	
Dunaföldvár		Tolna	dunaföldvári	Vizmeg Mihály	Kh.	
Dunapataj	Pataj	Pest—P—S—Kk.	dunavecsei	Hermecz Mátvás Hermecz Pál	Kh. Kh.	
Dunaszerdahely	Szerdahely	Pozsony	dunaszerdahelyi	Méri Sándor ns.	Kh.	
Dunavecse	Dunavetse	Pest—P—S—Kk.	dunavecsei	Tóth vulgo Hadnagy István	Kh.	
Emődpuszta	Emusicz pta	Bács-Bodrog	Topolyához, topolyai	Bezdányi Pál 2	Kh.	
Erdőtelek		Heves	hevesi	Kelemen Erzsébet Lénárd András	Kh. Kh.	
Farmos		Pest—P—S—Kk.	nagykátai	Dudás György	Kh.	
Fejér vármegye		Fehér		Erdei József	Mo.	I. Szfhvár: Erdősi.
Félegyháza				Huber Ádám	Szh.	
Foktó	1. Kiskunfélegyháza Fogtú	Pest—P—S—Kk.	kalocsai	Stangl Ferenc Tiringer Ferenc	Szt. Szt.	
Folsponig	1. Volksberg.			Tóth vulgo Fogtú József 3	Kh.	
Földvár, Földvár	1. Bácsföldvár.			Tóth v. Foktői Mátvás 4	Kh.	
Futak	1. Ó-, Újfutak.			Tóth Katalin Foktői	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Garáb		Nógrád	sziráki	Fekete Márton	Kh.	
Gádor	Gákova, Kákova	Bács-Bodrog	zombori	Klein András Majorasz István	Szt. Kh.	
Germania	1. Németország.					
Gombos	Bogojeva	Bács-Bodrog	apatini	Kovátsovits Borbála	Kh.	
Gúta	Guta	Komárom	csallóközi	Németh Éva Molnár Orbán	Kh. Kh.	
Gyömrő		Pest—P—S—Kk.	monori	Ruzsinka Ferenc	Kh.	
Gyöngyös		Heves	város	Trázsi rectius Gyömrei János	Kh.	
Gyöngyöstarján	Tarja penes Heves			Katona Erzsébet	Kh.	
Gyűd	Gyöngyös 1. Máriagyűd.		gyöngyösi	Csernik János	Kh.	
Halas	1. Kiskunhalas.					
Herencsény	Herencsen, Hereptsén	Nógrád	balassagyarmati	Jentser Antal 2	Kh.	
Héréd	Heréda	Nógrád	sziráki	Oláh Katalin	Kh.	
Hídvég	1. Ipolyhídvég.	Nógrád	szécsényi	Nagy Balázs Nagy Mihály	Kh. Kh.	
Hollókő						
Horvát Kanizsa	1. Ráckanizsa.					
Hódmezővásárhely	Vásárhely	Csongrád	város	Deák Ferenc	Kh.	
Hódáság	Hódáság	Bács-Bodrog	hódásági	Dudás vulgo Czukor Mátyás Szaboltski Péter	Kh. Kh.	
Hugyak	Hugyak	Nógrád	balassagyarmati	Tóth Ilona Hofscheier György Horváth Imre Horváth József	Kh. Szh. Kh. Kh.	

Helynév	Írásmód ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Iliny	Ilén	Nógrád	balassagyarmati	Molnár Mihály	Kh.	
Ipolybalog	Balok	Hont	ipolynyéki	Kurin Pál	Kh.	
Ipolyhídvég	Hídvég	Hont	ipolysági	Sulok József	Kh.	
Ipolykér	Kis-Kér	Nógrád	balassagyarmati	Szikszai Katalin	Kh.	
Ipolynyék	Nyék, Alsó Nyék	Hont	ipolynyéki	Malkátsi Miklós	Kh.	
Jankovátz, -áts	1. Jánoshalma.			Böjtös József 3	Fh.	
Jakóhalma	Jász-Nk-Sz.		jászsági felső	Péntek Lajos	Kh.	
Jánoshalma	Bács-Bodrog		bácssalmási	Beretz András 2 (fel: Tallér I.)	Mo.	
				Beretz András (fel: Pap I.)	Mo.	
				Beretz	Mo.	
				Botka Erzsébet	Kh.	
				(f: Nagy György		
				Botka Erzsébet	Kh.	
				(f: Csizma József)		
				Kapitza János	Kh.	
				Mészáros Agnes	Mo.	
				Szöke József	Mo.	
				Szöke Pál	Mo.	
				Elek Katalin	Kh.	
Jánosbida	János hídja, —hígya	Jász—Nk—Sz.	jászsági felső	Éter Márton	Kh.	
				Gulyás János	Kh.	
				Kotsis Apollónia	Kh.	
				Máthé Apollónia	Kh.	
				Vezsegi György	Kh.	
				Kanyó Pál	Kh.	
Jászapáti		Jász—Nk—Sz.	jászsági alsó	Gyertvai András	Kh.	
Jászárokszállás	Árokszállás	Jász—Nk—Sz.	jászsági felső	Péter Katalin 2	Kh.	
Jásztelek	Mihálytelek	Jász—Nk—Sz.	jászsági felső	Kelemen Anna	Kh.	
Jobbágyi		Nógrád	sziráki	Izsák Anna	Kh.	
				Izsák Rózsa	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Kalocsa	Kalotsa	Pest—P—S—Kk.	kalocsai	Vénn Ferenc	Kh.	
Kaposvár		Somogy	város	László Cicelle	Kh.	
Karancseszki	Karants Keszi	Nógrád	szécsényi	Antóni Mária	Kh.	
				Gutai vulgo	Kh.	
				Bütső István	Kh.	
				Hollandi Mátyás	Kh.	
				Juhász Anna	Kh.	
				Zsidai János	Kh.	
Karavukovo	1. Bácsordas.	Bács-Bodr.	bácsalmási	Kern János 2	Kh.	
Katymár	— —, Katmár			Kolomits Erzsébet	Kh.	
				Migal István	Kh.	
Kákova	1. Gádor.	Heves	egri	Varga Ferenc	Kh.	Kiskuns-ban
Kál	Káll in Cumania					nincs Kál!
	Minori					
Kecel	Kecskeméth	Pest—P—S—Kk.	kiskőrösi	Csőri Mária 2	Kh.	
Kecskemét		Pest—P—S—Kk.	város	Czini Erzsébet	Fh.	
				Virág Rozália	Kh.	
Kehl provincia in partibus		Németország	rajnai	Majoresz István	Kh.	
Rheni						
Kelebia pta	Kelebia pta	Bács-Bodrog	Szabadka város- hoz tart.	Czibujka György	Kh.	
				Varga Katalin	Kh.	
Kereske	1. Tereske.	Bács-Bodrog	zombori	Jankovits József	Kh.	
Kerény	Kernya			Jankovits Katalin	Kh.	
				Magyar István	Szt.	
				Matuska Mihály szülei	Kh.	
				Ispány Lőrinc	Kh.	
Kékkő	1. Kőkényes.	Nógrád	balassagyarmati			
Kikinyes	1. Ipolykér.	Csongrád	tiszáninneni	Nagy Imre	Kh.	
Kis-Kér	Dorozsma			Órás Anna	Kh.	
Kiskundorozsma				Péter Mátyás	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Kiskunfélegyháza	Félegyháza	Pest—P—S—Kk.	város	Benko Antal Dinnyés Rozália Frindik Borbála Juhász Éva szülei Kiss-Jakab József Süveges Katalin Mészáros János	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	
Kiskunhalas	Halás	Pest—P—S—Kk.	város	Barrabás Anna Pap Ilona Gaudia András 2	Kh. Kh. Kh.	
Kiskunmajsa	Majsa	Pest—P—S—Kk.	kiskunfélegyházi			
Kisterenyé	Terény, Teren, Terénn, Terin	Nógrád	füleki			
Klansze	... in Bavaria	Bajororsz.		Gula András Gulyo András Kis Katalin Pajos István Szokola András Terényi Anna Uhor Márton Uhor Mihály Czigler András Schäfer Katalin Vig Klára	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Szh. Szh. Kh.	Kétes
Klopódia	Klapatin trans Tybiscum	Temes	verseci			
Kökényes	Kikinyes	Nógrád	Kisterenyéhez, füleki			
Körtés	Krusev(y)a	Bács-Bodrog	zombori	Molnár Borbála Majoresz István szülei Tusterin Anna	Kh. Kh. Kh.	
* Kubin	1. Alsó-, Felső- kubin.	Bács-Bodrog	kulai	Csernák Janos Farkas István Fárbás Ignác Fárbás Rozália	Kh. Kh. Kh. Kh.	
Kútla						

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
folvt. Kúla		Bács-Bodrog	külai	Ferstok Teréz Gazsó Éva Gazsó Mihály Jakobetz Mátvás 2 Kreiner András Lapis Mátvás Loványi János Major József Molnár Teréz Nagy Károly Sziartó Mátvás Szloszelits Pál Valterin Katalin Virág Pál Balogh József	Kh. Kh. Kh. Kh. Szh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. ns.Fh.	
Kunhegyes			Jász—Nagykun—Sz. tiszai felső			
Kunszentmárton	Szent Márton		J—Nagykun—Sz. tiszai alsó	Balgátsi Rózsa Czékus Anna Czékus Borbála 2 Kis Márton Maronka András (apja: György) Maronka András András) Nagy Ferenc Rusovis Ferenc Szügyi Erzsébet Visontai Mátvás	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	
Lozsány	penes Danubium		?	Tisler vulgo Lakatos Sándor	Kh.	Nem volt szo- nosítható
Lótz	1. Nagylóc.					
Lórintz	Lórintz	Nógrád	sziráki	Izsák Márton	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Madaras		Bács-Bodrog	bácsalmási	Aranitsik József	Kh.	
Magyargéc	Nagy Gétz	Nógrád	szécsényi	Borbás Rózsa	Szt.	
Magyar-, Ópécska	Pécska	Arad	magyarpécskai	Pásztor József	Kh.	
Magyarürög	Ürögh oppid.	Baranya	pécsi	Pétskai vagyis Németh Erzsébet	Kh.	
Majsa	1. Kiskunmajsa.			Czibujka György	Kh.	
Maria Theresi- opolis	1. Szabadka.					
Máriagyúd	Mária Gyúd	Baranya	siklói	Süli Imre	Kh.	
Mátraverébély	Verebély	Nógrád	füleki	Kormos György	Kh.	
Mezőtárkány		Heves	egri	Radótz András	Kh.	
Mélykút		Bács-Bodrog	bácsalmási	Radótz József	Kh.	
Mihálytelek	1. Jásztelek.			Botka Borbála	Kh.	
Militits	Rácz Militits	Bács-Bodrog	hódsági	Czeidler Imre	Kh.	
Militits	1. Nemesmilitits			Schlotzer Anna	Kh.	
Miske		Pest—O—S—Kk.	kalocsai	Szelinger Miklós 2	Kh.	
Mohács	Mohács	Baranya	mohácsi	Faddi Mária	Kh.	
Mohol	Moholy	Bács-Bodrog	zentai	Lippai István	Kh.	
				Atsai József	Mo.	
				Dakar Antal	Kh.	
				Feller Pál	Mo.	
				Hernő Mária	Mo.	
				Kotsis Márton	Kh.	
				Kolompár György	Mo.	
				Nagy Ferenc	Mo.	
				Mészáros János	Kh.	
				Németh Mária	Mo.	
				Nikolits Erzsébet	Mo.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
folylt. Mohol		Bács-Bodrog	zentai	Ódri Rózsa Sebők Mihály	Kh. Kh.	
Mokragy Monostor Morvaország	Mokrad, Makrad 1. Pusztamonostor Moravia	Árva Morvaorsz.	alsókubini	Sümeg Pál Szóke József Farkas Mihály	Mo. Mo. Kh.	
Nagybátony Nagybecskerek Nagy Gétz Nagy Jankovátz	Bátony Becskerek 1. Magyargéc. trans Danubium.	Heves Torontál ?	pétervásári város	Rapant György	Kh.	
Nagykátá	Nagy Kátá	Pest—P—S—Kk.	nagykátai	Kurin Ilona Gyurits Anna	Kh. Kh.	
Nagyloc Nagy Szlagina, — Slatina	Lótz 1. Pusztaszlatnya.	Nógrád	szécsényi	Zetko István	Kh.	Nem volt azonosítható.
Nagyszombat Nekra	Tyrnavia 1. Nézsza.	Pozsony	város	Dulai Mária Németh Imre Zsidai János	Kh. Kh. Kh.	
Nemerzkó Nemesmilitics	N. méltis, Militits	Zólyom Bács-Bodrog	? zombori	Baros Julianna	Kh.	
Neosolium Németország Nézsza Nógrád	1. Besztercebánya. Germania Nekra	Németorsz. Nógrád Nógrád	nógrádi nógrádi	Schalconszky János Farkas Erzsébet Ivánovits (-kovits) Mihály 2 Ivánovits Pál Kotsis rectius Berko János Kunszabó László nemes	Kh. Kh. Szt. Szt. Kh. Szt.	
				N.N. mendicus organifex Vastag Mihály Terényi Márton	Kh. Kh. Kh.	Lehet, h. a vm-re utal.

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Nógrád vármegye		Nógrád		Hirka Erzsébet Horváth Pál Latzkó János Zsidai József Keletsenyi Pál Pongrácz Imre Pongrácz István Pongrácz Mátvás Pongrácz Mihály Pongrácz Rozsa Tóth Gábor Elek Sándor Németh István	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Szt. Kh. Kh. Kh.	
Nógrádsipek	Sipek, Süpek	Nógrád	szécsényi			
Nógrádszakál Nóráp Nyék	Szakál Nóráp 1. Ipolynyék.	Nógrád Veszprém	szécsényi pápai			
Ocsa, Otsa Ostoros O-Arad Óbecse	1. Ócsa. Ustoros 1. Arad. Betse, Vetus Betse	Borsod Bács-Bodrog	mezőkövesdi óbecsei	Szirmay Mátvás Czibujka György Dudás István Homogyi István Kiss György Komáromi István Kováts Katalin Lázár János Magyar András Nagy Adalbert Német Ilona Pataki Adám Pápai István Sághi István Szabó Mihály Szerda István Tóth Ilona	Kh. Kh. Szt. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	

Helynév	Írásmód ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Ócsa Ó-, Újfutak Ókér	Ócsa, Otsa Futak Ó-Kér	Pest—P—S—Kk. Bács-Bodrog Bács-Bodrog	alsóabasi újvidéki újvidéki	Csezenyák Anna Molnár Mihály Horváth Antal Mikustyák István 2 Molnár János Molnár Mihály Schefczavicz Franciska	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	
Ómoravicza Ó-, Újszivác	l. Bácskossuthfalva. Szivatz	Bács-Bodrog	zombori	Dvorniyk József Hudák Katalin Jodál György Kováts Rozália Nagy Anna Klausz Erzsébet Nagy Anna	Kh. Kh. Kh. Kh. Szt. Fh. Kh.	
Óverbász Ó-, Újverbász	Vetus Verbász Verbász	Bács-Bodrog Bács-Bodrog	külai külai			
Órszállás	Sztanisits	Bács-Bodrog	zombori	Majores Magdolna	Kh.	
Pacsér	Patsér	Bács-Bodrog	topolyai	Esztrajher Éva Tukai Mihály lánya	Kh. Kh.	
Paripás Pataj Patvarc	Parabutj l. Dunapataj Patvarcz	Bács-Bodrog	hódsági	Schusztek Mária	Kj.	
Páltz Pápa Pásztó Pereg Perhida Pest Petrovosszelló, -la Pécs	possessio in Germania Pásztova l. Berhida. l. Budapest. l. Péterréve. Quimpuc Ecc- lesiae	Nógrád Németország Veszprém Heves Pest—P—S—Kk. Baranya	balassagyarmati város hatvani ráckevei város	Bukótzki Ferenc 2 Gubanits Mihály Wéngárner János Németh István Virágh József Zsolnai Éva Lippai Istvá Varga Anna Viffing József	Kh. Kh. Szh. Kh. Kh. Kh. Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Pétska	1. Magyar- Ópécska.					
Pétermonostora	Péteri puszta	Pest—P—S—Kk.	kiskunfélegyházi	Csernus András nemes 2	Kh.	
Péterréve	Petrvoszelló, -lla	Bács-Bodrog	óbecsei	Süveges Katalin Csusz István Dáni Erzsébet Farkas Ferenc Földes Julianna Gyuriány János László István László Mihály Mihaletz István Muzsó István Rajma Katalin	Kh. Kh. Kh. Kh. Szt. Szt. Szt. Szt. Kh. Szt. Kh.	
Potyerdra		?				Nem volt azonosítható.
Pozsony vm.	1. Pozsonysárfő.					
Pozsonysárfő	Pozsony vm. Sárfi község	Pozsony	szenci	Jakobetz Mária	Kh.	
Prisztovátz	1. Bresztóc.	Pozsony	szenci	Jakovetz Mátyás	Kh.	
Prigrevicza	1. Bácsszentiván.					
Sz. Ivány						
Pusztamonostor	Monostor	Jász—Nk—Sz.	jászsági felső	Balász Imre ns. Balázs János ns. 2	Kh. Kh.	
Pusztaszalatnya	Slatina, Nagy Slatina Nógrád Nagy Szlagina			Kurin József László Erzsébet Varga Gergely Schuszték Adám Schuszték János	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	Nógr. vm.t mond.
Pusztaszalatnya	1. Szécsénke.			Schuszték Magd.	Kh.	Zala vm.t mond.
Püspökszent- erzsébet	Sz. Erzsébet	Baranya	pécsváradi	Kiss-Gyenes Mihály	Szt.	
Quinque Ecclesiae	1. Pécs.					

Helynév	Írásmód, ill. íásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Rarosmulad, —Mulyád	1. Rárosmulyád.					
Ráckánizsa	Horvát Kanizsa	Zala	csáktornyai	Czizer Mátyás	Fh.	
Rácz Militits	1. Militics.					
Rálbók		?				
Rárosmulyád	Rarosmulad	Nógrád	szécsényi	Polyák János	Kh.	Nem volt tisztázsh.
Retkovci	Raros Mulyád	Nógrád	szécsényi	Budai István	Kh.	
Roglaticza pta	Retkovtze	Szerém	vinkovci	Dudás Mihály	Kh.	
Rutztorf	1. Alsöröglaticza.	?		Gundrum András	Kh.	
				Gurvain Antal		
Sarud						
Sasó (régén; Sassova)	Sassom háza	Heves	tiszafüredi	Törő Katalin	Kh.	
Saár	1. Abasár.	Sáros	bártfai	Magyar Mátyás	Kh.	
Sassom háza	1. Sasó.					
Sáb	1. Tápiószáp.					
Sárfi	1. Pozsonysárfó.					
Schweinfurt	Schweinfurt	Unterfranken, Németország		Majer János	Szh.	
Sekszárd	1. Szekszárd.					
Sele	1. Tápiószéle.					
Sipek	1. Nógrádsipek.					
Slatina	1. Pusztaszalantya.					
Sopron mellett						
Soltvadkert	Vadkert	Sopron	soproni	Spatzin Mária	Kh.	
Surány	1. Cserhátsurány.	Pest—P—SKK.	kiskőrösi	Deak Balázs	Mo.	
Süly, Sül	1. Tápiószőlly.					
Süpek	1. Nógrádsipek					
Szabadka	Maria Theresiopolis	Bács-Bodrog	város	Arantsik József Bezeg Mihály	Kh. Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
folyl. Szabadka	Maria Theresiopolis	Bács-Bodrog	város	Dósa Pál Faddi Mária Farkas Antal Farkas János Gregus András Gregus Ilona Gregus Mátyás Igsa Ilona Jakovetün József Oláh György Thelina Teréz Vujevits Simon Zsiga Márton Áts András Áts Anna	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Fh. Kh. Kh. Szt. Kh. Fh. Fk.	
Szabadszentkirály	Szent Király	Baranya	szentlőrinci			
Szakai	I. Nógrádszakál.					
Szanda	-, Szandány	Nógrád	sziráki	Benedek Borbála Benedek György Szarvas Borbála (f: Koplányi Gy.) Szarvas Borbála (U. akkor 9 é.)	Kh. Kh. Kh. Kh.	
Szarvas		Békés	szarvasi	Tóth János Hatala Pál Nyirady György Balázs Mária (anya: Farkas Éva)	Kh. Kh. Kh. Kh.	Nem volt azonosítható. Kétes. Tápíó-szele?
Szebelléb	Szelebbéli	Hont	korponai	Hegedűs Ilona	Kh.	
Szeged		Csongrád	város	Berecz Ilona Csányi Mátyás Kókay Mihály	Mo. Kh. Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
foljyt. Szeged		Csongrád	város	Molnár vulgo Szegedi Mihály 2	Kh.	
Szegvár		Csongrád	tiszántúli	Ördög Albert Ördög József Vass Erzsébet Berkecz Ferenc Berkecz Katalin Gaál Klára Kenderesi Ágnes Lukáts Jakab Lukáts Márton Domonkos Rozália Nádoba Anna	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh.	
Szekszárd	Szekszárd	Tolna	város			
Szele	1. Tápószele.					
Szelebély	1. Szelebély.					
Szenta	1. Zenta.					
Szent András	1. Békésszentandrás					
Szent Erzsébet	1. Püspökszenter- zsébet.					
Szentes		Csongrád	város	Kozák Ágoston	Kh.	
Szentistván	1. Bajaszentistván.					
Szentkirály	1. Szabadszentkirály.					
Szent Márton	1. Kunszentmárton.					
Szent Péter	1. Pétermonostora.					
Szenttamás	Szent Tamás	Bács-Bodrog	óbecsei	Bálizs András Hornyak Mihály Horváth István Ilko Ferenc Köröskényi Károly Kurin János	Kh. Kh. Kh. Kh. Szh. Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
folyt. Szenttamás	Szent Tamás	Bács-Bodr.	óbecsei			
Szerdahely	1. Dunaszerdahely			Miskolczy Mihály	Kh.	
Szécsénke	Pusztaszécsénke	Nógrád	nógrádi	Nagy Imre	Kh.	
Szécsény	Szécsén	Nógrád	szécsényi	Oláh György	Kh.	
Székesfehérvár	Alba Regia	Fehér	város	Tóth András	Kh.	
Szivatzt	1. Ó-, Újszivác.			Szathmári János	Kh.	
Szombathely		Vas	város	Gubanits Mihály	Kh.	
Szolnok Abony	1. Abony.			Krátki Anna	Kh.	
Szond	Zontensis	Bács-Bodrog	apatini	Erdősi József	Szt.	L. Fehér vm. Erdői J.
Szóreg	Szóreg	Torontál	törökkanizsai			
Sztanisits	1. Órszállás.					
Tar		Heves	hatvani			
Tarja penes Gyöngyös	1. Gyöngyöstarján.			Kis Mátyás	Kh.	
Tarnasasadány	Zsadány	Heves	hévesi			
Tataháza	Tótháza	Bács-Bodrog	bácsalmási			
Tápióbcské	Bitske			Katona András	Kh.	
Tápióság	Sáb			Patóts Erzsébet	Kh.	
Tápióstúly	Sül, Súly			Gubis Antal	Kh.	
				Tüske Ferenc	Mo.	
				Bitskei Mátyás	Kh.	
				Skarlák Mátyás	Kh.	
				Süli Demeter	Kh.	
				Süli Eufrazia	Kh.	
				Süli olim Gázsó Katalin	Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Tápiósele	Szele, Sele, Szelini	Pest—P—S—Kk.	abonyi	Annus István (apja: György) Annus István (apja: Istv.) Annus Sándor Bárány Klára Csöke Ágnes Halász Anna Halász Lőrinc Ispány István Kalatsi Mihály Kanyó Erzsébet Király Erzsébet Sipos György Szabó Mátvás Tóth vulgo Szelei István 3 Tóth v. Szelei Mihály Urbán Anna Buday György Horváth András Horváth Menyhért Illés Josko Krátki Anna Varnyú Mária Galambos István Sárközi János 2	Kh. Kh.	
Temerin		Bács-Bodrog	újvidéki			
Tereske	Terétske, Kereske	Nógrád	nógrádi			
Terény, -ren(y), -rin, -rén	1. Kisterenye.					
Terjen		?				
Tesmag		Hont	ipolysági	Goday Pál	Kh.	
Tiszabó		J—Nk—Szoln.	tiszai közép	Jakab Erzsébet Sáros György	Kh. Kh.	
Tiszaföldvár	1. Bácsföldvár.					
Tod	1. Alsó-, Felsőold.					

Helynév	Írásmód ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Topolya	Topolya, Topla	Bács-Bodrog	topolyai	Balázs Mária Benedek Verona Belányi Verona Benko György Bezdányi Katalin Bitskei Éva Bitskei Mátyás 2 Bitskey Mihály 2 Birgés Anna Blazsik Jakab Blazsik Katalin Blazsik Róza Búr Imre Czirák János 2 Cservenák Józs. Csipei Rozália Dózsa János Farkas Péter Fontányi István Füstös György Füstös Katalin 2 Gubi István Gulyás Imre Gyukits János Hajdu Pál Juhász Katalin Kanyó Pál Ketzeli Ferenc Kelner Klára Kiss Erzsébet (f: Hatala P.) Kiss Erzsébet (f: Fogarasi Gy.) Kiss Katalin Klamár Mihály	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Szt. Kh.	

Helynév	Írásmód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
(folytatás:) Topolya		Bács-Bodrog	topolyai	Krató Katalin	Kh.	
				Krizsan Pál	Kh.	
				Kutsera Anna	Szt.	
				Kutsora Veron	Kh.	
				Langó János	Kh.	
				Liszka Márton	Kh.	
				Lőrincz József	Kh.	
				Magyar György	Kh.	
				Magyarósi Anna	Kh.	
				Martony Erzsébet	Kh.	
				Martony Katalin	Kh.	
				Mák Teréz	Kh.	
				Mendei György	Kh.	
				Mendei József	Kh.	
				Nagy Anna (f: Harák Istv.)	Kh.	
				Nagy Anna (f: Erős Mih.)	Szh.	
				Nagy Simon	Kh.	
				Oravetz Anna	Kh.	
				Péter Borbála	Kh.	
				Péter Erzsébet	Kh.	
				Pongráz Mátyas	Kh.	
				Rizlákovits Ferenc	Kh.	
				Romány József	Kh.	
				Selymetzi György	Kh.	
				Soltisz János	Kh.	
				Szalma Éva 2	Kh.	
				Szikora Verona	Fh.	
				Tolmátsi Pál	Kh.	
				Torza Mária	Kh.	
				Tóth Agnes	Kh.	
				Tóth István	Kh.	
				Urbány Mihály	Kh.	
				Vadászi József	Kh.	

Helynév	Irás mód, ill. lásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
(folyt.: Topolya		Bács-Bodrog	topolyai	Vasadi Pál Vreszáty Katalin	Kh. Kh.	
Tód, Tódd	1. Alsó-, Felsőtöld.					
Tótháza	1. Tataháza.					
Törtel		Pest—P—S—Kk.	abonyi	Kolompár János Kolompár Mihály	Kh. Kh.	
Tsantavér	1. Csantavér.					
Tsötörtök	1. Csütörtök.					
Turja		Bács-Bodrog	óbecsei	Varga József	Kh.	
Tyrnavia	1. Nagyszombat.					
Tzibakháza	1. Cibakháza.					
Ulm		Németország		Edel Jalab	Szh.	
Ustoros	1. Ostoros.					
Ürögh	1. Magyarürög.					
Vadkert	1. Soltvadkert.					
Varsány	—, (Vajsány)	Nógrád	szécsényi	Johanovig Erzsébet Latzko János	Kh. Kh.	
Vásárhely	1. Hódmezővásárhely.					
Veprőd	Vepróvátz	Bács-Bodrog	kulai	Cselénák Ilona Gállik József Gyurák Gáspár Gyurák István Horváth Katalin Horváth László Sarközi Péter Tóth József	Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Kh. Szt.	

Helynév	Írásmód, ill. íásd	Vármegye (ország)	Járás, város	Innen származtak	Lakó- hely	Megjegyzés
Verebély Verseg	1. Mátraverébély.	Pest—P—S—Kk.	aszódi	Juhász János Tóth versegi Gergely 2 Tóth vulgo Versegi Katalin Csubántzi János	Kh. Kh. Kh. Kh.	
Veszprém vár- megye		Veszprém				
Vetus Betse	1. Óbecse.					
Vetus Verbász	1. Óverbász.					
Vienna	1. Bécs.					
Vitentz mezőváros.		?				
Volksberg	Folsporig in Alsatia	Elzász		Its József Thomas Péter	Kh. Szh.	
Zajeta		Nyitra	?	Nyirádi András	Kh.	
Zenta	Szenta	Bács-Bodrog	város	Berényi József Cseplye Anna Juhász vulgo Patzalos Józs. 2	Kh. Kh. Kh. Szt.	
				Kis Mihály Máté Rozália Varga Pál Veronica ignota Vintze Apollónia Andrasics Imre Barna József	Kh. Kh. Kh. Fh. Kh. Kh. Kh.	
Zombor		Bács-Bodrog	város	Schusztek János	Kh.	
Zontensis	1. Szond.	Zólyom		Urány Márton	Kh.	
Zólyom vár- megye						
Zsadány	1. Tarnazsadány.					

A származási helyek megyék (országok) szerint csoportosítása

Vizsgálódásunk következő láncszeme az, hogy ezeket a származási helyeket vármegyék, illetve külföldi országok szerint csoportosítsuk, külön csoportba véve a nem azonosított helyeket. A római sorszám tehát nemcsak a vármegyékre, hanem ezekre a többi csoportokra is vonatkozik. Az egyes csoportokon belül utána sarszámozva adjuk a származási helyek nevét, megjelölve, hogy a kérdéses anyakönyvekben hány bejegyzésnél történik utalás az illető helyre. Majd kimutatjuk, hogy hány személyről is van szó.

Megyék sorsz.	Vármegye (ország) neve	Helységeik ssz.	Helységek neve	Bejegyzések sz.	Megjegyzés
I. ARAD VM.		1.	Arad	1	
		2.	Arad vm.	1	
		3.	Magyar-, Ópécska	1	ma: Pecica*
		Összesen:	3	3	
II. AUSZTRIA		1.	Bécs (Wien)	1	
		Összesen:	1	1	
III. ÁRVA VM.		1.	Alsó-, Felsőkubin	1	ma: Dolný Kubín, Višný Kubín
		2.	Mokragy	1	ma: Mokrad
		Összesen	2	2	
IV. BARANYA VM.		1.	Magyarürög	1	
		2.	Máriagyúd	1	
		3.	Mohács	1	
		4.	Pécs	3	
		5.	Püspökszenterzsébet	1	
		6.	Szabadszentkirály	2	
		Összesen:	6	9	
V. BÁCS-BODROG VM.		1.	Ada	4	
		2.	Alsóroglatica puszta	3	ma: Donja Rogatica (Bajša)
		3.	Apatin	2	
		4.	Baja	2	
		5.	Bajmok	1	
		6.	Bajsa	33	
		7.	Bács	1	
		8.	Bácsalmás	2	
		9.	Bácsbokod	2	
		10.	Bácsborsód	3	
		11.	Bácsföldvár	5	ma: Bačko Gradište
		12.	Bácskossuthfalva	4	ma: Stara Moravica
		13.	Bácsordas	2	ma: Karavukovo
		14.	Bácszentiván	1	ma: Prigrevica
		15.	Bezdán	1	
		16.	Csantavér	14	ma: Čantavir
		17.	Cservenka	1	ma: Crvenka
		18.	Csonoplya	3	
		19.	Dávod	1	

* Szükségesnek tartjuk a helységnevek mai alakjának a feltüntetését (a szerk. megj.).

Megyék sorsz.	Vármegye (ország) neve	Helységek ssz.	Helységek neve	Bejegyzések sz.	Megjegyzés
V.	BÁCS-BODROG VM.	20.	Doroszló	1	ma: Doroslovo
		21.	Dunacséb	1	ma: Čelarevo
		22.	Emődpuszta	2	ma: Emušić (Lipar)
		23.	Gádor	2	ma: Gakovo
		24.	Gombos	2	ma: Bogojevo
		25.	Hódság	1	ma: Odžaci
		26.	Jánoshalma	10	
		27.	Katymár	4	
		28.	Kelebja puszta	2	ma: Kelebija
		29.	Kerény	4	ma: Kljajićevo
		30.	Körtés	2	ma: Kruševlje
		31.	Kúla	19	
		32.	Madaras	2	
		33.	Mélykút	1	
		34.	Militics	4	ma: Srpski Miletic
		35.	Mohol	14	ma: Mol
		36.	Nemesmilitics	6	ma: Svetozar Miletic
		37.	Óbecse	16	ma: Bečej
		38.	Ó-, Újfutak	1	ma: Futog
		39.	Ókér	6	ma: Zmajevo
		40.	Ó-, Újszivác	5	ma: Sivac
		41.	Óverbász	1	ma: Titov Vrbas
		42.	Újverbász	1	ma: Titov Vrbas
		43.	Órszállás	1	ma: Stanišić
		44.	Pacsér	2	ma: Pačir
		45.	Paripás	1	ma: Ratkovo
		46.	Péterréve	9	ma: Bačko Petrovo Selo
		47.	Szabadka	15	ma: Subotica
		48.	Szenttamás	10	ma: Srbobran
		49.	Szond	1	ma: Sonta
		50.	Tataháza	2	
		51.	Temerin	6	
		52.	Topolya	73	ma: Bačka Topola
		53.	Turja	1	ma: Turija
		54.	Veprőd	8	ma: Kruščić
		55.	Zenta	9	ma: Senta
56.	Zombor	2	ma: Sombor		
	Összesen	56		332	
VI.	BÉKÉS VM.	1.	Békésszentandrás	13	
		2.	Szarvas	2	
	Összesen:	2		15	
VII.	BORSOD VM.	1.	Ostoros	1	
		Összesen:	1		1
VIII.	CSEHORSZÁG	1.	Csehország	1	
		Összesen:	1		1
IX.	CSONGRÁD VM.	1.	Csongrád	3	
		2.	Hódmezővásárhely	4	
		3.	Kiskundorozsma	3	

Megyék sorsz.	Vármegye (ország) neve	Helységeek ssz.	Helységek neve	Bejegyzések sz.	Megjegyzés
		4.	Szeged	8	
		5.	Szegvár	6	
		6.	Szentes	1	
		Összesen:	6	25	
X.	FEJÉR VM.	1.	Fejér vm.	4	
		2.	Székesfehérvár	1	
		Összesen:	2	5	
XI.	HEVES VM.	1.	Abasár	2	
		2.	Atkár	2	
		3.	Demjén	1	
		4.	Dorogháza	1	
		5.	Erdőtelek	2	
		6.	Gyöngyös	1	
		7.	Gyöngyöstarján	1	
		8.	Kál	1	
		9.	Mezőtárkány	2	
		10.	Nagybátony	1	
		11.	Pásztó	1	
		12.	Sarud	1	
		13.	Tar	1	
		14.	Tarnazsadány	2	
		Összesen:	14	19	
XII.	HONT VM.	1.	Ipolybalog	2	ma: Balog nad Ipl'om
		2.	Ipolyhídvég	1	ma: Ipel'ské Predmostie
		3.	Ipolynyék	3	ma: Vinica
		4.	Szebelléb	1	ma: Sebechleby
		5.	Tesmag	1	ma: Tešmák
		Összesen:	5	8	
XIII.	ISMERETLEN VM.	1.	Csemezdini	1	
		2.	Lozsány (a Duna mellett)	1	
		3.	Nagy Jankovátz (Dunántúl)	1	
		4.	Potyedra	1	
		5.	Rálbók	1	ma: Rahlbock
		6.	Rutztorf	1	ma: Javorina
		7.	Szazanykon	1	Sazan (?) — Albánia
		8.	Terjen	1	ma: Terjan
		9.	Vitentz mezőváros	1	ma: Chtelnica
		Összesen:	9	9	
XIV.	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VM.	1.	Alattyán	16	
		2.	Cibakháza	1	
		3.	Jákóhalma	1	
		4.	Jánoshida	6	
		5.	Jászapáti	1	
		6.	Jászárokszállás	3	

Megyék sorsz.	Vármegye (ország) neve	Helységek ssz.	Helységek neve	Begy- zések sz.	Megjegyzés
		7.	Jásztelek	1	
		8.	Kunhegyes	1	
		9.	Kunszentmárton	11	
		10.	Pusztamonostor	6	
		11.	Tiszabó	1	
	Összesen:	11		48	
XV.	KÖMÁROM VM.	1.	Gúta	2	ma: Kolárovo
	Összesen:	1.		2	
XVI.	NÉMETORSZÁG.	1.	Klansze község (Bajoro.)	2	
		2.	Kehl tartomány (Rajna m.)	1	
		3.	Németország	1	
		4.	Páltz község (Németo.)	1	
		5.	Schweinfurt (Unterfranken)	1	
		6.	Ulm (Svábország)	1	
		7.	Volksberg (Elszász)	1	
	Összesen:	7		8	
XVII.	MORVAORSZÁG.	1.	Morvaország	1	
	Összesen:	1		1	
XVIII.	NÓGRÁD VM.	1.	Alsó-, Felsőtold	3	
		2.	Balassagyarmat	1	
		3.	Bokor	2	
		4.	Bussa	2	ma: Bučince
		5.	Cserhátsurány	1	
		6.	Csitár	2	
		7.	Divényhuta	1	ma: Stará Huta
		8.	Garáb	1	
		9.	Herencsény	2	
		10.	Heréd	1	
		11.	Hollókő	2	
		12.	Hugyag	2	
		13.	Iliny	1	
		14.	Ipolykér	1	ma: Kiarov
		15.	Jobbágyi	2	
		16.	Karancskeszi	5	
		17.	Kékkő	1	ma: Modrý Kameň
		18.	Kisterenye	10	
		19.	Kökényes	1	ma: Bačkov Petrovce
		20.	Lőrinci	1	
		21.	Magyargéc	1	
		22.	Mátraverebély	1	
		23.	Nagylóc	1	
		24.	Nézsá	1	
		25.	Nógrád	1	
		26.	Nógrád vármegye	4	
		27.	Nógrádsípek	7	
		28.	Nógrádszakál	1	

Megyék sorsz.	Vármegye (ország) neve	Helységek ssz.	Helységek neve	Begy- zések sz.	Megjegyzés
XVIII.	NÓGRÁD VM.	29.	Patvarc	3	
		30.	Pusztaszalatnya	3	ma: Slatina
		31.	Rárósmúlyad	2	ma: Mul'a
		32.	Szanda	5	
		33.	Szécsénke	1	
		34.	Szécsény	2	
		35.	Tereske	3	
		36.	Varsány	2	
	Összesen	36		80	
XIX.	NYITRA VM.	1.	Zajeta	1	
		Összesen	1	1	
XX.	OLASZORSZÁG.	1.	Albusia (Pavia mellett)	1	
		Összesen:	1	1	
XXI.	PEST-PILIS SOLT-KISKUN VM.	1.	Abony	1	
		2.	Akasztó	9	
		3.	Alsó-, Felsődabas	2	ma: Dabas
		4.	Bajszentistván	3	ma: Baja
		5.	Boldog	2	
		6.	Budapest	3	
		7.	Bugac puszta	1	
		8.	Dunapataj	2	
		9.	Dunavecse	1	
		10.	Farmos	1	
		11.	Foktő	8	
		12.	Gyömrő	1	
		13.	Kalocsa	1	
		14.	Kecel	2	
		15.	Kecskemét	2	
		16.	Kiskunfélegyháza	6	
		17.	Kiskunhalas	1	
		18.	Kiskunmajsa	2	
		19.	Miske	1	
		20.	Nagykátá	2	
		21.	Ócsa	1	
		22.	Pereg	1	
		23.	Pétermonostora	3	
		24.	Soltvadkert	1	
		25.	Tápióbicske	1	
		26.	Tápiósáp	1	
		27.	Tápiósűly	3	
		28.	Tápiószele	18	
		29.	Törtel	2	
		30.	Verseg	4	
	Összesen:	30		86	
XXII.	POZSONY VM.	1.	Bazin	1	ma: Pezinok
		2.	Csütörtök	1	ma: Štvrtok na Ostrove
		3.	Dunaszerdahely	1	ma: Dunajská Streda

Megyék sorsz.	Vármegye (ország) neve	Helységek ssz.	Helységek neve	Bejegyzések sz.	Megjegyzés
		4.	Nagyszombat	1	ma: Trnava
		5.	Pozsonysárfő	2	ma: Blatné
	Összesen:	5		6	
XXIII.	SÁROS VM.	1	Sasó	1	ma: Šašova
	Összesen:	1		1	
XXIV.	SOMOGY VM.	1.	Kaposvár	1	
	Összesen:	1		1	
XXV.	SOPRON VM.	1.	Sopron mellett	1	
	Összesen:	1		1	
XXVI.	SZERÉM VM.	1.	Retkovci	1	
	Összesen:	1		1	
XXVII.	TEMES VM.	1.	Klopódia	1	ma: Clopodia
	Összesen:	1		1	
XXVIII.	TOLNA VM.	1.	Bátaszék	2	
		2.	Bölcske	2	
		3.	Dunaföldvár	1	
		4.	Szekszárd	2	
	Összesen:	4		7	
XXIX.	TORONTÁL VM.	1.	Beresztóc	1	ma: Banatski Brestovac
		2.	Nagybecskerek	1	ma: Zrenjanin
		3.	Szóreg	3	
	Összesen:	3		5	
XXX.	VAS VM.	1.	Szombathely	1	
	Összesen:	1		1	
XXXI.	VESZPRÉM VM.	1.	Bakonyi erdő	1	
		2.	Berhida	1	
		3.	Nóráp	1	
		4.	Pápa	1	
		5.	Veszprém vármegye	1	
	Összesen:	5		5	
XXXII.	ZALA VM.	1.	Ráckanizsa	1	ma: Nagykanizsa
	Összesen:	1		1	
XXXIII.	ZÓLYOM VM.	1.	Besztercebánya	1	ma: Banská Bystrica
		2.	Nemetzkó	1	ma: Nemecká
		3.	Zólyom vármegye	2	
	Összesen:	3		4	

A származási adatok összesítése

A közölt adatokból a megfelelő tanulságok könnyebb levonásához össze-
sítsük még az előbbi adatokat.

Sorszám	Vármegye (ország) neve	Helyek száma	Bejegyzések sz.
1.	Arad	3	3
2.	Ausztria	1	1
3.	Árva	2	2
4.	Baranya	6	9
5.	Bács-Bodrog	56	332
6.	Békés	2	15
7.	Borsod	1	1
8.	Csehország	1	1
9.	Csongrád	6	25
10.	Fejér	2	5
11.	Heves	14	19
12.	Hont	5	8
13.	Ismeretlen	9	9
14.	Jász-Nagykun-Szolnok	11	48
15.	Komárom	1	2
16.	Németország	7	8
17.	Morvaország	1	1
18.	Nógrád	36	80
19.	Nyitra	1	1
20.	Olaszország	1	1
21.	Pest-Pilis-Solt-Kiskun	30	86
22.	Pozsony	5	6
23.	Sáros	1	1
24.	Somogy	1	1
25.	Sopron	1	1
26.	Szerém	1	1
27.	Temes	1	1
28.	Tolna	4	7
29.	Torontál	3	5
30.	Vas	1	1
31.	Veszprém	5	5
32.	Zala	1	1
33.	Zólyom	3	4
Összesen: 33		223	691

A származási adatok tanulságai

A közölt jegyzékekből figyelemre méltó következtetéseket vonhatunk le. Újólag utalunk arra, hogy Kishegyes 1769. évi első telepeseinek megjelenése után majdnem 40—50—60—70 év távlatából valók az adataink, hiszen az 1807. évi bérnyilvántartás és az 1826—1840. évek közti rendszeres anyakönyvek bejegyzéseit használtuk fel. A távolabbi helyekről származókra az 1807., az 1831. és az 1839—1840-es évek szolgálatának elsősorban értékes adatokat. Mivel a beszivárgás folyamatosnak mondható, azért ezen adataink nem annyira

az őstelepesekre, mint inkább az utánuk következőkre vonatkoznak. Íme, tehát a jegyzékek tanulságai:

1) Az összesítő szerint az adatok 33 vármegyére (országra), ezen belül 223 helysége és 691 bejegyzésre utalnak. Ez nem ugyanennyi személy. Mivel 30 személyre 2, 3-ra 3, 1-re 4 bejegyzés található, ez azt jelenti, hogy 34 személy összesen 73-szor szerepel. Ha ebből a 34-et levonjuk, marad 39 adat. Ezzel a 39-cel kell csökkentenünk az említett 691 bejegyzést, s akkor 652-t kapunk: ez azt jelenti, hogy a kérdéses anyakönyvekből ennyi személy származási adatát ismerjük. Ismételjük: ebben a számban nem szerepelnek azok a hegyesi, szeghegyi, feketehegyi, szenttamási, péterrévei, óbectesi, moholi és adai szállási lakosok, akiknél nincs utalás távolabbi származási helyre.

2) A származási helyek közül a nagyságrendben messze az első helyen van Bács-Bodrog vármegye a maga 56 helységével és 332 adatával. Mindkettő igen nagy szám. A helyeknek mintegy 25%-a esik erre a megyére, a bejegyzéseknek pedig valamivel több mint 48 %-a. Mivel a bácskai helyeknél 16 személy fordul elő kétszer, azért ha ezt a 16-ot a 332-ből levonjuk, marad 316 személy az 1. pontban említett 652. személlyel szemben. Itt az arányszám némileg magasabb: 48,5 %.

3) Ha figyelmen kívül hagyjuk a 10 bejegyzéssel szereplő Jánoshalmát (az onnan jövők ügyis inkább Töviskés vonatkozásában szerepelnek), azt látjuk, hogy Bács-Bodrog vm-ből legmagasabb számmal a Kishegyes körül 40—50 km-es körzeten belüli helyek olvashatók. Ezek közül néhány — nagyságrendben, a felbecsült távolsággal, valamint az egybekeltek anyakönyvéből vett adatszámmal — a következő:

Távolság: km., kb.	Hely neve	Bejegyzések száma	Ebből Cop. akv.
13	Topolya	73	24
8	Bajsa	33	14
17	Kúla	19	12
32	Óbecse	16	9
46	Szabadka	15	2
30	Csantavér	14	2
41	Mohol	14	2
21	Szenttamás	10	6
40	Péterréve	9	1
56	Zenta	9	2
35	Ókér	6	3
40	Temerin	6	2
25	Szivác	5	2
40	Kerény	4	3
20	Verbász	2	2
50	Zombor	2	2

Ebből az tűnik ki, hogy a szomszédos helyekkel — az aránylag nagy távolságok ellenére — igen erős volt a kapcsolat. Az egyes családokat ismeret-ségi, rokoni szálak fűzhatték össze, s így gyakran összejártak. Feltehető, hogy valamikor együtt települtek egy helyről. Topolyával, Bajsával és Kúlával volt a legerősebb ez a közösség. Ezt alátámasztja az is, hogy éppen ezekről a helyekről nősültek legtöbben.

4) Telepítéstörténetileg sokkal fontosabbak a távolabbi helyekről jövő lakosok. Itt az 1. lakosok. Itt az 1. pont szerinti 652 személyből a Bács-Bodrog vm-re jutó 316 személyt levonva marad 336 személy: $223 - 167 = 167$ helység; és 32 vármegye, vagyis tartományi egység.

5) Külföldről jöttek:

Auszbriából	1 helyről	1 személy
Csehországból	1 helyről	1 személy
Morvaországból	1 helyről	1 személy
Németországból	7 helyről	8 személy
Összesen:	10 helyről	11 személy

A németországi 7 hely valójában 7 tartományt, ill. országot jelent, melyek akkor önállóak voltak, de jellemző, hogy már akkor részben gyűjtőfogalomként szerepeltek. — Nem volt azonosítható 9 hely 9 személlyel. Ha ezeket is levonjuk, marad Magyarország 27 vármegyéje, melyek 157 helyéről származó 325 személyére találtunk utalást az anyakönyvekben. (Szerém vm. akkor Horvát-Szlavónországhoz tartozott). Itt is csak azt kell mondanunk, hogy igen sok helyről, nagy területről jöttek a telepések, de a Felvidékről (csak Árva, Sáros, Zólyom megye szerepel) alig, a Dunántúlról többen, de a Tiszántúl déli részeiről csak igen kevesen. A jövevények többsége a Nagyalföldről, közelebből a Duna—Tisza közéről származott.

6) A vármegyék sorrendje a következő:

Sorszám	Vármegye	Helységek száma	Bejegyzések száma
1.	Pest-Pilis-Solt-Kiskun	30	86
2.	Nógrád	36	80
3.	Jász-Nagykun-Szolnok	11	48
4.	Csongrád	6	25
5.	Heves	14	19
6.	Békés	2	15
7.	Hont	5	8
8.	Pozsony	5	6
	Összesen:	107	287

Ez a 8 vármegye adta a jövevények legnagyobb részét. A Duna—Tisza köze volt tehát a vonulási irány.

7) Pest—Pilis—Solt—Kiskun vm-ből a Tápió vidéke és környéke emelkedik ki: Szele, Süly, Bicske, Sáp, Farnos, Nagykáta, Gyömrő községekkel; de jelentős a Kiskunság is, a Csongrád m-hez sorolt Dorozsmával.

8) Sokkal meglepőbb Nógrád vm. a maga 36 helységével és 80 bejegyzésével. Ebből az következik, hogy Kishegyes lakosságának jelentős része ebből a vármegyéből toborzódott. Kisterenye, Karancskeszi, Sipek és Szanda községek az élenjárók.

9) Hasonlóan nagy jelentőségű rajokat bocsátottak ki Jász—Nagykun—Szolnok vm. egykori nagykunsági (Szentmárton, Kunhegyes), Heves megyei (Alattyán) és jászsági részei Feketehegy hivatalos telepítésekor, hisz nagykunsági és jászsági református vallású magyarok költöztek ide.

10) Heves megye még ilyen csonított állapotban is (Alattyán nélkül) jelentős helyen áll, Csongrád és Békés vm.-vel együtt Az utóbbinál az őstelepéseket kibocsátó Szentandrás viszi el a pálmát. Hont m. már kissé benyúlik a Felvidékbe, Pozsony vm. pedig a Kisalföldről jövő vonulásra utal.

A családnevek vizsgálata

Rendkívül tanulságos lenne az anyakönyvekben előforduló ama családnevek tüzetes vizsgálata, amelyek nyilvánvalóan helynévi eredetűek, s így a családnak — ha nem is a legutolsó, de — egykori származási helyére utalnak. A teljes anyagnak a vizsgálata azonban célunktól messzire vinne bennünket, ezért csak a legváltozatosabbnak ígérkező halotti anyakönyvekből az 1826—1831 közti éveket jegyeztük ki. Az első öt évről kb. 340 cédula készült, ami évi 68-as átlagot jelent. 1831-ben egymagában 116 ilyen név található. Szemléltetésül, íme, közöljük csupán az *a*, *b*, *c*, *cs* betűvel kezdődő neveket, a név után számmal jelezve a 6 év folyamán való előfordulást.

Acsai 1, Akasztói 1, Akati 1, Allföldi 1.

Bagi 2, Balgatsi 1, Barcsi 1, Baranyai 1, Baranyi 10, Betskei 4, Bellai 6, Benei 2, Benyóvszki 1, Berényi 2, Bezdányi 4, Bodri 1, Boldi1, Borány 1, Boszonádi 1, Bozóki 3, Brezótzki 3, Brezószi 1, Brezovszky 1, Budai 11, Bukóczy 1, Bukóvszky 2.

Cziczárdi 1, Czini 1, Czinográdi 1.

Csabai 7, Csábi 1, Csáki 3, Csepely 1, Csepelley 2, Csepelszky 2, Csernai 1, Csépai 1, Csépe 8, Csépei 4, Csípe 1, Csohánszki 1, Csombánszky 1, Csubántzi 1.

A nevekben vannak utalások pl. a Szolnok m-i Csépára, talán a Pest megyei Csepelre és Rákocscsabára, valamint a Zala m-i Gyulakeszi községhez tartozó Csobánchegyre. De az 1830. dec. 15-én 77 évesen meghalt Csubántzi Jánosnál az anyakönyv feltünteti, hogy szülei Veszprém vm.-ből valók voltak, tehát már ott kaphatta a család ezt az egykori származáshelyre utaló megkülönböztető nevet.

Még szemléltetőbbé tehetjük a helyzetet, ha megvizsgáljuk az összes idézett, „B” betűvel kezdődő nevet. Jelentős számmal találunk köztük olyanokat, amelyek az előbbi jegyzékekben kimutatott Duna-Tisza közti fő levonulási útvonalra utalnak. Bács-Bodrog vm.-ből csak Bezdán szerepel névadóként; Pest—Pilis—Solt—Kiskun vm.-ből: Buda-(pest), Tápióbicske, Bag; Jász—Nagykun—Szolnok vm.-ből: Jászberény; valószínű: Nógrád vm.-ből: Bukócpusztá (Erdőszeléhez tartozott) és az Erdőtarcához tartozó Boldipusztá; Heves vm.-ből: Boconád; Hont vm.-ből: Bozók. — De feltűnnek távolabbi vármegyék is, melyek a főtebbiekben nem vagy alig szerepeltek, így: Gömör (Rimabrézó), Trencsén (Bella), Bereg (Bene), Árva (Benyólehota). Talán Po-

zsony vm-re is van utalás (Búrszentgyörgy stb.). Dunántúliak: Baranya, Somogy (Barcs) és Zala (Bodorfa) vm-ék. A Balgatsi nevet nem tudtuk még kísérletképpen sem azonosítani.

Végül is azt a tanulmányt kell levonnunk, hogy vándoroltak a családok, s az új nevet csak egy részük kapta Kishegyesen az utolsó lakóhely után, sokan már előző helyükön felvették, illetve már ott az előző lakóhelyre utaló névvel jelölte őket a közösség. A kérdés további elemzése nem lehetett feladatunk.

FELHASZNÁLT FORRÁSOK ÉS IRODALOM

- Kél:** Kalocsai Érseki Levéltár, H-6300. Kalocsa, Szabadság tér 1. Anyakönyvek, Kishegyes, B., C., Def. 1826—1859. Conf. Kishegyes 1807. Topolya 1791, 1797. Visitaciones Canonicae (egyházlátogatási okmányok), Kishegyes 1782, 1791, 1803, 1806, 1810, 1813, 1829. Protocollumok: Protóc. Consist. (Szentszéki jegyzőkönyv) 6. köt. Iratok, Kishegyes, 1769—1835. Mohol, 1802—1822. Iratok, Personalia (személyi levéltár): Kintsey József.
- Gyetzai** 1978: Kishegyes újratelepítése Békésszentandrásról 1769-ben. „Békési Élet“ c. folyóirat, Békéscsaba, 1978. (XII. évf.) 2. sz., 224—234. oldal.
- Helységnévtár** 1913: A Magyar Szent Korona Országainak Helységnévtára, Budapest, 1913.
- Schemat. Colocen.**, 1942.: Schematismus ... Archidioecesis Colocensis et Bácsiensis 1942. Kalocsa, 1942. (A kalocsai-bácsi főegyházmegye papi névtára.).
- Schemat., Suboticae**, 1968.: Schematismus primus Dioecesis Suboticanae... 1968. Subotica, 1968. (A szabadkai egyházmegye papi névtára.).
- Vajdaság:** Vajdaság helységeinek földrajzi nevei. Újvidék. 1. köt. Bács-topolya. 3. köt., 1977. Kishegyes és környéke.
- Szeghegy monográfiáinak és egy lexikonnak a címét a jegyzetekben adjuk.

REZIME

Poreklo stanovnika Malog Idoša na osnovu podataka iz matičnih knjiga

Autor je već publikovao imena prvih kolonista Malog Idoša iz godine 1769. koji su bili Madari iz mesta Bekešsentandraš, i to u naučnom časopisu „Békési Élet“ u Bekeščabi, u broju 2. 1978. Rimokatolički župnik ovog mesta između god. 1830—1840., Jožef Kinčej sa izvanrednim sluhom za istoriju posebno je vodio računa o tome da bi obeležio mesta porekla pojedinih porodica. Za ovo mu pružala dobre mogućnosti epidemija kolere u god. 1831. Naime, epidemija je odnela i mnogo odraslih (za 120 dana sahranjeno je njih 154, zatim početkom 1832. za 136 dana još 82), i tako u nekoliko slučajeva imamo podatke i za prve koloniste. Od 280 umrlih godine 1831. za 138 je označeno mesto porekla u matičnoj knjizi.

U ovom radu korišćeni su duplikati matičnih knjiga iz godine 1826—1840. mesta Mali Idoš i njegove okoline koji se čuvaju u Nadbiskupskoj arhivi u Kaloči, kao i matični listovi o krizmi u Malom Idošu god. 1807. koji su isto značajni za istoriju mesta i nalaze se u istoj

arhivi. Na osnovu ovih podataka autor je sastavio više imenika i alfabetaernih spisaka. Od stanovnika Malog Idoša spominjaju se 540 imena za koje su naznačena mesta porekla u matičnim knjigama.

U proučavanom periodu župi u Malom Idošu pripadala su i mesta Szeghegy (Sekić) i Feketehegy (Feketić). U tim mestima podataka ima za 16, odnosno 9 imena. Međutim, i katolički Mađari iz susednih mesta su odlazili u Mali Idoš radi kršćenja ili sahranjivanja svojih, tako sa sentomaških salaša (naročito sa Kutaš puste) ubeleženo je 39 imena, sa starobečkih 3, sa molskih (naročito sa Teviškeš puste) 25.

Podaci svrstavani su i prema mestima porekla (ovom prilikom zajedno sa podacima filijala), s tim da su imena mesta naznačena prema Imeniku mesta iz godine 1913. (zbog praktičnih razloga) i od strane urednika dopunjena određenim današnjim imenima na slovačkom, srpskohrvatskom i rumunskom. Zatim sledi grupisanje mesta prema županijama, odnosno državama. Ispostavilo se da iz 223 mesta 33 županije, odnosno države ima 691 upisa. Pošto 34 osobe više puta se pojavljuju, faktički se radi o 652 osobi. Na prvom mestu stoji Bačkobodroška županija sa 56 mesta i 332 upisa (316 osoba). Iz ostalih županija sa 167 mesta imamo 336 osoba, a iz inostranstva sa 10 mesta 11 osoba. Sa većim brojem upisa su i županije Pešt-Piliš-Šolt-Kiškun, Nógrád, Jas-Nadkun-Solnok, Csongrad, Heveš, Bekeš, Hont, Požonj. Iz toga proizilazi da su kolonisti uglavnom dolazili sa severa, iz mesta regiona između Dunava i Tise. Ovu konstataciju delimično potvrđuje i analiza porodičnih imena koja su stvorena iz imena mesta.

ZUSSAMMENFASSUNG

Die Herkunft der Einwohner von Mali Idjos aufgrund der Angaben aus Kirchenregistern

Der Autor hat schon die Namen ersten Kolonisirten aus Mali Idjos aus dem Jahr 1769 in der wissenschaftlichen Zeitschrift „Békési Élet“ in Bekescsaba, Nr. 2 Jahrgang 1978, publiziert. Sie waren Ungarn aus Bekeszentandras. Der katholische Pfarrer Jozsef Kincsei evidentierte mit besonders gutem historischen Feingefühl in den Jahren 1830 bis 1840, woher die einzelnen Familien stammten. Die Koleraepidemie im Jahre 1831 trug dazu bei, die Angaben zu vervollständigen. Nämlich die Epidemie forderte sehr viele Opfer (in 120 Tagen bestattete man 154 Erwachsene, dann im Jahre 1832 in 136 Tagen 82) und so kann man bei einigen Fällen auch Angaben über die Kolonisten finden. Von 280 Verstorbenen im Jahre 1831 ist bei 138 auch die Herkunft ins Kirchenregister eingetragen.

In dieser Arbeit wurden die Duplikate der Kirchenregister aus den Jahren 1826—1840 verwendet, welche für den Ort Mali Idjos in dem bischöflichen Archiv von Kalocsa aufbewahrt werden, als auch die Urkundenblätter der Konfirmanden des Jahrgangs 1807, die für die Geschichte des Ortes von Bedeutung sind und sich auch in dem oben erwähnten Archiv befinden. Aufgrund dieser Angaben hat der Autor Namenlisten und alphabetische Register zusammengestellt. Von allen Einwohnern aus Mali Idjos sind in den Kirchenregistern 540 Namen vorzufinden, die auch Herkunftangaben haben.

In der erforschten Periode gehörten dem Komitat Mali Idjos auch die Ortschaften Szeghegy (Sekić) und Feketehegy (Feketić) an. In diesen Ortschaften sind Herkunftangaben bei 16 bzw. 9 Namen vorzufinden. Auch andere katholische Ungarn aus der Umgebung kamen wegen Taufe oder Bestattung nach Mali Idjos, besonders von den Bauernhöfen von Sentomas (Kutas puszta), von da sind 39 Namen vermerkt, dann aus Stari Becej und aus Mohol (besonders von der Töviskés puszta), 25.

Die Angaben sind nach den Herkunftsorten geordnet, die Namen der Ortschaften wurden aufgrund des Namenkatalogs aus dem Jahre 1913 angeführt (aus praktischen Gründen) und der Autor hat sie noch mit den heutigen Namen auf slowakisch, serbo-

l roatisch oder rumänisch ergänzt. Die Ortschaften wurden nach Komitaten bzw. nach Staaten gruppiert. Aus 223 Ortschaften von 33 Komitaten sind 691 Eintragungen vorzufinden. Da 34 Personen mehrmals evidentiert wurden, handelt es sich eigentlich um 652 Personen. Die meisten Einwanderer kamen aus Bacsbodrag — aus 56 Orten mit 332 Eintragungen (316 Personen). Aus anderen Komitaten aus 167 Orten sind 336 Personen eingetragen, aus dem Ausland aus 10 Ortschaften 11 Personen. Mehrere Vertreter stammen aus den Komitaten PestPilis- Solt- Kiskun, Nograd, Jasz-Nagykun-Szolnok, Csongrad, Heves, Bekes, Hont, Pozsony. Daraus ist zu schließen, daß die Kolonisten hauptsächlich aus dem Norden kamen, aus der Donau-Theiß-Region. Diese Konstatation wird noch bekräftigt aufgrund der Analyse jener Namen, welche aus Ortsnamen entstanden.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	1
A bérnálási anyakönyvek telepítéstörténeli forrásértéke.....	3
Az 1826—1840 közti anyakönyvek adatai a bejegyzettek származásáról.....	4
Ama hegyesi lakosok betűrendes névsora, akiknél az anyakönyvek utalnak távolabbi származási helyre	5
Néhány megjegyzés a névsorhoz.....	42
A filjiák és a szomszédos szállások katolikus lakossága.....	43
1. Szeghegy	44
2. Feketehegy	45
3. Szenttamási szállások.....	50
4. Óbecsei szállások	54
5. Moholi szállások.....	56
A származási helyek betűrendes jegyzéke.....	61
A származási helyek megyék (országok) szerinti csoportosítása	89
A vármegyei származási adatok összesítése	95
A származási adatok kiértékelése	95
A családnevek vizsgálata	98
Felhasznált források és irodalom	99
Összefoglalás	99

ETO: 801. 5(=809. 451. 1). 004. 14

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

HATÁROZOTTSÁGOT, ILL. HATÁROZATLANSÁGOT KIFEJEZŐ NYELVI ELEMEL MONDATTANI SZEREPE A JUGOSZLÁVIAI MAGYAR NYELVBEN

MOLNÁR CSIKÓS LÁSZLÓ

A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete,
Újvidék

Közlésre elfogadva: 1984. júl. 11.

BEVEZETÉS

A nyelvi közlés folyamán bizonyos tudattartalmat megfelelő nyelvi formába öntve továbbítunk a hallgató (olvasó) felé. Ez a tevékenység rendszerint meghatározott céllal, szándékkal történik. A beszélő szándéka lehet, hogy a hallgató valamiről tudomást szerezzen, hogy ő tudjon meg valamit a hallgatótól, hogy a hallgató vele együtt érezzen, tudomásul vegye érzését, vagy pedig igazodjon is hozzá, valamint hogy a hallgatót tette, cselekvésre készítse. Mondatainkban mindig jelen van valamilyen illokutív mozzanat. Ezek a mozzanatok minden nyelvben kifejezésre jutnak, az emberi közösségek mindegyikében lehetőség van a kijelentés, a kérdés, a felkiáltás, az óhajtás és a felszólítás nyelvi eszközökkel való kifejezésére.

Szándékának mondatok segítségével való érvényesítése során a beszélő számos esetben arra kényszerül, hogy ismereteivel és hangulatával összhangban vagy a közlésmódnak megfelelően több-kevesebb határozottsággal szövegben bizonyos dolgokról. Az egyes tudattartalmak határozottságának vagy határozatlanságának a kifejezésére különféle nyelvi eszközök használhatók fel: formaszók, névmások, számnevek, határozószók, melléknevek, igeragok stb. Az eszköztár nyelvenként eltérő, és a nyelvi eszközök felhasználásának a módja sem azonos minden nyelvben. A magyar nyelven beszélőknek viszonylag sokféle lehetőségük van a határozottság és a határozatlanság kifejezésére.

A jelentés vizsgálatában abból az elvből kell kiindulnunk, hogy a kisebb nyelvi egységek (morféma, szó) jelentése nem függetleníthető teljesen a nagyobb nyelvi egységek (mondat, szöveg) jelentésétől. Hasonló elvek szerint alkotta meg jelentéstanát Károly Sándor. A jelentést a kommunikációs folyamat szerves részének tekinti. Noha eredetileg a szintaxis felől közeledett a szemantika felé, a szemantikát tartja elsődlegesnek, nála a mondatgenerálásban a szemantika a kiindulópont. Azt vizsgálja a kommunikációs folyamatban, hogy a szemantikai tartalmak milyen szintaktikai és grammatikai eszközökkel jutnak kifejezésre.

A határozottság és a határozatlanság kérdéskörét nem lehet a nagyobb nyelvi egységek megkerülésével tanulmányozni. Éppen a mondatban és a

szövegben való funkcionálásuk látszik a legmegfelelőbbnek a határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvi elemek vizsgálatára. Egyes kutatók (pl. Vater) a főnévi csoportban levő determináns szerepének tisztázására korlátozzák e téren való vizsgálódásaikat. A nyelvi elemek meghatározó szerepe a mondat és a szöveg egyéb részeiben is megnyilvánul.

A határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvi elemek igen fontos szerepet töltenek be a mondategészen belüli mondategységek, valamint az egymást követő mondategészek összetartozásának biztosításában. Deiktikus funkciójuk explicit koherenciát tesz lehetővé. A mondattani koherenciának ez a legerősebb formája. Dobrenov M. implicit és inherens koherenciáról is beszél. Az implicit koherencia esetében rejtve vannak az összetartozásra utaló elemek, az adott beszédhelyzet többé-kevésbé fölöslegessé teszi jelenlétüket. Ilyenkor erősebb kapcsolat van a közlés és a pragmatikai helyzet között, mint az explicit koherenciánál. Az inherens koherencia utaló elemek nélkül és a helyzettől függetlenül fennálló kapcsolatot képvisel, a szövegnek gondolati folytonossága van, logikusan egymást követő, azonos témakörre vonatkozó mondatok alkotják.

A nyelvi jelek önmagukban nem is lehetnek határozottak vagy határozatlanok, mivel csupán eszközei ennek a szemantikai fogalompárnak. Dobrenov M. szerint a határozottság és a határozatlanság mint jelentéskategória a kommunikáció során jön létre, a hallgató dolga, hogy eldöntse, a beszélő határozott vagy határozatlan dologra gondolt-e (Dobrenov 1983.: 166—167.). Ez a felfogás összhangban van Károly Sándornak a jelkapcsolatokról vallott nézeteivel. Szerinte a jelkapcsolatok voltaképpen fogalmak kapcsolatai, rendszerük logikai-szemantikai bázist alkot. A logikai-szemantikai bázis hasonló jellegű fogalom, mint a generatív nyelvszemléletben a mélyszerkezet. Ez nem más, mint a nyelv fogalmi bázisa, és egyfajta metanyelv is. A logikai-szemantikai bázis univerzális kategóriákból álló rendszer, amely azoktól a szintaktikai formáktól függetlenül is létezik, amelyekben a fogalmakat hordozó jelek megjelennek. A szintaktikai realizációk a logikai-szemantikai viszonyok variánsaiként értelmezhetők (vö. Károly S. 1970. 96—100.).

Mi nem értünk egyet teljes mértékben azzal a véleménnyel, amely a logikai-szemantikai viszonyokat a szintaktikai formákkal szemben előtérbe helyezi, mivel szerintünk a kommunikáció szempontjából a forma ugyanúgy fontos, mint a tartalom. Végeredményben mindkettő a beszédfunkciónak van alárendelve, vagyis annak a mozzanatnak, amiért egy bizonyos tartalmat egy bizonyos formában közlünk.

Ennek a munkának az a célja, hogy a magyar nyelv határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező elemeinek mondattani szerepére világítson rá a jugoszláviai magyar nyelvhasználatból vett szövegek alapján. A példaanyagot jugoszláviai magyar sajtótermékekből, irodalmi alkotásokból, televízióműsorokból stb. merítjük. Foglalkozunk a mutató névmásokkal, a határozatlan és általános névmásokkal, a névmási határozószókkal, a számnevekkel, a névelőkkel, valamint a tárgyas igeragozással. Mondattani szerepük vizsgálatát megelőzően lexikai és morfológiai sajátságait is számba vesszük.

Lexikai és morfológiai áttekintés

A nyelvi jel és a jel tárgya között a jelentés hozza létre a kapcsolatot, de a jelentés nem azonos a jel használati szabályával. A nyelvi jel egyik alkotó tényezője a név. Nemcsak egy vagy több tapasztalati vagy gondolatban megalkotott fogalom jele, hanem a valamire való vonatkozásnak, az általános használatból eredő érzelmi velejárónak és a felhasználását szabályozó törvényeknek a kifejezője is.

A név és a tartalom kapcsolata általában nem valóságos, illetőleg szükségszerű, hanem formális, vagyis önkényes; megegyezésen, hagyományon stb. alapszik. Egyes szavak esetében kivételesen nem önkényes a név és a tartalom összefüggése, a hangalak már önmagában is sejteti a tartalmat. Elsősorban a hangutánzó szavak tartoznak közéjük. Nyelvünkben például a mély és a magas magánhangzók szembenállásának is bizonyos jelentésselkülönítő szerepe van. Néhány szavunknak mély és magas hangrendű alakváltozata között fokozati, intenzitásbeli különbség van. A mutató névmások és a névmási határozószók esetében a magas hangrendű alakok a mély hangrendűekhez viszonyítva kisebb távolságot, ill. eltérést fejeznek ki (ez, az, ilyen, olyan, ennyi, annyi; itt, ott, ide, oda, erre, arra, ekkor, akkor, így, úgy stb.).

A névmás más névszót helyettesít, de önmagában nem fejez ki dolgot, tulajdonságot vagy mennyiséget, mint a főnév, a melléknév vagy a számnév. Kötetlen szótári jelentése csak általános vonatkozású, határozott tartalmat csak a beszédben való alkalmi használata során kap, rámutatással vagy rávonatkoztatással átveszi valamely főnév, melléknév vagy számnév jelentését.

A mutató névmással dologra, tulajdonságra vagy mennyiségre lehet utalni. Egyszerűen rámutató értékű az ez, az, ilyen, olyan, ennyi, annyi, nyomatékos rámutatást fejez ki az emez, amaz, emilyen, amolyan, emennyi, amannyi, azonosító értelmű az ugyanez, ugyanaz, az ugyanilyen, ugyanolyan, az ugyanennyi, ugyanannyi. Ezek a névmások személyre is vonatkozhatnak. Egyes mutató névmások a fajtára utalnak (ilyes, olyas, efféle, afféle, ilyenféle, olyanféle, ilyesféle, olyasféle, ilyesmi, olyasmi), mások nagyságra, méretre (ekkor, akkora, ugyanekkor, ugyanakkora).

A mutató névmások ragos formában is élnek: ezt, azt, ezen, azon, erre, arra, ebben, abban, ehhez, ahhoz, ennek, annak,ilyent, olyant, ilyennel, olyannal, ennyit, annyit, ennyivel, annyival, ennyiből, annyiból stb. Számos ragos, ill. névutós mutató névmás határozószóvá vált: ekkor, akkor, ezért, azért, ezalatt, azalatt, ezáltal, azáltal, ezelőtt, azelőtt, ezennel, azonnal, ezután, azután, ilyenkor, olyankor, ilyenképpen, olyanképpen stb. Határozószóként a ragos, ill. névutós mutató névmásnak nem ugyanaz a jelentése, mint amikor megmarad eredeti szófaji csoportjában. Például: *ezért* (mut. hsz) = 1. emiatt, 2. évégett; *ezért* (mut névm) = ellenében (Ezért a bélyegért hármat adok cserébe); *ezalatt* (mut hsz) = ez idő alatt (ennek az eseménynek, történések az idején); *ez alatt* (mut névm) = valami alatt (Ez alatt a fa alatt van a kosár).

A határozatlan és az általános névmások jelentéstartalma szoros kapcsolatban van egymással, nehezen lehet őket elkülöníteni. Mindazok a szavak,

amelyek általános vonatkozásban főnevet, melléknevet vagy számnevet helyettesítenek, egyúttal határozatlan jelentéstartalmúak is.

A tulajdonképpeni határozatlan névmás olyan élőlény, tárgy, dolog, jelenség, tulajdonság, mennyiség nevét is helyettesíti, amelyet pontosabban nem tudunk vagy nem akarunk megnevezni. Személyre vonatkozik a *valaki*, tárgyra, dologra, jelenségre a *valami*, a többi egyaránt vonatkozhat személyre, tárgyra, dologra, jelenségre, sőt tulajdonságra vagy mennyiségre is: valamelyik, némelyik, egyik, másik, más, valamilyen, valamiféle, némely, némi, néhány, egynéhány, egypár, valamennyi, valahány stb.

Az általános névmás vonatkozhat minden élőlényre, tárgyra v. dologra, illetőleg tulajdonságukra vagy mennyiségükre. Megengedő értelmű az akárki, akármilyen, akármiféle, bármelyik, bármilyen, bármiféle; akármennyi, akárhány, akárhányadik, bármennyi stb. Összefoglaló értelmű a mindenki, mindegyik, mind, minden, mindnyájan, mindez, mindaz, valamennyi, valahány stb. Tagadó-kizáró értelmű a senki, semmi, semmilyen, semekkora, semmiféle, semmennyi, sehány stb. Egyedüli osztó értelemárnyalatú a ki-ki névmás.

A határozatlan és az általános névmások rendszerint vehetnek fel viszonyragokat: egyiket, némelyiket, valamennyit, mindent, senkit, semmit, valamiről, néhányat, akárkitől, bármire, semmivel, mindenben, mindnek stb.

A névmási határozószók közül most a mutató és a határozatlan értelműek érdekelnek bennünket. A mutató értelmű névmási határozószók hasonlók, mint a mutató névmások. Helyviszonyt fejez ki az itt, ott, emitt, amott, ugyanitt, ugyanott (hol?), az innen, onnan, eminnen, amonnan, ugyaninnen, ugyanonnan (honnan?), az ide, oda, emide, amoda, ugyanide, ugyanoda (hova?); időviszonyt az ekkor, akkor, ugyanakkor, ugyanakkor, eddig, addig, ezután, azután; egyéb (módféle és állapotféle) határozói körülményre utal az így, úgy, emígy, amígy, ugyanígy, ugyanúgy, ekképp(en), akképp(en) stb.

A névmásokhoz hasonlóan határozatlan és általános névmási határozószók is vannak a magyar nyelvben. Helyviszonyt fejez ki a valahol, akárhol, bárhol, mindenhol, mindenütt, sehol, néhol (hol?) valahonnan, akárhonnan, bárhonnan, mindenhonnan, mindenünnen, sehonnan (honnan?), valahova, akárhova, bárhova, mindenhova, mindenüvé, sehova (hova?); időviszonyt a valaha, valamikor, akármikor, bármikor, mindig, mindenkor, soha, semmikor; módféle és állapotféle határozói körülményre vonatkozik a valahogyan, valamiképpen, akárhogyan, bárhogyan, bármint, mindenképpen, sehogyan stb.

A névmási határozószókhoz általában nem járulnak viszonyragok, mint ahogy a valóságos határozószókhoz sem, mivel már önmagukban is valamilyen határozói viszonyjelentést fejeznek ki (nagy részük éppen viszonyragos névmásból keletkezett). Némelyikük kivételesen fokjelet vehet fel: odább, arrább stb.

A számneveknek alapvető sajátosságuk a határozottság, ill. a határozatlanság. A tőszámnevek, a sorszámnevek és a törtszámnevek pontosan meghatározott, megszámlálható mennyiséget vagy sorrendi helyet jelentenek. A tőszámnevek (egy, kettő, három stb.) és a törtszámnevek (harmad, negyed, ötöd stb) néha nem a mennyiséget fejezik ki, hanem magát a dolgot, tehát

főnévként viselkednek. A sorszámnevek (első, második, harmadik stb.) közeli rokonságban vannak a melléknevekkel, különösen azokkal, amelyek helyzetre utalnak (alsó, felső, hátsó, utolsó stb.).

A határozatlan számnevek csupán hozzávetőlegesen, nagyjából jelölik meg a mennyiséget, ugyanis a beszélő nem mindig tudja vagy akarja egészen pontosan megnevezni a számot: *sok* (nagy vagy a kelleténél nagyobb mennyiségű, számú; hosszú tartalmú vagy gyakori; nagymértékű), *kevés* (csekély számú, kis mennyiségű; rövid idő; a megszokottnál vagy a szükségesnél kisebb mennyiségű; kisebb mérvű, fokú), *egypár* (ugyanabból néhány), *tömérek* (töméntelen, rendkívül sok stb. A *számos*, *számtalan*, *rengeteg*, *elég* melléknévként is felfogható.

A számnevek felvehetnek bizonyos viszonyragokat. A tőszámnev *-szor*, *-szer*, *-ször* ragos alakja szorzó számnevet eredményez, *-nként* v. *-val*, *-vel* ragos alakja pedig osztó számnevet (egyes nyelvekben külön szófaji alosztálynak számítanak): egyszer, háromszor, ötször; egyenként, százával stb. A határozatlan számneveknek egyes ragos változatai határozószerű jelentést hoznak: *sokban* (nagymértékben, több szempontból), *sokkal* (jóval nagyobb mértékben), *kevésben* (kevés tekintetben) stb., mások viszont főnévit: *sokan* (sok személy), *sokat* (sok pénz, anyagi érték), *sokak* (számos ember), *kevesen* (kevés személy) stb. A *sokára*, *sokáig*, *kevésbé* stb. határozószónak tekinthető.

A sok és a kevés fokozható is: több, legtöbb; kevesebb, legkevesebb.

A névelő az utána következő főnév jelentéstartalmának határozottságára vagy határozatlanságára mutat rá. Sajátos fajtája a viszonzóznak, hiszen elsődlegesen nem fejez ki mondattani összefüggéseket. A határozott névelő (a, az) a főnév jelentéstartalmát általános vagy egyedi értelemben szembeállítja minden más hasonló dologgal. A magyar határozott névelő az *az* mutató névmásból fejlődött ki, a régi magyar nyelvben nem volt meg (mint ahogy a latinban vagy a szerbhorvátban sincs). A határozatlan névelő (*egy*) a főnév jelentéstartalmát egyedi értelemben szembeállítja a többi azonos élőlényvel vagy dologgal, de nem határozza meg pontosan az egyedét. A nyomatékát vesztett *egy* számnévből keletkezett, jelentése („egynémely, egyvalamely, egy bizonyos, valamiféle“) azonban inkább a határozatlan névmási jelentéssel rokonítható.

A magyar névelő ragozhatatlan, mivel jelentéstani természete szerint nem lehet önálló mondatrészi szerepe. Önállótlanágának megfelelően rendszerint hangsúlytalan is.

A tárgyias igeragozás a magyar nyelv sajátossága. Ezt a ragozási formát nem az ige tranzitív jellege, és nem is a tárgyi bővítmény megléte követeli meg, hanem a tárgy személye, ill. *határozottsága* vagy *határozatlansága* szabja meg. A tárgyias ragozás a tárgyias személyragokkal szerkesztett igealakok rendszere. Ennek a ragozásnak egyik típusában nem teljes a paradigmák rendszere, csupán egy egyes szám első személyű alak van, ez második személyű tárgyra utal. Ragja a *-lak*, *-lek*, ill. az *-alak*, *-elek*: látlak, védelek; láttalak, védtelek; látni foglak, védeni foglak; látnálak, védnélak; láttalak volna, védtelek volna; lássalak, védjelek.

A tárgyias igeragozás másik típusában teljes a ragozási sor, az igealakok határozott harmadik személyű tárgyra mutatnak. A személyragok a következők:

-m; -d; -ja, -i, -a, -e, \emptyset (egyes szám); -juk, jük, -uk, -ük, -k; -játok, -itek, -átok, -étek, -tok, -tek; -ják, -ik, -ák, -ék, -k (többes szám): látom, látod, látja; védem, véded, védi; látjuk, látjátok, látják; védjük, véditek, védik; lát-tam, láttad, látta; védtem, védted, védte; láttuk, láttátok, látták;; védtük, védtétek, védték stb.

Funkcionális elemzés

A határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvi elemek elsősorban mondatban, konkrét szöveggörnyezetben funkcionálnak. Ezt a logikai-szemantikai kategóriát nagyban befolyásolja a beszédhelyzet, a szöveg tartalma, valamint a beszélő szándéka és tájékozottsága:

Dobrenov M. kutatásai szerint a határozottság és a határozatlanság közötti alapvető különbség a kvantifikáció típusában van. A határozott leírásban mindig egész halmazról van szó, ezért nem szükségszerű a kvantifikátor kitétele, itt determinánssal történik a viszonyjelölés, például annak a megjelölése, hogy egy személy, tárgy v. dolog ismert, illetve hogy a beszélőhöz viszonyítva térben, időben módon stb. közelebb vagy távolabb van. A határozatlan leírásában a halmaz még kialakulóban van, ezért utalni kell a méreteire, sőt egyáltalán a létezésére. A halmaz nagysága attól függ, hogyan történik a kvantifikálás, kapunk-e tájékoztatást arról, hogy a halmaz nagyobb-e vagy kisebb a szokásosnál vagy a várhatónál, vajon egynemű, azonos elemekből áll-e, vagy pedig egymástól elütő, különböző részekből stb. A fajtára, a nemre vonatkozó leírásokban mindig a teljes osztály szerepel, arra való tekintet nélkül, hogy egyetlen egyed képviseli-e, illetve a determináns mint egészre utal-e rá. (vö. Dobrenov 1983:275.)

A határozottság és a határozatlanság a referencia típusában is eltér egymástól, vagyis különböző bennük a jelnek v. jelsorozatnak a jelrendszeren kívüli valóságra való vonatkoztatása. A határozott leírásban mindig maga az egyedi referens, jeltárgy van megnevezve, a határozatlan leírásban viszont csak annak az osztálynak az azonosítására van lehetőség, amelyhez az egyed tartozik. A határozatlan leírásnak van egy különleges változata is, amelyben a kommunikáció résztvevői tudják, hogy az aktualizált halmaz mögött nem tetszőleges jeltárgy van, hanem különleges (uo. 276).

A határozottság és a határozatlanság mondattani szerepének tanulmányozásában feltétlenül figyelmet kell fordítani a közlés és a megértés lélektani folyamatának összefüggéseire, a tudati tartalom és a nyelvi megformálás viszonyának tisztázására. Hadrovics L. szerint „ahhoz, hogy értelmes (azaz a hallgató számára érthető) közlést nyerjünk, nem szükséges, hogy egész tudati tartalmunkat nyelvíleg kifejezzük“. (Hadrovics 30.). Az egész tudati tartalom nyelvíleg való kifejezése néha teljesen lehetetlen is, néha viszont szükségtelen. A nyelvi megformálás pszichikai mechanizmusához hozzátartozik, hogy csak a megértéshez szükséges minimumot visszük bele közlésünkbe. A többi megmarad tudati tartaléknak. A ki nem mondott tudati elemek is részt vesznek a közlés nyelvi megformálásában mint folyamatban. „Amit ki nem mondunk, az éppen olyan aktívan formálja a közlést, mint az,

amit kimondunk“ (Hadrovics 31.). Egyébként a tudati tartalék egyes elemei utólag is beilleszthetők a közlésbe, ha a beszédhelyzet, a beszélő szándéka, az érthetőség szempontja megkívánja.

A tudati tartalom már vagy megvan a beszélőben korábbról, vagy pedig a beszélés pillanatában szerzi meg közvetlen érzékeléssel. Nem azonosíthatjuk tehát a tudati tartalmat a beszédhelyzettel, mivel bizonyos vonatkozásaiban több is nála, másokban viszont kevesebb. A beszédhelyzet annyiban több a tudati tartalomnál, hogy olyan mozzanatai is lehetnek, amelyeről a beszélőnek esetleg hiányos vagy bizonytalan ismeretei vannak. A beszédhelyzet a beszélő tudati tartalmától függetlenül is hatással lehet a kommunikációra, állásfoglalásra készítheti a beszélőt olyankor is, amikor ítéletét nem tudja kellően megalapozni. Ebben az esetben a közlés határozottsága nem annyira a beszélő szándékán múlik, mint a rajta kívül álló tényezőkön. Pl. A beszélő és a hallgató egy helyiségben tartózkodik. Egyszer csak kopogás hallatszik. Mivel látogatót nem vár, a beszélő egészen határozatlanul kénytelen a közlést megfogalmazni: *Valaki jött.* Miután ajtót nyit, megállapítja, hogy ismeretlen személy kopogott. Beszól társának a helyiségbe: *Egy ember van itt.* Társának nem egészen ismeretlen az illető, ezért bizonyos fokú határozottsággal közölheti: *Ez az az ember, akít tegnap együtt láttam a fiaddal a mérközésen.*

Más a helyzet, ha a beszélő nagyon is jól ismeri az ajtó előtt álló személyt, de ezt titkolni igyekszik a hallgató előtt. Mielőtt folytatná a hallgatóval való beszélgetést, becsukja maga mögött az ajtót, és megkísérli elküldeni a kellemtelen látogatót. Az ál-ismeretlen távozása után úgy beszél társának róla, mintha most látta volna először: *Akárki kizörgethet a lakásból. Valami unalmas alak a fiamat keresté.*

A határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvi elemeknek a mondatban utaló szerepük és mondatrész-szerepük lehet. Az utaló szerep nem teljesen független a mondatrész-szereptől, mivel az utalószavak valamilyen (önálló vagy járulékos) mondatrész helyett állnak, de kevés tartalmat hordoznak, a tulajdonképpeni tartalom abban a szóban, szókapcsolatban vagy mondatban van, amelyre utalnak, rámutatnak. Egyes szavaknak inkább csak mondatrész-szerepük domborodik ki, habár számos esetben eléggé határozatlan vagy általános a tartalmuk. Ezeknél is megfigyelhető bizonyos utaló szerep, csakhogy ez gyakran nem a szövegre vonatkozik, hanem a beszédpartnerek tudatában levő tartalmakra, illetőleg a társadalmi tudat valós vagy vélt tényeire. Az előbbi konkrét, többé-kevésbé kifejtett utaláshoz képest ez a fajta meglehetősen elvont és rejtett.

Az utalószó hagyományosan az alárendelő összetett mondat potenciális tartozéka, a főmondatban helyezkedik el, a mellékmondatban levő kötőszóval együtt fokozza az összetett mondat szerkezeti zártságát, világosabbá teszi a tagmondatok viszonyát. Az utalószó konkrétan is előre, esetleg vissza utal a mellékmondatra, s ezzel szintén kiemeli a mondattani összefüggést. Nem minden esetben alkalmazzuk, főleg ha nincs rajta külön nyomaték, mert ilyenkor egyébként is nyilvánvaló a két tagmondat összetartozása. Szükséges az utalószó, ha nélküle nem volna világos a mellékmondat értelmi hovatartozása vagy grammatikai jellege, főleg pedig, ha szorosan a mellékmondat tartal-

mára szeretnénk irányítani a figyelmet, vagy ha szembeállítunk bizonyos dolgokat egymással. (vö. MMNyR II.:340.)

Az elsődlegesen utaló szerepű szavak leginkább előre irányulnak, a soron következő szövegrészek felé: mellékmondatra v. egy bizonyos főnévre. Az utalás hátrafelé is történhet, egy előző különálló mondatra vagy tagmondatra. Kivételesen az utalás egyszerre előre és hátra is történhet.

A szövegben való előreutalásnak más a célja, mint a hátrautalásnak. A beszélő azért utal előre, hogy felhívja a figyelmet a közlésnek egy, még ismeretlen mozzanatára, tényére, körülményére, vagy hogy határozottabbá tegyen egy dolgot, fogalmat, jelenséget stb. A hátrautalás egy előzőleg ismeretett mozzanatra, tényre, körülményre vonatkozik, ezt viszi tovább a közlésben, ezt helyettesíti az utalószó. Itt a határozatlanság csak látszólagos, az üres formaszónak az előzmény ad fedezetet, tartalmat, és velük együtt határozottságot is.

A szövegnyelvészet nemcsak a pragmatikus mozzanatokat is felölelő kontextust különbözteti meg, hanem a ko - textust is. Ez az utóbbi a szöveg egy részének a közvetlenül előtte levő szövegrésszel való kapcsolatát jelenti. Egy nyelvi megalkotott közlés hatással lehet a kontextusra, megváltoztathatja, mivel a mondatban közölt információ a következő mondat megértéséhez szolgálhat kontextuális bázisként. (vö. Dobrenov 1983.:24.)

Mellékmondatra utaló szavak

Az előre utaló szavak zöme mutató névmás vagy névmási határozószó, de más fajú szó is elláthatja az előreutalás szerepét. Az utalószavak ragtalan és ragos formában is előfordulnak. Helyettesíthetik a mondat állítmányát, alanyát, tárgyát, határozóját, ha pedig a mondat szint alatt vannak, nemcsak jelzőként állhatnak, hanem határozó szerkezettagként (vagyis jelző bővítésként) is.

A. MONDATFUNKCIÓS UTALÓSZAVAK

Csoportosításunkat a főmondatból a mellékmondatra előreutaló szavak mondattani funkciója és szófaja alapján végeztük.

1. állítmányi funkció

Leginkább mutató névmások töltenek be ilyen szerepet, arra való tekintet nélkül, hogy főnévi, melléknévi vagy számnévi mutató névmásról van-e szó.

□ *Az* volt a benyomása, hogy mindenki jól szórakozik, csak engem, éppen engem nem érdekel a farok sorsa. (SzHN 118.) — A fürdő kívülről *olyan* volt, mint a római Colosseum romja, ... (SzHN 123.) — Pláne *nem olyan* az öreg, mint Szobonya tanár néptárs, az osztályfőnökünk, ... (VAA 18.) — Megjegyezhetjük, hogy a többségben levő, súlyosabb fegyelemsértések *olyanok*, hogy a következő intézkedések egyikét vonják maguk után: ... (INF 435.: 4.) — Az apatini mezőgazdasági-ipari kombinát 30 hektár búzájára

ban is *akkora* a kár, mint a prigrivicaiében. (DT 180.: 1.) — ... a vasúti töltésen valami rózsaszínű bogáncsvirágon *annyi* a lépke, hogy fűrtökben lógnak. (NI—L 60.)

2. alanyi funkció

Az utalószó rendszerint ragtalan mutató névmás. Ilyen szerepe az *-an*, *-en* határozóragos mutató névmásnak is lehet (pl. *annyian*).

□ A legnagyobb gondot *az* okozza, hogy a tehervagonok körforgása 3 százalékkal csökkent ... (TVHÍR B-2:15.) — ... a közvádlo és az elvtársak fáradhatatlanul magyarázták neki, mi *az*, amire nincs mentség, ... (HULL 124.) — Illedelmesen rémosolyogtam a nagy emberre, mert nem tudtam, mi *az*, amin már úgyse lehet segíteni. (VAA 132.) — ... *mindazok*, akiket az említett kérdések érdekelnek, vegyenek részt a küldöttségi ülésen. (INF 429.: 6.) — Épp harangszóra léptünk be az ivóba, ahol már *annyian tolongtak*, s nemcsak emberek, hanem kutyák is, hogy alig tudtunk magunknak egy sarokban helyet szorítani. (VAA 131.)

3. tárgyi funkció

a) Az utalószó főnévi mutató névmás. Többnyire tárgyragos főnévi mutató névmás helyettesíti a főmondat határozott tárgyát. A mondat állítmánya tárgyas ragozású ige.

□ ... őszintén szólva *azt* remélem, hogy tavasszal Párizsba megyünk. (SzHN 197.) — Mondják *azt* is, hogy nyomd meg a ladik farát. Akit tette szeretnének buzdítani. (VAA 128.) — Egyszeriben a bordám tájékán hatalmas lökést éreztem, *azt* hittem, menten lefordulok a székről. (SzHN 119.) — ... nemcsak *azt* éreztette meg vele, hogy az ura miért maradt el azzal a piroskockás kendőbe kötött kis csomaggal, ... (HJ-T 64.) — ... *azt* állította, hogy 1500 óra múlva a gép farka menthetetlenül leválik. (SzHN 117.) — ... a robbantáshoz fűződő egészséges ösztöne *azt* súgta neki, hogy ... (VIA 84.) — ... újra közvetlenül élvezheti *mindazt*, amit a fehér papírlapon felsorakozó fekete betűk nyújtanak. (VZA, IK 221.)

b) Az utalószó melléknévi mutató névmás. Határozatlan tárgyat helyettesít, a mondat állítmánya alanyi ragozású ige.

□ ... utána *olyat* lökött rajtam az orkán, hogy most már magam fordultam meg és hagytam, hadd taszítson vissza. (CsK-F 201.) — Ne tegyen *olyasmit*, amit utólag meg kell majd bánnia. (HULL 126.) — De nem akarja beleártani magát, amikor én *olyasmit* közlök, amiből magára is kötelesség hárul. (HULL 133.)

c) Az utalószó határozatlan névmás. Szintén határozatlan tárgyat helyettesít, alanyi ragozású ige mellett.

□ ... most lám, egyszeriben kiderül, hogy tud *valamit*, amit rajta kívül nem tud senki a világon. (SzHN 168.)

4. határozói funkció

a) Az utalószó névmási határozószó. A leggyakrabban az *úgy* határozószó tölt be ilyen szerepet, általában abban a jelentésben, hogy „oly módon“.

□ Az egész *ügy* kezdődött, hogy a vállalat igazgatója terepjárót vezetett. (VMH 130.) — Az öntetet *ügy* készítjük, hogy a cukorral, mazsolával és reszelt szerecsendióval összekevert diót leöntjük forró tejjel. (MSZ-RTV VII.: 29.: 2.) — Szóval az egész mégis *ügy* kezdődött, hogy az egyik eperfa nem tért ki az útból, ... (VMH 130.) — ... a zeneszó, amit *ügy* göngyölget a szél, mint könnyeivel telesírt keszkenőjét a parton. (CsIT, IK 45.) — A tanyákról, Tavankutról, Ludasról, Sebesicsről *ügy* zarándokoltak a csirkepiacra, mint valami boldogságot osztó állomására a földi útnak, ... (HK, IH 224.) — ... szeretete a kövér lakatosné, aki *ügy* hurcolta körül későn született gyerekeit, mint valami csodát. (HK, IH 231.) — ... vékony lábain *ügy* leng, mint a karóra tűzött gatyaszár. (CsIT, IK 44.) — ... akaratereje *ügy* működött, mint egy üresen járatott mákdaráló. (VIA 102.) — Az elhelyezkedésnél persze *ügy* intézték, hogy ... (SZK 45.)

Az *ügy* használható egyéb határozói jelentésben is: oly állapotban, annyira, olyannak stb.

□ *Ügy* ültek ott, mint a megváltottak, egymás mellett, ... (SHK 791.) — ... *ügy* átfáztam, hogy harsány tüsszentéseimmel majdnem felébresztetem a város összes galambjait az ereszek alatt. (SZHN 168.) — Az őszi időben ki így, ki úgy volt öltözve, ez a csoport *ügy* mutatott, mint ezek a hervadásnak indult szőlőlevelek. (LE—EH 79.) — ... *ügy* tűnik néki, mintha valami panaszos gyermeksírást hallana messziről, ... (HJ-T 65.)

Előfordul, hogy az *ügy* csak formálisan helyettesít határozót, voltaképpen tárgyi a jelentése („azt“). Ezt a tárgyasan ragozott ige is igazolja.

□ Én viszont *ügy* éreztem, hogy én vagyok a bolond, mert itt ülök a moziban és várom, vajon leválik-e az a fark, avagy nem válik ... (SZHN 118.) — ... mégis *ügy* érezte, hogy felhő futott a napra, s árnyék borult az utcára és az egész világra. (NI-L 189.) — Mert hát sokan *ügy* vélték, hosszú szárról ábrándozni már önmagában is hagyománysértésnek, sőt bűnös lázadásnak, számít, ... (VZK, TH 55.)

Egyéb határozószónak is lehet határozót helyettesítő utaló szerepe.

□ ... *ott* is megállják a helyüket, ahol nehéz munkát kell végezni. (TÉK 223.: 3.) — ... csak az a baj, hogy nem vethetünk *máshová* búzát, mint a volt szőlőföldekbe. (DT 180.: 3.)

Kivételesen az *ügy* névmási határozószó közelre mutató párja, az *így* is utalhat előre, de nem mellékmondatra, hanem idézetszerű közlésre.

□ Karacsra való bevonulásom pedig *így* történt: Pöllénél mindenki kiszállt. Tovább nem megy a vonat, ez a végállomás, ... (VAA 5.)

b) Az utalószó ragos (esetleg névutós) mutató névmás. Az efféle mutató névmás igen gyakran olyan határozót helyettesít, amely vonzati viszonyban van az állítmánnyal.

□ A fogyasztók (...) bíznak *abban*, hogy az új kombinát létesítése valóban a község lakosságának érdekeit képviseli, ... (BH 166.: 1.) — Bosszant, hogy nem mindent értek meg *abból*, amit a felnőttek elpöntyögnek. (VAA 5.) — A községi választmány mostani ülése jó alkalom *arra*, hogy le-

szögezzük, mennyit léptünk előre, ... (TÚ III.: 4. 1.) — ... a tapasztalt emberek fölényes mosolyával gondolok *arra*, hogy a sors szeszélye kiszámíthatatlan ... (SzHN 125) — ... *arra* költeljezi őket, hogy (...) legkésőbb szeptember elejéig határozzák meg feladataikat ... (TVHÍR B-2: 16.) — *Arra* már nem emlékezett Terus, hogyan került el onnan az irodaajtó elől, s hogyan jutott haza. (HJ-T 64.) — A 39. szakasz 3. bekezdése szerinti üzletet alapító vagy ilyen üzletet alapítani szándékozó dolgozónak joga van *arra*, hogy ... (VSzAT Hiv. L. 1980.) — A velük való találkozó jó alkalom *arra*, hogy megismerjük érdekes, sokrétű tevékenységüket, ... (MSz-RTV VII.: 26.: 16.) — Július hónapban nyílt először alkalmuk a látogatóknak *arra*, hogy ... (MSz-RTV VII.: 30.: 10.) — Nem *arról* van szó, hogy csak a fizikai munkások vannak megkülönböztetett helyzetben, ... (BH 166.: 1.) — ... és éppen ezek a (...) teljesítmények győzték meg *arról* is, hogy Deda komolyan veszi az olaszországi utat. (VIA 94.) — ... *arról* értesülünk, hogy a gyárat, amely a legtöbb villanyégő üveget készíti — bővítik ... (MSz, 1977. dec. 21.: 7.) — ... minden esetben szorongtam *attól*, hogy többé nem jutok vissza. (SzHN 168.) — Te vádolsz minket *azzal*, hogy elraboljuk a szegényember keservesen megkoplalt garasát, s megszökvé vele, vagyont veszünk magunknak? (CsK-F 84.) — Tisztában voltam *azzal*, hogy két út áll előttem: ... (SzHN 169.) — ... ha a kép (...) nem egyezett pontosan *azzal*, amit a figurák állása mutatott. (VZA, IK 223.) — ... *azon* kezdtem törni a fejemet, vajon milyen cél szolgálatába tudnám állítani egyedülálló képességemet. (SzHN 169.) — Ez kitűnő alkalom *mindazok számára*, akik pillanatnyilag munka nélkül vannak ... (DT 180.: 4.) — De mit untatlak *olyasmivel*, amit magad is tudsz? (VAA 20.)

A ragos mutató névmással helyettesített határozó konkrétabb határozói viszonyt is kifejezhet (hely-, ok- stb.).

Marasztaltam volna most már, de elügetett, vagyis kocogva sietett *arra*, amerre a bodzabokrot mutatta. (VAA 33.) — *Arra* rezzent föl, amikor belépve hangos köszönéssel állt meg a szoba közepén a postás. (SHK 783.)

c) Az utalószó mutató határozószó. Kifejezhet célt, okot, feltételt stb.

Azért hívtalak, mert valakinek meg kell vallanom, miért szököm innen, ... (SzHN 152.) — ... bevallom, hogy *azért* is kerülöm a mozit, mert irtózom a rossz filmektől. (SzHN 117.) — Megfelelünk *akkor* majd, ha a ma még isten nevében félrevezetett proletártestvéreink is felébrednek, ... (CsK-F 84.) — Az egészségügyi szervezet *akkor* folytathat egészségügyi tevékenységet, ha van (...) egészségügyi munkása és szakmunkatársa. (VSzAT Hiv. L. 1983.) — A szülő, illetve a gyám részéről gyakorlandó fokozott felügyeletet *akkor* kell kimondani, ha ... (VSzAT Hiv. L. 1980.)

(+) Előre utaló szerkezetek

Néha a mellékmondatra való utalás nem egy szóval történik, hanem szerkezettel. A szerkezet alaptagja mutató névmás, határozatlan névmás vagy névmási határozószó, determinánsa pedig határozószó, mutató vagy általános névmás, ill. határozóragos melléknév A szerkezettel való utalás valamivel

nagyobb határozottságot eredményez, mint az utalószavas, hiszen a determináns általában szűkíti alaptagjának jelentését.

a) Az utaló szerkezet állítmányként szerepel.

□ A különbség *mindössze annyi*, hogy a kőkorszakban egy nehezebb furkósbottal mégiscsak szerezhették az ember összkomfortos barlangot, manapság viszont lakás helyett legfeljebb összkomfortos furkósbótot kaphat. (SzHN 122.) — Egyenesen a tisztaszobába vezettek, ami *pontosan olyan* volt, mint Ilka néniéé. (VAA 139.)

b) Az utaló szerkezet alanyként szerepel.

□ Ha *olyan valaki* legyeskedik körülötte, aki nem tetszik neki, mindjárt beköpi Jokának. (VAA 84.)

c) Az utaló szerkezet tárgyként szerepel.

□ ... soha nem tudott *semmi olyant*, ami őt megkülönböztetné a többi embertől ... (SzHN 168.)

d) Az utaló szerkezet határozóként szerepel.

□ ... a helyi járulék bevezetését *csak akkor* tekintjük véglegesnek, ha valamennyi küldöttség elfogadta a javaslatot. (TÚ III.: 4.: 2.) — Eredményekről *csak akkor* beszélhetünk, ha a munkáellenőrző bizottságok tagjait felkészítjük feladataik elvégzésére. (BH 166.: 1.) — Neki is *csak akkor* adnak, ha megdolgozik érte ... (CsK-F 202.) — *Csak arra* futok rá, amit már egyébként is tudok: apával nincs közös témánk, ... (VAA 59.) — ... letért az útról, de *csak azért*, hogy az árok mentén terpeszkedő eperfákat kerüljessé. (VMH 130.) — ... ama bizonyos ifjú állatorvos *nemcsak azért* járt a házukba, hogy a papa nyulait gyógyítsa, ... (SzHN 200.)

B. NEM MONDATFUNKCIÓS UTALÓSZAVAK

Az utalószók nem mindig önálló mondatrészt helyettesítenek, állhatnak jezőként vagy más szerkezettagként is. Ilyenkor az utalószó nem annyira határozatlan tartalomváró szava a főmondatnak, mint amikor mondatfunkciós rész szerepét tölti be. A formaszókat jellemző nagyfokú elvontság, határozatlanság itt kevésbé jut kifejezésre. Ezekben a mondatokban nem olyan tág a lehetséges tartalomadás köre, mint azokban, amelyeknek mondatfunkciós utalószavuk van. A nem mondatfunkciós utalószó először fölérendelt szavától, alaptagjától kap némi határozottságot, majd pedig a mellékmondat teszi még határozottabbá.

A mondatokat itt is az utalószavak mondatbeli szerepe és szófaja szerint csoportosítjuk.

1. minőség- és mennyiségjelzői szerep

Ezen belül különbséget teszünk a kijelölés (kérdőszava: melyik?), a tulajdonság megjelölése (kérdőszava: milyen?) és a mennyiség megjelölése (kérdőszava: mennyi?) között.

1.1. kijelölés

Az utalószó azzal járul hozzá alaptagjának határozottságához, hogy a mellékmondatdal együtt kijelöl egyet v. néhány egyedet az alaptagban megnevezett személyek, dolgok, fogalmak közül.

a) Az utalószó ragtalan főnévi mutató névmás.

□ *Az* a dolgozó, aki igazolatlanul nem vesz részt a határozathozatalban, felelősséggel tartozik öngazgatási jogai gyakorlásának elmulasztásáért. (INF 423.: 4.) — ... semmiképpen sem *az* a réteg, amely még „csak készül“ a jövő feladatainak teljesítésére. (KI 1482.: 3.) — *Az* a sárga (...) cipő, amely folyton a lehullott cigarettahamun táncolt. (HULL 133.) — Legalább elszokik mellőled *az* az égetni való barátod, akitől már lassan se nem hallasz, se nem látsz. (VAA 103.) — ... *azok* a neves és nagyszerű szerb írók, akik egyúttal ismerői és megértői a magyar irodalomnak. (BI 121.) — ... a versengésben (...) *azok* a típusok vesznek részt, melyek a szóban forgó évben először jelentek meg a hazai piacon. (KI 1586.: 21.) — *Ugyanaz* a fél lábszárig érő, bő, foltos nadrág volt rajta, mint tavaly nyáron, ... (VAA 13.) — *Ugyanazok* a dolgozók, akik hetekig álltak munka hiányában, utána túlórákkal igyekeztek pótolni a termelési tervtől való lemaradást. (INF 427.: 3.)

Kivételesen melléknévi mutató névmásnak is lehet kijelölő szerepe.

□ Az időközben megkötött fegyverszünet csendjében *olyan* hírek keltek szárnyra, hogy ... (7 NAP, 1981. febr. 6.: 4.) = azok

b) Az utalószó tárgyragos főnévi mutató névmás.

□ Vagy talán ezzel akarod, öntudatlan proletártársunk, meghálálni *azt* a cipőt, amit mint alamizsnát kapsz a papoktól hetenként egyszer, ... (CsK-F 83.) — ... visszahelyezi (...) *azt* a felelős vezetőt, aki az egykori politikai biztos munkakörét tölti be. (KI 1586.: 13.) — ... meghálálni a burzsoáziának mint szövetségesének *azt* a jót, hogy részt enged és pedig busás részt a munkásverejtékből, a kiszipolyozott aranyakból. (CsK-F 83.) — A Rákosi—Vági pör tárgyalása és az abban hozott ítélet jellemzően karakterizálja *azt* a sötétséget és gonosztságot, mely a Magyarországon uralmon levő úri csöcseléknek és az állam jelenlegi politikai funkcionáriusainak, büntetőjogi szerveinek megpeshedt agyvelejét borítja. (CsK-F 93.) — ... a békeszerződésnek kijelölte határok pedig a jugoszláviai magyar irodalom határait is jelentették, meghatározva *azokat* a területeket, amelyeken a magyar szellemi élet Jugoszláviában kifejtheti hatását, ... (BI 87.) — A tartományi gazdasági, építőipari és harmadlagostevékenység-ügyi titkár állapítja meg *azokat* a kisipari tevékenységeket, amelyek végzéséhez a kisiparosnak nem kell üzlethelyiséggel rendelkeznie. (VSzAT Hiv. L. 1980.) — E határidők meghatározásakor *azokat* a gépeket kell előnyben részesíteni, amelyekre van vevő. (INF 424.: 2.) — A községi képviselő-testület határozatában kijelölheti *azokat* a helyeket, ahol a társult-munka-szervezetek a polgároktól meghatározott hulladékot összegyűjthetnek. (VSzAT Hiv. L. 1980.) — ... megvitatják a miniszterek *mindazokat* a problémákat, amelyek nehezítik, akadályozzák az enyhülést, ... (7 NAP, 1981. febr. 6.: 4.)

c) Az utalószó határozóragos főnévi mutató névmás.

□ Az üzlethelyiségnek (...) *abban* a helységben kell lennie, amelyet a műhely üzleti székhelyeként jelölnek meg. (VSzAT Hiv. L. 1980.) — Terus magányosan élt *abban* a kis szoba-konyhás lakásban az udvar végén, ahonnan ... (HJ-T 58.) — ... keresve a feleletet *arra* a kérdésre, hogy „Van-e vajdasági

irodalom?“ ... (BI 90.) — *Azoknak* a társultmunka-szervezeteknek, amelyekben a tevékenység végzésekor hulladék keletkezik, a hulladékkal való eljárást (...) öngazgatási általános aktusbar kell szabályozniuk. (VSzAT Hiv. L. 1980.) — *Azon* a helyen egyébként, ahol a baleset történt, tilos a közlekedés minden jármű számára. (7 NAP, 1981. febr. 6.: 4.) — ... a nagy poros város boros népe csendesen mulatott *azon* az emberen, aki nem elégszik meg azzal, hogy rendes fizetése van, szépen keres, ... (HK, IH 229.) — A tanácskozás az együttes megállapodások elfogadásával ért véget, illetőleg *azzal* a megállapodással, amely a nyilvános vita idején történő tevékenységre terjed ki. (DTD 1978.: 19.)

Néha névutós névmás van a határozóragos helyett. Ilyenkor az alaptagnak is van névutója.

□ *Azok* közé a kitérők közé tartozott ez a párbeszéd, amelyekkel az öreg tanár szerette félbeszakítani a felolvasást, ... (VZA, IK 218.)

d) Az utalószó határozottságot kifejező melléknév vagy általános névmás. Az alábbi példákban a *bizonyos* melléknév egy meg nem nevezett, de meghatározottnak gondolt dologra vonatkozik, az *egyetlen* jelentése: „egyedüli“, a *minden* általános névmás pedig „mindazon“ értelemben szerepel.

□ *Bizonyos* belső ügyek is rendezésre várnak, mint például az amatőr színjátszók elismerése, az Ifjúsági Tribün fenntartása stb. (TÉK 223.: 4.) — A barna kenyér az *egyetlen* kenyérfajta, amelynek az ára rendszerint nem emelkedik. (SzHN 158.) — A beruházásra fordított eszközök hatásának kivizsgálása érdekében *minden* gazdasági téren működő tmsz-nak és tmsz-nek, amelyek (...) meghatározott programokba ruháztak be, szükséges elemzést készíteni a befektetett eszközök hatékonyságáról ... (INF 427.: 1.)

1.2. tulajdonság megjelölése

Az utalószó alaptagjának határozottságát csupán valamelyik tulajdonságának, jellegzetes vonásának, a róla való járulékos információknak a kiemelésével növeli, fogalmilag azonban nem szűkíti jelentéskörét.

a) Az utalószó ragtalan melléknévi mutató névmás.

□ Csupán *olyan* dolog, amit én sem tudok. (SzHN 119.) — Újságba, könyvbe sose kerülnek *olyan* esetek, amelyeneket a nyitott szemű külvárosi öregasszonyok összehordanak és továbbadnak. (LICs, IK 102.) — Az e törvény hatálybalépéséig benyújtott *olyan* kérelmekről, amelyekről még nem döntöttek, ... (VSzAT Hiv. L. 1982.) — *Olyan* részletek jutottak eszükbe, amelyekről szanatóriumi életük alatt teljesen megfeledkeztek. (SzK 54.) — Akadnak ugyanakkor *olyan* vetélkedők is, amelyeket szerény keretek között bonyolítanak le, ... (KI 1482.: 12.) — A Zenica Vasművek mintegy húsz kéményére hamarosan *olyan* szűrőket szerelnek, amelyek megakadályozzák a város levegőjének további szennyeződését. (7 NAP, 1981. febr. 6.: 4.) — Nem akadt *olyan* mérközés, amely előtt nem kelt volna el minden jegy. (KI 1482.: 13.) — Műhelyt *olyan* személy létesíthet, aki eleget tesz az e törvényben előírt feltételeknek (VSzAT Hiv. L. 1980.) — ... a legegyszerűbb lány is találhat *olyan* férfit, akinek épp ő fog tetszeni, ... (KI 1471.: 9.) — A ré-

gészek (...) nem szívesen vitatkoznak *olyan* leletekről, amelyeknek eredetét, korát, készítésének módját stb. homály fedi. (KI 1471.: 19.) — A társultmunkaszervezetek, más öngazgatási szervezetek és közösségek, a dolgozók és a polgárok a hulladékkal *olyan* módon kötelesek eljárni, amely biztosítja gazdaságos és ésszerű összegyűjtésüket, felhasználásra való előkészítésüket és használatukat. (VSzAT Hiv. L. 1980.) — Az idegenforgalmi dolgozók *ak-kora* devizabevételre számítanak az idén is, mint tavaly. (TVHÍR B-2: 29.)

b) Az utalószó határozatlan névmás.

Volt *valami* archaikus vonás ebben a mosolyban, ami illett a (...) szoba patinás légköréhez. (VZA, IK 217.) — ... mintha szigorú hagyományról volna itt szó, *valami* ősi parancsról, amely csak az állványozóknak szól. (CsK-F 208.)

c) Az utalószó ragos mutató névmás.

Az állványozók esznek hangtalanul, elmélyedten, *azzal* az óvatos és tempós beosztással, ahogy ők gerendákon ülve, papírból, evőeszköz és tányér nélkül is tudnak enni. (CsK-F 209.)

1.3. mennyiség megjelölése

Az utalószó és a mellékmondat nem ad pontos információt a szóban forgó mennyiségről, csupán viszonyítást közöl róla.

a) Az utalószó számnévi mutató névmás.

Annyi pénzt teremtenek elő, amennyire éppen szükség van. (KI 1482.: 15.)

b) Az utalószó számnév.

Több hizott sertést is felvásároltunk, mint tavaly az első félévben. (DT 180.: 3.)

2. birtokos jelzői szerep

Rendszerint ez is kijelölésként nyilvánul meg.

E feladat megkönnyítése céljából felhívjuk *azoknak* a dolgozóknak a figyelmét, akik regisztrátorokba gyűjtik az iratokat, hogy ... (INF 427.: 6.) — Leopold Senghor szenegáli elnök is csatlakozott *azoknak* a táborához, akik sürgetik, hogy ... (KI 1465.: 16)

3. egyéb szerkezettag szerepe

Az utalószó leginkább alárendelt fokhatározóként illeszkedik a mondatba. Az *olyan* mutató névmásnak ilyenkor „annyira” a jelentése.

Mire megvirradt, már messze bent tapostuk az orosz mezőt, amelyen éppen *olyan* kedvesen simogatták lábunkat a fehér tarlóvirágok, mint otthon. (CsK-F 204.) — ... *olyan* maszatos az arcod, mintha egész nap a cséplőgép alatt lettél volna ... (NI-L 190.) — ... sokszor *olyan* élesen surolva a valóság határát, hogy föl-fölrezzent, mintha valakibe beleütődött volna. (SHK 783.) — Össze kellett szednie magát, fel kellett vánszorognia az irodához s az ajtóhoz tapasztott fülével *olyan* éberem figyelni, mint a hiúz, ... (HJ-T 64.)

Az utalószó szerepét néha a határozatlan névelő veszi át.

Az alább következő mondatok zömében behelyettesíthető az *olyan* vagy a *bizonyos* utalószó, de ez nem szükségszerű, sőt esetenként fölösleges is.

□ Jövőre készül el a paraplégiás és hemoplégiás betegek számára *egy* pavilon, ahol új módszerekkel gyógyítanak. (BH 166.: 1.) — Felugrottam az ágyból, magamra kaptam *egy* fehér köpenyt, amit a fogason találtam, ... (SzHN 124.) — Az ám, van itt *egy* ügy, amiben a tanácsát kérhetném ... (HULL 130.) — Kigyulladt a nyílt tengeren *egy* indonéz utasszállító hajó, amely több mint ezer utast szállított. (7 NAP, 1981. febr. 6.: 4.) — A film feketehumorral tűzdelt fantasztikus történet *egy* csodaszerről, amely — fiatalít ... (7 NAP-RTV V.: 10.: 8.) — Élt a faluban *egy* öregasszony, (...) akinek az volt a hobbjja, hogy ... (VAA 78.)

(+) *Utalásra szolgáló szerkezetek*

Az utaló szerkezet a mondatszint alatt is állhat, alaptagja már maga is alárendelt helyzetű. Szófajilag lehet mutató névmás vagy számnév. A szerkezet bővítményi tagja ragtalan v. ragos számnév, általános névmás, határozószó stb.

□ Megfosztják *minden olyan* jogától, amelynek igénybevételével rabláncait feltörhetné. (CsK-F 92.) — ... a munkaszervezetek és intézmények *sokkal több* fiatal és kezdőt alkalmaztak, mint amennyire a törvény kötelezi őket. (TÚ III.: 4.: 2.) — Az oktatók *sok olyan* objektív tényezőről tudnak, amelyek rossz kihatással vannak a tanuló tanulmányi előmenetére, ... (KI 1586.: 20.) — ... amikor szalmáját *pontosan ugyanolyan* távolságra a földtől, mint a többiekét, elvágta a gép. (VZK, TH 60.) — Az üzlettulajdonos az üzlet létesítésére vonatkozó engedélyben feltüntetett hulladékot *csak annak* a községnek a területén gyűjtheti, amelyben üzletének székhelye van. (VSzAT Hiv. L. 1980.)

(=) *Mondategészen belüli továbbutalás*

Vannak olyan többszörösen összetett mondatok, amelyekben nemcsak a főmondat utalószavas, hanem az utána következő mellékmondat is. Ez azt jelenti, hogy a főmondat egyik részének határozottságát olyan mellékmondat biztosítja, amely maga is kiegészítésre, pontosításra szorul. Az efféle mondatokban a legkülönbözőbb szófajú utalószavak fordulhatnak elő az említettek közül.

□ Felfigyeltek *arra*, hogy *ott*, ahol kidolgozták a teendők és munkafeladatok értékelésének rendszerét, növekedett a termelékenység, ... (BÜ 1130.: 1.) — A felfüggesztéses fegyelmi intézkedéseket *azért* hozták, mert a bizottság *úgy* véli, hogy így majd ösztönzőbben hatnak a dolgozókra. (INF 435.: 4.) — ... ez *arra* vallott, hogy *azok közé* az olvasók közé tartozik, akik a tartalom túl a szavak mozgását és a mondatok ritmusát is élvezni tudják. (VZA, IK 220.) — A megoldás *abban* van, hogy *azt* kell gyártani, amit a piac az adott pillanatban *felvesz és befogad*, ... (INF 430.: 5.) — *Az* a kisiparos, aki a munkafolyamatban *olyan* terméket használ fel, amelyet nem maga állított elő ... (VSzAT Hiv. L. 1980.)

(::) *Hátra utaló szavak*

A mellékmondatra utaló szavaknak egy része rendhagyóan látja el feladatát, ugyanis a már elhangzott mellékmondat utáni főmondatban helyezkedik el. Az utalószó ilyenkor sűríti, összefoglalja az ismert jelentést, voltaképpen tehát már van bizonyos fokú határozottsága.

□ Ami kimaradt ebből a dermesztő kéjből, *az* lassan csúszott lefelé, a Zupka-ház kiugrójának enyhéjébe, és puha selyemtakaróként befedte a lent gubbasztó valamit. (CsK-F 201.) — Közvetlen, amikor elhagyjuk Melencét, *ott* kezdődik a park és a fenyőerdő, itt van Ruzsanda gyógyfürdő. (BH 166.: 1) — Aki eddig rávetette a szemét, *ast* Joka sorban még *mind* elklipta. (VAA 84.)

Főmondatra vagy mellérendelt tagmondatra való utalás

A határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező szavak nemcsak főmondatból utalhatnak mellékmondatra, hanem mellékmondatból is főmondatra, vagy egyik mellérendelt tagmondatból másikba. Az efféle utalásnak rendszerint nem az a célja, hogy egy formaszó meghatározott tartalmat várjon vissza a főmondatba, inkább az, hogy a főmondatban vagy a megelőző tagmondatban közölt tartalmat vigye tovább, helyettesítse a közlés további részében.

1. Mellékmondatból való hátrautalás. Az utalószó rendszerint közlre mutató névmás származéka.

□ ... lehetőleg ne égezzük a tarlót, mert *ezáltal* megsemmisítjük az értékes szerves anyagokat; ... (TÉK 223.: 5.) — ... a megalázottság se, amelyet *ilyenkor* érzett, ... (HULL 124.) — Ha az 1. bekezdésben említett társultmunka-szervezet vetőmag-előkészítést végez, és árunyilatkozatot ad ki olyan vetőmag minőségéről, amelynek az árunyilatkozatában feltüntetett érvényességi határidő lejárt, az 1. szakaszban említett nyilvántartást köteles külön vezetni *ennek* a vetőmagnak az esetében. (VSzAT Hiv. L. 1980.)

2. Tagmondatból való hátrautalás. Az utalószó gyakran nem egészére vonatkozik az előző tagmondatnak, hanem egy részére: arra, amelyben többkevesebb pontossággal meg van határozva az utalószó által betöltött mondatrész tartalma.

a) Az utalószó mutató névmás.

□ Az idén is volt egy-két jelentősebb eredmény, de *ez* nem kielégítő. (DT 180.: 6.) — ... *ez* elég rövid idő, tekintettel a feladatok sokaságára ... (TVHÍR B-2 : 16.) — Az intenzív növénytermesztésnél a gyökérzet és a levelek elhalnak, és *ezek* a szár nélkül is biztosítják a humifikálódási folyamat-hoz szükséges szerves anyagmennyiséget. (TÉK 223.: 5.) — A gatyá korcára kötve, az oldalunkon zörgött a ládika, *abba* csuktuk a foglyul ejtett lepkeket, ... (NI-L 59.) — ... medvetörténet persze, és *ebben* is talált (...) megkönnyezni valót a gyerek. (MML, IK 137.) — Már túl vagyunk az ürgeöntésen, de *erről* (...) más alkalommal számolok be. (VAA 14.) — ... kidolgoztuk a szabályzatokat, elfogadtuk őket, s *ezzel* eleget tettünk formailag a

kötelezettségünknek. (BH 166.: 1.) — Ilyen feltételek mellett a termelő máshol nem értékesítheti terményét, hiszen *ezzel* a saját jövedelmét csökkenti. (TÉK 223: 5.) — ... a helybeli földművevesszövetkezet *ezzel* a búzával csúcshozamot ért el. (DT 180.: 3.)

b) Az utalószó névmási határozószó.

— A mezőgazdaságban nem az árak jelentik a legnagyobb problémát — mondta —, hanem az *ott* uralkodó viszonyok. (BH 166.: 1.) — ... dícső televíziónk nem vette át az Európában is fogható képsorokat, és csak az Esti híradóban könyörült meg rajtunk a kilövés bemutatásával, ám *akkor* is az adás legvégén és röviden ... (7 NAP-RTV VII., 17.: 3.) — ... hanem *akkor* ne engedj ám, hogy olyan nagyon szeressen. (HJ-T 64.) — Mély meggyőződése, hogy a lakásínség a kőkorszak óta sanyargatja az emberiséget, és *azóta is* szakadatlanul szedi áldozatait. (SzHN 122.) — Legnagyobb gondot okoz azonban számunkra az, hogy a nyersanyag-ellátás nem folyamatos, és *emiat* a termelés nem lehet zavartalan. (CZ, 1981. ápr. 17.: 3.)

c) Az utalószó határozatlan vagy általános névmás.

□ ... a két háború közötti Temerini Újság más körülmények között és *másmilyen* célt szolgálva tudósított, ... (TÜ III.: 4.: 1.) — ... laktam már pincében, padláson, cselédszobában, vagonlakásban, sőt börtöncellában is, egyszóval *minden* elképzelhető helyen — csak éppen gőzfürdőben nem laktam még soha. (SzHN 123.)

d) Az utalószó számnév.

□ Optimális körülmények között 260 beteget ápolnak itt, de most *több* van, szinte zsúfoltak a szobák. (BH 166.: 1.)

Előző mondatra való hátrautalás

Eddigi elemzésünk során láttuk, hogy az előreutalás mindig mondatégszen belül játszódik le, mégpedig rendszerint főmondat és mellékmondat között. A hátrautalás gyakran átlépi a mondatégsz határát, az előző mondatrészre (vagy esetleg még korábbi szövegrészre vonatkozik). Pl.: Temérdek emléktárgyat: aranyat, ékszert, szőnyeget, képet, korabeli bútort halmoztam fel a lakásomban és a villámban. *Mind ezt* itthagynom most. (SzHN 152.) A *mind ezt* általános mutató névmás összefoglalja az előző mondatban felsorolt tárgyakat, utalva rájuk helyettesíti őket a mondatban.

A hátrautalás közvetlenebb formájában az utalószó a mondat élén áll, mindjárt tudatva velük, hogy egy előző tartalmat visz tovább. Elvértve mellérendelő kötőszóval együtt is szerepel: És *ilyenkor* nagyon fennkölt tud lenni az ember, amit szívemből utálok, éppúgy, mint te, ... (VAA 16.) Ez a szerkesztésmód még közvetlenebb kapcsolatot tesz lehetővé.

A visszautalásra használt szavak a mondat belsejében is elhelyezkedhetnek, sőt mellékmondat szintjén is állhatnak. Pl. Megjegyzendő tovább, hogy ez a nagy horderejű találmány lehetővé teszi termékeink árának csökkentését, ... (SzHN 155.)

1. Az utalószó a mondat élén áll, és mondatfunkciós rész szerepét tölti be. Szófaja szerint mutató névmás vagy névmási határozószó. Rendszerint közelre mutató alakban fordul elő (a hátrautalásnak megfelelően).

a) mutató névmási utalószó

□ Hónapok óta érlelődött bennem a gondolat, míg nem rájöttem, hogy el kell mennem. *Ez az egyetlen megoldás.* (SzHN 152.) — Sokan, különösen a felnőttek, azt tartják, hogy a megjelölt gyalogtárókon teljesen biztonságos az áthaladás. *Ez azonban téves felfogás.* (BÚ 1130.: 6.) — Ez arra a megállapodásra készítette az orvosokat, hogy kórházzá kell átalakítani. (BH 166.: 1.) — Községünkben is jelentkeztek az első érdekelt termelők. *Ezek főleg fiatal földművesek.* (TÚ III.: 4.: 2.) — Hátuk mögött gerendák, téglák, kapcsok (...). Még *mindez* csak holt anyag, de mozdul, zajlik minden, hogy formával és léttel teljen meg... (CsK-F 208.) — *Ezt* egy példával is alátámaszthatom. (BH 166.: 1.) — Ezek után nyugodt lelkiismerettel fekdtem le egy kis délutáni alváásra. (SzHN 124.) — *Ezek közül* megemlíthetjük a temerini Kováts Antal nevét... (BI 94.)

b) határozószói utalószó

□ *Itt* játsszál szépen a kis talicskával! (NI-L 38.) — *Így* több rövid lejáratú hitelt folyósíthatunk a rászorultaknak. (DT 180.: 1.) — Az átlag 20 métermázsa holdanként. *Emiatt* a szövetkezetet hibáztatják, mert nem szerezte be idejében a fejtrágyázáshoz szükséges műtárgyát. (DT 180.: 3.) — Reggel már kezdődik a hozzákészülődés, mennek, jönnek a szakácsnők, leányok, zöldséggel, hússal, mindenféle anyagokkal megrakodva. (...) a higiénikus konyhákban peccsenyék, levesek, mártások készülnek, sok műgonddal és sok megbeszéléssel, amivel el is telik a délelőtt. *Ezalatt* az állványozók dolgoznak, és ebédjük pihen a felakasztott kabátok zsebében. (CsK-F 209.) — Az új üzemmészleget a jövő év végén helyezik üzembe. *Addig* a gyárnak 10,50 millió dinárt kell elvonnia jövedelméből a forgóeszközök növelésére, hogy biztosítsa a termelést. (DT 180.: 1.) — *Akkor* elkeseredésében torkaszakadtából kiabálni kezdett, toporzékolt és dörömbölt ez ólajtón. (NI-L: 184.) [Két utóbbi példánkból látható, hogy néha távolra mutató névmási határozószónak is lehet visszautaló szerepe.]

2. Az utalószó a mondat élén áll, és nem mondatfunkciós rész szerepét tölti be. Szófajilag rendszerint közelre mutató névmás, esetleg névmási határozószó. Szembetűnő, hogy névmási határozószó csak ritkán található ilyen helyzetben.

□ Minden és mindenki kisebb lett, én meg, úgy éreztem, óriássá nővök. *Ez az érzés* mindjobban elhatalmasodott rajtam, ... (SzHN 169.) — *Ez a gerincemen* lehaladó csík eszembe juttatta annak a cigánynak a mondasát, aki sátoros logikával állapította meg, hogy mit ér a hideg szél nélkül. (CsK-F 200.) — *Ezek az árviszonyok* nem voltak olyan érzékelhető kihatással a szarvasmarhákra, ... (TÚ III.: 4.: 2.) — *Ilyen* szervezéssel és anyagiakkal sikernek számít, hogy ekkora tömeg érdeklődését váltotta ki. (DT 180.: 5.) — *Ugyanilyen* taps köszönti az emelvényre lépő újabb szónokot. (VZÁL, TH 123.) — *Ezt a késést* sok helyen azzal magyaráztatják, hogy nehéz elhatá-

rolni a termelőmunkát a nem termelőtől, ... (BÚ 1130.: 1.) — *Ennek* elkerülése érdekében még a tavaszi vetés előtt, a vetésforgó beállításánál gondolni kell arra, hogy kellő mennyiségű zöldtakarmányt és silózásra alkalmas kukoricát termeljünk. (TÚ III.: 4.: 2.) — Erre a vádra (...) most nem felelünk. (CsK-F 84.) — A legrendszeretlenebb adófizetők a bocsáriak és a Novo Milosevó-iak. *Ezekben* a helységekben volt a legtöbb végrehajtás. (BH 166.: 1.) — *Ez alatt* az idő alatt Sándor sorba járta a tanyákat, ... (SHK 786.)

A következő példákban távolra mutató névmásnak van hátrautaló szerepe:

□ *Abban* a pillanatban feltárult a női zuhanyozó ajtaja. (SzHN 124.) — *Ugyanolyan* merev tekintettel hallgatta meg Kapa és Minyó beszámolóját is ... (VIA 132.)

b) határozószói utalószó

□ Az *itt* elhangzó megjegyzések alapján aztán újra át kell dolgozni és ilyen formában terjeszteni a munkástanácsok és a dolgozói gyűlések elé. (INF 425.: 2.) — Mivel az *így* leolvasható benyomás (...) nem a valóságot tükrözi ... (VZÁL, TH 121.)

3. Az utalószó a mondat belsejében van és mondatfunkciós rész szerepét tölti be. Szófaji szempontból mutató névmás vagy mutató névmási határozószó, esetleg számnév.

a) mutató névmási utalószó

□ Különösen jellemző *ez* Szabadkát leíró verseire ... (BÍ 104.) — ... asszonyom, nekem *ezek* a legszebb emlékeim. (SzHN 200.) — ... én dörzsöljem a hátát? Hogy képzeli *ezt*, tisztelt asszonyság?! (SzHN 124.) — Kivált az okozott gondot neki, miként lyukadjon ki *ezek után* arra, ami miatt. ... (HULL 129.)

b) határozószói utalószó

□ — Mi van *itt*, kupaktanács? — perdül be az istállóba egy szeplős-arcú bőrkabátos, kamásnis alak. (SHK 787.) — Különben is, azt hiszed, hogy öregségére mindenki *így* magára marad? (SzEK 204.) — A húsevők és a kenyérevők megszokták már, hogy a kenyér ára időnként emelkedik. A péküzemek kalkulánsai *ilyenkor* akrobata mutatványokkal kedveskednek a fogyasztókank: új nevű, új formájú, új csomagolású kenyérfajtákat, péksüteményeket találnak ki. (SzHN 158.) — Néha távolra mutató névmási határozószónak is lehet visszaaláló szerepe: Sándor odaült az ökrök közé a jászolra, hogyha esetleg újból visszajönne az ispán, ne lássa, hogy még mindig *ott* van. (SHK 787.)

c) számnévi v. melléknévi utalószó

□ Amit magukkal hoztak, kétségtelenül *több* volt ... (BI 91.) — Elszerette volna szállítani a búzáját a laskói szövetkezetnek, de nem volt zsákja. A szövetkezettől kért, de azt a választ adták, hogy nekik sincs *éleg*. (DT 180.: 3.)

4. Az utalószó a mondat belsejében van, és nem mondatfunkciós részt szerepét tölti be. Szófajilag rendszerint mutató névmás, esetleg névmási határozószó vagy számnév.

Nem lévén szennycsatorna, *ez* a temérdek gödör fertőzi a talajban a vizet. (TÚ III.: 4.: 2.) — ... még a vezérigazgatót is korlátolt fráternek tartottam. Voltaképpen mihez ért *ez* a kövér, szemüveges hólyag (...)? (SzHN 168.) — ... kérem, árulja el nekem, hogyan jutott eszébe *ez* a lángeszű újítás. (SzHN 155.) — Látván látták pediglen a buta parasztok az ő bölcs uraiknak *ezen* ocsmány politikáját ... (CsK-F 91.) — Különb is, *ezek* az események az ön képzeletének szüleményei. (SzHN 199.) — Leginkább azokban a háztartásokban kellett *ilyen* módszerekhez folyamodni, amelyek kizárólag növénytermesztéssel foglalkoznak. (BH 166.: 1.) — ... irigykedve gondoltam a fűtött szobákba fordultakra, s szinte hallottam, amint mondogatják, hogy *ilycn* időben a kutyát is kár kiverni. (CsK-F 200.) — A kisiparosok számának *ilyen* rohamos csökkenése nem általános jelenség. (DT 180.: 6.) — Éppen ezért *ezt* a problémát nem lehet máról holnapra megoldani. (BÚ 1130.: 1.) — Ha sikerül *ezeket* a jelölteket megadásra készíteni, akkor megpályázzuk az első helyet. (TÚ III.: 4.: 4.) — Fennáll a lehetőség, hogy a vállalat *ezeket* a tevékenységeket a jövőben még jobban kiszélesítse, ... (TÉK 223.: 3.) — Hihetetlen, de való igazság, hogy *ennek* a látszólag igen egyszerű műszaki újításnak a bevezetése folytán az ön teljesítménye 30 százalékkal, a többi munkásé pedig 25 százalékkal emelkedett. (SzHN 154.) — A szövetkezetnek *ebben* az esetben egy univerzális kombájt is be kell szereznie a kukorica betakarítására és morzsolására. (DT 180.: 3.)

Néha távolra mutató névmásnak is lehet visszautaló szerepe:

Vegye tudomásul, hogy nem emlékszem *arra* a kirándulásra. (SzHN 199.)

b) határozószói v. számnévi utalószó

Egyébként Vlaški játékvezető *ezért* a bíraskodásért a legalacsonyabb osztályzatot kapta ... (TVHÍR A-2 : 23.) — A zombori biztosítóintézet *kevesebb* biztosítási járulékot gyűjtött össze az elemi csapás ellen, ... (DT 180.: 1.)

(+) Hátra utaló szerkezetek

Főmondatra vagy mellérendelt tagmondatra, illetőleg előző mondatégszre szerkezettel is lehet utalni. Az efféle utaló szerkezet annyiban különbözik az utalószótól, hogy a megelőző tartalom képviselőjén, helyettesítésén kívül további állásfoglalást, nyomósítást, viszonyítást fejez ki.

1. Nyomósító szerkezetek. A nyomósítást a szerkezet determinánsa tartalmazza, ez rendszerint határozószó.

Ugyancsak ez a társadalmi szerv volt a hordozója annak az akciónak, hogy a társultmunka-szervezetek csatlakozzanak a Vajdaság jövedelméről szóló társadalmi megállapodáshoz. (BÚ 1130.: 1.) — Ő pedig követett a Népkert padjától *egészen eddig* az új csatáig. (CsK-F 206.) — *Épp ez* az, amit nem árulhatok el neki. (VAA 56.) — Kenyér. *Éppen erről* van szó, mert hirtelen abbamarad az akrobata mutatvány, dél van, és az állványozók ebédnek. (CsK-F 208.)

2. Viszonyító szerkezetek. A viszonyítást az egész szerkezet fejezi ki, *-nál, -nél* ragos mutató névmás és határozatlan számnevek alkotják.

Ennél sokkal több kárt okozott a jégverés a mintegy 300 ha biztosított konyhakerti vetésterületen. (DT 180.: 1.) — A minőség jobb, a selejt *sokkal kevesebb*, s ez azt jelenti, hogy ... (SzHN 155.) — A Mlada Fronta még szemrehányást is tesz a bírónak, mivel szabadon választott gyakorlatainak technikai kivitelezését (...) 5,8-as osztályzattal bírálták el, mert állítólag *ennél* többet érdemelt. (MSz, 1980. jan. 30.: 19.)

Kétirányú utalás

Rendhagyó jelenségnek számít, hogy egy utalószó egyidejűleg előre is és hátra is utal. Ilyen szerepet rendszerint közelre mutató névmások töltenek be. Az utalószó tovább visz egy előző, többé-kevésbé határozott tartalmat, majd ezt tovább értelmezi, részletezi.

a) Az utalószó mutató névmás.

Az adókövetést és megfizettetést már évek óta néhány akadály gátolja. *Ezek a következők: ...* (BH 166.: 1.) — *Ez* a rendkívül szórakoztató vigjáték, amely 1973-ban készült, az ember holdraszállása utáni idők legfontosabb eseményéről szól. (MSz-RTV VII.: 28.: 6.) — Szükség van *ilyen* alkotásokra, amelyek a békét hirdetik. (Újvidéki Rádió, 1981. jan. 10.) — Szeretem *ezt* a szúrós, hosszú szárú gyomnövényt, amelyből errefelé rengeteg terem. (KI 1586.: 8.)

b) Az utalószó névmási határozószó.

... szököm *innen*, ahol öröklakásom, villám, autóm és kitűnő állásom van. (SzHN 152.)

c) Az utalószó határozatlan névmás.

Elhatároztam, hogy valami komoly, nagy tettet hajtok végre. *Valamit*, amivel elképesztem a világot (SzHN 169.)

A határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező szavak mondatrész-szerepe

A mondatrész-szerep abban tér el az utalószereptől, hogy a határozott v. határozatlan tartalmat nem más mondatok vagy mondatrészek hordozzák, hanem maga a névmás, határozószó, zámnév stb., illetve az általa megtestesített mondatrész.

A mutató névmások, a névmási határozószók, a határozatlan és az általános névmások, valamint a számnevek elvileg mindenféle mondatrész szerepét betölthetik, ha megfelelő formában használjuk őket. Erről az utaló szerep elemzése során is meggyőződhattünk.

Mondatfunkciós részként, utaló szerep nélkül, általában határozatlan és általános névmások, névmási határozószók, valamint számnevek szerepelnek.

1. alanyi szerep

Ha *valaki* manapság húst akar venni, akkor mehet Laskóra vagy Bellyére, helyben nem kap. (DT 180.: 5.) — Éjfél tájban *valaki* veszettül

csöngetni kezdett a portán. (VMH 130.) — Egy júliusi napon aztán történt *valami*. (CsK-F 203.) — Azokon a földeken viszont, ahol a napraforgó teljesen lefeküdt, kérdéses, hogy segít-e *valami*. (TÉK 223.: 4.) — Ha adókedvezményt sem kapunk, többet *senki* se jöjjön hozzám segítségért. (DT 180.: 5.) — ... nem áll fel *senki* közülük, hogy a legelső arramenő, jól öltözött ember elé odatartsa az örök állványozómenőt ... (CsK-F 209.) — Az irodában másnap *minden* idegen volt számomra. (SzHN 168.) — *Mindenki* tudatában van annak, hogy ez nem történhet máról holnapra. (TÚ III.: 4.: 1.) — A törvény alkalmazását figyelemmel kísérő bizottság munkája iránt sajnos *kevesen* tanúsítanak érdeklődést. (TÚ III.: 4.: 2.) — Eddig a betegek egy részét kórházba utaltuk, míg a *többiek* házi kezeléson voltak. (BÚ 1130.: 3.) — Egyetemi évfolyam-társaim közül *kevesen* maradtak a termelésben ... (BH 166.: 1.) — Aztán *egy* kilépett közülük és hozzám lépett. (CsK-F 206.)

2. állítmányi szerep

Kifizetődő üzlet volt a gazdasági bűnözés, mert a vállalat is, a büntetett vezető is mellényzsebből fizették a büntetést, amely legtöbb esetben aránytalanul *csekély* volt a törvénytelen nyereséggel szemben. (TÉK 223.: 4.)

3. tárgyi szerep

Amikor belemarkoltam a puha takarón át az ott gubbasztó csomóba, éreztem, hogy fogok *valakit*. (CsK-F 201.) — Ha én szeretek *valakit*, akkor úgy szeretem, mint a fű a napot és az esőt. (SzHN 202.) — Láttam, vagy inkább csak sejtettem ott *valamit*, amikor oldalt fordított fejfel bepislogtam a kavargó hópihéek között a sötét sarokba. (CsK-F 201.) — Nem vontak azonban *senkit* sem felelősségre. (DT 180.: 3.) — ... mire költ *legtöbbet* a helyi közösség az 1981—86-os időszakban? (TÚ III.: 4.: 2.)

4. határozói szerep

Ha valakin segíteni kellett, én mindig ott voltam, ... (DT 180.: 5.) — Szintiszta igazat mondok. Összetéveszt engem *valakivel*. (SzHN 204.) — A kibernetika és a űrhajózás korában nem szabad meglepődni *semmin*. (SzHN 216.) — A község egy korábbi határozatával *valamelyest* enyhíteni igyekezett az idős termelők helyzetén. (BH 166.: 1.) — ... a labdarúgó egyesületek pedig a község területén működő vendéglátóipari vállalatok jóvoltából tudtak *valamelyest* javítani anyagi helyzetükön. (TÚ III.: 4.: 3.) — A könyvtártagok nemzetiségi összetételét tekintve a megoszlás *majdhogynem* megfelel a lakosság nemzetiségi arányának. (TÚ III.: 4.: 2.) — *Néha* szinte a pszichológus szemével figyelem vendégeimet. (DT 180.: 7.) — Bár meg kell mondanom, ön *olykor* igen undok volt velem szemben, ... (SzHN 200.) — Közben éjszakánként *nemegyszer* megtréfáltam közeli és távolabbi szomszédaimat. (SzHN 169.) — Még aznap *többször is* kísérleteztem, s minden úgy ment, mint a karikacsapás ... (SzHN 168.) — *Sokszor* azonban olyan gyenge az áram, hogy nem lehet használni a gépeket. (DT 180.: 4.) — *Sokáig* nem tudtam eldönteni, mitévő legyek. (SzHN 169.) — A magántermelők támogatják a *legkevésbé* az akciót, ... (DT 180.: 1.) — Még a mozdulatuk is *ugyanolyan*, a bicska tartása, a falásuk is ... (ugyanolyan = egyforma, CsK-F 208.)

Nem mondatfunkciós részként határozatlan névmás, általános névmás, számnév, mutató névmás fordul elő. Efféle használata némelyik határozatlan jelentésű melléknévnek is lehet. Pl. egyes = némely, bizonyos; bizonyos = meg nem nevezett, de meghatározottnak gondolt stb.

1. minőség- és mennyiségjelzői szerep

a) kijelölés

□ Ha észreveszi, hogy *valamelyik* jármű nagy sebességgel közeledik a kijelölt gyalogátjáróhoz, ... (BÚ 1130.: 6.) — Inkább csatornát tisztítok, vagont rakok be, vagy maltert keverek majd a világ *valamelyik* zugában, ... (SzHN 152.) — Mikor az *egyik* sarki őrhöz értem, jelt adtam. (CsK-F 205.) — A *másik* legenda szerint egy lány fürdött meg ebben a sárban és meggyógyult ... (BH 166.: 1.) — *Egyik-másik* magántermelő a történetek után méltán fél a meleg napoktól. (TÉK 223.: 4.) — Az elemzésből ugyanis kiderül, hogy *egyes* falvakban a vásárlók évi szükségleteiknek 60—70 százalékát más községek üzleteiben szerzik be. (BH 166.: 1.) — ... *egyes* termelőknek ez a fajta kizsákmányolás is drága. (TÚ III.: 4.: 2.) — *Akármelyik* utcában kanyarodunk be kocsinkkal, aszfaltúton gurulunk ... (TÚ III.: 4.: 2.) — Ezeket a tényeket egyetlenegy (sic!) gyalogosnak sem szabad szem elől tévesztenie, amikor *bármely* helyen az úttestre óhajt lépni. (BÚ 1130.: 6.) — Ez az első komoly felkészülési év, de már az eredmények *valamennyi* zentai úszó teljesítményén meglátszanak. (DT 180.: 7.) — A *többi* rendezvénynek 1800 nézője volt. (DT 180.: 5.) — *Másodszori* összehívásra, szerdán este megtartotta értekezletét az ISz kishegyesi helyi választmánya. (TÉK 223.: 4.) — *Ugyanazon* a földterületen két évben sűrűvetés, egy évben pedig kukorica vagy napraforgó volt. (DT 180.: 3.) — ... ha majd elvégezem *ezt* az évet, és zsebben lesz a diploma — mi lesz a különbség köztem és Petyike között? (CsK-F 202.) — Várható, hogy *ebben* az évben is így lesz. (TÉK 223.: 2.)

b) tulajdonság megjelölése

□ *Valami* amerikai repülőgépgyárban játszódtott le a cselekmény. (SzHN 117.) — ... alig hogy az öreg Zupka ház kiugróját elhagytam, mintha *valami* belső nógatózás hívott volna vissza. (CsK-F 200.) — A község gazdasági helyzetét felmérő bizottság szerint (...) javítani kell a társastermelést és *némi* kölcsönre van szükség. (DT 180.: 3.) — ... az ISz helyi szervezetének tevékenységét az utóbbi időben (a) pangás jellemezte, bár *némi* eredményeket is ért el. (TÉK 223.: 4.) — Nincs olyan utca a faluban, melyet nem érintett volna *valamilyen* közművesítés. (TÉK 223.: 1.) — A bajnoki idény két része közötti szünet miatt az elmúlt hét végén az asztalitenisz-klub versenyzői *semmilyen* hivatalos versenyen sem vettek részt. (TÚ III.: 4.: 4.) — Az igazgató méltányolta panaszomat és *másik* szobát adott. (SzHN 124.) — Reggel már kezdődik a hozzákészülődés, mennek, jönnek a szakácsnők, lányok, zöldséggel, hússal, *mindenféle* anyagokkal megrakodva ... (CsK-F 209.)

c) mennyiség megjelölése

□ Ebben az évben *néhány* újdonság került a szabályzatba. (TÉK 223.: 2.) — *Néhány* faluban azonban nincs hentes, borbély és cipész, pedig nagy szükség lenne rájuk. (DT 180.: 6.) — Arról a távoli heglánrcról okvetlenül kell készítenie *néhány* jó felvételt a vasárnapi képes mellékletbe. (SzHN 194.) — A penész tavaly *rengeteg* kukoricát tönkretett, ... (DT 180.: 3.) — A

rengeteg próba és a család felőrölte erőmet. (DT 180.: 7.) — *Sok* pénzre lenne még szüksége (...), hogy be tudjon fogadni minden beteget. (BH 166.: 1.) — Szerintük a jövődöbéli mesterek *kevés* időt töltenek a munkahelyen. (DT 180.: 6.) — A *legtöbb* beteg autószerencsétlenségben, vagy máskor szenvedett törések alkalmával maradt nyomorék, ... (BH 166.: 1.) — A szalma leszántásától a vetésig legalább *két-három* hónapnak kell eltelnie. (TÉK 223.: 5.) — Megráztam. Néma nesztelenséggel pergett le róla a *sok-ezer* pihe. (CsK-F 201.)

2. más szerkezettag szerepe

□ — Esküszöm, hogy arról van szó — mondtam sértődötten és *valamivel* hangosabban. (SzHN 118.) — ... *egyre* fokozódó zúgással eléjük kanyarodott. (SzKB, IK 205.)

Megfigyelhetjük, hogy egyes szavak többféle szerepben, illetve jelentésben fordulnak elő. A *valami* határozatlan névmás alanyi szerepben meg nem határozott vagy ismeretlen törtézésre (harmadik példamondat), illetve dologra (negyedik példamondat) vonatkozik. Minőség- és mennyiségjelzői szerepben pedig tulajdonság megjelölésére szolgál, jelentése valamilyen (első és második mondat). Eltérő a *másik* szó jelentése is. Kijelölésre való használatakor („a másik legenda szerint“) azt jelenti, hogy kettő közül a második, tulajdonságot jelölve pedig azt, hogy másmilyen („másik szobát“).

(+) *Határozatlan szerkezetek*

Viszonylag gyakran alkotnak egymással szerkezetet határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező szavak. Tipikus szerkezet az olyan, amelynek az alaptagja számnév, determinánsa (vagy bővítménye) pedig határozószó, hozzátétellegességet ill. nyomósítást kifejező melléknév, általános névmás stb. Az ilyen szerkezet leginkább még egy további alaptagnak van alárendelve, annak a határozottságát módosítja.

a) Az alaptag határozatlan számnév.

□ A foglalkoztatási öngazgatási érdekközösség nyilvántartásában *mind több* a középiskolát végzett munkanélküli ... (TÚ III.: 4.: 2.) — *Egyre többen* töltik itt el évi szabadságukat, felismerve Radenci jótékony hatását ... (MSz-RTV IX.: 1.: 19.) — Emellett *elég sok* pénzbe és időbe kerül a piactér, a parkok és a fürdő fenntartása. (TÉK 223.: 1.) — Ennek folytán *nagyon sok* egyéni termelő felhagyott a hizlalással, ... (TÚ III.: 4.: 2.) — Az elmúlt hónapokban *elég sok* szó esett erről a legrángosabb községi elismerésről ... (TÉK 223.: 2.) — *Túl sok* takarmányt használtak el ebben az évben az állattenyésztők. (DT 180.: 3.) — Községünk területén *mind több* sportegyesület kap anyagi támogatást valamelyik társultmunka-szervezettől. (TÚ III.: 4.: 3.) — A tervek szerint egyesítik a Harcos Szövetség és a nyugdíjasok lakásépítésre szánt eszközét a lakásépítési alapéval, hogy az ily módon összegyűlt pénzből *minél több* lakást tudjanak felépíteni. (DT 180.: 2.) — *Még néhány* lépés, és úgy éreztem, mintha valami közöm lenne hozzá. (CsK-F 202.) — ... ezt az óriási eredményt merőben jelentéktelen befektetéssel, *mindössze néhány* ülőke beszerzésével értük el. (SzHN 155.) — A szalmának ez utóbbi

alkalmazása talajjavítás szempontjából nem vitás, bár mostanában *egyre kevesebb* istállótrágya kerül a földekre. (TÉK 223.: 5.)

b) Az alaptag határozott számnév.

□ Egyelőre *mintegy száz* tagra számítanak a kombinát kooperációs munkaegységében. (TÉK 223.: 5.) — Kártérítést követelt *mintegy 300* szondi társastermelő. (DT 180. 1.) — A *mintegy ezer* ünneplő jelenlétében Sági Béla, a pélmónostori községi képviselő-testület elnöke leleplezte az elesett harcosok emlékművét. (DT 180.: 2.) — Jelenleg *mintegy 2600* dinár gyűlt össze erre a célra. (DT 180.: 2.) — A bank két hónap alatt *mintegy 800.000* dinár takarékbetétet gyűjtött össze. (DT 180.: 1.) — ... így pl. valamikor a határban levő *majd ötszáz* tanya nagy része lebontásra került, ... (TÚ III.: 4.: 1.) — De van itt *még egy* fontos tevékenységi terület: az általános honvédelem megszervezése a helyi közösség területén. (TÉK 223.: 1.) — Szeretném, ha *legalább egy* ember tudta róla, hogy miért tüntem el örökre. (SzHN 152.) — Számításom szerint *legalább 80* métermázsa kukoricával és 35 métermázsa búzáva lesz kevesebb. (DT 180.: 5.) — Edddig *több mint 200-an* kötöttek kukoricatermelési szerződést, *körülbelül 1500* holdra. (TÚ III.: 4.: 2.)

c) Az alaptag általános névmás.

□ *Mintegy* összegezve az elhangzottakat, *szinte valamennyien* egyszerre mondják: a megoldásra váró kérdések a rádiónál is meg a lapoknál is ugyanazok. (TÚ III.: 4.: 1.) — A topolyai község vállalati szakszervezeteinek többsége már jól bejáródott kereskedelmi kapcsolataival *szinte valamennyi* élelmiszert kedvező áron szerez be munkásainak. (TÉK 223.: 3.) — Azt talán felesleges is mondanom, hogy *szinte valamennyi* tartományi egyesülettel kitűnő a kapcsolatunk. (TÚ III.: 4.: 4.)

d) Az alaptag névmási határozószó.

□ Az egyetlen hazai kombájngyár és alkatrészgyár, a zimonyi Zmaj, *pont ilyenkor* nem szállít kellő mennyiséget. (DT 180.: 1.)

A névelők szerepe a tárgyas szerkezetek határozottságában

Azok a szerkezetek tekinthetők tárgyasaknak, amelyekben tárgyi bővítmény szolgál az alaptag tartalmának pontosabb meghatározására. A tárgyas szerkezet tagjainak tartalmi viszonyát és alaki módosulásait legkifejezettebben a tárgy határozottsága vagy határozatlansága befolyásolja. A határozott tárgy egy dolgot vagy jelenséget minden mással szembeállítva kiemel, a határozatlan tárgy viszont az általa jelölt dolog v. jelenség fogalmának körén belül állít szembe egy dolgot v. jelenséget a többi eggyessel.

A tárgy határozottsága tulajdonnévvel, határozott névelős névszóval, főnévi mutató névmással, visszaható névmással stb. fejezhető ki, határozatlansága pedig névelő nélküli köznévvvel, határozatlan névelős névszóval, határozatlan névmással stb.

A határozott tárgy igei alaptagja tárgyas ragozása, a határozatlan tárgy pedig alanyi ragozása. A magyar nyelvnek azt a jellegzetességét, hogy alanyi és tárgyas ragozási formát különböztet meg, találóan jellemzi a következő

mondat: Ha én szeretek valakit, akkor úgy szeretem, mint a fű a napot és az esőt. (SzHN 202.) A főmondatnak határozatlan névmással kifejezett tárgy (valakit) kétségtelenül határozatlan, ezért a mondat állítmánya alanyi ragozásu (szeretek). A mellékmondatban nincs is újra kifejtve ez a tárgy, mégis úgy viszonyulunk hozzá, mintha ott lenne. Időközben határozottá vált, ezért a mellékmondatban a *szeret* igének tárgyias ragozású alakja szerepel állítmányként. A hasonlító mellékmondat rejtett állítmánya (szereti) szintén tárgyias ragozású ige, mivel a benne levő tárgyak határozottak (a napot, az esőt).

A tárgy határozottságát leggyakrabban a határozott névelő, határozatlanságát pedig a határozatlan névelő biztosítja. A tárgy határozatlanná válásához gyakran a névelő hiánya is elegendő. Sajátos módon a birtokos személyragos főnévből alakult tárgy névelő nélkül is határozott.

a) határozott névelős tárgy és tárgyias ragozású igealak

□ ... a szegény küldöttet majd betemeti az állítólag az ő tájékoztatására készült anyaghegy, ... (TÚ III.: 4.: 1.) — ... folyton a régi szűk lakásra gondolok (...), a füstös konyhára, ahol tizenöt éven át főztem a kávéat az örökké csöpögő csap mellett ... (SzHN 129.) — Leülnek a gerendarakásra, azután kibontják a papírt és szeletelik a kenyeret, szalonnát, hagymát. (CsK-F 208.) — A közönséget szemlátomást lekötötte a fark sorsa. (SzHN 118.)

b) határozatlan névelős tárgy és alanyi ragozású igealak

□ A várdaróci helyi közösség a művelődési otthon földszintjén kitartoz egy helyiséget, ... (DT 180.: 5.) — ... majd elövelt egy kis lapátot, és megtöltött néhány zacskót a hamuszerű porral. (SzHN 194.) — Bevettem egy irányt, és lőtávolságon kívül futottam. (VAA 94.)

c) névelőtlen tárgy és alanyi ragozású igealak

□ ... eltökélten belépek a vakító fehér fürdőszobába, meleg vizet eresztetek a fényes nikkell csapból a régi kopott lavórba, ... (SzHN 130.) — Guszti, az éjjeliőr morogva nyitott ajtót, már a szenteket akarta emlegetni, amikor az igazgatót látta meg a kapuban. (VMH 130.) — ... és nektek is nem cipőcskát adunk hetenként a kezetekbe, hanem naponta kalácsot. (CsK-F 84.)

d) névelőtlen, birtokos személyragos főnév mint tárgy és tárgyias ragozású igealak

Kétkedve nézett rá, s úgy tűnt neki, mintha eperpálinka szagát lehelné. (VMH 131.) — Egy távoli gyűrött hegylancra irányította tekintetét. (SzHN 194.) — A férfi levetette felöltőjét, felakasztotta a fogasra, s indult befelé. (SzHN 198.) — A gyár csarnokában elindította egy repülőgép motorját, ... (SzHN 117.)

A tárgynak a megfelelő ragozási formával való összeegyeztetése néha egészen bonyolult művelet. Miért kell például alanyi ragozással élni a következő mondatban: Valóban szundikált egy kicsit az asztalra borulva, de meghall ő minden neszt, nem hogy egy földindulásra ne ébredne föl. (VMH 131.) Ha csak magában lenne a neszt tárgy, nem kapcsolódhatna a meghall igéhez, csak igekötő nélküli alakjához, a hallhoz (neszt hall). Példánkban a minden általános névmás módosítja a neszt főnév jelentését, megszünteti egyediségét, és ezáltal alkalmassá teszi arra, hogy az igekötős igéhez kapcsolódjon. Hasonló módon határozottá is válhat ez a tárgy, pl. az összes melléknévvel: meghallja az összes neszt.

ZÁRÓSZÓ

A határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvi elemek mondattani szerepének vizsgálatában nem különítettük el egymástól a szubsztanciális és a járulékos határozottságot, vagyis nemcsak azokkal a jelenségekkel foglalkoztunk, amelyekben a referens határozottságáról vagy határozatlanságáról van szó, hanem azokkal is, amelyekben a minőség, a mód stb. meghatározása történik. A közlés határozottságához a járulékos mozzanatokra utaló elemek is némiképpen hozzájárulnak (ilyen, olyan, így úgy stb.).

Vizsgálódásainkkal részben arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy a közlés határozottságát gyakran nyelvtanilag alárendelt helyzetű elemek (pl. mellékmondat) biztosítják. Az utaló szerepű szó rendszerint eléggé határozatlan, különösen ha mondatfunkciós részt helyettesít. Határozottabbá válásához az a szókapcsolat, ill. mondat járul hozzá, amelyre utal.

Sajátos különbség figyelhető meg az előre utaló és a hátra utaló szavak közt. Az előre utaló szavak rendszerint határozatlanabbak, mint a hátra utalók. Ez utóbbiak általában nem minősítenek, hanem azonosítanak, az előző, ismert tartalmat viszik tovább. Az előreutalásban leginkább ott van a várt mozzanata, a pillanatnyi információhiányé. Az utalószóval jelölt dologról, mennyiségről, minőségről, helyről, időről, módról stb. többnyire csak annyit tudunk, hogy létezik. A mellékmondat adja meg ennek a létezésnek a dimenzióit, nevezi meg a dolgot, a mennyiséget, a minőséget, határozza meg a helyet, az időt, a módot stb.

Az utalószó és a mellékmondat relációja bizonyos esetekben igen kis mérvű határozottságot tesz lehetővé. Pl. Pláne *nem olyan* az öreg, mint Szobonya tanár néptárs, az osztályfőnökünk, . . .(VAA 18.)

A morféma határozottsága nem mindig járul hozzá a szintagma és a mondat határozottabbá válásához. Pl. Szeretném, ha *legalább egy* ember tudna róla, hogy miért tűntem el örökre (SZHN 152.) Itt az egy számnév voltaképpen nem egy meghatározott személyre vonatkozik, hanem csak egy bizonyos valakire, olyanra, aki tudja az eltűnés okát. Néha ennek az ellenkezőjét is lehet tapasztalni, a határozatlanságot kifejező morféma jelenléte ellenére sem válik határozatlanabbá a szerkezet. Pl. Ebben a pillanatban az

utcán, a községháza előtt lövés dördült, melyet azon nyomban *egy másik* követett, majd *egy harmadik*. (VIA 107.). Az *egy* névelő határozatlanságát mintegy cáfolja a *másik* névmás és a *harmadik* sorszámnev. A második és a harmadik lövés minden bizonnyal ugyanolyan volt, mint az első, tehát valamivel határozottabban beszélhetünk róluk, mint az elsőről. A birtokos személyraggal ellátott főnév előtt is elveszti elsődleges funkcióját a határozatlan névelő. Pl. Volt neki *egy* elnyűtt kék kabátja.

A közlés határozottságának különböző fokozatai lehetségesek, attól függően, hogy milyen eszközzel és milyen módon van kifejezve. Az a közlés a leghatározottabb, amely önmagában is maradéktalanul informálja az embert. Ilyenre persze ritkán akad példa, leginkább a szövegkörnyezetre, sőt az előző ismeretekre is szükség van. A legkevésbé az olyan közlés a határozott, amely a megfelelő informáltságához újabb közlések egész sorát teszi (v. tenné) szükségessé. Egyik tényezőként a beszélő szándékát is figyelembe kell venni, megtörténhet ugyanis, hogy éppen az információnak minimálisra való csökkentése a célja.

IRODALOM

- A mai magyar nyelv rendszere. Leíró nyelvtan I-II. Szerk. Tompa József, Bp., 1970., Akadémiai Kiadó, 2. kiadás
- Benczély-Fábián-Rác-Velcsov: A mai magyar nyelv, Bp., 1974., Tankönyvkiadó, 3. kiadás
- Dressler, W.: Einführung in die Textlinguistik, Tübingen, 1973., Max Niemeyer Verlag, 2. Aufl.
- Károly Sándor: Általános és magyar jelentéstan, Bp., 1970., Akadémiai Kiadó
- Dobrenov Mária: Kategorije odredenosti i neodredenosti u nemačkom i madarskom jeziku, Újv., 1983. (doktori értekezés)
- Berrár Jolán: Magyar történeti mondattan, Bp., 1957., Tankönyvkiadó
- Trubetzkoy, Nikolaj: Die Beziehung zwischen Determinans, Determinatum und Definitum, in: Mélanges Ch. Bally, Genf, 1939., 75–82.
- Hadrovics László: A funkcionális magyar mondattan alapjai, Bp., 1969., Akadémiai Kiadó
- Mikes Melánia-Kaszás József: Adalékok a határozottság és határozatlanság kategóriájának magyar-szerbhorvát összevető elemzéséhez, HITK 2.: 94–104.
- Lotz János: A személy, szám, viszonyítás és a tárgyhatározottság a magyarban, in: A magyar nyelv története és rendszere, Bp., 1967., 249–255.
- Wacha Balázs: Az ige és a tárgy kapcsolata a magyarban, NyK 76.: 157–181.
- Korchmáros M. Valéria: Definiteness as Semantic Content and its Realization in Grammatical Form, Szeged, 1983., JATE
- Moravcsik Edit: Determination, in: Working Papers on Language Universals, Stanford, 1969.

PÉLDAFORRÁSOK

- BI: Bori Imre: Irodalmunk évszázadai, Újv., 1975., Forum
 BH: Bánáti Híradó, hetilap, Zrenjanin
 BU: Becsei Újság — Bečejske Novine, hetilap, Becse
 CZ: Crvena Zastava, üzemi lap, Zenta
 CsIT: Csépe Imre: A tavaszi Tiszánál (novella), IK 43—46.
 Csk-F: Cseh Károly: Fáklyafényben, Újv., 1975., Forum
 DT: Dunatáj, hetilap, Zombor
 7 Nap: 7 (Hét) Nap, hetilap, Szabadka
 HJ-T: Herceg János: Terus, Híd, XX.: 58—65.
 HK: Havas Károly: Öreg ház a csirkepiacon (regényrészlet), IH 224—234.
 HULL: Major Nándor: Hullámok, (regény), Újv., 1968., Forum
 IH: Bori Imre: Irodalmi hagyományaink, Újv., 1971. Forum
 IK: Bori Imre: Irodalmunk kiskönyve, Újv., 1964., Forum
 INF: Informátor, üzemi lap, Ada
 KI: Képes Ifjúság, hetilap, Újvidék
 LE-EH: Lévay Endre: Ember és homok (riport), Híd, XX.: 75—83.
 LICS: Laták István: Csak a gyermekruhákat babusgatja (novella), IK 101—104.
 MML: Majtényi Mihály: Lássuk a medvét (novella), IK 131—137
 MSz: Magyar Szó, napilap, Újvidék
 MSz-RTV: a Magyar Szó műsormelléklete
 NI-L: Németh István: Lepkelánc (elbeszélések), Újv., 1965. Forum (2.)
 SHK: Csépe Imre: Sándor helyet keres (novella), Híd, XVII.: 782—791.
 SzHN: Bogdánfi Sándor: Szeretném, ha nevetnének, Újv., 1982., Forum
 SzK: Szenteleky Kornél — Kornel Senteleki, Újv., 1976.
 SzKB: Szirmai Károly: Búcsú (novella), IK 202—205.

- TÉK: Topolya és Környéke, hetilap, Topolya
 TU: Temerini Újság, hetilap, Temerin
 TVHÍR: az Újvidéki Televízió magyar nyelvű híradói
 VAA: Németh István: Vadalma, Újv., 1970., Forum
 VIA: Domonkos István: Via Italia, (regény), Újv., 1970., Forum
 VMH: Marad a gyerek, ha látszik — a vajdasági magyar humoristák évkönyve, Újv., 1974., Forum
 VSzAT Hiv. L.: Vajdaság Szocialista Autonóm Tartomány Hivatalos Lapja, Újvidék
 VZA: Varga Zoltán: Alkony (novella), IK 217—225.
 VZK: Varga Zoltán: Kalásztragédia, in: Tücsök a hangyabolyban, Újv., 1980., Forum, 50—60.

REZIME

Sintaksička funkcija jezičkih elemenata određenosti i neodređenosti u savremenom mađarskom jeziku u Jugoslaviji

Autor proučava razna sredstva za obeležavanje određenosti i neodređenosti u savremenom mađarskom jeziku u Jugoslaviji sa opisno-funkcionalnog aspekta. On se bavi problemima određenosti i neodređenosti na sintaksičkom nivou, uzevši u obzir određivanje ne samo referenta, nego i njegovih karakteristika i okolnosti vezanih za njega. Posebno se ističu u određivanju iskaza uputne reči u glavnoj rečenici i zavisne rečenice koje im daju konkretniji sadržaj. Dešava se i to da neki jezički element koji se obično tretira kao sredstvo određenosti, ne doprinosi određenosti rečenice. Pitanje određenosti ili neodređenosti sintaksičkih struktura ne zavisi samo od određenosti ili neodređenosti jezičkih elemenata u njima, već i od prethodnog znanja i od intencije govornika.

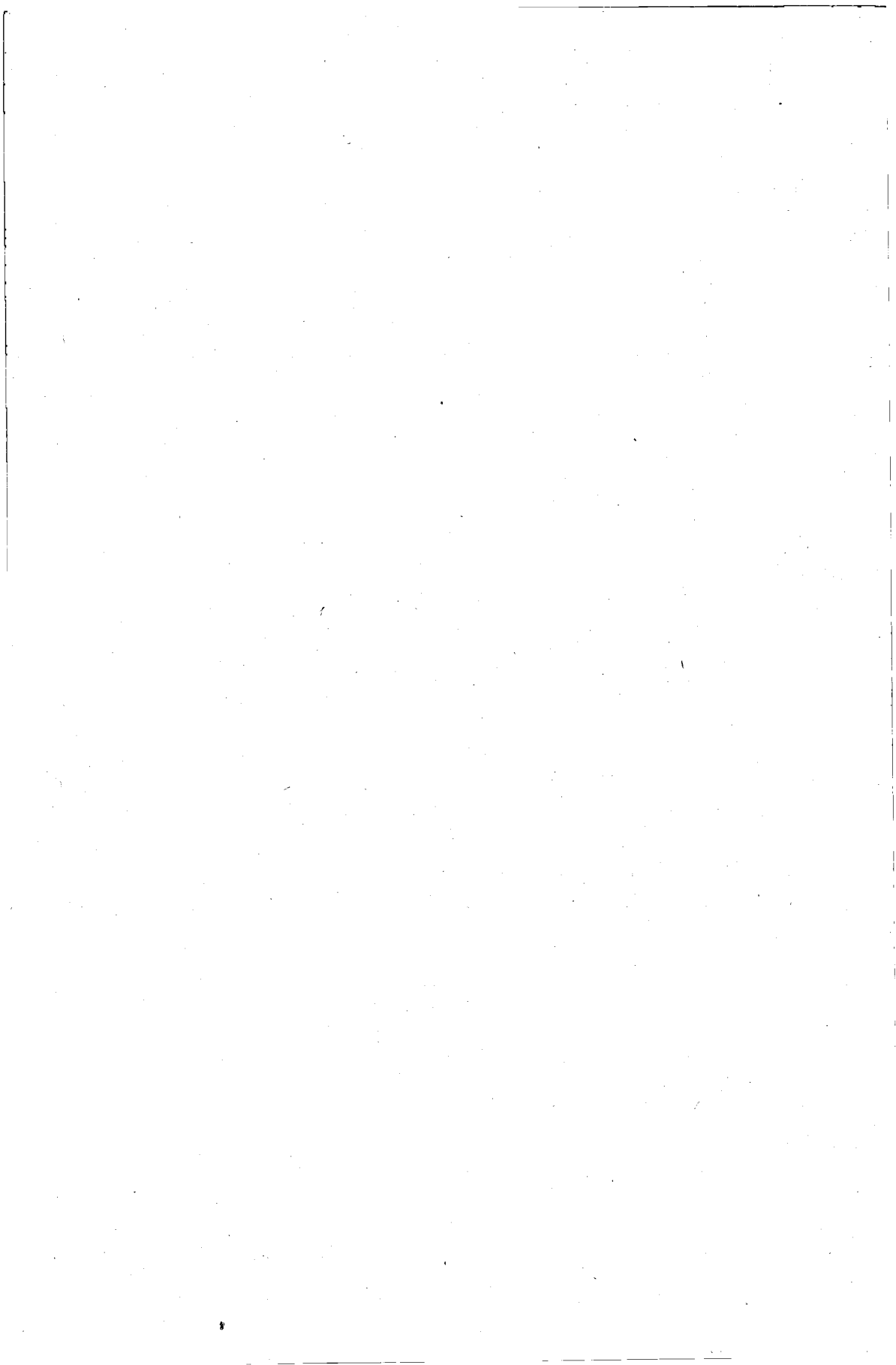
ZUSAMMENFASSUNG

Syntaktische Funktionen sprachlicher Elemente der Bestimmtheit und der Unbestimmtheit in der gegenwärtigen ungarischen Sprache in Jugoslawien

Der Autor untersucht verschiedene sprachliche Mittel für die Markierung der Bestimmtheit und Unbestimmtheit im gegenwärtigen Ungarischen in Jugoslawien, insbesondere von Aspekten der Deskription und Funktionalität her. Er beschäftigt sich mit diesen Problemen auf syntaktischer Ebene, wobei als Ausgangspunkt die Festlegung der Referenz, ihre Charakteristiken und Gebrauchsumstände dienen. Besondere Aufmerksamkeit wurde dem Bezugswort im Hauptsatz und dem Nebensatz, der den Inhalt konkretisiert, gewidmet. Es kommt vor, daß einige sprachliche Elemente, die sonst als Mittel der Definitheit betrachtet werden, gar nicht auf sie wirken. Die Bestimmtheit und Unbestimmtheit verschiedener syntaktischer Strukturen hängt nicht nur von der Bestimmtheit und Unbestimmtheit der vorkommenden sprachlichen Elementen ab, sondern auch von der Sprecherintention und von der Vorbekanntheit des Bezeichneten.

BIBLIOGRÁFIA

ETO: 016:82

A KANIZSAI ÍRÓTÁBOR BIBLIOGRÁFIÁJA (1953—1981)

PATÓ IMRE

A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék

Közlésre elfogadva: 1984. júl. 11.

TARTALOMMUTATÓ

1. Bevezető	1
2. Rövidítések	2
3. Bibliográfia	
A) Önálló kötetek	3
B) Cikk	4
4. Névmutató	28
5. A források mutatója	32

Huszonnyolc hazai lapnak a tárgyra vonatkozó közleményeiből állt össze az itt közölt válogatott bibliográfia. Egyes lapok átnézése elkerülhetetlen volt, míg más — csekélyebb számú lap esetében — csupán az íróta-
bor szervező bizottsága titkáranak, Koncz Istvánnak a gyűjteményére hagyatkoztunk.

A bibliográfia forrásainak hazai voltát azért hangsúlyozzuk, mert tudjuk azt, hogy számos külföldi lapban is jelent meg a témát érintő publikáció, azonban ezek begyűjtésére nem vállalkozhattunk.

A téma kutatóinak a figyelmét felhívánk egyrészt az Üzenet 1979. szeptemberi számára, amely áttekintést nyújt a táborozásokról, beleértve a két háború közti irodalmi összejöveteleket is, másrészt a Híd 1957. szeptemberi számára, amely — egyebek mellett — a zentai táborozás ideje alatt született írásokat is tartalmazza.

A bibliográfiába — helyszűke miatt — csupán publicisztikai jellegű írásokat vehettünk föl.

E helyen mondok köszönetet mindazoknak, akik az anyag begyűjtésében a segítségemre voltak: így a Matica srpska Könyvtára munkatársainak, valamint France Filipičnek (Maribor), Enver Gjerçekunak (Pristina) és Koncz Istvánnak (Kanizsa); a technikai kivitelezésben való közreműködésért pedig Hulmann Lászlónak (Kanizsa), Gianmario Scottinak (Rijeka) és Vörös Rudolfnak (Kanizsa).

RÖVIDÍTÉSEK

- B. = Borba (Belgád)
 D. = Dolgozók (Újvidék)
 De. = Delo (Ljubljana)
 Dn. = Dnevnik (Újvidék)
 GO. = Glas omladine (Újvidék)
 H. = Hid (Újvidék)
 Hé. = Hétféve [a Dolgozók melléklete] (Újvidék)
 7N = 7Nap (Szabadka)
 Hí. = Híradó (Kanizsa)
 HÍP. = Hlas l'udu (Újvidék)
 If. = Ifjúság [később Képes Ifjúság] (Újvidék)
 JP. = Jó Pajtás (Újvidék)
 K. = Komunist (Újvidék)
 KI. = Képes Ifjúság (Újvidék)
 l. = lásd
 L. = Libertatea (Pancsova)
 Lu. = Lumina (Pancsova)
 MKÚ. = Magyar Képes Újság (Eszék)
 MSz. = Magyar Szó (Újvidék)
 Nž. = Novy Život (Újvidék)
 P. = Potisje (Zenta)
 p. = pagina
 Pa. = Panorama (Rijeka)
 Pc. = Ruszke Szlovo [Руске слово] (Újvidék)
 Po. = Politika (Belgrád)
 R. = Rilindja (Priština)
 Rpd. = Razgledi po domovini (Ljubljana)
 Sn. = Subotičke novine (Szabadka)
 sz. = szám
 T. = Tiszavidék (Zenta)
 V. = Večer (Ljubljana)
 [], () = kiegészítés, annotáció

A) ÖNÁLLÓ KÖTETEK

1. Kanizsa szeptemberben = Septembarska Kanjiža. Kanizsa = Kanjiža 1973. Kanizsai Községi Művelődési Közösség. = Opštinska zajednica kulture Kanjiža. 40 p., gerinc 21 cm. [Többnyelvű kötet Gál László, Todor Manojlović, Fehér Ferenc, Urbán János, Laták István, Francz Mihály, Tolnai Ottó, Slavco Almajan, France Filipič, Koncz István, Enver Gjerčeku, Giacomo Scotti, Ács Károly, Viera Benková-Popitová, Vit'azoslav Hronec, Ivan Pančić, Petar Vukov, Mihail Babinka, Marija Šimoković, és Varjú György kanizsai ihletésű verseivel.] A Kanizsai Írótaóbor Füzetei 1. = Sveske Kolonije književnika u Kanjiži 1. Szerkesztik = Ureduju: Urbán János, Koncz István, Pató Imre.
2. Az Írótaóbor emlékkönyvéből. = Sa listova knjige utisaka. Kanizsa = Kanjiža 1974. Kanizsai Községi Művelődési Közösség. = Opštinska zajednica kulture Kanjiža. 37 p., gerinc 21 cm. A Kanizsai Írótaóbor Füzetei 2. = Sveske Kolonije književnika u Kanjiži 2. Szerkesztik = Ureduju: Urbán János, Koncz István, Pató Imre.
3. Čurčić, Marija:
Uzajamni prevodi književnih dela naroda i narodnosti Vojvodine (1945—1975). = A vajdasági népek és nemzetiségek kölcsönös műfordításai (1945—1975). [Bevezető: Božidar Kovaček.] Kanjiža — Novi Sad = Kanizsa — Újvidék 1975. SIZ za kulturu Opštine Kanjiža Biblioteka Matice srpske Novi Sad i SIZ za kulturu Opštine Kanjiža. = A Matica srpska Könyvtára és Kanizsa Község Művelődési Öngazgatási Érdekközössége. 72 p., gerinc 21 cm. Szerkesztik = Ureduju: Urbán János, Koncz István, Pató Imre.
4. Írótaóbor. [A Kanizsai Írótaóbor válogatott dokumentumai. Bevezető: Urbán János. Válogatás és szerkesztés: Urbán János és Pató Imre.] Úzetenet 1979. 9. sz. 467—551.

B) CIKKEK

1953

1 **Majtényi Mihály:**

Kenyérünnep Kanizsán. [Farkas Nándor és Kiss Vilmos, a Szövetségi Népszkupstina képviselői beszéltek. Sarnyai Lukács megszegte az idei kenyeret.] Msz., 1953. szept. 9.—5. p.

2 **Lévay Endre:**

Számadás a kanizsai kenyérünnepen. [Bödö Bálint és Serfőző István nyilatkozata.] 7N., 1953. szept. 13.—5. p.

1954

3 **Majtényi Mihály:**

Közelebb a falu dolgozóihoz. [Véget ért a kéthetes csantavéri írói táborozás. A táborozáson hatan vettek részt: Fehér Ferenc, Herceg János, Laták István, Majtényi Mihály, Sulhóf József és Boško Petrović; rövidebb látogatásra érkezett Kvazimodo Braun István, Petkovics Kálmán, Lévay Endre Kolozsi Tibor, Saffer Pál és Németh P. István.] Msz., 1954. aug. 27; 2. p.

1955

4 — —:

Az írókat közelebb hozni egymáshoz és közelebb hozni az élethez. — [Irodalmi esttel zárul szombaton Kanizsán a vajdasági író tábor.] Msz., 1955. aug. 26. — 4. p.

5 **Bogdánfi Sándor:**

Írók a kanizsai gyárakban. D., 1955. aug. 30. — 3. p.

1956

6 — —:

Írók táborozása Kanizsán. [Majtényi Mihály, Gál László, Aleksandar Tišma, Laták István, Fehér Ferenc, Todor Manojlović, Sulhóf József, Saffer Pál, Florika Stefan, Major Nándor, Németh István, Kvazimodo Braun István, Bogdánfi Sándor] D., 1956. aug. 7; 7. p.

7 — —:

A Dolgozók irodalmi pályázata. [A kanizsai író táborban alkotott legjobb írásokat jutalomban részesítik.] — D., 1956. aug. 7; 14. p.

8 **Gál László:**

A kanizsai táborozásról. Msz., 1956. aug. 14. — 4. p.

9 — —:

Írók Kanizsán. [Gál László, Majtényi Mihály, Laták István, Fehér Ferenc, Major Nándor, Sulhóf József, Bogdánfi Sándor, Lévay Endre, Saffer Pál, Braun István, Vörösvári-Heinz Vilmos, Florika Stefan, Todor Manojlović, Miodrag Todorović, Lazar Merković, Josip Klarski, Boško Petrović, Mladen Leskovac, Oto Bihalji Merin] — Msz., 1956. aug. 14; 4. p.

10 — —:

Művészek táborozása. [Magyar írók mellett az idén román, valamint több szerb és horvát író is táborozott.] — If., 1956. aug. 18; 6. p.

11 Lévay Endre:

Írók Kanizsán. — Levél a nyári táborozásról. 7N., 1956. aug. 19. — 7. p.

12 Bogdánfi Sándor:

Írók táborozása. [22 író és lapszerkesztő.] D., 1956. aug. 21. — 7. p.

13 — —:

Fiatallollforgatók táborozása [Horgoson]. — D., 1956. szept. 18; 13. p.

14 [Kántor Oszkár] K. O.:

Fiatallollforgatók Horgoson. [Miroslav Krivák, Burány Nándor, Dési Ábel, Kántor Oszkár, Pósa Rózsa, Roncsák Zsuzsanna, Francz Mihály, Matuska Márton, Gulyás József, Banka Lajos, Bóka Mária, Josip Klarski, Ante Zolnaić, Jakov Orčić, Bányai János, Torok Csaba, Batori Katalin] D., 1956. okt. 2; 7. p.

1957

15 Fehér F[erenc]:

Tiszaparti találkozó. [Fiatallollforgatók találkozója Zentán.] H., 1957. 6. sz.; 453. p.

16 Majtényi Mihály:

Találkozás a régi várossal. H. 1957. 9. sz., — 685—688. p.

17 Petrović, Boško:

Előljáró beszéd az irodalomról és a közönségről való vitához. [Elhangzott Zentán, az írók nyilvános vitáján, bevezetőül.] — H., 1957. 9. sz. 745—749. p.

18 — —:

Irodalmi esttel fejeződik be... [Az íróktáborban jelen volt: Majtényi Mihály, Bogdánfi Sándor, Major Nándor, Laták István, Fehér Ferenc, Mladen Leskovac, Borislav Mihajlović, Stevan Raičković, Lazar Merković, Saffer Pál, Sulhóf József és Németh P. István is.] D., 1957. szept. 7; 9. p.

1958

19 Saffer Pál:

Őszi képek a Tisza mentéről. Msz., 1958. szept. 26. — 2. p.

1959

20 — —:

Táboroznak az írók. [Többek között Majtényi Mihály, Gál László, Bogdánfi Sándor, Mladen Leskovac, Ács Károly, Fehér Ferenc, Todor Manojlović, Major Nándor, Saffer Pál, Sulhóf József, Pap József, Urbán János, Zákány Antal, Deák Ferenc, és Bányai János tölt néhány napot a táborban.] — D. 1959. szept. 9; 9. p.

1960

21 — —:

Villáminterjú Saffer Pállal. — Táborozásra készülnek az írók. D., 1960. jún. 10. — 9. p.

22 Vukovics Géza:

Íróink találkozása. — Évi közgyűlés és táborozás Kanizsán. MSz. 1960. aug. 18. — 7. p.

23 [Urbán János] U. J.:

Írók, képzőművészek táborozása. [Topolyán és Zentán nagyban dolgoznak a festők. Kanizsán szeptemberben jönnek össze az írók.] — Msz., 1960. aug. 20; 7. p.

24 — —:

Írótalálkozó Kanizsán. [A könyvkiadásról és a szövetségen kívül álló írók helyzetéről tárgyalnak a vajdasági írószekció kétnapos összejövetelén. — Saffer Pál, Miroslav Antić, Boško Novaković] — MSz., 1960. szept. 15; 7. p.

25 — —:

Mérleg az újabb indulás előtt. [Megkezdődött a vajdasági írószekció kétnapos kanizsai plenáris ülése. Saffer Pál titkári beszámolója.] — MSz., 1960. szept. 16; 7. p.

26 — —:

Az írók újabb tagok felvételét sürgetik. [Közös tanácskozást javasolnak az íróegyesület és a könyvkiadó részvételével. Befejeződött a vajdasági írószekció második plénuma.] — MSz., 1960. szept. 17; 7. p.

27 Majtényi Mihály:

Remények és tervek. Összefoglaló sorok az ideai írói táborozásról. MSz., 1960. szept. 18. — 9. p.

28 D. Z. Dévavári Zoltán:

Intenzívebb irodalmi életért. [Miroslav Antić beszámolója.] 7N., 1960. szept. 25. — 8. p.

1961

29 — —:

Az írók kilencedik táborozása. [Topolya látja őket vendégül. Ma érkeznek a művésztelepre. — Miroslav Antić, Bányai János, Bogdánfi Sándor, Deák Ferenc, Fehér Ferenc, Gál László, Major Nándor, Majtényi Mihály, Živan Milisavac, Németh István, Pap József, Matija Poljaković, Saffer Pál, Florika Štefan, Sulhóf József, Tolnai Ottó, Vujkov Bálint, Zákány Antal — MSz., 1961., szept. 8; 8. p.

30 [Vukovics Géza] V. G.:

Írók egymás között. [Helyzetjelentés a topolyai táborból. Bányai János, Bogdánfi Sándor, Fehér Ferenc, Majtényi Mihály, Živan Milisavac, Saffer Pál, Florika Štefan, Sulhóf József, Tolnai Ottó és Vujkov Bálint nyilatkozata.] — MSz., 1961. szept. 13; 9. p.

31 Majtényi Mihály:

Kilencedik esztendeje. D., 1961. szept. 15. — 9. p.

1962

32 Fehér Ferenc:

Az író és nyersanyaga. D., 1962. szept. 12. — 13. p.

33 Pósa Rózsa:

A sértegetés nem segít irodalmunkon. — Interjú Gál Lászlóval. D., 1962. szept. 12. — 12. p.

34 Vukovics Géza:

Írók a táborban. [Sorok a kanizsai emlékkönyvből. Egy találkozó elsikkadt jubileuma. — Ács Károly, Bogdánfi Sándor, Csépe Imre, Fehér Ferenc, Gál László, Kopeczky László, Laták István, Major Nándor, Majtényi Mihály, Saffer Pál, Sulhóf József, Urbán János] — MSz., 1962. szept. 16; 14. p.

35 Sáfrány Imre:

Tizenegy író — három kérdés tükrében. [Ács Károly, Bogdánfi Sándor Csépe Imre, Fehér Ferenc, Gál László, Kopeczky László, Laták István, Major Nándor, Majtényi Mihály, Sulhóf József és Urbán János nyilatkozata.] — 7N., 1962. szept. 21; 8. p.

36 Laták István:

Irodalmi szalon Kanizsán. D., 1962. dec. 7. — 4. p.

1963

37 — —:

Írók táborozása. [Irodalmi est. Más köztársaságokból is érkeztek vendégek Kanizsára. — Florika Stefan, Jasna Melvinger, France Filipić, Nedeljko Fabio, Miroslav Antić, Saffer Pál Fehér Ferenc, Majtényi Mihály, Laták István, Sulhóf József, Kopeczky László, Urbán János, Zákány Antal, Lazar Merković, Gulyás József, Koncz István, Janko Hmely, Kolozi Tibor, Petković Kálmán. Sáfrány Imre] — MSz., 1963. szept. 19; 7. p.

38 — —:

Književna kolonija u Kanjiži. [Író-tábor Kanizsán. — Részvevői: Miroslav Antić, Nedeljko Fabio, Fehér Ferenc, France Filipić, Gulyás József, Kopeczky László, Laták István, Majtényi Mihály, Jasna Melvinger, Lazar Merković, Draško Redep, Németh István, Saffer Pál, Florika Stefan, Sulhóf József, Tomán László, Urbán János, Bálint Vujkov és Zákány Antal.] — Sn 1963. szept. 20;

39 — —:

Az író-tábor irodalmi estje. [Könyvajándék a kanizsai könyvtárnak. — Laták István, France Filipić, Majtényi Mihály, Jasna Melvinger, Sulhóf József, Lazar Merković, Pap József, Nedeljko Fabio, Fehér Ferenc Saffer Pál, Florika Stefan, Draško Redep] — MSz., 1963. szept. 21; 7. p.

40 — —:

Završena književna kolonija u Kanjiži. [Véget ért a Kanizsai Író-tábor.] — Sn., 1963. szept. 27; 6. p.

1964

41 — —:

Szeptember 1—6-ig tart az írótábor. [Külföldi vendégekre is számítanak.] MSz., 1964. aug. 27; 7. p.

42 **Saffer Pál:**

Ismét Kanizsán. MSz., 1964. aug. 30. — 11. p.

43 **Kolozsi Tibor:**

Írók a Tisza-parton. 7N., 1964. szept. 11. — 8. p.

44 **Majtényi Mihály:**

Kanizsai képeslap. 7N., 1964. szept. 11. — 5. p.

45 **Sáfrány Imre:**

Rajtaütés a kanizsai írótáboron. [Fehér Ferenc; Majtényi Mihály, Bogdánfi Sándor, Sulhóf József, Németh P. István, Koncz István, Draško Redep, Saffer Pál] — 7N., 1964. szept. 11; 9. p.

1965

46 **Bogdánfi Sándor:**

Írók és problémák. D., 1965. aug. 27. — 9. p.

47 — —:

Književna kolonija u Kanjiži. [Író-tábor Kanizsán.] Sn., 1965. szept. 3; 8. p.

48 — —:

Megnyílt a kanizsai írótábor. [Florika Štefan, Jasna Melvinger, Bogdánfi Sándor, Németh P. István, Saffer Pál, Draško Redep, Majtényi Mihály, Major Nándor, Sulhóf József, Fehér Ferenc, Ács Károly, Miroslav Antić, Végel László, Deák Ferenc, Živojin Boškov, Žika Milisavac, Boško Petrović, Jan Kmet', Aleksandar Tišma, Radovan Ždrale] — MSz. 1965. szept. 4; 2. p.

49 **Redep, Draško**

Szeptember a Tiszán. MSz., 1965. szept. 5. — 4. p.

50 **Majtényi Mihály:**

Milyen lesz az új írószövetség? [Bizottsági tagok: Saffer Pál, Draško Redep,

Florika Štefan, Boško Novaković, Živan Milisavac, Aleksandar Tišma, Ács Károly, Miroslav Antić, Fehér Ferenc.] — MSz., 1965. szept. 5; 4. p.

51 **Bogdánfi Sándor:**

Kanizsa nem válaszol. D., 1965. szept. 10. — 9. p.

1966

52 **Saffer Pál:**

Három írótábor. H., 1966. 1. sz., 137—140. p.

53 **[Bogdánfi Sándor] B.:**

Írók Kanizsán. [Aleksandar Tišma, Miroslav Antić és Bogdánfi Sándor beszámolói. Csuka Zoltán is részt vett a vitában.] D., 1966. szept. 9; 8. p.

54 **[Sáfrány Imre] S. I :**

Kanizsai hullám. [A körísfa árnyékában: irodalmi problémák a kanizsai írótábor terítékén. Napjaink irodalmi imperatívusza: a többnyelvűség áthidalása.] — 7N., 1966. szept. 9; 11. p.

55 **[Magyar Ferenc] M. F.:**

Ma ér véget a kanizsai írótábor. [Mocsár Gábor, France Filipič, Fehér Ferenc, Major Nándor, Bogdánfi Sándor, Miroslav Antić, Enver Gjerqeku, Csuka Zoltán] — MSz., 1966. szept. 10; 2. p.

56 **Bogdánfi Sándor:**

Írótábor új tartalommal. [Az új vezetőség disztagjává avatta Majtényi Mihályt.] — D., 1966. szept. 16; 8. p.

57 **Deák Ferenc:**

Kanizsa XIII. [Bogdánfi Sándor, France Filipič, Draško Redep, Fehér Ferenc, Miroslav Antić] — KI., 1966. szept. 24; 20. p.

1967

58 — —:

Tohtoročna Literarna Kolonija v Kanjiži jubilejná. [Az ezévi Kanizsai Író-tábor jubilaris. — Beszámolót tartott dr. Ján Kmet' és Tomislav Ketig. A vendégek közül felszólalt France Fili-

- pič, Enver Gjerqeku, Giacomo Scotti, Mocsár Gábor és Ján Stacho.] — Nž., 1967. júl—dec. 3—4. sz. 196. p.
- 59 **Bogdánfi Sándor:**
Írók Kanizsán. MSz., 1976. szept. 3.—13. p.
- 60 **[Bogdánfi Sándor] B. S.:**
Ma nyílik az író-tábor. [Más köztársaság- illetve tartománybeli és külföldi írókat is meghívtak Kanizsára. Meghívót kapott: Giacomo Scotti, Enver Gjerqeku és France Filipič, illetve Mihai Beniuc, Mocsár Gábor és Ján Stacho.] — MSz., 1967. szept. 4; 3. p.
- 61 XV Književna kolonija u Kanjiži. Značajna književna adresa. — [XV. Kanizsai Író-tábor. — Jelentős irodalmi vállalkozás.] Dn., 1967. szept. 5; 10. p.
- 62 **[Bogdánfi Sándor] B. S.:**
Mit jelent ma írni? [Az irodalom helyzetéről tárgyaltak az író-táborban. Jelen voltak, illetve részt vettek a vitában: Ján Kmet', Giacomo Scotti, Majtényi Mihály, Miroslav Egerič, Sulhóf József, France Filipič, Ján Stacho, Mocsár Gábor, Rade Vojvodić és Bogdánfi Sándor.] — MSz., 1967. szept. 6; 2. p.
- 63 **[Bogdánfi Sándor] B. S.:**
Pályázat vajdasági magyar regényre. [Irodalmi est Szabadkán. Kispiacon is jártak az írók.] Majtényi Mihály, Enver Gjerqeku, Fehér Ferenc, Giacomo Scotti, Mocsár Gábor, France Filipič, Slavco Almajan, Ács Károly, Bogdánfi Sándor, Draško Redep] — MSz., 1967. szept. 8; 2. p.
- 64 **Vlaovics Jozsef:**
Kanizsán az írók. — Regénypályázat a magyar írók részére. D., 1967. szept. 8. — 9. p.
- 65 **Ketig, Tomislav:**
Pisac mora da formira svog čitaoca. [Az írónak formálnia kell az olvasóját. — Tomislav Ketignek az író-találkozón elhangzott kiegészítő előadása.] Dn., 1967. szept. 10; 12. p.
- 66 **Kmet, Ján:**
Menjaju se samo spoljni činioci. [Csupán a külső tényezők változnak. — Dr. Ján Kmetnek a XV. Kanizsai Író-táborban elhangzott kiegészítő előadása.] Dn., 1967. szept. 10; 12. p.
- 67 **Fehér Ferenc:**
Jegyzetfüzetemből. — A Tisza medrében. — Sirályok. MSz., 1967. szept. 12. — 4. p.
- 68 **Fehér Ferenc:**
Kanizsai napló. MSz., 1967. szept. 15. — 9. p.
- 69 **Kmet, Ján:**
Široká téma — mnohoraké pótřeby: tohtoročnā spisovatel'ská kolónia v Kanjiži. [Széles témakör — különböző igények. Az ezévi Kanizsai Író-táborról.] — Előadást tartott dr. Ján Kmet'. Vendégek voltak Ján Stacho és Giacomo Scotti. A tábor munkájában részt vett még Michal Harpán és Viťazoslav Hronec. Ján Stacho már korábban fordította Stevan Raičkovič, Dušan Katić és Draško Redep írásait.] — Hl', 1967. szept. 16; 9. p.
- 70 **Majtényi Mihály:**
Tájak énekelnek. MSz., 1967. szept. 17. — 10—11. p.
- 71 **Vlaovics József:**
Könyvszüret Kanizsán. D., 1967. szept. 22. — 8. p.
- 72 **Saffer Pál:**
Az író-táborok. MSz., 1967. okt. 5. — 13. p.
- 1968
- 73 **Vlaovics József:**
Mecénásság és személygépkocsi. [A kanizsai író-tábor elé. — Mocsár Gábor.] — D., 1968. júl. 26; 9. p.
- 74 **Bogdánfi Sándor:**
Írók táborban. MSz., 1968. szept. 15. — 19. p.
- 75 **[Bogdánfi Sándor] B. S.:**
Holnap nyílik az író-tábor Kanizsán. [Könyvkiállítás, vitaest, író-olvasó találkozók, képkiallítás, szabadtéri elő-

- adás. Az írók tribünje. Külföldi vendégeket is meghívtak.] — MSz., 1968. szept. 16; 2. p.
- 76 **Bogdánfi Sándor:**
A humanizmus és a szocializmus ösz-szejövele. [Tanácskozás a kanizsai íróklubban. — Major Nándor, dr. Draško Redep, dr. Ján Kmet', Sava Babič, Enver Gjerčeku, France Filipič, Bogdánfi Sándor, Monoszlói Dezső, Mocsár Gábor, Fehér Ferenc] — MSz., 1968. szept. 20; 2. p.
- 77 **[Divljak-Árok, Gordana] D. D—A**
Pisci na Tisi. [Írók a Tiszánál. — A Kanizsai Íróklubban az írók beszélgetésének témája a „Centrum és periféria“, valamint „Az író és a könyve“ volt. A beszélgetés során szót kért: Majtényi Mihály, Draško Redep, Mihajlo Kovács, dr. Ján Kmet', Enver Gjerčeku, Sava Babič, Major Nándor, Bogdánfi Sándor és France Filipič.] Dn., 1968. szept. 20; 11. p.
- 78 **Bogdánfi Sándor:**
A dráma hiányzik irodalmunkból. [Vajdasági magyar írók tanácskozása Kanizsán. Tolnai Ottó, Bori Imre, Ács Károly, Pap József, Kopeczky László, Fehér Ferenc, Juhász Géza, Laták István, Bogdánfi Sándor, Mucsi József, Gerold László] — MSz., 1968. szept. 22; 4. p.
- 79 **[Divljak-Árok, Gordana] G. D—A**
Drama ili omladinski roman. [Dráma, vagy ifjúsági regény. — A Kanizsai Íróklubban a Forum képviselői megállapodtak az írókkal, hogy pályázatot írnak ki, amely serkenteni fogja a magyar nyelvű irodalmat.] Dn., 1968. szept. 22; 11. p.
- 80 — —:
XVI. Íróklub. [Képriport.] MSz., 1968. szept. 22; 23. p.
- 81 **Gönci Sára:**
A világhelyzettől a könyvkiadásig. [Bogdánfi Sándor nyilatkozata.] — 7N., 1968. szept. 27; 11. p.
- 82 **Vlaovics József:**
Írók csendes, szolidáris táborozása. [Tolnai Ottó és Bogdánfi Sándor a drámáiról.] — D., 1968. szept. 27; 7. p.
- 83 — —:
Spisovatelia v Kanjiži. [Írók Kanizsán.] — Felszólalt Majtényi Mihály, dr. Draško Redep, Mihajlo Kovács, dr. Ján Kmet' és Bogdánfi Sándor.] H', — 1968. szept. 28; 11 p.
- 84 **Fehér Ferenc:**
Írótalálkozó és szervezés. MSz., 1968. szept. 29. — 2. p.
- 85 **Majtényi Mihály:**
Központ és periféria. [Felszólalás a kanizsai íróklubban rendezett vitán.] MSz., 1968. szept. 29. — 19. p.
- 86 **Ács József:**
Írók Kanizsán. MSz., 1968. okt. 6. — 18. p.
- 87 **Pató Imre:**
Mozgalmas élet az Íróklubban. MKU., 1968. okt. 15. — 15. p.
- 88 **Filipič, France:**
Srečanje z Kanjižo. [Ismerkedés Kanizsával.] De., 1968. okt. 26.
- 89 — —:
Fiatal írók találkozója a palicsi Bagolyvárban. KI., 1968. okt. 30. — 18. p.
- 90 **Fehér Ferenc:**
Negyven fiatal költő. [A fiatal írók palicsi találkozásáról.] MSz., 1968. nov. 1. — 4. p.
- 91 **Vlaovics József:**
Ifjú irodalmi tábor. [A fiatal írók palicsi találkozásáról.] D., 1968. nov. 8. — 8. p.
- 1969
- 92 — —:
Tradicionálna Književna kolonija u Kanjiži. [Hagyományos íróklub Kanizsán.] Borba, 1969. szept. 2. — 8. p.
- 93 — —:
Susret književnika u Kanjiži. [Író-találkozó Kanizsán.] Dn., 1969. szept. 2; 11. p.
- 94 **D.:**
Krajem ovog meseca u Kanjiži. — Posle slikarske — kolonija književnika. — Očekuje se da će ovogodišnjem

- skupu književnika prisustvovati oko 150 gostiju. [A hónap végén Kanizsán. — Művésztelep után — Írótábor. — Várható, hogy az ezévi írótalálkozón mintegy 150 vendég vesz részt.] P., 1969. szept. 11; 5. p.
- 95 — —:
Írók a kritikáról. — Szeptember 23-án kezdődik a kanizsai írótábor. MSz., 1969. szept. 12. — 6. p.
- 96 **D.:**
Kolonja e Kanjizhes me 23 gjer 27 shtator. [Szeptember 23-ától 27-éig írótábor Kanizsán. — Enver Gjerqeku, Ali Podrimja.] R. 1969. szept. 19. — 10. p.
- 97 — —:
Kanjiža očekuje pisce. — [Kanizsa várja az írókat.] Dn., 1969. szept. 19; 12. p.
- 98 **Bogdánfi Sándor:**
Írók Kanizsán. MSz., 1969. szept. 21. — 13. p.
- 99 **Kovács Mária K. M.:**
Holnap nyílik a kanizsai írótábor. — Könyvkiállítás, vitaest, író—olvasó találkozó. MSz., 1969. szept. 22 — 6. p.
- 100 — —:
A vajdasági írók közgyűlése. [Sulhóf József beszámolója.] D., 1969. szept. 23. — 9. p.
- 101 **[Bogdánfi Sándor] B. S.:**
Megnyílt az írótábor Kanizsán. Giacomo Scotti, France Filipič, Oto Kernnauer, Monoslóy Dezső, Fehér Ferenc, Sulhóf József, Urbán János, Kopeczky László, Gulyás József, Bogdánfi Sándor] MSz., 1969. szept. 24. — 7. p.
- 102 **[Bogdánfi Sándor] B. S.:**
A társadalom bírálata a regényirodalomban. [Jelentés a kanizsai író-táborból. Major Nándor, Taras Kernnauer, Enver Gjerqeku, Giacomo Scotti, France Filipič] — MSz., 1969. szept. 25; 16. p.
- 104 **Fehér Ferenc:**
Egyedül a Tiszával. MSz., 1969. szept. 28. — 6. p.
- 105 **Majtényi Mihály:**
Új vendég. MSz., 1969. szept. 28. — 11. p.
- 106 **Bogdánfi Sándor B. S.:**
Véget ért az írók táborozása. MSz., 1969. szept. 29. — 4. p.
- 107 **Molnár Cs[ikós] Attila:**
A regénytől a drámáig. [Major Nándor, Tomislav Ketig, dr. Draško Redep, Taras Kernnauer, France Filipič, Dragoslav Mihajlović, Giacomo Scotti, Enver Gjerqeku, Bogdánfi Sándor, Majtényi Mihály, Deák Ferenc, Virág Mihály, Simin B. Magda, Koncz István] — 7N., 1969. okt. 3: 10—11. p.
- 108 **Vlaovics József:**
Írók otthona — Kanizsa. D., 1969. okt. 3. — 9. p.
- 109 — —:
17. [sedemnáste] stretnutie spisovateľov v Kanjiži [A tizenhetedik írótalálkozó Kanizsán. — Andruskó Károly grafikáinak és Pálffy Gusztáv festményeinek a kiállítása.] — HP., 1969. okt. 4; 9. p.
- 110 — —:
Drámairodalom. [A vajdasági magyar írók kanizsai tanácskozásának témája.] MSz., 1969. okt. 5; 13. p.
- 111 **Bogdánfi Sándor:**
Írók az oromhegyesi iskolában. [Giacomo Scotti, France Filipič, Vladimir Gajšek, Mocsár Gábor, Monoslóy Dezső, Fehér Ferenc, Bogdánfi Sándor] — JP., 1969. okt. 9; 3. p.
- 112 **Fehér Ferenc:**
Ezer pár kis cipő. MSz., 1969. okt. 15. — 7. p.
- 113 **Saffer Pál:**
Az írótábor jövője. MSz., 1969. nov. 2. — 14. p.
- 1970
- 114 **[Urbán János] u.:**
Milyen lesz a kanizsai írótábor? — D. 1970. aug. 28; 12. p.

- 115 **Fehér Ferenc:**
Írók az emberi drámák színhelyén...
— Munkajellege lesz az idei kanizsai írótabornak. MSz., 1970. szept. 24; 4. p.
- 116 [**Fehér Ferenc**] **F. F.:**
Kanizsa várja az írókat. — Gál László: „Mindent megteszek, hogy magam is ott legyek...” MSz., 1970. okt. 9; 7. p.
- 117 [**Kovács Mária**] **K. M.:**
Írótabor Kanizsán. — A találkozás a segíteni akarás jegyében zajlik le. T., 1970. okt. 9; 3. p.
- 118 [**Fehér Ferenc**] **F. F.:**
Kanizsa várja az írókat. — Majtényi Mihály: „Kezdetől fogva és minden évben ott voltam Kanizsán...” MSz., 1970. okt. 10; 12. p.
- 119 — —:
Filluan „Mbremjet e Kanjizhës”. [Megkezdődtek a „Kanizsai esték”.] Rilindja, 1970. okt. 15. — 10. p.
- 120 — —:
XVIII književna kolonija. [A XVIII. Írótabor.] Dn., 1970. okt. 15; 10. p.
- 121 [**Kovács Mária**] **K. M.:**
Megérkeztek az írók Kanizsára. T., 1970. okt. 16; 1. p.
- 122 — —:
Írók Kanizsán. — A drámai küzdelmek színhelyén. [Ács Károly, Saffer Pál, Németh István, Kopeczky László, Urbán János, Fehér Ferenc, Tolnai Ottó, Burány Nándor] MSz., 1970. okt. 17; 7. p.
- 123 [**Kovács Mária**] **K. M.:**
Vizontlátásra 1971-ben. — Befejeződött a kanizsai írótabor. [Fehér Ferenc, Majtényi Mihály, Pap József, Ács Károly, Urbán János, Viera Benkova-Popitová, Vitazoslav Hronec, Ali Podrimja, Giacomo Scotti] T. 1970. okt. 23; 5. p.
- 124 **Molnár Cs[ikós] Attila:**
A humanizmus jegyében. [Ács Károly, Kopeczky László] 7N., 1970. okt. 15. p.
- 125 **Vlaovics J[ózsef]:**
Intézményesített írótabor. D., 1970. okt. 23; 9. p.
- 126 **Fehér Ferenc:**
Martonosi napló. (1.) MSz., 1970. okt. 24; 4. p.
- 127 **Fehér Ferenc:**
Martonosi napló (2.). — MSz., 1970. okt. 26; 4. p.
- 128 **Fehér Ferenc:**
Adorjáni jegyzetek. MSz., 1970. okt. 27; 7. p.
- 1971
- 129 **NJ.:**
Lesz-e az idén írótaborozás Kanizsán? T., 1971. aug. 6. — 6. p.
- 130 [**Fehér Ferenc**] —f—:
Írók a kanizsai írótaborról... [Majtényi Mihály, Bogdánfi Sándor, Deák Ferenc, Saffer Pál vallomásai.] MSz., 1971. szept. 8. — 9. p.
- 131 [**Fehér Ferenc**] —f—:
Írók, a kanizsai írótaborról (2.). [Fehér Gyula, Tolnai Ottó vallomása.] MSz., 1971. szept. 9. — 4. p.
- 132 [**Fehér Ferenc**] — —:
Írók — a kanizsai írótaborról... [Gion Nándor nyilatkozata.] — MSz., 1971. szept. 10; 7. p.
- 133 [**Fehér Ferenc**] — —:
Írók a kanizsai írótaborról... (4.) [Zákány Antal, Sáfrány Imre és Kopeczky László nyilatkozata.] — MSz., 1971. szept. 11; 12. p.
- 134 **Gál László:**
Egy szenzációról. MSz., 1971. szept. 12. — 6. p.
- 135 [**Fehér Ferenc**] — — :
Hozzászólás az írótabor kérdéséhez. [Koloszi Tibor és Csépe Imre nyilatkozata.] — MSz. 1971. szept. 15. 8. p.
- 136 **Lévay Endre:**
Írók az írótaborról. MSz., 1971. szept. 22. — 9. p.

137 Fehér Ferenc:

Még egyszer a kanizsai írótaborról... [Stevan Raičković, Milovan Danojlić, France Filipič, Slavko Jug, France Forstnerič, Marijan Kramberger, Branko Rudolf, Enver Gjerček, Azem Škreli, Todor Manojlović, Mladen Leskovac] — MSz., 1971. szept. 24; 6. p.

138 — —:

Október elején táboroznak az írók Kanizsán. [Várható, hogy a régi vendégek — France Filipič, Enver Gjerček, Giacomo Scotti, Mocsár Gábor — mellett megjelenik Danilo Kiš, Ivan Ivanji, Aleksandar Tišma és Sava Babić is.] — MSz., 1971. szept. 25; 12. p.

139 CZ.:

Október 6-ától 9-éig. — A XIX. Író-tábor Kanizsán. T. 1971. okt. 1. — 4.p.

140 — —:

Költők Kanizsáról. Fehér Ferenc válogatása. [Todor Manojlović, Enver Gjerček, Fehér Ferenc, Gál László és France Filipič egy-egy verse.] MSz., 1971. okt. 2. — 13. p.

141 — —:

Ma nyílik meg a Kanizsai Író-tábor. MSz., 1971. okt. 6. — 9. p.

142 Konjik, V[idoje]:

U Kanjiži sutra deveta [devetnaesta] kolonija književnika. [Holnap nyílik meg Kanizsán a kilencedik tkp. tizenkilencedik! író-tábor. — Mocsár Gábor, Giacomo Scotti, Ali Podrimja, France Filipič, Majtényi Mihály, Fehér Ferenc, Bogdánfi Sándor, Ács Károly] P., 1971. okt. 7; 1. p.

143 — —:

A fordítói munka serkentése. [A szervezett akciókat hiányolják az írók. — Kopeczky László, Lazar Merković, Sava Babić, Németh István, Hornyik György, Ion Marcovicean, Sztancsics András, Fehér Ferenc, Bogdánfi Sándor, Dér Zoltán, Urbán János, Major Nándor, Koncz István, Deák Ferenc, Burány Nándor, Mocsár Gábor. France Filipič, Giacomo Scotti, Saffer Pál, Aleksandar Tišma, Boško Pet-

rović, Kolozsi Tibor, Fehér Kálmán, Gobby Fehér Gyula] — MSz 1971. okt. 8; 4. p.

144 Fehér Ferenc:

A kanizsai író-tábor pénteki tanácskozására. [Bogdánfi Sándor, Kopeczky László, Ács Károly, Urbán János, Saffer Pál, Fehér Ferenc.] MSz., 1971. okt. 9. — 6. p.

145 — —:

Literárna kolónia v Kanjiži. [Író-tábor Kanizsán.] HÍ., 1971. okt. 9; 5. p.

146 Kolozsi Tibor:

Író — más nyelven. [A fordítási lehetőségekről tárgyalt az író-tábor. — Sava Babić.] — 7N., 1971. okt. 15; 16—17. p.

147 Vlaovics József:

Maradjon meg az író-tábor. — D., 1971. okt. 15; 9. p.

148 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.

Viszontlátásra a XX. író-találkozón. [Bogdánfi Sándor, Ács Károly, Kopeczky László, Urbán János, Saffer Pál, Fehér Ferenc, Koncz István] — T. 1971., okt. 15; 2. p.

149 Cicka, Ján:

Literárna kolónia na rozcestí: záznam z Kanjiže. [Válaszúton az író-tábor — kanizsai jegyzet.] — HÍ., 1971. okt. 16; 4. p.

1972

150 Koncz István:

Előkészületek a jubiláris, huszadik kanizsai író-táborra. — T., 1972. aug. 18; 5. p.

151 — —:

Jubilál a kanizsai író-tábor. [Szeptember 18-ától 22-éig szervezik meg a XX. találkozót.] — MSz., 1972. aug. 19; 11. p.

152 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:

Jubilál a kanizsai író-tábor. [A szervezők gazdag programot készítettek a XX. találkozóra.] T., 1972. szept. 1; 2. p.

- 153 **Fehér Ferenc:**
Kanizsa előtt .. — MSz., 1972. szept. 9; 14. p.
- 154 — —:
Költőkaraván, író tábor. — Gazdagodik a nemzetközi könyvév programja [Fehér Ferenc, Slavco Almajan, Miroszlav Antić, Juraj Tušiak] — MSz., 1972. szept. 12; 11. p.
- 155 **Konjik, V[idoje]:**
U ponedeljak u Kanjiži počnje 20. Kolonija književnika. — U toku rada održaće se književni susreti u mnogim mestima Komune. [Hétfőn nyílik meg a 20. Kanizsai Író tábor. — A táborozás ideje alatt számos irodalmi találkozót szerveznek a községben.] — France Filipič, Enver Gjerpeku, Giacomo Scotti, Draško Redep, Mocsár Gábor, Dr. Czine Mihály, Huszár Sándor, Fehér Ferenc, Pero Zubac, Miroszlav Antić] P., 1972. szept. 14; 5. p.
- 156 — —:
Sutra kreće karavan poezije. [Holnap indul a Szép szó karavánja. — A résztvevők között Fehér Ferenc, Miroszlav Antić, Slavco Almajan, Juraj Tušiak. Dn., 1972. szept. 14; 10. p.
- 157 — —:
Književna kolonija trajeće pet dana. [Öt napig tart az író tábor.] Dn., 1972. szept. 14; 11. p.
- 158 **Koncz István:**
Húszéves a kanizsai író tábor. [Laták István, Majtényi Mihály, Fehér Ferenc, Bogdánfi Sándor, Gergely Boriska, Gál László, France Filipič, Ali Podrimja, Enver Gjerpeku, Giacomo Scotti, Fabio Nedeljko] 7N., 1972. szept. 15; 14. p.
- 159 — —:
Pred Kanjižou kravána. [Kanizsa előtt a karaván. Tagjai Miroszlav Antić, Slavco Almajan, Fehér Ferenc, Juraj Tušiak. A kiállítást Csépe Imre emlékének szentelték.] — HP., 1972. szept. 16; 3. p.
- 160 —G.—:
Takime ndërkombëtare të shkrimtareve. — Nga Kosova janë ftuar Enver Gjerpeku dhe Ali Podrimja. [Nemzetközi író találkozó. — Kosovo Tartományból Enver Gjerpekut és Ali Podrimját hívták meg.] — R., 1972. szept. 17; 10. p.
- 161 **Majtényi Mihály:**
Kanizsa. MSz., 1972. szept. 17; 10. p.
- 162 — —:
Írói sereglések. [Slavco Almajan, Miroszlav Antić, Fehér Ferenc, Juraj Tušiak], — MSz., 1972. szept. 17; 10. p.
- 163 **Popović, R.:**
U Kanjiži se večeras otvara književna kolonija. [Kanizsán ma este nyílik meg az író tábor.] Po., 1972. szept. 18; 14. p.
- 164 **[Vuković Kovács Mária] V. K. M.:**
Megérkeztek az írók Kanizsára. — MSz., 1972. szept. 19; 20. p.
- 165 — —:
A műfordítókat is felveszik az írószövetségbe. — Megnyitotta kapuit a 20. Kanizsai Író tábor. [Miroszlav Antić, Slavco Almajan, Stevan Crnjanin, Fehér Ferenc, France Filipič, Miroszlav Nastasijević, Rade Obrenović, Juraj Tušiak, Majtényi Mihály, Bogdánfi Sándor] — MSz., 1972. szept. 20; 12. p.
- 166 — —:
Osnovana sekcija književnih prevodilaca. — [Megalakult a műfordítók alosztálya.] Dn., 1972. szept. 20; 12. p.
- 167 — —:
Az írók az öngazgató társadalomban. [Tanácskozásokat és nagysikerű íróolvasó találkozókat tartottak a kanizsai író tábor résztvevői. — Bogdánfi Sándor, Burány Nándor, Fehér Ferenc, Hornyik György, Németh István, Urbán János; felszólalt France Filipič, Sava Babić és Fehér Ferenc] MSz., 1972. szept. 21; 10. p.
- 168 **Suvajdžić, O.:**
Umesto dijaloga — monolog. [Párbeszéd helyett — monológ. — A XX. Kanizsai Író tábor munkájáról. A vitában résztvett: Bogdánfi Sándor, Milan Pražić és Sava Babić.] Dn., 1972. szept. 21; 12. p.

- 169 [M. Szemerédi Magda] M. Sz. M.:
Húsz éve minden ősszel. [France Filipič, Fehér Ferenc, Sava Babić, Aleksandar Tišma, Lazar Merковиć, Hornyik György] — D., 1972. szept. 22; 9. p.
- 170 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Az író-tábor megnyitásakor Almási Gábor kanizsai születésű szabadkai szobrászművész József Attila mellszobrát ajándékozta a jubileumi találkozó szervezőinek és részvevőinek. — T., 1972. szept. 22; 5. p.
- 171 — —:
Двадцета юбилейна колонија писателњох у Канџи: роботни сход. [A huszadik, jubiláris Író-tábor Kanizsán munkajellegű találkozó.] — Pc., 1972. szept. 22; 7. p.
- 172 Tušiak, Juraj:
Vojvodinski spisovatelia v akcii. [Munkában a vajdasági írók.] — Nž., 1972., 5. sz. 468. p.
- 173 [Bogdánfi Sándor] B. S.:
Az író-tábor mérlege. [Gál László, Majtényi Mihály, Laták István, Sulhóf József, Fehér Ferenc, Todor Manojlović, Mladen Leskovac, Boško Petrović, Aleksandar Tišma, Mihai Avramescu, Boris Mihajlović-Mihiz; román, szlovák, horvát, szerb, magyar, szlovén, albán, olasz, ruszin művészek a táborban.] — D., 1972. szept. 29; 9. p.
- 174 Kakas József:
Irodalom és közöny. — Gondolatok a kanizsai író-tábor kapcsán. — 7N., 1972. szept. 29; 16. p.
- 175 Urbán János:
Az író-táborról — az író-táborban. — D., 1972. szept. 29; 8—9. p.
- 176 [Tušiak, Juraj] J. T.:
Založili Sekciju literárnych prekladateľov. [Megalakult a műfordítók szekciója. — A Szép szó karavánja részvevői: Slavco Almajan, Miroslav Antić, Fehér Ferenc és Juraj Tušiak. A Táborban részt vesz még Miroslav Nastasijević, Raša Perić, Torok Csaba, Slobodan Miletić, Milorad Crnjanin, Petar Vukov és Đorđe Sudarski-Red.
- Vendégek* Erzsébeth Ladoczi és Enver Gjergeku. A szervező bizottság tagjai: Sava Babić, Aleksandar Tišma, Lazar Merковиć, Hornyik György, és Michal Harpaň] — Hl., 1972. szept. 30; 4. p.
- 177 Fehér Ferenc:
Szeptemberi napló. — MSz., 1972. okt. 1; 10. p.
- 178 Fehér Ferenc:
Az írók kanizsai tanácskozása után. — MSz., 1972. okt. 4; 12. p.
- 179 Filipič, France:
Pod skupno streho. Ob pisateljskem srečanju v Kanjiži. [Egy fődél alatt. A kanizsai író-találkozóról.] V. 1972. okt. 10; — 5. p.
- 180 [Fehér Ferenc] (f):
Fordítóirodalmunk mérlege. — MSz., 1973., júl. 10; 10. p.
- 181 Urbán János:
Író-tábor Kanizsán. [Szeptember végén tartják, Petőfi születésének 150. évfordulója jegyében.] — MSz., 1973. aug. 5; 10. p.
- 182 — —:
Művelődési hírek. [A XXI. Kanizsai Író-tábor előkészületeiről.] MSz., 1973. aug. 9; 11. p.
- 183 [Urbán János] u.:
A kanizsai író-tábor programja. — MSz., 1973. szept. 2; 12. p.
- 184 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Huszonegyedszer Kanizsán az írók. [A találkozót Petőfi Sándor születésének 150. évfordulója jegyében szervezik.] — T., 1973. szept. 14; 5. p.
- 185 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Kedden nyílik a kanizsai író-tábor. — T., 1973. szept. 21; 1. p.
- 186 [Fehér Ferenc] F. F.:
Kanizsa várja az írókat. — MSz., 1973. szept. 22; 14. p.
- 187 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Ma kezdődik a kanizsai író-tábor. — MSz., 1973. szept. 25; 9. p.

- 188 — —:
U Kanjiži od 25. do 29. septembra dvadesetprva kolonija književnika. [Szeptember 25-től 29-ig tart a 21. Kanizsai Író tábor.] Po, 1973. szept. 25; 14. p.
- 189 **V. M.:**
Plenum pisaca u subotu. — [Szombaton íróegyesületi közgyűlés.] — Dr. Czine Mihály magyarországi vendég Petőfi Sándor költészetének internacionalista vonásairól beszél.] Dn., 1973. szept. 26; 8. p.
- 190 [**Vuković Kovács Mária**] **V. K. M.:**
Megérkeztek az írók Kanizsára. — MSz., 1973. szept. 26; 20. p.
- 191 [**Fehér Ferenc**] —rc—:
A XXI. kanizsai író tábor életéből. [Kiállítás, könyvvásár, látogatás:] — MSz., 1973. szept. 27; 12. p.
- 192 [**Fehér Ferenc**] —rc—:
Tanácskozás a vajdasági folyóiratok együttműködéséről. — MSz., 1973., szept. 28; 10. p.
- 193 **L.:**
Író az öngazgatásban. — D., 1973. szept. 28; 12. p.
- 194 — —:
Лейцдньове стретнуце: почала 21. литературна колонија у Канижи. [Ötnapos találkozó. Megnyílt a 21. Író tábor Kanizsán. Kiállítást rendeztek Andruskó Károly munkáiból. Dr. Czine Mihály előadást tartott Petőfi Sándorról.] — Pc., 1973. szept. 28; 8. p.
- 195 [**Fehér Ferenc**] —rc—:
Írók és üzemi dolgozók találkozása. — MSz., 1973. szept. 29; 14. p.
- 196 [**Fehér Ferenc**] —rc—:
A vajdasági íróegyesület plénuma. — MSz., 1973., szept. 30; 6. p.
- 197 **Konjik, V[idoje]:**
Posle završetka rada 21. kolonije književnika u Kanjiži. — Ne hvaliti i ono što nije dobro. [A 21. Kanizsai Író tábor után. — Nem kell dicsérni azt, ami nem helyénvaló.] P., 1973. okt. 4; 5. p.
- 198 **Molnár Cs[ikós] Attila:**
Kanizsa kenyere. [Jegyzetek a 21. író táborról.] — 7N., 1973. okt. 5; 18. p.
- 199 [**MSZB**] **MCB:**
Поетове медзи читачами: „караван поезии“ наживел 11 места у Војводини. [Költők az olvasók között; a Szép szó karavánja Vajdaság 11 helységébe látogatott el. Részvevői: Miroslav Antić, Miroslav Nastasijević, Pero Zubac, Rade Obrenović, Jung Károly, Michal Babinka. Az emléktáblára felkerült Mikola Kocsis neve.] — Pc., 1973. okt. 5; 8. p.
- 200 **Fehér F[erenc]:**
Vörösvári Heinz Vilmosra emlékezve. — MSz., 1973. okt. 6; 10. p.
- 201 **Popitová, Viera:**
Tradičné literárne stretnutie v Kanjiži. [Hagyományos írótalálkozó Kanizsán. — Előadást tartott dr. Czine Mihály. Megnyílt Andruskó Károly grafikáinak kiállítása. Emlékkiállítás Petőfi Sándorról.] — Hf., 1973. okt. 6; 5. p.
- 202 **Urbán János:**
Az irodalmi folyóiratok szerkesztői az együttműködés hívei. — D., 1973. okt. 19; 9. p.
- 1974
- 203 **Urbán János:**
Könyvhónap a felszabadulás évfordulója jegyében. [Szeptember 24-én kezdődik a Kanizsai Író tábor.] MSz 1974. jún. 30.; 12. p.
- 204 [**Vida Daróczy Júlia**] **v. d. j.:**
Vita, beszélgetés, könyvvásár. [A kanizsai író tábor programjából.] — MSz., 1974. júl. 30; 10. p.
- 205 **Urbán János:**
Író tábor a felszabadulás 30. évfordulója jegyében. [Szept. 24-től 29-ig tartják meg Kanizsán.] — MSz., 1974. aug. 24; 11. p.
- 206 **Koncz István:**
Minden összel [író tábor]. — Hf., 1974. szept. — 2. p.

207 **D. N. P.:**

Colonia de la Kanjiža. [Táborozás Kanizsán. — A 22. Kanizsai Írótábor a vendéglátó város felszabadulásának 30., a Híd megjelenésének 40., a Nový Život című szlovák folyóirat megjelenésének pedig a 25. évfordulója jegyében tevékenykedik.] — Lu. 1974. 11. sz. 607. p.

208 **[Fehér Ferenc] F.:**

Az irodalom a sajtóban, rádióban, televízióban. [A 22. Kanizsai Írótábor programja.] — MSz., 1974. szept. 20; 12. p.

209 — —:

A negyvenéves HÍD-at ünnepi az írótábor. — D., 1974. szept. 20; 8. p.

210 **[Cicka, Ján] J. C.:**

Kanjižská literárna kolónia. Kanizsai Írótábor.] Hl., 1974. szept. 21; 4. p.

211 **Pató Imre:**

Gondolatok a 22. Írótábor előtt. — MSz., 1974. szept. 21; 11. p.

212 **[Fehér Ferenc] F. F.:**

Az írótábor első napján. — MSz., 1974., szept. 25; 12. p.

213 **K. V.:**

Megnyílt a 22. írótábor. — MSz., 1974. szept. 25; 20. p.

214 **[Fehér Ferenc] F. F.:**

Fellendülő tevékenység. [A Vajdasági Íróegyesület plenáris ülése. — MSz., 1974. szept. 26; 12. p.

215 **[Fehér Ferenc] F. F.:**

Az írótábor harmadik napján. [A Híd-évforduló jegyében.] — MSz., 1974. szept. 27; 12. p.

216 **K. V.:**

Holnap zárul a 22. Kanizsai írótábor. — T., 1974. szept. 27; 1. p.

217 **Molnár Cs[ikós] Attila:**

Az írók Kanizsán. — 7N., 1974., 27; 3. p.

218 **Grčić, Milenko:**

Na koloseku životnih zbivanja. — [Arról ami körülöttünk történik. A

Kanizsai Írótábor keretében megtartott vajdasági íróegyesületi közgyűlésről.] Dn., 1974. szept. 29; 19. p.

219 **Fehér Ferenc:**

Könyvhónapi témák. — Folyóirataink kapcsolatai. [A Vajdasági Íróegyesület kanizsai plenáris üléséről.] MSz., 1974. okt. 2.; 12. p.

220 **Filipič, France:**

Ob 22 „književniški“ koloniji. Ob tridesetletnici osvoboditne občine. Literarni pogovori v Kanjiži. [A 22. kanizsai írótáborról. A község felszabadulásának harmincadik évfordulójáról. Irodalmi megbeszélések Kanizsán.] V., 1974. okt. 2.; — 7. p.

221 **[Bogdánfi Sándor] B.:**

Fények és árnyak az írótáborban. — D., 1974. okt. 4; 8. p.

222 — —:

Scritorii din Vojvodina la Kanjiža. [Vajdasági írók Kanizsán. — Dokumentum-kiállítással emlékeztek meg a Híd megjelenésének negyvenedik esztendőjéről, ugyanakkor a szlovák nyelvű Nový Život című folyóiratot is köszöntötték.] — L., 1974. 5; 7. p.

223 **[Kanyuh, Miron]**

Канюх, Мирон
Ведей організованосци у акційох:
у Каніжки отримана пленарна Скупштина Дружтва писатель ох Войводини. [Magasabb fokú szervezettséget az akciókban. Megtartották Kanizsán Vajdasági Íróegyesület közgyűlését. — A vitában felszólalt Bogdánfi Sándor Gyura Latyak és Deák Ferenc] — Pc., 1974. okt. 4; 11. p.

224 **Horváth Tibor:**

Nálunk jártak az írók. [Miért nem sikerült az író-olvasó találkozó?] — Hi., 1974. okt. 10; 5. p.

225 **[Urbán János] U. J.:**

Soknyelvű vallomások. [A Kanizsai Írótábor füzeteiről.] — MSz., 1974. okt. 22; 14. p.

226 **Urbán János:**

Felkészülten az írókongresszusra. [A Szép szó karavánja Kanizsáról indult el.] MSz., 1974. nov. 6; 12. p.

- 1975
- 227 [Urbán János] U. J.:
Előkészület az írótaborra. — MSz.,
1975. ápr. 20; 12. p.
- 228 [Urbán János] u.:
Kapcsolatok az el nem kötelezett
országok íróival. [A Vajdasági Író-
egyesület vezetőségi ülése. A Kanizsai
Írótabor szervező bizottságába Gobby
Gyulát, Miroslav Nastasijevićet, Rade
Obrenovićot és Urbán Jánost választ-
ották.] — MSz., 1975. május 3;
1. p.
- 229 [Urbán János] u.:
Írótabor Kanizsán és Vrdniken. —
MSz., 1975. jún. 27; 13. p.
- 230 [Németh István] —ni—:
Mihály bácsi utcája. [Majtényi Mi-
hályról.] — MSz., 1975. júl. 10; 10. p.
- 231 Urbán János:
Előkészületek a kanizsai írótaborra.
— MSz., 1975. júl. 26; 12. p.
- 232 sz.:
Előterben az író-olvasó találkozik. —
D., 1975. aug. 8; 12. p.
- 233 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Kanizsa felkészülten várja az írókat.
[Gazdag műsor készült a 23. írótalál-
kozóra.] — T., 1975. aug. 22; 1. p.
- 234 [Fehér Ferenc] F. F.:
Kanizsa vendégei. — MSz., 1975.
aug. 23; 12. p.
- 235 Burány Nándor:
Írók, olvasók, akciók. — MSz., 1975.
aug. 30 2.p.
- 236 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Kanizsa várja az írókat. — MSz.,
1975. szept. 5; 8. p.
- 237 [Melvinger, Jasna] J. M.:
Kola književnih reči. [A Szép szó
karavánja. — A 23. Kanizsai Íróta-
bor programjáról.] Dn., 1975. szept.
8; 13. p.
- 238 Urbán János:
Íróegyesületünk plénuma Kanizsán.
[Készül a jövő évi munkaterv.]—MSz.,
1975. szept. 9; 4. p.
- 239 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:
Megnyílt a 23. Kanizsai Írótabor.
—MSz., 1975. szept. 10; 16. p.
- 240 [Fehér Ferenc] —f—:
A vajdasági íróegyesület kibővített
ülése. — MSz., 1975. szept. 11 10. p
- 241 Simin N[evena]:
Reč pesnika — most poezije. [A költő
szava — a költészet hidja. Gál László
emlékére koszorút helyeztek el; Borbély
János megnyitotta a vajdasági szerzők
lefordított műveiből rendezett kiállít-
ást; a vendéget Tomisláv Ketig kö-
szöntötte.] Dn., 1975. szept. 11. 6. p.
- 242 [Beszerminyi, Ivan]
Весермин, Иван:
Лейц дні літератури: отримує ше 23.
літературна колонія у Канижи.
[Öt nap irodalom. Megnyílt a 23.
Kanizsai Írótabor.] Pc., 1975. szept.
12; 9. p.
- 243 N. C.:
Književnost narodnosti u Vojvodini.
— Prožimanja i prepoznavanja. [A
vajdasági nemzetiségek irodalma. —
Érzékelések és felismerések. — Kata
Misirkova-Rumenova, Lévy Endre]
Dn., 1975. szept. 12; 10. p.
- 244 Urbán János:
Írótabor a kongresszusi előkészületek
jegyében. — 7N., 1975. szept. 12; 3. p
- 245 — —:
O nouă înflînire a scriitorilor la Colo-
nia literară de la Kanjiža. — [Újra
írótalálkozó a kanizsai táborban.] —
L., 1975. szept. 13; 8. p.
- 246 [Urbán János] u.
A linómetszet mestere. [Andruskó
Károly alkotásairól.] — MSz. 1975.
szept. 24; 10. p.
- 247 Pató Imre:
A 25. Kanizsai Írótaborról. — MKÚ.,
1975. okt. 1; 23. p.
- 248 Pató Imre:
Írótabor — hagyományápolás. [Ger-
gely Boriskáról.] 7N., 1975. okt. 3;
16. p.

- 249 **[Urbán János] u.:**
Közgyűlésre készül az íróegyesület.
— MSz., 1975. nov. 27; 12. p.
- 1976
- 250 **[Urbán János] U. J.:**
Szerteágazó irodalmi kapcsolatok. [A Kanizsai Írótáborba Csehszlovákiából, Magyarországról, Romániából és a Szovjetunióból hívnak meg egy-egy író.] — MSz., 1976. jan. 17; 13. p.
- 251 **[Urbán János] U. J.:**
Milyen legyen a Kanizsai Írótábor?
[Előkészületek a szervező bizottság ülésére.] — MSz., 1976. jan. 29; 12. p.
- 252 **Fehér Ferenc:**
Kanizsai jegyzet. — MSz., 1975. szept. 14; 10. p.
- 253 **Urbán János:**
Találkozás az olvasóval. [Befejeződött a 23. Kanizsai Írótábor. — France Filipič, Zvonimir Husić, Kata Miszirkova-Rumenova, dr. Vladimir Zabkay, Sumonyi-Papp Zoltán, Rózsa Endre, Ovidiu Gemaru Bibire] — MSz., 1975. szept. 17; 10. p.
- 254 **Filipič, France:**
Pisateljsko presenečenje. Ob 23. Književni koloniji v Kanjiži. [Írótalálkozók. A 23. Kanizsai Írótaborról.] V., 1975. szept. 19; — 6. p.
- 255 **Lévay Endre:**
Találkozások Martonoson és Horgoson. — 7N., 1975. szept. 19; 2. p.
- 256 **Urbán János:**
A viszontlátás gondolatával búcsúztak. [Vendégek az írótaborról: Zvonimir Husić, Sumonyi-Papp Zoltán, Rózsa Endre, Vladimir Zabkay, Ovidiu Gemaru Bibire.] — 7N., 1975. szept. 19; 16. p.
- 257 **Urbán János:**
A 24. Kanizsai Írótábor. [Szept. 14-től 18-ig.] — MSz. 1976. jún. 3; 13. p.
- 258 **Urbán János:**
A szervezett írótábor érdekében. [Szabályzatot, öngazgatási megegyezést.] — MSz., 1976. júl. 4; 14. p.
- 259 **Urbán János:**
Irodalmi körökről, egyesületekről. — MSz., 1976. júl. 20; 10. p.
- 260 **Urbán János:**
Hronika o četvrt veku Književne kolonije u Kanjiži. [A Kanizsai Írótábor negyedszázadának krónikája.] Dn., 1976. aug. 1; 15. p.
- 261 **Urbán János:**
A 25. írótábor krónikája. — MSz., 1976. aug. 3; 10. p.
- 262 **Vlaovics József:**
Kanizsa várja az írókat. [Gutási Miklós nyilatkozata.] — D., 1976. aug. 27; 8. p.
- 263 **[Urbán János] u.**
Várják a jelentkezéseket a kanizsai írótáborba. — MSz., 1976. szept. 8; 8. p.
- 264 **Fehér Ferenc:**
Árnyak a kanizsai feketekőrís alatt. — MSz., 1975. szept. 9; 10. p.
- 265 **Bogdánfi Sándor:**
Az írótábor építő jellegéről. [Majtényi Mihály, Gál László Todor Manojlović, Fehér Ferenc, Ács Károly, Major Nándor, Mladen Leskovac, Boško Petrović, Bányai János, Tolnai Ottó] — D., 1976. szept. 10; 10. p.
- 266 **[Vuković Kovács Mária] V. K. M.:**
Huszonnegyedszer Kanizsán. — T., 1976. szept. 10; 4. p.
- 267 — —;
Megnyitja kapuit az írótábor. — 7N., 1976. szept. 10; 14. p.
- 268 **[Urbán János] — —:**
Ma nyílik meg a kanizsai írótábor. [A meghívott írók többsége jelen lesz.] — MSz., 1976. szept. 14; 10. p.
- 269 **[Simin, Nevena] N. S.:**
Vojvodanska literatura u jugoslovenskim razmerama. — [A vajdasági irodalomról jugoszláv arányokban. — A 24. Kanizsai Írótábor megnyitásáról. Az egybegyűlt írókat és a vendégeket Miroslav Antić, a Vajdasági Íróegyesület elnöke köszöntötte.] Dn. 1976. szept. 15; 8. p.

- 270 — —:
A 24. Kanizsai Író-tábor keretében tegnap megnyílt Almási Gábor portrékiállítás. — MSz. 1976. szept. 15. 10. p.
- 271 [Divljak-Árok, Gordana] G. D-A.:
Medusobno prevodenje obogačuje. [A kölcsönös fordítás gazdaggá tesz. — A Kanizsai Író-tábor keretében megtartották a Vajdasági Íróegyesület közgyűlését, amelyen Miroslav Antić elnökölt.] Dn., 1976. szept. 16; 11. p.
- 272 [Fehér Ferenc] —f—:
Megkezdte munkáját a kanizsai író-tábor. [Felszólalók: Miroslav Antić, Pavle Popović, Gojko Janjušević, Deák Ferenc, Simin B. Magda, Gyura Latyak.] — MSz., 1976. szept. 16; 12. p.
- 273 — —:
Stari gosti Književne kolonije u Kanjiži. — [A Kanizsai Író-tábor külföldi és más köztársaságbeli vendégei. — A Szovjetunióból: Vlagyimir Infantyijev; Csehszlovákiából: Duba Gyula; Lengyelországból: Zbignev Niemczynowski; Magyarországról: Hatvani Dániel és Zám Tibor; hazánkból, Macedóniából: Petar Boskovszki; Szlovéniából: Karolina Kolomanic; Szerbiából: Ljubiša Jocić; Horvátországból: Vladimir Reinhofer.] Dn.; 1976. szept. 17; 9. p.
- 274 [Fehér Ferenc] —f—:
Egy-egy szál fehér szegfű az írónak... [Jelentés a kanizsai író-táborból — Zbigniew Niemczinowski, Duba Gyula, Vlagyimir Infantyijev, Tatjana Cyejin, Karolina Kolmanic, Petar T. Boskovszki, Ljubiša Jocić, Vladimir Reinhofer, Gion Nándor, Giacomo Scotti, Urbán János, Lévy Endre, Fehér Ferenc, Nebil Duraku, Jovan Zivlak, Burkus Valéria, Zám Tibor, Đorđe Sudarski-Red, Torok Csaba, Kopeczky László, Hatvani Dániel, Andelko Erdeljanin, Joakim Čapko] — MSz., 1976. szept. 18; 14. p.
- 275 Fehér Ferenc:
Az írók idei Kanizsai táborozása után. [Tomislav Ketig, Sava Babić, Vit'azoslav Hronec és Urbán János felszólalásáról.] — MSz., 1976. szept. 19; 14. p.
- 276 DJ. N.:
Književnici u Kanjiži. [Írók Kanizsán.] P., 1976. szept. 23; 4. p.
- 277 [Csordás Mihály] Cs. M.:
A kanizsai író-tábor ígéretei. — 7N., 1976. szept. 24; 14. p.
- 278 [Latyak, Gyura]
Латяк Дюра:
Писателе на догварки у Канџи.
[Írók megbeszélése Kanizsán.] — P., 1976. szept. 24; 9. p.
- 279 [M. Szemerédi Magda] m. sz. m.:
Irodalmunk helye. [Sava Babić, Pavle Popović és Deák Ferenc felszólalása.] — D., 1976. szept. 24; 10. p.
- 280 [Demák, M.] M. D.:
Vyškoliť prekladateľské kádre: plénum vojvodinských spisovateľov v Kanjiži. [Műfordítók kiképzése. A Vajdasági Íróegyesület plénuma Kanizsán.] — Hf., 1976. szept. 25; 11. p.
- 281 Bordás Győző:
Kanizsán Író-tábor '76. [Tomislav Ketig — az íróegyesület plénumán elhangzott — bevezetőjéről.] H., 1976. okt. 10. sz. — 1254—1255. p.
- 282 Urbán János:
Eredményes munka az író-táborban. [Ülést tartott a szervező bizottság. — A jelen voltak névjegyzéke.] — MSz., 1976. okt. 2; 4. p.
- 1977
- 283 Urbán János:
A Kanizsai Író-tábor negyedszázada. [Szept. 13-tól 17-ig tart az író-tábor.] — MSz., 1977. júl. 6; 10. p.
- 284 Urbán János:
Az író-tábor városának könyvtárából. — MSz., 1977. aug. 10; 10. p.
- 285 Urbán János:
Munka várja az írókat a Kanizsai Író-táborban. — MSz., 1977. szept. 4; 17. p.
- 286 [Bogdánfi Sándor] B.:
Huzsonöt éve táboroznak az írók. — D., 1977. szept. 8; 10. p.

- 287 [Csordás Mihály] Cs. M.: Huszonötödik Kanizsai Írótábor. — 7N., 1977. szept. 9; 15. p.
- 288 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.: Kanizsa várja az írókat. — T., 1977., szept. 9; 1. p.
- 289 — —:
25. (Двадцетията) колония писателъ ох. [A 25. Kanizsai Írótábor. — A kiállításon Almási Gábor szobrai mutatják be.] — P., 1977. szept. 9; 9. p.
- 290 — —:
Cea de-a douăzeci și cincea Coloniile literare. [A huszonötödik írótábor. — A Tito-jubileumok jegyében és tiszteletére. Almási Gábor kiállítása.] — L., 1977. szept. 10; 7. p.
- 291 — —:
Az írók 25. kanizsai táborozása elé. [Urbán János, Lévay Endre és Gion Nándor nyilatkozata.] — MSz., 1977. szept. 10; 13. p.
- 292 Fehér Ferenc:
A Híd folyóirat társadalmi szerepéről [Beszélgetés dr. Pap Józseffel, a Szerkesztő Tanács elnökével.] — MSz., 1977. szept. 11; 15. p.
- 293 [Simin, Nevena] N. S.:
Pisci o svojim pravima. — [Az írók a jogaikról.] Dn., 1977. szept. 13; 14. p.
- 294 Urbán János:
Így látom őket. [Almási Gábor szobrász műtermében.] — MSz., 1977. szept. 13; 13. p.
- 295 — —:
Ma érkeznek Kanizsára a hazai és külföldi íróvendégek. — MSz., 1977. szept. 13; 1. p.
- 296 Fehér Ferenc:
Hazai és külföldi íróvendégek Kanizsán. [Emilia Witwicka, Annus József, Sumonyi Zoltán, Martin Viertel, Katona-Szabó István, Sztjepan Kurtyikjan, Tolnai Ottó] — MSz., 1977. szept. 14; 4. p.
- 297 [Fehér Ferenc] F. F.:
Írók és kiadók a kanizsai tárgyalóasztalnál. [Az öngazgatási megegyezés társadalmi fontossága. — Gion Nándor, dr. Váradi Tibor, Fehér Kálmán, Gyura Láttyak, Pap József, Tomislav Ketig] — MSz., 1977. szept. 15; 13. p.
- 298 Mićunović, V[lado]:
Plenum društva književnika Vojvodine. — Za bolji položaj pisaca. — Predloženi daleko veći autorski honorari. — Biće sugerisano i Savezu književnika Jugoslavije da šire primeni ova merila. — Pripreme za 11. kongres SKJ. [A Vajdasági Íróegyesület plenáris ülése. — Az írók jobb helyzetért. — Jóval magasabb szerzői tiszteletdíjakat javasolnak. — A Jugoszláv Írószövetségnek is javasolni fogják e mércék szélesebbkörű alkalmazását — Előkészületek a JKSZ XI. Kongresszusára.] Po., 1977. szept. 15; 17. p.
- 299 Simin, N[evena]:
Neophodna tešnja saradnja izdavača i pisaca. — [Elengedhetetlen a kiadó és az írók szorosabb együttműködése. — Megnyílt Almási Gábor gipszszobrainak a kiállítása. Megtartották Vajdasági Íróegyesület közgyűlését is.] D. 1977. szept. 15; 12. p.
- 300 V. G.:
Jubilarna 25. kolonija književnika u Kanjiži. — Dani lepe reči. — Počelo je „Karavanom poezije“. — Brojni susreti književnika sa čitaocima. — Među gostima i šestoro pisaca iz inostranstva. — Neka pitanja čekaju odgovor [A jubilaris 25. Kanizsai Írótábor. — A költészet napjai. — Elindult a Szép szó karavánja. — Számos író-olvasó találkozó. — Hat külföldi író is a vendégek között. — Némely kérdés válaszra vár. [Annus József, Sumonyi Zoltán, Martin Viertel, Katona-Szabó István, Sztjepan Kurtyikjan, Emlija Witvycka] P., 1977. szept. 15; 5.p.
- 301 [Fehér Ferenc] F. F.:
Kivételes melegségű író-olvasó találkozók. — MSz., 1977. szept. 16; 10.p.
- 302 [Lattyak, Gyura]
Латяк, Дюра:
Писателе о здружонаци својој работи: двацетперша книжовна колонија у

- Канїжи. [Az írók munkájuk társításáról tárgyaltak a 21. (?) Kanizsai Író-táborban.] — Pcs., 1977. szept. 16; 9. p.
- 303 — —:
Az íróegyesület új tagjai. [Ana Dudašova, Marija Šimoković, Foky István, Olimpiu Balos, Moma Radović] — MSz., 1977. szept. 17. 15. p.
- 304 **Fehér Ferenc:**
A kanizsai író-tábor 25. éve. [Elementek az írók.] — MSz., 1977. szept. 1 15. p.
- 305 **Mićunović, Vlado:**
Vojvodinom uzduž i popreko. — Snovi pored Tise. — Četvrt veka praznovanja knjige i kulture u Kanjiži. [Keresztül-kasul Vajdaságon. — Ál-mok a Tiszánál. — A könyv és a művelődés ünneplésének negyedszázada Kanizsán. — Fehér Ferenc, Urbán János, Csépe Imre] Po., 1977. szept. 18; 14. p.
- 306 [**Csordás Mihály**] **Cs. M.:**
Bővülő író-tábor. — 7N., 1977. zsept. 13; 15. p.
- 307 **Rošu, C[osta]:**
Noi relații între scriitori și editori. [Új viszonyok az írók és a kiadók között.] — L., 1977. szept. 24; 9. p.
- 308 **Bordás Győző:**
A kanizsai író-tábor munkájából. H., 1977. 10. 'sz. — 1317—1318. p.
- 309 **Demák, M.:**
Nielen otázka honorárov: plénum Združenia spisovateľov v Kanjiži. [Nem csupán a tiszteletdíj kérdése. — Az Íróegyesület közgyűlése Kanizsán. — HÍ., 1977. okt. 8; 11. p.
- 1978
- 310 **Fehér Ferenc F.:**
Kanizsa. — Az író-tábor első napjának gazdag műsora. [Pap József, Jovan Dundin, Tolnai Ottó, Gojko Janušević, Fülöp Gábor, Sztaniszlav Kunyajej, Fehér Ferenc, dr. Ilija Mihály, Márkus Béla, Maria Lujza Cristescu] MSz., 1978. szept. 13. — 16. p.
- 311 **Árgus:**
Író az öngazgatásban. D., 1978. szept. 14; — 8. p.
- 312 **Mićunović, V[lado]:**
26. kolonija književnika u Kanjiži. — Mala svetkovina knjige. — Na okupu veliki broj stvaralaca iz zemlje i inostranstva. — Godišnja skupština Društva književnika Vojvodine. [A 26. Kanizsai Író-tábor. — A könyv szerény ünnepe. — Nagyszámú hazai és külföldi alkotó gyűlt egybe. — A Vajdasági Íróegyesület évi közgyűlése.] Po., 1978. szept. 14; 16. p.
- 313 **Šimin, N[evena]:**
Pisac bliži društvu. — [Az író közelebb került a társadalomhoz. — A Vajdasági Íróegyesület közgyűlésének munkájáról.] Dn., 1978. szept. 14; 11. p.
- 314 — —:
Vanredna skupština Društva književnika Vojvodine. — Nov model' organizovanja. — Usvojen dokument u kome se insistira na čvrstoj povezanosti književnih stvaralaca sa udruženim radom. — Književne zajednice u opštinama. [A Vajdasági Íróegyesület rendkívüli közgyűlése. — A szerveződés új modellje. — Elfogadták azt az okmányt, amely az alkotók és a társult munka szorosabb kapcsolatát szorgalmazza. — Alkotói közösségek a községekben.] B., 1978. szept. 14; 11. p.
- 315 [**Fehér Ferenc**] **F. F.:**
26. Kanizsai Író-tábor. — Az írók és kiadó. MSz., 1978. szept. 15; — 5. p.
- 316 [**Demák, M.**] **M. D.:**
(Ne)využití možnosti Literárnej kolónie. [A Kanizsai Író-tábor ki (nem) használt lehetőségei.] — HÍ., 1978. szept. 23; 9. p.
- 317 **Filip, Ján:**
Na programe — kríza poézie. [Nápirenden a költészet krízise. Bevezető előadást tartott Danyi Magdolna és Srba Ignjatović. A vitában felszólalt Csányi Erzsébet, Živanović és Grujičić.] — HÍ., 1978. szept. 30; 9. p.
- 318 **Bordás Győző:**
Kanizsai író-tábor '78. [Pechán Béla festőművész tárlata és a Forum díja-

- zott könyvei kiállítása megnyitójának a szövege is.] H., 1978. 10. sz. — 1251—1253. p.
- 1979
- 319 — —:
Íróttábor Palicson. 7N., 1979. aug. 24; — 9. p.
- 320 — —:
Az Üzenet szeptemberi száma. [A kanizsai íróttábor jegyében készült.] 7N., 1979. aug. 31; — 9. p.
- 321 **Mitrović, M[ilan]:**
U süsret 27. „Koloniji književnika“ u Kanjiži. — Dobrodošlica književnim stvaraocima. — U radu „Kolonije“ učestvovali pisci iz Vojvodine, svih naših republika, SAP Kosova i inostranstva. [A 27. Kanizsai Íróttábor előtt. — Az alkotók köszöntése. — Az íróttábor munkájában a vajdasági írókon kívül valamennyi köztársaságunkból, Kosovo SZAT-ból és külföldről meghívott írók is részt vesznek.] P., 1979. szept. 6; 1. p.
- 322 [**Vlaovics Jozsef**] v. j.:
Kanizsai íróttábor. D., 1979. szept. 6; — 10. p.
- 323 **Mičunović, V[lado]:**
Aktivnost vojvodan-kih pisaca. — Reč o literaturama Vojvodine. — Sutra počinjte 27. Kolonija književnika u Kanjiži. — Karavan pozije i susret mladih pisaca. — Istraživački projekat o književnostima naroda i narodnosti Pokrajine. [A vajdasági írók tevékenységéről. — Beszélgetés a vajdasági irodalmakról. — Holnap nyílik meg a 27. Kanizsai Íróttábor. — A szép szó karavánja és a fiatal írók találkozója. — A tartomány népei és nemzetiségei irodalmi-kutatásának tervéről.] Po., 1979. szept. 10; 12. p.
- 324 — —:
A kanizsai íróttábor külföldi vendégei. [Stanislaw Brindza Stabro, Joana Salamon, dr. Czine Mihály, Annus József, Hans Jürgen Steinman, Reiner Petto] MSz., 1979. szept. 8; — 10. p.
- 325 [**Simin, Nevena**] N. S.:
Susret posvećen Janošu Hercegu. — [Herceg Jánosnak szentelt találkozó.] Dn., 1979. szept. 11; 16. p.
- 326 — —:
Ma nyílik a kanizsai íróttábor. MSz., 1979. szept. 11; — 12. p.
- 327 [**Szerencsés Z.**] Z. S.:
Počela književna kolonija u Kanjiži. — Razgovor o kolektivnom radu. [Megnyílt a kanizsai íróttábor. — Beszélgetés a kollektív munkáról.] B., 1979. szept. 12; 11. p.
- 328 —t—:
Megnyílt a 27. kanizsai Íróttábor. [Gion Nándor, Pap József] MSz., 1979. szept. 12; — 20. p.
- 329 — —:
Íróttáborok. KI., 1979. szept. 12: — 20. p.
- 330 — —:
Susret pisaca sa čitaocima. — [Íróolvasó találkozók. — Megnyílt Dudás Antal festőművész kiállítása. Az irodalmi estet a 70. jubileumát ünneplő Herceg Jánosnak szentelték.] Dn., 1979. szept. 12; 11 p.
- 331 **Bogdánfi Sándor:**
Az író is ember. D., 1979. szept. 13; — 10. p.
- 332 **M. Mr.:**
Kanjiški susreti. — Zbližavanje stvaralaca. [Kanizsai találkozások. — Alkotói kapcsolatok. — Giacomo Scotti, Kata Rumenova-Miszirkova.] P., 1979. szept. 13; 1. p.
- 333 **Simin, N[evena]:**
Sprema se bibliografija prevoda. — [Készül a fordítások bibliográfiája. — A Vajdasági Íróegyesület rendkívüli közgyűléséről.] Dn., 1979. szept. 13; 10. p.
- 334 [**Szerencsés Z.**] Z. S.:
Vanredna skupština Društva književnika Vojvodine. — O uzajamnosti u književnosti. — Prema odredbama novog statuta, organizacija i delovanje Društva biće na delegatskom principu i u duhu kolektivnog rada. [A Vajdasági Íróegyesület rendkívüli közgyűlése. — A kölcsönösségről az irodalomban. — Az új statútum rendelkezései szerint az Íróegyesület szervezése és tevékenysége a jövőben a

- kollektív munka szellemében a küldöttrendszeren alapul.] B., 1979. szept. 13; 11. p.
- 335 —t—:
27. Kanizsai Író Tábor. — Tegyük közkinccsé értékeinket! — A Vajdasági Íróegyesület közgyűlése. MSz., 1979. szept. 13; — 11. p.
- 336 — —:
Írók a palicsi Chemosban. D., 1979. szept. 13; — 10. p.
- 337 **Mitrović, Milorad:**
Kanjiža — zblížavanje stvaralaštva. [Kanizsa — az alkotó tevékenységék közeledése. — Fehér Ferenc, Miroslav Antić, Ali Podrimja, Giacomo Scotti] K., 1979. szept. 14; 17. p.
- 338 **[Vuković Kovács Mária] V. K. M.:**
Megnyílt a 27. Kanizsai Író Tábor. T., 1979. szept. 14; — 1. p.
- 339 — —:
Író Tábor Palicson. 7N., 1979. szept. 14; — 9. p.
- 340 — —:
Herceg János 70 éves. MSz., 1979. szept. 14; — 7. p.
- 341 — —:
Folyóiratok. — Üzenet, 1979. IX. évfolyam, 9. szám. [A kanizsai író tábor alkalmából író tábori dokumentumokat közöl] MSz., 1979. szept. 15. — 13. p.
- 342 **Živanović, M[ilan]:**
Mladi pisci na Paliću. — Prvi susret. [Fiatal írók Palicson. — Az első találkozás. — Petar Vukov, Podolszki József, Jovan Zivlak, Danyi Magdolna, Šimon Grabovac, Vladimir Koplj, Dušan Lazičić, Marija Šimoković] GO., 1979. szept. 21; 16. p.
- 343 **[Scotti, Giacomo] S.:**
Convegna in Vojevodina della „Colonia di Kanjiža“. [Vajdasági írók találkozója a kanizsai táborban.] Pa., 1979. 18. sz. 7. p.
- Bordás Győző:**
Íróegyesületi közgyűlés Kanizsán. H., 1979. 10. sz. — 1273. p.
- 1980
- 344 **Mitrović M[ilan]:**
Utvrdjen program kanjiške književne kolonije. — Karavan kreće iz Oroma. — Tradicionalna manifestacija održaće se od 9—13. septembra, a susret mladih književnika od 19—21. septembra. [Végleges a kanizsai író tábor programja. — A karaván Oromról indul. — A hagyományos rendezvényre szeptember 9-e és 13-a között, a fiatal írók találkozására pedig szeptember 19-e és 21-e között kerül sor.] Dn., 1980. aug. 7; 10. p.
- 345 — Y:
Irodalmunk nagy ünnepe. — Beszélgetés Urbán Jánossal, a Kanizsai Író Tábor szervező bizottságának tagjával. [Bogdánfi Sándor, Herceg János, Németh István, Petkovics Kálmán, Tóth Ferenc, Fehér Ferenc, Burány Nándor, Kopeczky László, Fülöp Gábor, Marija Šimoković, Pintér Lajos, Szűcs Imre, Domonkos István, Mirnics Zsuzsa, Pap József, Pero Zubac, Pavle Popović, Petar Vukov, Slavco Almajan] 7N., 1980. aug. 8; — 15. p.
- 346 **[Vajda Fekete Margit] VFM:**
Előkészületek az alkotók őszi találkozására. T., 1980. aug. 15; — 1. p.
- 347 **Mitrović, M[ilan]:**
U susret „Koloniji književnika“ u Kanjiži. — Stihovi u halama i učionicama. — Održaće se savetovanje o uzajamnosti u vojvodanskoj književnosti i o književnim nagradama u Vojvodini. — [A Kanizsai Író Tábor előtt. — Az írók és költők ellátogatnak az üzemekbe és iskolákba. — Tanácskozást tartanak a kölcsönhatásokról a vajdasági irodalomban, valamint a vajdasági irodalmi díjakról.] P., 1980. aug. 28; 1. p.
- 348 — —:
A 28. Kanizsai Író Tábor. — D. [Hétvége], 1980. aug. 28; 10. p.
- 349 —ppj—:
Tanácskozások, író-olvasó találkozók és kiállítások. — A 28. Kanizsai Író Tábor programja. [Nagy Gáspár, Bényei József, Duba Gyula] MSz., 1980. szept. 7; — 17. p.

350 **Mitrović, M[ilan]:**

Ka novom duhu susreta. — [A találkozők újabb jellegének kialakítása felé — A 28. Írótáborban megemlékezésnek Laták István és Sulhóf József halálának tizéves, Thurzó Lajos halálának pedig harmincéves évfordulójáról, valamint József Attila születésének hetvenötéves évfordulójáról.] Dn., 1980. szept. 8; 9. p.

351 — —:

Írók Kanizsán. MSz., 1980. szept. 9; — 12. p.

352 **Mičunović, V[lado]:**

U Kanjiži počela „Književna kolonija“. [Kanizsán megnyílt az Írótábor.] Po., 1980. szept. 10; 12. p.

353 **Mitrović, M[ilan]:**

Krenuo karavan poezije. — [Elindukt a Szép szó karavánja. — Az írótáborba közel 70 hazai és külföldi író gyűlt össze. A vendégeket Bálint Rudolf és Dragomir Popnovakov köszöntötte.] Dn., 1980. szept. 10; 12. p.

354 **[Torok Csaba] T. Cs.:**

Megnyílt a kanizsai írótábor. MSz., 1980. szept. 10; — 20. p.

355 **Bogdánfi Sándor:**

Írók az inflációban. D., 1980. szept. 11; — 10. p.

356 **Mičunović, V[lado]:**

Vanredna skupština Društva književnika Vojvodine. — Piscu traže sigurnost. — Njihovi zahtev ocenjeni kao osnovani i realni, ali je složen put do rešenja. [A Vajdasági Íróegyesület rendkívüli közgyűlése. — Az írók biztonságot igényelnek. — Igényeiket realisaknak minősítették, de a realizálásukig még hosszú az út.] Po., 1980. szept. 11; 12. p.

357 **[Szerencsés Z.] Z. Serenčes:**

Skupština Društva književnika. — Sporazum sa izdavačima. — Inicijativa pisaca o potpisivanju samoupravnih sporazuma sa svim izdavačkim kućama Pokrajine naišla na široku podršku. [Az Íróegyesület közgyűlése. — Megállapodás a kiadókkal. — Szélese körű támogatásra talált az íróknak az a

kezdeményezése, hogy megállapodást írjanak alá a tartomány valamennyi kiadóházával.] B., 1980. szept. 11; 8. p.

358 **Torok Csaba:**

Kanizsai Írótábor. — A kölcsönösség szellemében. — Időszerű szervezeti és művelődési kérdésekről tanácskozott a Vajdasági Íróegyesület közgyűlése. — Találkozők az olvasóval. [Gion Nándor, Boško Ivkov] MSz., 1980. szept. 11. — 7. p.

359 **Živanović, M[ilan]:**

Bez promašaja tema. — [Mellébeszélés nélkül. — A 28. Írótáborban megtartották a Vajdasági Íróegyesület rendkívüli közgyűlést is. A szerzői jogvédő irodáról folytatott vitában részt vett Milan Pražić és Radovan Ždrale is.] Dn., 1980. szept. 11; 5. p.

360 —t—:

Kanizsai Írótábor. — Könyv, dráma, színház. — Tartalmas vita az alkotók Gyűlésének plenumán. — Ma este záróünnepség az Amatőrszínházban. MSz., 1980. szept. 12. — 5. p.

361 —t—:

Kanizsai Írótábor. — Új vajdasági irodalmi díjak. — Ma zárul az írótalálkoző. MSz., 1980. szept. 13; — 16. p.

362 — —:

A XXVIII-a (a douazeci si opta) colonie a scriitorilor: intre 9 si 13 septembrie la Kanjiža. — [Az írók huszonnyolcadik táborozása Kanizsán. — A rendezvény programja. Az irodalmi est egy részét József Attilának szentelték. Vita folyt a Forum Könyvkiadó 1981-től 1985-ig terjedő kiadói tervéről.] — L., 1980. szept. 13; 8. p.

363 **Torok Csaba:**

Tanulságos találkoző. — Befejeződött a Kanizsai Írótábor. MSz., 1980. szept. 14; — 13. p.

364 — —:

Huszonnyolcadszor — Kanizsai Írótábor. KI., 1980. szept. 17; — 17. p.

365 **Bogdánfi Sándor:**

Kanizsai írótábor '80. — Dráma a drámairodalomban. D., 1980. szept. 18 — 10. p.

- 366 **Juhász Géza:**
Emlékezés az írótáborban. 7N., 1980. szept. 19; — 15. p.
- 367 **[Latyak, Gyura]**
Латяк, Дюра:
Закладана за лепши условия за творчосц: 28 книжовна колония у Канџи. [Az alkotók helyzetének a javítására való törekvés. A 28. Kanizsai Írótábor. irodalmi estje József Attila emlékére.] — Pс., 1980. szept. 19; 12. p.
- 368 — —:
Írók Kanizsán. [Kopecky László, Burány Nándor, Fehér Ferenc] T., 1980. szept. 19; — 5. p.
- 369 **Bogdánfi Sándor:**
Kanizsa '80. — Írók az öngazgatásban. — D., 1980. szept. 25; 10. p.
- 370 **Filipič, France:**
Pisateljsko srečanje v Kanjiži. Preraščenje regionalnih okvirov. [Írótalálkozó Kanizsán. A regionális keretek bővülése.] Rpd., 1980. szept. 26, — 530—531. p.
- 371 **Mitrović, Milorad:**
Kanjiška „Kolonija književnika“ — novi podstrek stvaralaštvu. [A Kanizsai Írótábor — az alkotó tevékenység újabb ösztönzése.] K., 1980. szept. 26; 18. p.
- 372 **Demák, M[iroslav]:**
Dvadsat' osemročná Kanjiža. [A huszonnegyedik Kanizsa.] — HP., 1980. szept. 27; 15. p.
- 373 **Bogdánfi Sándor:**
A drámaíró és közönsége. MSz., 1980. szept. 28; — 11. p.
- 374 **Urbán János:**
Az írók és a kanizsaiak érdekközössége. MSz., 1980. okt. 14; — 13. p.
- 375 **Saffer Pál:**
Töprengések Kanizsáról. H., 1980. 12. sz. — 1478—1486. p.
- 1981
- 376 **Urbán János:**
Február 22-én Újvidéken. — A Vajdasági Íróegyesület közgyűlése. MSz., 1981. febr. 5; — 13. p.
- 377 — —:
A hagyományápolás jegyében. — A Vajdasági Íróegyesület vasárnapi közgyűlése elé. MSz., 1981. febr. 20. — 16. p.
- 378 — —:
A közös érdekekért. — A Vajdasági Íróegyesület évi közgyűlése: szabad művésztörvényt és saját jogvédő irodát. — Boško Petrović átvette az életmű díjat. [Gion Nándor, Aleksandar Tišma, Vitazoslav Hronec] MSz., 1981. febr. 23; — 3. p.
- 379 **Urbán János:**
Előkészületek. — Az írótábor társadalmi számontartása. MSz., 1981. ápr. 8; — 8. p.
- 380 **[Vuković Kovács Mária] V. K. M.:**
Előkészületek a Kanizsai Írótábor megtartására. T., 1981. ápr. 10; — 3. p.
- 381 **[Mitrović, Milan] M. M.:**
Počele pripreme za koloniju književnika u Kanjiži. [Megkezdődtek a kanizsai írótábor előkészületei.] Dn 1981. ápr. 14; 12. p.
- 382 **[Mitrović, Milan] M. M.:**
Pripreme za književnu koloniju u Kanjiži. — Novi karavan poezije. — Ovogodišnja manifestacija u znaku jubileja ustanka naroda i narodnosti Jugoslavije i stvaralaštva Jovana Sterije Popovića. [A kanizsai írótábor előkészületei. — A Szép szó újabb karavánja. — Az ezévi rendezvényre Jugoszlávia nemzeti és nemzetiségei felkelésének évfordulója, valamint Jovan Sterija Popović munkássága jegyében kerül sor.] Dn., 1981. jún. 22; 8. p.
- 383 **Urbán János:**
Az íróegyesületben az írótáborról. — Találkozó szeptember 15-én Kanizsán. [Angliából, Csehszlovákiából, Franciaországból, Hollandiából, Kínából, Lengyelországból, Magyarországról,

- Mongóliából, az NSZK-ból, az NDK-ból, Romániából, a Szovjetunióból, Spanyolországból, Tunéziából várnak Kanizsára íróvendégeket.] MSz., 1981. júl. 11. — 10. p.
- 384 Mitrović, M[ilan]:**
Priprema se 29. književna kolonija u Kanjiži. — Najmasovnija i najraznovrsnija. — Prijavilo se pedeset književnika iz Jugoslavije a pozivi poslati i u 14 zemalja Evrope i Azije. — [A 29. Kanizsai Író-tábor előkészülete — Eddig a legtömegesebb, programját tekintve pedig a legsokrétűbb. — Jugoszláviából 50 író jelentette be részvételét, de meghívókat küldtek 14 európai és ázsiai országba is — Urbán János, Fehér Ferenc, Bogdánfi Sándor] P., 1981. aug. 20; 5. p.
- 385 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.:**
Huszonkilencdszer az írók Kanizsán. — Tanácskozások és találkozók teszik színessé, gazdaggá a programot. (Először érkeztek vendégek Mongóliából, Kínából, Angliából, Spanyolországból, Hollandiából és Görögországból.) T., 1981. aug. 21. — 5. p.
- 386 [Simin, Nevena] N. S.:**
Književna kolonija u Kanjiži. — Članske kartice za pisce. [Író-tábor Kanizsán. — Tagsági könyvecskét kapnak az írók.] Dn., 1981. szept. 11; 10. p.
- 387 [Vuković Kovács Mária] V. K. M.**
Kedden nyitja meg kapuját a Kanizsai Író-tábor. T., 1981. szept. 11; — 3. p.
- 388 — —:**
Kedden kezdődik a Kanizsai Író-tábor. MSz., 1981. szept. 11; — 9. p.
- 389 — —:**
Colonia literară de la Kanjiža: între 15 și 19 septembrie. — [Író-tábor Kanizsán. — Megnyitása szeptember 15-én Húsvéth Lajos zombori festőművész képeinek kiállításával a József Attila Könyvtárban.] — L., 1981. szept. 12; 10. p.
- 390 [Mitrović, Milan] M. M.:**
Kreće karavan poezije. [Elindult a Szép szó karavánja.] Dn., 1981. szept. 15; 14. p.
- 391 Torok Csaba:**
Irodalmunk serkentése. — Beszélgetés Gion Nándorral, a Forum Könyvkiadóval együttműködő Alkotók Gyűlésének elnökével az ideai Kanizsai Író-táborról. MSz., 1981. szept. 15. — 13. p.
- 392 — —:**
Az Író-tábor programjából. MSz., 1981. szept. 15; — 13. p.
- 393 — —:**
Megnyílt a Kanizsai Író-tábor. MSz., szept. 16; — 20. p.
- 394 — —:**
A Kanizsai Író-tábor mai programjából. MSz., 1981. szept. 16; — 8. p.
- 395 Bogdánfi Sándor:**
Író-tábori téma. — Humorból elégtelen. D., 1981. szept. 17; — 10. p.
- 396 Erdeljanin, Anđelko:**
Osvetljavanja. — Humorna sreća satirične knjige. — Satirična knjiga u mnogo čemu deli sudbinu, knjige uopšte, pa ipak... [Rávilágítás. — A szatirikus könyv humoros szerencséje. — A szatirikus könyv sorsa nagyon sokban hasonló általában a könyv sorsához, mégis...] Dn., 1981. szept. 17; 2. p.
- 397 Torok Csaba:**
Kanizsai Író-tábor. — Az író ne csak kommentáljon. — Rendkívüli írógyűlési közgyűlés, majd hevenyészett vita a vajdasági irodalmak utóbbi tízévi eredményeiről. [Dragomir Popnovakov, Boško Ivkov, Bogdánfi Sándor, Vujica Rešin-Tucić, Vojislav Despotov, Zoran Jovanov, Michal Đuga, Pintér Lajos, Simin Magda] MSz., 1981. szept. 17. — 9. p.
- 398 [Živanović, Milan] M. Ž.:**
Neosvetljena decenija. — [Homályos évtized. — Az író-tábor témája: Vajdaság irodalmi az elmúlt évtizedben. A vitában felszólaltak: Boško Ivkov, Bogdánfi Sándor, Anđelko Erdeljanin, Pintér Lajos, Vujica Rešin-Tucić, Vojislav Despotov, Zoran Jovanov, Joca Mihajlović, Michal Đuga, Simin Magda és Velimir Subotić.] Dn., 1981. szept. 17; 3. p.

- 399 — —:
Író-olvasó találkozók Kanizsán és környékén. MSz., 1981. szept. 17; —9. p.
- 400 **Torok Csaba T. Cs.:**
Kanizsai Író-tábor. — Új lapot igényel irodalmunk. — Ma ül össze az Alkotók Gyűlése. — Estére záróünnepség az Amatőrszínházban. [Dragomir Popnovakov, Bogdánfi Sándor, Gyura Lattyák] MSz., 1981. szept. 18. —9. p.
- 401 **[Vuković Kovács Mária] V. K. M.:**
Ismét letelepedtek az Írók Kanizsán. T., 1981. szept. 18; — 2. p.
- 402 **Torok Csaba:**
A könyv röögös útja. [Az Alkotók Gyűlésének plénuma a Forum Könyvkiadó munkájáról. Ma fejeződik be az írótalálkozó.] — MSz., 1981. szept. 19; 10. p.
- 403 **Živañović, M[ilan]:**
List u vazduhu. [Új folyóirat indításának terve. — A vitában részt vett: Vitazoslav Hronec, Dragomir Popnovakov, Gion Nándor, Gyura Lattyák és Simin Magda.] Dn., 1981., szept. 19; 9. p.
- 404 — —:
A Kanizsai Író-tábor vendégeinek egy csoportja hazautazott. — MSz., szept. 23; 8. p.
- 405 **Bogdánfi Sándor:**
Írók és olvasók. [Író-tábori jegyzetek. Boško Petrović, Fehér Ferenc, Németh István, Pap József, Aleksandar Tišma, Miroslav Antić, France Filipič, Enver Gjerqeku, Giacomo Scotti, Matjaz Hanzek, Georgi Arszovszki, Mirko Andrić, Momo Kapor, D., 1981. szept. 24; 10. p.
- 406 **Torok Csaba:**
Írók emberközelen. [Nem félek a mától. — Beszélgetés Ordódy Katalin írónővel a Kanizsai Író-tábor ürügén.] MSz., 1981. szept. 24; 9. p.
- 407 **Tolnai Ottó:**
A kanizsai csoport első tárlata. [Dobó Tihamér, Nagy József, Csikós Tibor, Bicskei Zoltán] 7N., 1981. szept. 25; — 13. p.
- 408 **Urbán János:**
Dicséret, észrevétel, ígélet az író-táborból. [Georgi Arszovszki, Mirko Andrić, Bányai János, Bogdánfi Sándor, Bognár Antal, Viera Benková-Popitová, Dragomir Čulafić, Vojislav Despotov, Jovan Dundin, Dudás Károly, Anđelko Erdeljanin, Hannelore Fritzsche, Boško Ivkov, Gion Nándor, Milorad Grujić, Nyikolaj Gorbacsov, Matjaz Hanzek, Hornyik György, Viťazoslav Hronec, Jánosházy György, Jung Károly, Momo Kapor, Gyura Lattyák, Lévy Endre, Radě Obrenović, Ordódy Katalin, Lazar Merković, Joca Mihajlović, Dragomir Popnovakov, Nedeljko Radulović, Pintér Lajos, Saffer Pál, Simin B. Magda, Cs. Simon István, Sziveri János, Szűcs Imre, Szűgyi Zoltán, Velja Subotić, Đorđe Sudarski-Red, Milutin Smiljanić, Tolnai Ottó, Torok Csaba, Tüskés Tibor, Urbán János, Milan Uzelac, Várady Tibor, Virgil Duda, Hu Hoa-Zong, Joselyne Francois] — 7N., 1981. szept. 25; 12. p.
- 409 **Z.:**
Tisztelgés az írott szó előtt. T., 1981. szept. 25; — 5. p.
- 410 **Flora, Ioan:**
Temele concrete presupun discuții la obiect: a 20-a Colonie literară de la Kanjiža. [A konkrét témák megfelelő viszonyulást követelnek. — Egy elképzelésről, amely a táborban merült fel: új irodalmi folyóiratot kellene indítani, amely a jugoszláv keretekben Vajdaság irodalmát képviselné.] — L., 1981. szept. 26; 10. p.
- 411 **Urbán János:**
Emlékezetes találkozó Martonoson. [Ordódy Katalin, Nedeljko Radulović, Tüskés Tibor] — JP., 1981. okt. 1; 3. p.
- 412 **Sopka, L.:**
Paťdňové stretnutie spisovateľov: 29. Literárna kolónia v Kanjiži. [Ötnapos írótalálkozó. A 29. Kanizsai Író-táborról. — Husveth Lajos képkiallítása.] Hl', 1981. okt. 3; 13. p.
- 413 **Tüskés Tibor:**
Kora őszi fények Bácskában. [Tolnai Ottó, Dudás Károly] MKÚ, 1981. nov. 1; — 28. p.

4. NÉVMUTATÓ

A, Á

Almajan, Slavco **3, 8, 13, 14, 23**
 Almási Gábor **14, 19, 20**
 Andrić, Mirko **27**
 Andruskó Károly **10, 15, 17**
 Annus József (Magyarország) **20, 22**
 Antić, Miroslav **5, 6, 7, 13, 14, 15, 18, 19, 23, 27**
 Arszovszki, Georgi **27**
 Avramescu, Mihai **14**
 Ács József **9**
 Ács Károly **3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 18**
 Árgus **21**

B

B. I. Bogdánfi Sándor
 Babić, Sava **9, 12, 13, 14, 19**
 Babinka, Mihail **3, 15**
 Balos, Olimpiu **21**
 Banka Lajos **5**
 Bálint Rudolf **24**
 Bányai János **5, 6, 18, 27**
 Bátori Katalin **5**
 Beninc, Mihai **8**
 Benková-Popitová, Viera **3, 11, 15, 27**
 Bényei József (Magyarország) **23**
 Beszerminyi, Ivan **17**
 Bicskei Zoltán **27**
 Bihalji Merin, Oto **4**
 Bogdánfi Sándor **4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27**
 Bognár Antal **27**
 Borbély János **17**
 Bordás Győző **19, 21, 23**
 Bori Imre **9**
 Boškov, Živojin **7**
 Boskovszki, Petar I. Boskovszki T. Petar
 Boskovszki T. Petar **19**
 Bóka Mária **5**
 Bődő Bálint **4**

Braun István I. Kvazimodo Braun István
 B.S. I. Bogdánfi Sándor
 Burány Nándor **5, 11, 12, 13, 17, 23, 25**
 Burkus Valéria **19**

C, CS

Cicka, Ján **12, 16**
 Cristescu Luisa, Maria (Románia) **21**
 Crnjanin, Milorad **14**
 Crnjanin, Stevan **13**
 Cvejin Tatjana **19**
 Czine Mihály (Magyarország) **13, 15, 22**
 Čurčić, Marija **3**
 Čapko, Joakim **19**
 Čulafić, Dragomir **27**
 Csányi Erzsébet **21**
 Csépe Imre **6, 11, 13, 21**
 Csikós Tibor **27**
 Cs.M. I. Csordás Mihály
 Csordás Mihály **19, 20, 21**
 Cs. Simon István **27**
 Csuka Zoltán (Magyarország) **7**
 Cz. **12**

D

D. **9, 10**
 Danojlić, Milovan **12**
 Danyi Magdolna **21, 23**
 D.D—A I. Divljak-Árok Gordana
 Deák Ferenc **5, 6, 7, 10, 11, 12, 16, 19**
 Demák, M. I. Demák, Miroslav
 Demák, Miroslav **19, 21, 25**
 Despotov, Vojislav **26, 27**
 Dér Zoltán **12**
 Dési Ábel **5**
 Dévavári Zoltán **6**
 Divljak-Árok, Gordana **9, 19**
 Đ.N. **19**
 D.N.P. **16**
 Dobó Tihamér **27**
 Domonkos István **23**

Dubai Gyula (Csehszlovákia) 19, 23
 Duda, Virgil (Románia) 27
 Dudás Antal 22
 Dudás Károly 27
 Dudašova, Ana 21
 Dundin, Jovan 21, 27
 Duraku, Nebil 19
 D.Z. I. Dévavári Zoltán
 Duga, Michal 26

E, F

Egeriç, Miroslav 8
 Erdeljanin, Anđelko 19, 26, 27
 F., f. I. Fehér Ferenc
 Fabrio, Nedeljko 6, 13
 Farkas Nándor 4
 Fehér F. I. Fehér Ferenc
 Fehér Ferenc 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,
 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,
 21, 23, 25, 26, 27
 Fehér Gyula I. Gobby Fehér Gyula
 Fehér Kálmán 12, 20
 F.F. I. Fehér Ferenc
 Filip, Ján 21
 Filipiç, France 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 12,
 13, 14, 16, 18, 25, 27
 Flora, Joan 27
 Foky István 21
 Forstneriç, France 12
 Francois, Joselyne (Franciaország) 27
 Francz Mihály 3, 4
 Fritzke, Hannelore (NDK) 27
 Fülöp Gábor 21, 23

G

G. 13
 G.D-A I. Divljak-Árok, Gordana
 Gajšek, Vladimir 10
 Gál László 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14,
 17, 18
 Gemaru Bibire, Ovidiu (Románia) 18
 Gergely Boriska 13, 17
 Gerold László 9
 Gion Nándor 11, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 27
 Gjerçeku, Enver 1, 3, 7, 8, 9, 10, 12,
 13, 14, 27
 Gobby Gyula I. Gobby Fehér Gyula
 Gobby Fehér Gyula 11, 12, 17
 Gorbacsov, Nyikolaj (S zovjetunió) 27
 Gönci Sára 9
 Grabovac, Šimon 23
 Grëiç, Milenko 16
 Grujiç, Milorad 27
 Grujiçiç, Nenad 21
 Gulyás József 5, 6, 10
 Gutási Miklós 18

H

Hanzek, Matjaz 27
 Harpán, Michal 8, 14
 Hatvani Dániel (Magyarország) 19
 Herceg János 4, 22, 23
 Hornyik György 12, 13, 14, 27
 Horváth Tibor 16
 Hronec, Viť azoslav 3, 8, 11, 19, 25, 27
 Hu Hoa-Zong (Kína) 27
 Hulmann László 1
 Husic, Zvonimir 18
 Husvéth Lajos 26, 27
 Huszár Sándor (Románia) 13

I

Ignjatoviç, Srba 21
 Iliá Mihály (Magyarország) 21
 Infantyijev, Vlagyimir (S zovjetunió) 19
 Ivanji, Ivan 12
 Ivkov, Boško 24, 26, 27

J

J.C. I. Cicka, Ján
 Janjuševiç, Gojko 19, 21
 Jánosházy György (Románia) 27
 J.M. I. Melvinger, Jasna
 Jociç, Ljubiša 19
 Jovanov, Zoran 26
 József Attila 14, 24, 25, 26
 J.T. I. Tušiak, Juraj
 Jug, Slavko 12
 Juhász Géza 9, 25
 Jung Károly 15, 27

K

Kakas József 14
 Kanyuh, Miron 16
 Kapor, Momo 27
 Katona Szabó István (Románia) 20
 Kántor Oszkár 5
 Katiç, Dušan 8
 Kermnauer, Oto 10
 Kermnauer, Taras 10
 Ketig, Tomislav 7, 8, 10, 17, 19, 20
 Kiš, Danilo 12
 Kiss Vilmos 4
 Klarski, Josip 4, 5
 K.M. I. Vukoviç Kovács Mária
 Kmet', Ján 6, 7, 8, 9
 K.O. I. Kántor Oszkár
 Kocsis, M. Mikola 15
 Kolmaniç, Karolina 19
 Kolozsi Tibor 4, 6, 7, 11, 12

Koncz István 1, **3**, 6, 7, 10, **12**, **13**, **15**
 Konjik V. I. Konjik, Vidoje
 Konjik, Vidoje **12**, **13**, **15**
 Kopeckzy László 6, 9, 10, 11, 12, 19,
 23, 25
 Kopiel, Vladimir 23
 Kovács Mária I. Vuković Kovács Mária
 Kovač, Mihajlo 9
 Kovaček, Božidar 3
 Kramberger, Marijan 12
 Krivak, Miroslav 5
 Kunyajej, Sztaniszlav (Szovjetunió) 21
 Kurtyikjan, Sztjepan (Szovjetunió) 20
 K.V. **16**
 Kvazimodo Braun István 4

L

L. **15**
 Ladoczi Erzsébeth 14
 Laták István **3**, 4, 5, **6**, 9, 13, 14, 24
 Latyák, Gyura 16, **19**, **20**, **25**, 27
 Lazičić, Dušan 23
 Leskovac, Mladen 4, 5, 12, 14, 18
 Lévy Andre **4**, **5**, **11**, 17, **18**, 19, 20, 27

M

M.Mr **22**
 Magyar Ferenc 7
 Major Nándor 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 18
 Majtényi Mihály **4**, **5**, **6**, **7**, **8**, **9**, **10**,
 11, 12, **13**, 14, 17, 18
 Manojlović, Todor **3**, 4, 5, 12, 14, 18
 Marcovicean, Ion 12
 Matuska Márton 5
 Márkus Béla (Magyarország) 21
 MCB lásd: MSZB
 M.D. lásd: Demák, Miroslav
 Melvinger, Jasna 6, 7, **17**
 Merković, Lazar 4, 5, 6, 12, 14, 27
 M.F. I. Magyar Ferenc
 Mićunović V. I. Mićunović, Vlado
 Mićunović, Vlado **20**, **21**, **22**, **24**
 Mihajlović Boris, Borislav I. Mihajlović-
 Mihiz, Borislav
 Mihajlović, Dragoslav 10
 Mihajlović Joca I. Mihajlović, Jovan-Joca
 Mihajlović, Jovan-Joca 26, 27
 Mihajlović-Mihiz, Borislav 5, 14
 Miletić, Slobodan 14
 Milisavac, Žika I. Milisavac, Živan
 Milisavac, Živan 6, 7
 Mirnics Zsuzsa 23
 Mitrović, M. I. Mitrović, Milan
 Mitrović, Milan **22**, **23**, **24**, **25**, **26**
 Mitrović, Milorad **23**, **25**
 M.M. I. Mitrović, Milan

Molnár Cs. Attila I. Molnár Csikós
 Attila
 Molnár Csikós Attila **10**, **11**, **15**, **16**
 Monoszló Dezső (Csehszlovákia) 9, 10
 MSZB **15**
 MSZM, m.sz.m I. M. Szemerédi Magda
 M. Szemerédi Magda **14**, **19**
 Mucsi József 9
 M.Ž. I. Živanović, Milan

N

Nagy Gáspár (Magyarország) 23
 Nagy József 27
 Nastasijević, Miroslav 13, 14, 15, 17
 N.C. **17**
 Németh István 4, 6, 11, 12, 13, **17**, 23, 27
 Németh P. István 4, 5, 7
 ni I. Németh István
 Niemczynowski, Zbegniew
 (Lengyelország) 19
 N.J. **11**
 Novaković, Boško 5, 7
 N.S. I. Simin, Nevena

O

Obrenović, Rade 13, 15, 17, 27
 Orčić, Jakov 5
 Ordódy Katalin (Csehszlovákia) 27

P

Pančić, Ivan **3**
 Pap József 5, 6, 9, 11, 20, 21, 22, 23, 27
 Pató Imre **1**, **3**, **9**, **16**, **17**
 Pálffy Gusztáv 10
 Pechán Béla 21
 Perić, Raša 14
 Petkovics Kálmán 4, 6, 23
 Petőfi Sándor 14, 15
 Petrović, Boško 4, **5**, 7, 12, 14, 18, 25, 27
 Petto, Reiner (NSZK) 22
 Pintér Lajos 23, 26, 27
 Podolszki József 23
 Podrimja, Ali 10, 11, 12, 13, 23
 Poljaković, Matija 6
 Popitová, Viera I. Benková—Popitová,
 Viera
 Popnovakov, Dragomir 24, 26, 27
 Popović, Pavle 19, 23
 Popović, R. **13**
 Popović, Sterija Jovan 25
 Pósa Rózsa 5, **6**
 ppi **23**
 Pražić, Milan 13, 24

R

Radović, Moma 21
 Radulović, Nedeljko 27
 Raičković, Stevan 5, 8, 12
 rc l. Fehér Ferenc
 Redep, Draško 6, 7, 8, 9, 10, 13
 Reinhofer, Vladimir 19
 Roncsák Zsuzsanna 5
 Roşu C. I. Roşu, Costa
 Roşu, Costa 21
 Rózsa Endre (Magyarország) 18
 Rudolf, Branko 12
 Rumenoza Miszirkova, Kata 17, 18, 22

S

S. I. Scotti, Giacomo
 Saffer Pál 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 25, 27
 Salamon, Joana 22
 Sáfrány Imre 6, 7, 11
 Sarnyai Lukács 4
 Scotti, Giacomo 3, 7, 10, 11, 12, 13,
 19, 22, 23, 27
 Scotti, Gianmario 1
 Serfőző István 4
 Shkreli, Azem 12
 S.I. I. Sáfrány Imre
 Simin Magda I. Simin B. (osán) Magda
 Simin B(osán) Magda 10, 19, 26, 27
 Simin, N I. Simin, Nevena
 Simin, Nevena 17, 18, 20, 21, 22, 26
 Šimoković, Marija 3, 21, 23.
 Smiljanić, Milutin 27
 Sopka, L' 27
 Stabro Brinza, Stanislaw (Lengyelország)
 22
 Stacho, Jan 8
 Štefan, Florika 4, 6, 7
 Steinman Jürgen, Hans (NDK) 22
 Subotić, Velja I. Subotić, Velimir
 Subotić, Velimir 26, 27
 Sudarski-Red Đorđe 14, 19, 27
 Sulhóf József 4, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 24
 Sumonyi Papp Zoltán (Magyarország)
 18, 20
 Suvajdžić, O. 13
 sz. 17
 Szerencsés Z. 22, 24
 Sziveri János 27
 Sztancsics András 12
 Szügyi Zoltán 27
 Szűcs Imre, 23, 27

T

t. 22, 23, 24, 25, 26
 T.Cs. I. Torok Csaba
 Thurzó Lajos 24
 Tišma, Aleksandar 4, 7, 12, 14, 25, 27

Todorović, Miodrag 4
 Tolnai Ortó 3, 6, 9, 11, 18, 20, 21, 27
 Tomán László 6
 Torok Csaba 5, 14, 19, 24, 26, 27
 Tóth Ferenc 23
 Tucić-Rešin, Vujica 26
 Tušiak, Juraj 13, 14
 Tüskés Tibor (Magyarország) 27

U

U. I. Urbán János
 U.J. I. Urbán János
 Urbán János 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13,
 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23,
 25, 26, 27
 Uzelac, Milan 27

V

Vajda Fekete Margit 23
 Várady Tibor 20, 27
 Varjú György 3
 v.d.j. I. Vida Daróczy Júlia
 Végel László 7
 VFM I. Vajda Fekete Margit
 V.G. I. Vukovics Géza
 Vida Daróczy Júlia 15
 Viertel, Martin (NDK) 20
 Virág Mihály 10
 v.j. I. Vlaovics József
 V.K.M. I. Vuković Kovács Mária
 Vlaovics J. I. Vlaovics József
 Vlaovics József 8, 9, 10, 11, 12, 18, 22
 V.M. 15
 Vojvodić, Rade 8
 Vörös Rudolf 1
 Vörösvári-Heinz Vilmos 4, 15
 Vujkov Bálint 6
 Vukov, Petar 3, 14, 23
 Vukovics Géza 5, 6
 Vuković Kovács Mária 10, 11, 12, 13,
 15, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27
 Witwicka, Emilia (Lengyelország) 20

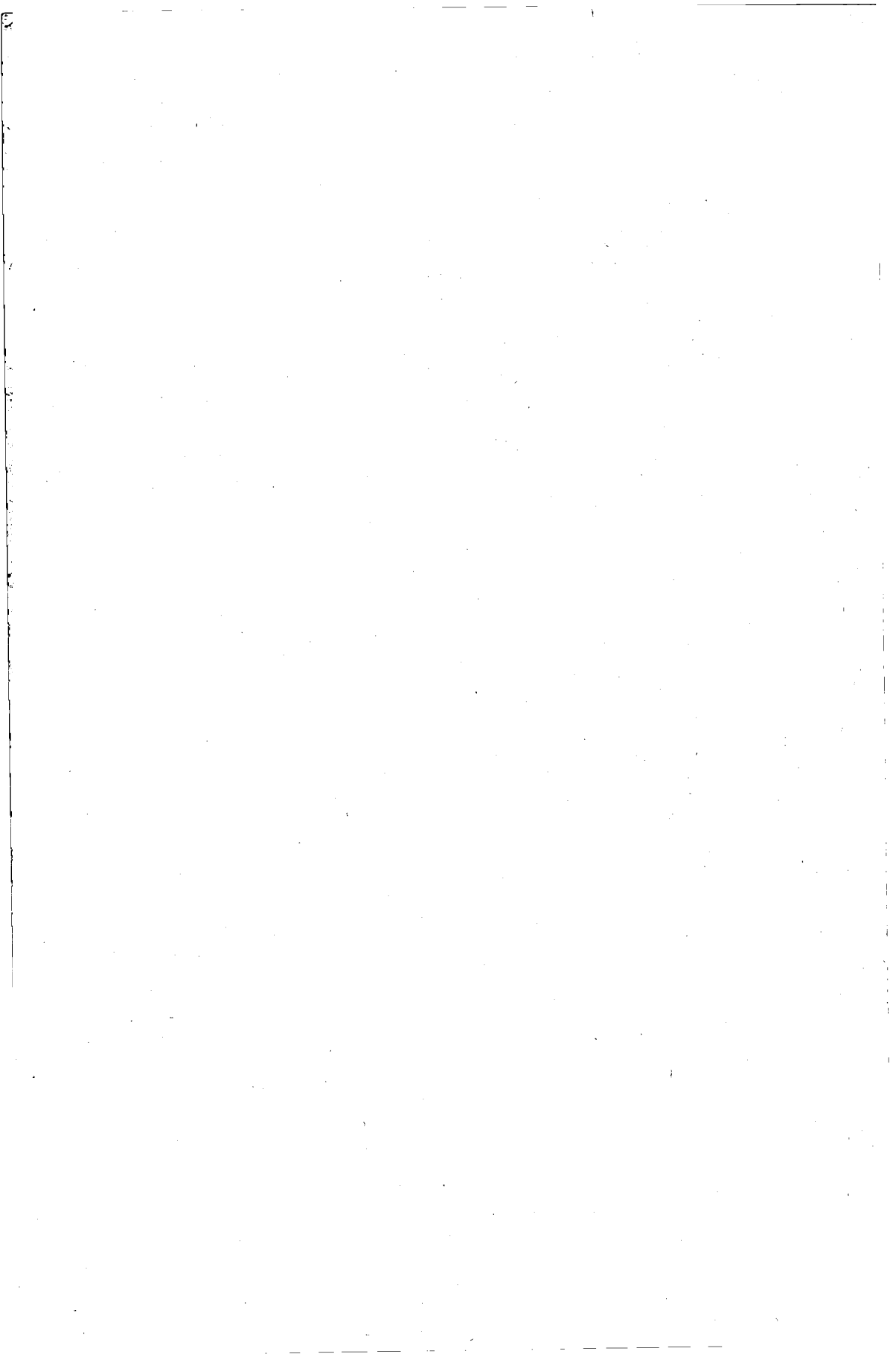
Y, Z

Y. 23
 Z. 27
 Zabkay Vladimir (Csehszlovákia) 18
 Zákány Antal 5, 6, 11
 Zám Tibor (Magyarország) 19
 Zivlak, Jovan 19, 23
 Zolnaić, Ante 5
 Z.S. I. Szerencsés Z.
 Z. Serenčes I. Szerencsés Z.
 Zubac, Pero 13, 15, 23
 Ždrale, Radovan 7, 24
 Živanović, M. I. Živanović Milan
 Živanović, Milan 23, 24, 26, 27

5. A FORRÁSOK MUTATÓJA

- Borba 9, 21, 22, 23, 24
 Delo 9
 Dnevnik 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18,
 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
 Dolgozók 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12,
 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23,
 24, 25, 26, 27
 Glas Omladine 23
 Hérvége 23
 7 Nap 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23,
 25, 27
 Híd 1, 5, 7, 9, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 25
 Híradó 15, 16
 Hlas ľudu 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16,
 19, 21, 25, 27
 Ifjúság 4
 Jó Pajtás 10, 27
 Képes Ifjúság 7, 9, 22, 24
 Komunist 23, 25
 Libertatea 16, 17, 20, 21, 24, 26, 27
 Lumina 16
 Magyar Képes Újság 9, 17, 27
 Magyar Szó 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12,
 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22,
 23, 24, 25, 26, 27
 Novy Život 8, 14, 16
 Potisje 10, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 23, 26
 Panorama 23
 Politika 13, 15, 20, 21, 22, 24
 Razgledi po domovini 25
 Rilindja 10, 11, 13
 Ruzske Szlovo 14, 15, 16, 17, 19, 20,
 21, 25
 Subotičke novine 6, 7
 Tiszavidék 11, 12, 14, 16, 17, 18, 20,
 23, 25, 26, 27
 Üzenet 1, 3, 22, 23
 Večer 14, 16, 18

AZ INTÉZET ÉLETÉBŐL

AZ INTÉZET ÉLETÉBŐL

UTASI CSABA

A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék

Közlésre elfogadva: 1984. szeptember 24.

Intézetünk egy alkalmi munkabizottsága kidolgozta a Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok tudományos koncepciójának s a rendezvény jövő évi programjának tervezetét, melyet a társadalmi közösség megfelelő fórumai elé terjesztettünk megvitatásra. A szervező bizottságba Molnár Csikós Lászlót delegálta az Intézeti Tanács.

+

A Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia és a Magyar Tudományos Akadémia együttműködésének keretében két hétig vendégünk volt Tüske Margaréta, az MTA Nyelvtudományi Intézetének munkatársa. A szótári anyag számítógépes földolgozását tanulmányozta.

Júniusban József Farkas kandidátust, az MTA Irodalomtudományi Intézetének munkatársát láttuk vendégül, aki Sinkó Ervin egy posztumusz kötetének közös kiadása ügyében látogatott Újvidékre.

A látogatást júliusban Bosnyák István viszonzta.

+

A finnországi Kuopióban július 3-a és 28-a között tartották meg a finn nyelv nyári szemináriumát. Intézetünk a Tartományi Oktatási és Nevelési Öngazgatói Érdekközösség támogatásával Molnár Szilvia elsőéves hallgatónak tette lehetővé a szemináriumon való részvételt.

+ s

Július második felében Heinermann Vigh Erika, Lovász Magdolna, Németh Lehel és Toldi Éva abszolvensünk részt vett a Debreceni Nyári Egyetem magyar nyelvi és irodalmi tanfolyamának munkájában.

+

Az Intézet közgyűlése júliusban döntést hozott Silling István magiszter felvételéről. Új tanársegédünk szeptember elsején lépett munkába, és a következő tanévben *A magyar nyelv nyelvújársai* oktatási feladatait látja majd el.

Szeptember elején a közgyűlés döntött Danyi Magdolna tanársegéd és Rajsli Ilona szakmunkatárs felvételéről is. Előbbi *A nyelvvizsgálat mai módszerei*, utóbbi *A magyar nyelv története* és a *Nyelvművelés* nevű tárgyat adja majd elő. Munkájukat a Kari Tanács jóváhagyása után kezdik meg.

+

Néhány könyvtárszakos hallgatónk bevonásával Csáky S. Piroska megkezdte Lőrinc Péter könyvtári hagyatékának katalogizálását. Az állomány különálló része lesz könyvtárunknak, s minden munkatársunk rendelkezésére áll.

